Ο ΖΩΔΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
στην Παγκόσμια Μυθολογία

Jorge Alvarado Planas

ΤΡΙΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Ο ΖΩΔΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου αυτού, ο αναγνώστης θα μπορέσει να βαδίσει, με το πνεύμα και τη φαντασία του, στους παράλληλους δρόμους του Ουρανού, εκεί όπου βρίσκονται οι ζωδιακοί αστερισμοί.

Θα μπορέσει να βαδίσει και στα μονοπάτια του Μύθου, εκεί όπου υψώνονται με τα κατορθώματά τους οι ΄Ηρωες, που χάραξαν την πορεία της ανθρώπινης εξέλιξης μέχρι τις μέρες μας.

ISBN 978-960-8407-81-7

Ο ΖΩΔΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ΖΩΔΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Jorge Alvarado Planas

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

3η ΄Εκδοση: Ιούνιος 2012
Ο Ζωδιακός Κύκλος στην Παγκόσμια Μυθολογία
Jorge Alvarado Planas

Επιμέλεια έκδοσης: Φ. Θεοδωρίδου
Επιμέλεια κειμένου:Δ. Κόκλα, Α. Κορνηλίου, Ν. Μπούλια
Ατελιέ: Ν. Βαγιανοπούλου - Φ. Θεοδωρίδου
Σχεδιασμός εξωφύλλου: Μ. Κοκολάκη

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ Ε.Π.Ε.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ
Αγίου Μελετίου 29, 11361, Αθήνα, τηλ. 210 8231301
e-mail: books@nea-acropoli.gr - web: www.nea-acropoli.gr

ISBN 978-960-8407-81-7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Jorge Alvarado Planas

Γεννήθηκε στην Μαδρίτη το 1955.

Πτυχιούχος Νομικών και Οικονομικών Επιστημών, αφιερώθηκε από το 1972 στη μελέτη της Παγκόσμιας Φιλοσοφίας και της Ιστορίας των Πολιτισμών.

΄Εχει δώσει πολυάριθμες διαλέξεις στην Ισπανία, στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες και έχει γράψει άρθρα που δημοσιεύθηκαν σε περιοδικά και εφημερίδες σε διάφορες γλώσσες.

Το 1980 ίδρυσε στην Ελλάδα τον Πολιτιστικό & Φιλοσοφικό Οργανισμό Νέα Ακρόπολη.

Από το 2011 είναι Αντιπρόεδρος του Διεθνούς Οργανισμού Νέα Ακρόπολη.

Αφιερωμένο σε εκείνους που έχουν
ξυπνήσει τη μυθική συνείδηση

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Ο Ζωδιακός Κύκλος στην Παγκόσμια Μυθολογία» είναι ένα βιβλίο που έχει στόχο να εισάγει τον αναγνώστη με τρόπο απλό, αλλά ταυτόχρονα διεισδυτικό, στην κατανόηση των σχέσεων μεταξύ των ζωδιακών όψεων και των ηλιακών μύθων που βρίσκονται διασκορπισμένοι και διαδεδομένοι στις μυθολογίες όλων των πολιτισμών. Για λόγους συντόμευσης των μελετών προϋπέθεσα ότι υπάρχουν στον αναγνώστη μερικές βασικές γνώσεις, τόσο για την τέχνη της αστρολογίας από τη μια μεριά, όσο και για την παγκόσμια και κυρίως την ελληνική μυθολογία από την άλλη. Υπάρχουν εξάλλου τα κατάλληλα βιβλία, που μπορούν να μυήσουν τον ενδιαφερόμενο στους αντίστοιχους κλάδους της αστρολογίας ή της παγκόσμιας μυθολογίας.

Έτσι μέσα από τις σελίδες αυτής της πραγματείας ο αναγνώστης θα μπορέσει να βαδίσει με την ικανότητα αντίληψής του τους παράλληλους δρόμους του ουρανού, όπου βρίσκονται οι ζωδιακοί αστερισμοί, και του μύθου, όπου υψώνονται με τα κατορθώματά τους οι ήρωες και οι μεγάλοι άνδρες που χάραξαν την ανθρώπινη εξέλιξη ως τις μέρες μας. Οι παραλληλισμοί αυτοί, οι αλληλεπιδράσεις, οι συναντήσεις και οι μυστικιστικές σχέσεις τους, αποτελούν τον κύριο άξονα του έργου. Στους ηλιακούς μύθους κάθε πολιτισμού, κάθε λαού, ανακλώ-

νται τα άστρα του ζωδιακού. Ακολουθώντας τα βήματα, τις φάσεις και τους άθλους της ζωής των μυθικών ηρώων της αρχαιότητας, ανακαλύπτουμε έκπληκτοι και τα βήματα του ήλιου, καθώς περνάει από τους ζωδιακούς οίκους και ξεπερνά ή δέχεται τις επιδράσεις και τα χαρακτηριστικά τους, έτσι όπως προσαρμόζονται στον ανθρώπινο κόσμο.

Τα αστρολογικά διδάγματα που κρύβουν οι μύθοι μπορούν να διδάξουν σε κάθε άνθρωπο την επιστήμη της ζωής και της εξέλιξης. Να τον μάθουν πώς να γίνει κι αυτός ένας Ήλιος, όπως ο ήρωας, για να ξεπεράσει δυσκολίες και να κάνει κατορθώματα στην πορεία της ύπαρξής του.

Όχι μόνο θεωρητικές αλλά πιο πολύ ηθικές, χρήσιμες και πρακτικές αστρολογικές και μεταφυσικές γνώσεις βρίσκονται αποκρυπτογραφημένες στους μύθους. Μια προσπάθεια αποκρυπτογράφησής τους αποτελεί αυτό το βιβλίο που προσφέρουμε στους Έλληνες μελετητές.

Οι απόψεις, εκδοχές, ερμηνείες και συμπεράσματα της μελέτης αυτής δεν αποτελούν για τον συγγραφέα κάποια δογματική πίστη, απλώς δείχνουν έναν δρόμο έρευνας, αποτέλεσμα πολύχρονης μελέτης των αρχαίων παραδόσεων και του εσωτερισμού της Ανατολής και της Δύσης, που παραμένει όμως ανοικτός για άλλες πιθανές απόψεις και μελλοντικές συμπληρωματικές ή ακριβέστερες έρευνες.

Jorge Alvarado Planas
Αντιπρόεδρος του Δ.Ο.Ν.Α.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ

Η αστρολογία είναι η έκφραση μιας συμβολικής σκέψης, ένας στοχασμός μυθικής δομής, ενσωματωμένος σε μια αρχέγονη παράδοση. Μας μιλά σε μια νοητική γλώσσα αρχετυπικών συμβόλων για τον άνθρωπο, το σύμπαν και τις αλληλεπιδράσεις τους. Όπως έλεγαν οι αρχαίοι σοφοί, γνωρίζοντας τον εαυτό μας θα γνωρίσουμε τον κόσμο και αποκρυπτογραφώντας τον κόσμο ενσωματωνόμαστε ως κρίκος στην απέραντη αλυσίδα της Μίας Παγκόσμιας Ζωής.

Ο άνθρωπος πάντα αναρωτιόταν για τα αόρατα νήματα και τις δυνάμεις που θέτουν σε κίνηση και εμψυχώνουν το ορατό σύμπαν. Σε όλους τους πολιτισμούς και λαούς συναντάμε απαντήσεις στην ερώτηση: «Ποιες είναι οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και των άστρων;». Οι απαντήσεις αυτές αποτελούν θαυμάσιες και εκπληκτικά βαθιές κοσμοθεωρίες. Μπορούμε να καταλάβουμε και να συγκροτήσουμε τα θεμέλια και τις αρχές τους, ώστε να αποτελέσουν παράδοση και κωδικοποιημένη σοφία.

Η πρώτη από αυτές τις αρχές, οι οποίες με μεγαλοφυή οξύτητα εκφράζονται στο ερμητικό αρχαίο κείμενο του Κυμβάλειου, μας εξηγεί ότι το σύμπαν είναι ένας ζωντα-

νός οργανισμός, με όλα τα μέρη του αλληλοεξαρτώμενα και συνδεδεμένα ενεργειακά.

Τη δεύτερη αρχή εκφράζει ο νόμος της Αναλογίας, που λέει ότι όπως είναι πάνω έτσι είναι και κάτω και ότι οι ίδιοι νόμοι σε διαφορετικές κλίμακες προσαρμογής ισχύουν και ρυθμίζουν τα άστρα, τους ανθρώπους και τη φύση ολόκληρη. Η τρίτη αρχή εκδηλώνεται καθαρά πλέον στην αιγυπτιακή σκέψη και στον Ηράκλειτο που μας λέει τα πάντα ρει, τίποτα δεν είναι στατικό, όλα είναι δόνηση. Το σύμπαν μας δηλαδή βρίσκεται μέσα σε μια συνεχή δυναμική μετάλλαξη και εξέλιξη.

Σήμερα όλοι πια ξέρουμε ότι το δικό μας ηλιακό σύστημα κινείται προς το κέντρο του γαλαξία και ότι οι γαλαξίες όλοι μετατοπίζονται στην επιφάνεια του κοιλώματος του σύμπαντος. Η συνεχής δυναμικότητα εκδηλώνεται στο νόμο των κύκλων, της ζωής και του θανάτου, της ημέρας και της νύχτας, σε ένα δυισμό που υπακούει σε μια θεμελιώδη ενότητα.

Μια από τις θετές μητέρες της αστρολογίας θεωρείται η Μεσοποταμία, μαζί με την προδυναστική Αίγυπτο. Στις αφιερωμένες στήλες ή Κουντούρου αναπαριστάνονται οι πλανητικές δυνάμεις, όπως ο Σαμάς ο θεός του ΄Ηλιου, ο Σιν θεός του φεγγαριού, η Ιστάρ θεά του πλανήτη Αφροδίτη, κ.λπ. Ακόμα οι ναοί τους, τα ζιγκουράτ, σε σχήμα κλιμακωτής πυραμίδας, χρησίμευαν ως αστεροσκοπεία. Κάθε κλίμακα ήταν βαμμένη με διαφορετικό χρώμα που συμβολικά αντιστοιχούσε σε κάθε πλανητικό σώμα, όπως έχει αποδειχθεί από χημικές και ακτινογραφικές αναλύσεις στα ανευρεθέντα ερείπια.

Στην αρχαία Αίγυπτο η αστρολογική τέχνη ή επιστήμη φαίνεται να είναι τουλάχιστον τόσο αρχαία όσο και στη Μεσοποταμία. Για τους Αιγύπτιους ο έναστρος ου-

ρανός ήταν η θεά Νουτ, η γη ο θεός Γκεμπ και ο θεός Σου ήταν η αιθέρια αρχή που χωρίζει τη γη από τους ουρανούς. Στους αιγυπτιακούς τάφους παρουσιάζονται αληθινοί ζωδιακοί όπου αναπαριστάνονται οι αστερισμοί, που δείχνουν τη στιγμή της γέννησης και του θανάτου του Φαραώ και επιτρέπουν κάλλιστα να οριστεί ένας ζωδιακός ωροσκοπικός πίνακας.

Ο πιο γνωστός αιγυπτιακός ζωδιακός είναι της Δέντερα, που βρισκόταν στο εσωτερικό ενός ναού αφιερωμένου στη θεά Αθώρ, την Κοσμική Αγελάδα, που με την κοιλιά της γεμάτη αστέρια ήταν το σύμβολο της παγκόσμιας ζωής. Στο ζωδιακό δίσκο που κρατούν φύλακες-θεότητες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τον ουράνιο θόλο και τις κατευθύνσεις του διαστήματος, βρίσκονται οι 12 ζωδιακοί αστερισμοί και γύρω τους άλλες ουράνιες θεότητες, που συνδέονταν με ουράνια συγκροτήματα αστέρων.

Η αιγυπτιακή αστρολογία διαιρούσε τον ουρανό σε τμήματα δέκα μοιρών το ένα και έτσι το έτος το αποτελούσαν τριάντα έξι δεκανοί και όχι 12 ζώδια, όπως στην ελληνορωμαϊκή και μεσοποταμιακή αστρολογία. Ο μηρός αναπαριστά τη μικρή Άρκτο και στη συνέχεια τα ζώδια παρουσιάζονται σχηματίζοντας μια σπείρα. Έτσι υπάρχει το Λιοντάρι και το ακολουθεί το Στάχυ που συμβολίζει το ζώδιο της Παρθένου. Μετά έρχεται ο Ζυγός, ο Σκορπιός και τελικά βρίσκονται οι τριάντα έξι δεκανοί. Η αρχή του χρόνου αναγγελλόταν από τη θεά Νεφερτούμ. Όλα αυτά εκφράζουν τον κύκλο ενός Μεγάλου Έτους, διάρκειας περίπου 26.000 χρόνων για τον οποίο θα μιλήσουμε αργότερα.

Στην Ανατολή, και συγκεκριμένα στην Κίνα, η αστρολογία κατείχε κυρίαρχη θέση. Οι Κινέζοι συμβολίζουν την ουράνια δύναμη με τον Κοσμικό Δράκοντα. Οι ενέργειες

συμβολίζονται με τον τροχό του γιν-γιανγκ, τη θηλυκή και την αρσενική αρχή. Ο ζωδιακός κύκλος αντιπροσωπεύεται από δώδεκα ζώα που το καθένα ασκεί επίδραση για ένα χρόνο. Οι αντιστοιχίες του κινέζικου ζωδιακού με το γνωστό δυτικό είναι οι εξής:

Υδροχόος-Τίγρης (έναρξη της Άνοιξης στην Κίνα)
Ιχθύες-Λαγός
Κριός-Δράκοντας
Ταύρος-Όφις
Δίδυμοι-Ίππος
Καρκίνος-Πρόβατο
Λέων-Πίθηκος
Παρθένος-Κόκορας
Ζυγός-Σκύλος
Σκορπιός-Αγριόχοιρος
Τοξότης-Αρουραίος
Αιγόκερως-Βόδι

Στην Ινδία η αστρολογία αναπτύχθηκε σε εξίσου μεγάλο βαθμό και μπορούμε να τη θεωρήσουμε πρόγονο της δυτικής αστρολογίας. Τα Μαντάλα, βουδιστικής προέλευσης, συμβολίζουν το χώρο και το χρόνο. Αυτόν το χώρο και αυτόν το χρόνο όπου θα αναπτυχθούν οι συντεταγμένες, μέσα στις οποίες όλη η φύση θα εξελίσσεται.

Σύμφωνα με την παράδοση ο θεός Βισνού παρουσιάζεται ως δημιουργός που, πριν δημιουργήσει, ονειρεύεται τη δημιουργία του, όπως ο θεός αγγειοπλάστης Κνουμ της Αιγύπτου. Ο Μέγας Βισνού κοιμάται και ονειρεύεται πάνω στο φίδι Ανάντα που πλέει στη θάλασσα του σύμπαντος. Χάρη στο τάραγμα της θάλασσας από γάλα οι θεοί και οι δαίμονες προκαλούν την αποκρυστάλλωση,

ως βόλους, των διαφόρων γαλαξιών (από το γάλα προέρχεται η λέξη αυτή) και των ουράνιων σωμάτων.

Σε μερικούς ινδικούς Ζωδιακούς βρίσκουμε τα 12 ζώδια όπως στη δυτική αστρολογία. Ο άνθρωπος είναι ο φορέας κοσμικών δυνάμεων κι έτσι αναπαριστάνεται μερικές φορές με εσωτερικές απεικονίσεις των 7 Τσάκρας ή κέντρων δύναμης, που το καθένα συσχετίζεται με κάποιο όργανο, καθώς και με έναν πλανήτη, την αντίστοιχη ενέργεια του οποίου διοχετεύει στην ανθρώπινη ζωή.

Στη Μέση Ανατολή η ζωροαστρική και μιθραϊκή παράδοση μάς μεταδίδει μια αντίληψη για τον άπειρο χρόνο, που συμβολίζεται με τον Αιώνα, τον Ζουρβάν Κρόνο, μια θεότητα με κεφάλι λιονταριού, που το σώμα του περιτυλίγει ένα φίδι, στις στροφές του οποίου ενσωματώνονται ζώδια. Αντιπροσωπεύει την ηλιακή δύναμη που θα εμψυχώσει το Μίθρα, το Χρυσό Κριό, για να θανατώσει τον Ταύρο των ενστικτωδών δυνάμεων της ύλης και να εγκαινιάσει ένα νέο κύκλο, τον κύκλο του Κριού, που άρχισε στην ανθρωπότητα γύρω στο 2350 π.Χ. και τελείωσε με το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, όπως θα δούμε αργότερα.

Στον ελληνορωμαϊκό κόσμο η αντίληψη για το σύμπαν είναι στενά συνδεδεμένη με την αστρολογία και το Ζωδιακό Κύκλο, όπως θα καταλάβουμε από την ανάλυση μερικών ελληνικών ηρωικών μύθων. Στη Ρώμη το Πάνθεον με τις επτά εσοχές στο θολωτό τοίχο που συνδέονται με τις επτά πλανητικές θεότητες και με τη γεωμετρική οικοδόμησή του βασισμένη στον αριθμό 12, απεικονίζει αυτήν την αντίληψη. Το Δωδεκάθεο του Ολύμπου, στην ελληνική και τη ρωμαϊκή παραλλαγή, εκφράζει καθαρά τη ζωδιακή κοσμοθεωρία τους.

Στην εβραϊκή παράδοση η αστρολογική τέχνη κατέχει σημαντική θέση, όπως συμπεραίνεται από την ανάλυση της Καββάλα και του βιβλίου Ζοχάρ.

Επίσης στην Παλαιά Διαθήκη ο συμβολισμός των 12 φυλών του Ισραήλ είναι καθαρά ζωδιακός. Η αντιστοιχία, σύμφωνα με την εκδοχή του Σεφαριάλ (Sepharial) στο *New Dictionary of Astrology,* είναι ως εξής:

Κριός - Βενιαμίν
Ταύρος - Ρουβίμ
Δίδυμοι - Συμεών
Καρκίνος - Λεβύ
Λέων - Ιούδας
Παρθένος - Ζαβουλών
Ζυγός - Ισαάχαρ
Σκορπιός - Δαν
Τοξότης - Γαδ
Αιγόκερως - Ασήρ
Υδροχόος - Νεφθαλίμ
Ιχθύες - Ιωσήφ

Στο Χριστιανισμό ανακαλύπτουμε επίσης ζωδιακό συμβολισμό με τον ΄Ηλιο-Χριστό και τους 12 αποστόλους γύρω του καθώς και, όπως θα δούμε πιο συγκεκριμένα αργότερα, στη μεταγενέστερη παράδοση του Ιπποτικού Κύκλου του Άγιου Δισκοπότηρου και του βασιλιά Αρθούρου. Αν και υπάρχουν διάφορες εκδοχές για τις ζωδιακές αντιστοιχίες των 12 αποστόλων, η πιο αποδεκτή είναι η εξής: Ο Ιούδας ο Ισκαριώτης αντιστοιχεί με τον Κριό, που θα αντικατασταθεί από τον Ματθία, αφού κλείσει ο Ζωδιακός Κύκλος του Χριστού με την προδοσία του. ΄Ετσι θα ξεκινήσει ένας καινούριος κύκλος στην εξέλιξη της πορείας του Χριστιανισμού, ο Ιάκωβος του

Ζεβεδαίου με τον Ταύρο, ο Φίλιππος με τους Διδύμους, ο Ματθίας με τον Καρκίνο, ο Ιάκωβος του Αλφαίου με το Λέοντα, ο Ανδρέας με την Παρθένο, ο Ιούδας ο Θαδδαίος με το Ζυγό, ο Ιωάννης με το Σκορπιό, ο Βαρθολομαίος με τον Τοξότη, ο Θωμάς με τον Αιγόκερω, ο Σίμων ο Ζηλωτής με τον Υδροχόο και τέλος ο Πέτρος με τους Ιχθύς. Επίσης οι διάφορες φάσεις της ζωής του Χριστού συσχετίζονται με τη ζωδιακή πορεία του ήλιου, ώσπου να πεθάνει και να αναστηθεί νικητής του θανάτου, έτοιμος για τον επόμενο κύκλο.

Η γέννηση του Χριστού ως ηλιακός αμνός αναλογεί στο ζώδιο του Κριού. Η συνάντηση με τον Σίμωνα στο ναό της Ιερουσαλήμ αναλογεί στον Ταύρο, όπου παρουσιάζονται ως δώρα τα περιστέρια, που αποτελούν ένα από τα δευτερεύοντα σύμβολα του Ταύρου. Η σφαγή των βρεφών από τον Ηρώδη αντιστοιχεί στους Διδύμους και το βάπτισμα στον Ιορδάνη στον Καρκίνο. Ο πειρασμός στην έρημο, οι φιλοδοξίες και ματαιοδοξίες του κόσμου με το Λέοντα, ενώ η συνάντηση με τη Μαγδαληνή και η μύρωση των ποδιών του Χριστού με την Παρθένο. Η ομολογία του Πέτρου ότι ο Ιησούς είναι ο Χριστός και η προφητεία του για το θάνατο και την ανάσταση του ίδιου αντιστοιχεί με το Ζυγό, στη μέση της ζωδιακής πορείας. Οι κατηγορίες και οι κριτικές εναντίον του ότι είναι ο Σατανάς και όχι ο Χριστός, από τους Φαρισαίους, με το Σκορπιό. Η θριαμβευτική είσοδος στην Ιερουσαλήμ στην κορυφή της δύναμης και τα γεγονότα της πτώσης του μέχρι την τελική σταύρωση, αντιστοιχούν με τον Αιγόκερω. Η ανάσταση με τον Υδροχόο και η διασκόρπιση των μαθητών-αλιέων, για να αναγγείλουν το μήνυμά του στον κόσμο εγκαινιάζοντας έτσι την Εποχή του αντίστοιχου ζωδίου που θα διαρκέσει 2.000 χρόνια περίπου, με τους Ιχθύς.

Σε αυτό το περιληπτικό πανόραμα ζωδιακών σχέσεων μπορεί ο ερευνητής να εμβαθύνει περισσότερο και να συγκρίνει τις διάφορες φάσεις, στοιχεία και χαρακτηριστικά με άλλους ηλιακούς μύθους, μερικοί από τους οποίους αναλύονται στα επόμενα κεφάλαια του παρόντος έργου.

Ο ΖΩΔΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ

Μια ριζική αλλαγή στην ανθρώπινη νοοτροπία έχει αρχίσει προ πολλού. Εδώ και μερικές δεκαετίες οι δυτικοί μελετητές έχουν τοποθετηθεί σε μια οπτική γωνία, όσον αφορά τη θεώρηση της έννοιας μύθος, που διαφέρει σημαντικά από αυτήν του υλισμού και θετικισμού που χαρακτήριζε τον προηγούμενο αιώνα και τις αρχές του 20ου. Αντί να αντιμετωπίζουν το μύθο όπως οι προγενέστεροί τους, με τη συνηθισμένη άποψη, δηλαδή ως παραμύθι, φανταστική ιστορία ή ψεύτικη πραγματικότητα, οι σύγχρονοι μελετητές τον έχουν δεχθεί έτσι όπως ακριβώς τον θεωρούσαν και τον αντιλαμβάνονταν στις αρχαίες κοινωνίες.

Σε αυτές ο μύθος ορίζει γενικά μια αληθινή ιστορία, μια ανώτερη πνευματική πραγματικότητα, η οποία έχει ανεκτίμητη αξία, γιατί θεωρείται ιερή, σημαντική και παραδειγματική, δηλαδή άξια να τη μιμούνται οι μεταγενέστερες γενεές. Για αυτό σήμερα χρησιμοποιείται η λέξη μύθος κυρίως με αυτές τις έννοιες: με τη λαϊκή έννοια του παραμυθιού και της ψεύτικης ιστορίας, αλλά και με την έννοια που της δίνει ο ερευνητής και μελετητής των αρχαίων παραδόσεων και της παγκόσμιας θεολογικής συμβολολογίας, που αντιλαμβάνεται το μύθο ως μια πρω-

ταρχική αληθινή ιστορία, γεμάτη συμβολισμούς, ηθικά διδάγματα και εσωτερικές γνώσεις.

Σήμερα λοιπόν ο μύθος αποτελεί, για τον μορφωμένο ερευνητή του φαινομένου της ανθρώπινης κοινωνίας, έναν κώδικα αποκρυπτογραφημένων γνώσεων, ένα αρχετυπικό μοντέλο της ανθρώπινης εξέλιξης και ακόμα της κοσμογονίας, της θεογονίας και της ανθρωπογένεσης.

Ο παρα-ιστορικός χαρακτήρας της λαϊκής παραδοσιακής μνήμης, την οποία μπορούμε να συσχετίσουμε κάλλιστα με την έννοια του συλλογικού ασυνείδητου του Κ. Γιουνγκ, εκφράζεται πιστά στους μύθους. Αυτοί αποτελούν ένα αρχετυπικό μοντέλο που φωτίζει τα βήματα του ανθρώπου στην εξελικτική πορεία του στη γη. Από αυτή λοιπόν την άποψη, που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη αντιμετώπιση της κοινωνικής εξέλιξης, θα μελετήσουμε τη δομή των αρχαίων μύθων της ανθρώπινης κουλτούρας.

Η δομή του μύθου

Θα ήταν δύσκολο να βρει κανείς έναν ορισμό του μύθου που να τον δέχονται όλοι οι ειδικοί και ταυτόχρονα να είναι κατανοητός για τους μη ειδικευμένους στο θέμα της συγκριτικής μυθολογίας. Ο μύθος είναι μια πολιτιστική πραγματικότητα, πολύπλοκη και πολύπλευρη, που μπορεί να αντιμετωπιστεί και να ερμηνευτεί από πολυάριθμες και συμπληρωματικές όψεις, από τη φυσική ως την ψυχολογική και πνευματική, περνώντας από την αστρολογική, που εξηγεί την πορεία του ανθρώπου στη γη και στο ηλιακό σύστημα.

Ο καλύτερος ορισμός θα ήταν αυτός που θεωρεί το μύθο ως μια ιερή ιστορία, μια ψυχολογική πραγματικότητα. Διηγείται μια ιστορία που συνέβη σε έναν πρωταρχικό χρόνο, σε μια υπερκόσμια αρχική χωροχρονι-

κή διάσταση. Μέσα από τις τελετές ο μύθος γίνεται ξανά πραγματικός για τους ανθρώπους. Η τελετή επαναλαμβάνει στον ιστορικό ανθρώπινο χρόνο τα γεγονότα του πρωταρχικού θείου χρόνου, τα οποία διηγείται ο μύθος. Έτσι ο μύθος διαιωνίζεται μέσα από την επανάληψη των ιεροτελεστιών, όπου ο άνθρωπος μιμείται την πρωταρχική μυθική πράξη της δημιουργίας, για να αποκτήσει μυητική και μυθική συνείδηση.

Αυτή η κατάκτηση της συνειδητότητας αποτελεί αυτό που στην παραδοσιακή κοινωνία ονομάζεται μύηση. Η μύηση προσφέρει στο μαθητή-υποψήφιο μια εμπειρική γνώση για την προέλευση του ανθρώπου και της φυλής, καθώς και για το πεπρωμένο, ως μια προκαταβολή της μελλοντικής εξέλιξής του. Συνεπώς του προσφέρει και μια ανώτερη συνειδητότητα στο παρόν, ως άτομο μέσα στην κοινωνία και μέσα στην ιστορία του γένους του.

Τα τρία αυτά στοιχεία του μύθου, της τελετής και της μύησης αποτελούν το κύριο χαρακτηριστικό μιας παραδοσιακής κοινωνίας ενταγμένης στις εναρμονισμένες συντεταγμένες του αρχαϊκού παρελθόντος, του παρόντος και του εξελικτικού μέλλοντος.

Μπορούμε έτσι να προσδιορίσουμε ορισμένα χαρακτηριστικά στοιχεία του μύθου και να επισημάνουμε ότι ο μύθος, όπως βιώνεται και γίνεται αντιληπτός από τις αρχαίες και σύγχρονες παραδοσιακές κοινωνίες:

1) Αποτελεί την ιστορία των πράξεων των υπερφυσικών οντοτήτων.

2) Η ιστορία αυτή θεωρείται απόλυτα αληθινή (γιατί αναφέρεται σε πραγματικότητες, φυσικές και υπερβατικές) και ιερή (γιατί την πράττουν οι υπερφυσικές οντότητες).

3) Ο μύθος αναφέρεται πάντα σε μια δημιουργία, διηγείται πώς κάτι ήρθε στην ύπαρξη ή πώς καθιερώθηκε μια συμπεριφορά, ένας θεσμός, μια πόλη, ένας τρόπος εργασίας κ.λπ. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο οι μύθοι αποτελούν τα παραδείγματα της κάθε σημαντικής ανθρώπινης πράξης.

4) Γνωρίζοντας το μύθο κανείς γνωρίζει και την αρχή των πραγμάτων και επομένως κατορθώνει να τα ελέγχει με τη συνείδηση και τη θέλησή του.

5) Ο μύθος πρέπει να βιωθεί για να κατανοηθεί πλήρως, με την έννοια ότι κυριαρχείται κανείς από τη θεϊκή δύναμη που υπερβαίνει τα καθημερινά γεγονότα και μεταφέρει τη συνείδηση του ατόμου στη διάσταση του αρχέγονου χρόνου, όπου αναβιώνεται η μυθική πράξη.

Για να τελειώσουμε αυτήν την πρώτη προσέγγιση στην έννοια του μύθου, μπορούμε να προσθέσουμε ως αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό ότι ο μύθος, θεωρημένος ως κάτι ζωντανό, δεν είναι μια εξήγηση που προορίζεται για να ικανοποιηθεί η επιστημονική περιέργεια. Είναι μια διήγηση, που μας κάνει να αναβιώσουμε μια πρωταρχική πραγματικότητα και που ανταποκρίνεται σε μια βαθιά θρησκευτική ανάγκη, σε ηθικές σκοπιμότητες, σε επιταγές κοινωνικού τύπου και ακόμα σε πρακτικές απαιτήσεις.

Στους αρχαίους πολιτισμούς και στις σύγχρονες κοινωνίες παραδοσιακού τύπου ο μύθος εκτελεί μια απαραίτητη λειτουργία: εκφράζει, αναβιώνει και κωδικοποιεί τις γνώσεις, τις διδασκαλίες και τα πιστεύω, προφυλάσσει και επιβάλλει τις ηθικές αρχές, εγγυάται την αποτελεσματικότητα των τυπικών και των τελετών και προσφέρει

πρακτικούς κανόνες διαγωγής προς χρήση του ανθρώπου στην καθημερινή βέβηλη αλλά και στην ιερή ζωή του.

Ο μύθος είναι λοιπόν ένα ουσιαστικό και σημαντικό στοιχείο του ανθρώπινου πολιτισμού. Δεν είναι ένα μάταιο παραμύθι ή ένα έργο φαντασίας. Αντίθετα είναι, όπως τονίζουν ο Β. Μαλινόβσκι και ο Μ. Ελιάντ, μια ζωντανή πραγματικότητα βαθιά χαραγμένη στην παραιστορική μνήμη του ανθρώπινου γένους. Δεν είναι καθόλου μια αφηρημένη θεωρία ή μια παρέλαση εικόνων αλλά αντίθετα μια αληθινή κωδικοποίηση της πρωταρχικής θρησκείας και της πρακτικής σοφίας των προγόνων του γένους μας.

Οι μυθικές διηγήσεις αποτελούν για τον παραδοσιακό άνθρωπο την έκφραση μιας πρωταρχικής πραγματικότητας, ανώτερης και περισσότερο γεμάτης με νόημα από την καθημερινή. Η γνώση που ο άνθρωπος έχει γι' αυτήν τη μυθική πραγματικότητα του αποκαλύπτει το νόημα των τελετών και των ηθικών κανόνων, καθώς και τον τρόπο για να τους πραγματώσει.

Κάθε μυθική ιστορία, που διηγείται την αρχή ή προέλευση κάποιου πράγματος, πόλης, θεσμού ή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου, προϋποθέτει και συνεχίζει την κοσμογονία ως προέκτασή της.

Από την άποψη της δομής οι μύθοι προέλευσης είναι ισάξιοι με τον κοσμογονικό μύθο. Αφού η δημιουργία του κόσμου είναι η κατεξοχήν δημιουργία, η κοσμογονία αποτελεί το παραδειγματικό μοντέλο για κάθε είδος άλλης δημιουργίας. Για αυτό οι μύθοι που αφορούν στον ημίθεο ή ήρωα που ταυτίζεται με τον ήλιο, αφού ξεπερνάει τις δώδεκα μυητικές δοκιμασίες του Ζωδιακού Ηλιακού Κύκλου, αποτελούν μια κοσμογονική ιστορία (μυθικά κωδικοποιημένη) του ηλιακού συστήματός μας.

Ο μύθος του Ηρακλή, του Θησέα και Οδυσσέα, του Γιλγαμές, του Ράμα, του Αρθούρου και τόσων άλλων ηλιακών ηρώων περιλαμβάνει μια συμβολικά κρυπτογραφημένη ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης, όπου η συνείδηση περνάει τις δοκιμασίες στους τρεις κόσμους και διανύει την ηλιακή πορεία στο ουράνιο πεπρωμένο της, η οποία πλαισιώνεται από τους δώδεκα αστερισμούς των ζωδίων.

Εσωτερικές όψεις του μύθου του ήρωα -Ήλιου

Μέσα από το μεγάλο συμβολολογικό πλούτο των αρχαίων μύθων θα φωτίσουμε σε αυτό το βιβλίο τα στοιχεία που αφορούν στον ήρωα-Ήλιο. Πρόκειται για την ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης, κατά την οποία ο αρχετυπικός άνθρωπος ξεκινάει από την αφετηρία της ζωής του και περνώντας διάφορες δοκιμασίες οικοδομεί το μύθο, που θα τον οδηγήσει, στο τέλος της εξελικτικής του διαδρομής, στην ταύτιση της συνείδησής του με τον Ήλιο. Θα γίνει ο ίδιος δεκτός ως αθάνατος, ως θεός στο ουράνιο βασίλειο.

Η ιστορία και οι περιπέτειες του ήρωα ως υποψήφιου Ήλιου είναι και ολόκληρη η ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης, της παρελθοντικής, της παρούσας και της μέλλουσας. Κάποια στιγμή στη ζωή του ο κάθε άνθρωπος πρέπει να ακολουθήσει, να μιμηθεί τα βήματα ενός Ηρακλή, ενός Αρθούρου, ενός Αρζούνα. Και αυτή είναι η αξία του μύθου του ηλιακού ήρωα: ένα παραδειγματικό μοντέλο της δικής μας δυνατής μελλοντικής εξέλιξης, καθώς και μια ιστορία ανάμνησης της πορείας που διένυσε και του υψηλού πεπρωμένου που έφτασε ο αρχετυπικός, ηρωικός πρόγονός μας.

Στην περίπτωση των μύθων των περισσότερων ηλιακών ηρώων της παγκόσμιας μυθολογίας συναντάμε την

ίδια δομή, βασισμένη στις 12 δοκιμασίες ή περάσματα ή στοιχεία σχηματισμού του μύθου, που φανερώνουν άμεση σχέση με τους ζωδιακούς οίκους της παραδοσιακής αστρολογίας, όπως θα δούμε αναλυτικά στα επόμενα κεφάλαια.

Πριν όμως μπούμε σε λεπτομέρειες, νομίζουμε ότι χρειάζεται πρώτα από όλα να προσδιορίσουμε την έννοια που είχε στην Ελλάδα, και γενικότερα στους ηλιακούς μύθους της παγκόσμιας μυθολογίας, η λέξη ήρωας.

Εκ πρώτης όψεως η έννοια της λέξης αυτής φαίνεται απλή, σύμφωνα με την οποία ο ήρωας είναι ένας ημίθεος, που η ψυχή του είναι θεϊκή και το σώμα του ανθρώπινο, δηλαδή γεννιέται από ουράνιο πατέρα και θνητή μητέρα, οι οποίοι του δίνουν τις δύο φύσεις του: τη θεϊκή και την ανθρώπινη. Αυτή η έννοια είναι σωστή, αλλά δεν είναι πλήρης. Και πραγματικά είναι δύσκολο να βρει κανείς μια σφαιρική αντίληψη για την έννοια του αρχαίου ήρωα, γιατί αυτή αγκαλιάζει μια ολόκληρη σειρά πολύπλοκων ιδεών, που δίνουν στην ηρωική έννοια πολλές δυνατότητες ερμηνείας, από την απλή ιστορικού χαρακτήρα μέχρι την πιο αποκρυφιστική και μεταφυσική.

Η ελληνική λέξη ήρωας, σύμφωνα με τους πιο αξιόπιστους ειδικούς, προέρχεται από την Ινδοάρια ρίζα Vir που συναντάμε σε όλους τους λαούς Ινδοευρωπαϊκής προέλευσης με την έννοια του μεγάλου άνδρα που κατέχει την αρετή. Στη σανσκριτική γλώσσα ο ηρωικός άνδρας λέγεται Viras και είναι ενσάρκωση του τρίτου προσώπου της ανώτερης Αγίας Τριάδας της Ινδίας, που αποτελείται από το Βράχμα, τη Βάζ και το Βίραζ.

Στα λατινικά ο άνδρας λέγεται Vir και την ίδια αυτή ρίζα έχει και η λέξη αρετή, Virus. Στα γοτθικά λέγεται Vair, στα Λιθουανικά Vyras. Αν εφαρμόσουμε το λεξα-

ριθμητικό κλειδί ερμηνείας, όπου κάθε ελληνικό γράμμα με τη σειρά αντιστοιχεί με έναν αριθμό (π.χ. το α είναι 1, το δ=4, το μ=40 κ.λπ.), έχουμε την εξής διαφωτιστική αντιστοιχία: ήρως = κύριος Ήλιος = 1.108. Αν αφαιρέσουμε τον αριθμό 12 που αναλογεί με τις ζωδιακές δοκιμασίες του ήρωα έχουμε το 1.096, που είναι το τετραπλάσιο του ηλιακού έτους, έχοντας δύο έτη με 365 μέρες και ένα με 366.

Έτσι ο ήρωας είναι ο ήλιος που έχει πέσει στην ύλη, στο σκοτάδι, έχει χάσει ή ξεχάσει τη θεϊκή του φύση και έχει λάβει ανθρώπινη σάρκα. Μέσα στις διάφορες δοκιμασίες και εμπόδια που ξεπερνά στη γη καταφέρνει να ταυτιστεί ξανά με τον ήλιο, που στον ουρανό εκτέλεσε κι αυτός μια σειρά δοκιμασιών, καθώς περνούσε από τις ζωδιακές εστίες των 12 αστερισμών.

Ο ήρωας είναι λοιπόν ο κατεξοχήν ενάρετος άνδρας, που αναζητώντας την αρετή (Αρετούσα, Πηνελόπη, Σίτα, Ήβη κ.λπ.) θα ανυψώσει τη συνείδηση προς τον ήλιο μέσω ηρωικών πράξεων, όπως ιδρύσεις πόλεων, γενεών, θεσμών, επιβάλλοντας τάξη στο χάος και εξολοθρεύοντας τα σκοτεινά τέρατα της ασυνείδητης ύλης.

Αφού τελειώσει την αποστολή του στη γη, όπως συμβαίνει με τους Αβατάρ στην εσωτερική διδασκαλία, θα κατοικήσει στο νησί των Μακάρων, της Αθανασίας, τον αιωνίως ηλιόλουστο χώρο που αντιστοιχεί στον Κώνο Φωτός μεταξύ γης και ήλιου. Ο ήρωας έγινε κύριος Ήλιος, αφού πραγματοποίησε το θείο πεπρωμένο του. Όχι μόνο η ελληνική παράδοση που διαδόθηκε από τα έργα του Ομήρου και του Ησίοδου, αλλά και η παγκόσμια μυθολογία φανερώνουν αυτή την εξελικτική διαδικασία που περιμένει κάθε άνθρωπο που διαλέγει ως πρότυπο την ηρωική Αρετή και τον ήρωα-Ήλιο.

Η ουσία του ήρωα εκφράστηκε από τον φιλόσοφο Ρ.Ο. Έμερσον με τη φράση: «Ο ήρωας είναι αυτός που αποτελεί το σταθερό κέντρο». Όπως ο ήλιος είναι στο κέντρο του ζωδιακού κύκλου, έτσι και ο ηλιακός ήρωας αποτελεί κέντρο του μύθου, κέντρο ακίνητο, αξιομίμητο της ανθρώπινης κοινωνίας.

Από άλλη πλευρά το ανθρώπινο πλαίσιο όπου κινείται ο ήρωας έχει μεγάλη συμβολική σημασία. Στους ηλιακούς μύθους ζωδιακού χαρακτήρα (γιατί δεν συσχετίζονται από αστρολογική άποψη όλοι με το γνωστό ζωδιακό κύκλο αλλά και με άλλους αστερισμούς) των αρχαίων πολιτισμών περιγράφεται όχι μόνο η αληθινή ιστορία μιας θείας ενσάρκωσης και τα αστρολογικά χαρακτηριστικά του ηλιακού συστήματος σε κάποια ιστορική περίοδο της ανθρωπότητας, αλλά κυρίως η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει κάθε άνθρωπος όταν αρχίζει να βαδίζει στην ατραπό της ηλιακής μύησης, δηλαδή της ανώτατης συνειδητότητας, που οδηγεί προς το θείο.

Σε αυτήν τη μυητική διαδικασία ή πορεία προς τον Ήλιο βρίσκουμε σχεδόν πάντα μια κοινή ανάλογη μυθική δομή. Στοιχεία όπως η παρθενική σύλληψη από τη μητέρα του ήρωα, η γέννηση από τη φωτιά όπου το παιδί σώζεται με θεία επέμβαση ή η γέννηση σε σπηλιές ή άντρο ή τάφο, η κατάσταση εξαγνισμού με την υπηρεσία σε άλλον ήρωα ή βασιλιά, ο μυητικός ύπνος που παρομοιάζεται με δεύτερο θάνατο, η ανάσταση και η ανύψωση στους ουρανούς και πολλά άλλα, επαναλαμβάνονται σε όλες σχεδόν τις ηρωικές μυθικές ιστορίες. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να ερμηνευθούν όχι μόνο στο αστρολογικό κλειδί, όπως θα κάνουμε στο βιβλίο αυτό, αλλά και στο αλχημικό, ψυχολογικό, ηθικό και λοιπά κλειδιά, που δυ-

στυχώς δεν είναι δυνατόν να αναλύσουμε σε αυτό το μικρό, κατατοπιστικό έργο.

Σύμφωνα με την παραδοσιακή εσωτερική διδασκαλία ο μύθος, όπως και κάθε σύμβολο, μπορεί να ερμηνευθεί με επτά κλειδιά ερμηνείας, που έχουν περιληπτικά ως εξής:

1. Αστρολογικό
2. Μυστικιστικό ή θρησκευτικό
3. Ιστορικό
4. Μαθηματικό και Γεωμετρικό
5. Ψυχολογικό
6. Λεξαριθμητικό και Γλωσσολογικό
7. Φυσιολογικό και Γεωγραφικό

Ο αριθμός επτά είναι ιερός και με πολύ μυστηριακούς συμβολισμούς στην εσωτερική παράδοση. Ανταποκρίνεται στην ίδια τη δομή της φύσης (μουσικές νότες, χρώματα, ημέρες της εβδομάδας, στοιβάδες του ατόμου κ.λπ.) και μαζί με άλλους ιερούς αριθμούς, κυρίως το 3 και το 12, απαντάται συχνά στους αρχαίους μύθους.

Στους διάφορους ηλιακούς μύθους που αναφέρουμε ενδεικτικά σε αυτό το βιβλίο το κύριο επαναλαμβανόμενο στοιχείο θα λέγαμε ότι είναι η ταύτιση του ήρωα με τον ήλιο και η ομοιότητα, η αναλογία του ηρωικού αγώνα δρόμου με την ίδια την ηλιακή πορεία μέσα από τα ζώδια. Οι ηλιακοί ήρωες έχουν ως ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά τους τα ατέλειωτα ταξίδια τους και την αναζήτηση (αντανάκλαση μιας εσωτερικής διαδικασίας) συμβολικών ή και πραγματικών θησαυρών (του ελιξίριου της ζωής, του άνθους της αιώνιας νιότης, του χαμένου παράδεισου, του χαμένου βασιλείου κ.λπ.) που δεν είναι άλλο παρά αναπαραστάσεις του μέγιστου πόθου του ανθρώπου: της αθανασίας.

Στον ήρωα η αθανασία μεταφράζεται σε δόξα, φήμη, τιμή και άλλες ηλιακές λάμψεις.

Όπως και ο ήλιος, ο ήρωας κατά τη διάρκεια του μυητικού ταξιδιού του έχει να περάσει πολλές δοκιμασίες και να αντιμετωπίσει επικίνδυνα εμπόδια, που σημαδεύονται από τις ισημερίες και τα ηλιοστάσια και ολοκληρώνονται στον αριθμό δώδεκα, σε αντιστοιχία με το Ζωδιακό κύκλο (συνήθως στο χειμερινό ηλιοστάσιο εξαντλείται η ηλιακή δύναμη, αποτελώντας μια κρίσιμη περίοδο για τον ήρωα, ο οποίος θανατώνεται και κρύβεται σε άντρο, για να ξαναγεννηθεί ή να αναστηθεί).

Σε πολλούς ηλιακούς ηρωικούς μύθους, όπως θα δούμε στα διάφορα κεφάλαια, ο πρωταγωνιστής ταξιδεύει από την Ανατολή στη Δύση και καταβροχθίζεται ή καταπίνεται από ένα πελώριο ζώο (φάλαινα, δράκοντα, τέρας, κ.λπ.) ή κρύβεται ή ναρκώνεται σε ένα πλοίο, κάστρο, καλάθι, σπηλιά, σαρκοφάγο κ.λπ., όλα σύμβολα της μήτρας, για τη δεύτερη γέννηση. Ύστερα βγαίνει και ανατέλλει, όπως ο ήλιος ξαναγεννιέται, αφού η γη τον είχε καταπιεί και είχε παραμείνει κρυμμένος στη μήτρα της μητέρας Γης όλη τη νύχτα.

Ο ήρωας είναι επίσης το πρότυπο του υποψήφιου στην ηλιακή μύηση. Στα αρχαία μυστήρια κάθε υποψήφιος επαναλάμβανε τις φάσεις των δοκιμασιών του ήρωα-Ήλιου, πριν φτάσει στο τελικό σκαλοπάτι της ανώτατης μύησης, στην εποπτεία. Οι φάσεις της αρχαίας παραδοσιακής αλχημείας αποτελούν έναν κωδικοποιημένο οδηγό για την απόκτηση της μύησης και την κατάκτηση της αθανασίας φτάνοντας έτσι η ανθρώπινη συνείδηση στη θεοποίηση ή ηλιοποίηση, που οι Αρχαίοι Αιγύπτιοι ταύτιζαν με τη δική τους ιεροτελεστία της οσιροποίησης.

Σχετικά με τη μυητική διαδικασία, έτσι όπως συμβολικά παρουσιάζεται στους ηλιακούς μύθους, και όχι μόνο

σε αυτούς των ηρώων αλλά και των θεών, μπορούμε να συνοψίσουμε τα εξής στοιχεία:

1. Η μύηση είναι μια πράξη θέλησης του υποψήφιου.
2. Η μύηση επαναλαμβάνει συνειδητά, μέσω της τελετουργικής πορείας του μαθητή, τον πιο αρχαίο τύπο: τη δημιουργία του κόσμου ή του ηλιακού συστήματος ή της ανθρώπινης τάξης.
3. Δεν υπάρχουν διαφορετικά είδη μυήσεων, αλλά διαφορετικά σκαλοπάτια και διαφορετικοί δρόμοι που οδηγούν στον ίδιο σκοπό, τη συνειδητοποίηση της αθανασίας του πνεύματος και την ταύτιση με το Θεό.
4. Ο υποψήφιος πρέπει να ξεπεράσει διάφορες δοκιμασίες, συσχετισμένες με τα τέσσερα στοιχεία, τα τέσσερα κατώτερα επίπεδα συνείδησης του ανθρώπου, είτε πραγματικά είτε συμβολικά, δηλαδή σε σχέση με τον εκδηλωμένο κόσμο της ύλης (τα τέρατα). Κάθε φάση του κάθε στοιχείου αποτελείται συνήθως από τρεις κλίμακες, σε σχέση με τους τρεις κόσμους και το σύνολο ολοκληρώνει το 12, στο τέλος της δοκιμαστικής πορείας του υποψήφιου μύστη -Ήλιου.
5. Ο υποψήφιος πρέπει να πεθάνει τελετουργικά, να κατέβει στους κάτω κόσμους και να καταστρέψει τον εσωτερικό του σκοτεινό υπόκοσμο (τα καταχθόνια).
6. Υπάρχει επίσης ένας θάνατος σε σχέση με το πέρασμα από το κατώτερο στο ανώτερο επίπεδο (άνοδος), καθώς και μια αναβίωση του μύθου του θεού που προεδρεύει στις δοκιμασίες ή τις τελε-

τουργίες, ο οποίος συνήθως είναι ο θεός δημιουργός μέσα στο πάνθεο του πολιτισμού για τον οποίο πρόκειται.

7. Μετά από αυτόν τον τελετουργικό θάνατο ο μύστης ανασταίνεται, αλλά ο άνθρωπος δεν είναι τώρα πια ο ίδιος: έχει μεταλλαχθεί σε έναν δύο φορές γεννημένο, έχει κατακτήσει το αληθινό Εγώ του.
8. Το μυστικό είναι ένα απαραίτητο στοιχείο του μύστη, καθόλου εγωιστικό, αλλά αναγκαίο λόγω του κινδύνου που παρουσιάζεται με το να γίνονται γνωστές επικίνδυνες γνώσεις (επικίνδυνες γιατί χωρίς αντίστοιχη βίωση-εμπειρία θα παραμορφωθούν και θα παρερμηνευθούν) σε εκείνους που δεν είναι έτοιμοι να τις δεχθούν.
9. Στη μύηση η γνώση δεν χαρίζεται, αλλά κατακτιέται με την προσπάθεια και την αυτοθυσία του υποψήφιου.
10. Το στοιχείο της καθολικότητας είναι παρόν. Βρίσκουμε αναφορές για τελετές μυητικού χαρακτήρα σε όλους τους πολιτισμούς και τις θρησκείες.
11. Η μύηση επιτρέπει την απελευθέρωση από τα δεσμά της άγνοιας, του κακού και κάθε άλλου υλικού περιορισμού. Ο άνθρωπος γίνεται υπεράνθρωπος, ήρωας ή ακόμα θεός.
12. Ο θεσμός της μύησης και των μυστηρίων θεωρείται παγκοσμίως θείας προέλευσης και σκοπεύει στην επαναφορά της ανθρώπινης συνείδησης στο θείο επίπεδο των αρχετυπικών προελεύσεων.

Ο Ζωδιακός Κύκλος

Στους παραδοσιακούς πολιτισμούς η ηθική, η φιλοσοφία του κόσμου και το θρησκευτικό μήνυμα του Θεού εκφράζονται στους ανθρώπους μέσα από το μύθο.

Πριν όμως προχωρήσουμε στη μελέτη των ηλιακών μύθων που συνδέονται με τον ουράνιο κύκλο των ζωδίων μέσα από τις 12 μυητικές δοκιμασίες ή φάσεις που περνά ο ήρωας-Ήλιος, θα κάνουμε μια περίληψη της ζωδιακής δομής από αστρονομική άποψη, που πιθανώς θα φανεί χρήσιμη στον αναγνώστη.

Όπως ξέρουμε, η Γη δεν περιστρέφεται μόνο γύρω από τον άξονά της. Συγχρόνως περιφέρεται γύρω από τον ήλιο ολοκληρώνοντας μια περιφορά σε ένα έτος. Όμως εμείς έχουμε την ψευδαίσθηση ότι η Γη μένει ακίνητη και ότι είναι ο ήλιος αυτός που κινείται γύρω από αυτήν, καθώς εκείνος φαίνεται να μετακινείται συνέχεια ανάμεσα στους απλανείς αστέρες στο διάστημα ενός έτους. Στο σχέδιο βλέπουμε την πραγματική κίνηση της γης γύρω από τον ακίνητο ήλιο και τη φαινομενική κίνηση του ήλιου ανάμεσα στους απλανείς. Στη φαινομενική λοιπόν κίνησή του, ο ήλιος περνάει διαδοχικά σε ένα έτος από τους 12 αστερισμούς του ζωδιακού κύκλου που είναι οι εξής: Κριός, Ταύρος, Δίδυμοι (της άνοιξης), Καρκίνος, Λέων, Παρθένος (του καλοκαιριού), Ζυγός, Σκορπιός, Τοξότης (του φθινοπώρου) και Αιγόκερως, Υδροχόος, Ιχθύες (του χειμώνα). Έτσι βλέπουμε διαρκώς να αλλάζει η όψη του ουρανού, με διάφορους αστέρες και αστερισμούς κάθε εποχή του χρόνου.

Ο μέγιστος κύκλος της ετήσιας φαινομενικής τροχιάς του ήλιου στην ουράνια σφαίρα ονομάστηκε από τους αρχαίους Έλληνες αστρονόμους *εκλειπτική,* γιατί όταν η Σελήνη βρίσκεται πάνω στο επίπεδο της εκλειπτικής έχουμε

έκλειψη ηλίου ή σελήνης. Η εκλειπτική ορίζει και τη ζωδιακή ζώνη, πάνω στην οποία βρίσκονται οι ζωδιακοί αστερισμοί. Έχουμε κι έναν άλλο μέγιστο κύκλο στον ουρανό, που είναι ο ουράνιος ισημερινός, ως φανταστική προβολή του ισημερινού της Γης. Η εκλειπτική και ο ισημερινός είναι δύο βασικοί μέγιστοι κύκλοι στον ουρανό που μας βοηθούν να μελετούμε πολλά άλλα φαινόμενα, όπως την ετήσια φαινομενική κίνηση του ήλιου και την αντίστοιχη πραγματική της Γης, τις εποχές του χρόνου κ.λπ.

Το επίπεδο της εκλειπτικής τέμνει το επίπεδο του ουράνιου ισημερινού σχηματίζοντας μια γωνία 23° και 27΄, που είναι και η κλίση του άξονα της Γης πάνω στο επίπε-

δο της εκλειπτικής. Η διάμετρος γγ΄ της ουράνιας σφαίρας που σχηματίζεται εκεί όπου τέμνεται το επίπεδο του ουράνιου ισημερινού με της εκλειπτικής λέγεται Ισημερινή Γραμμή και το σημείο γ βρίσκεται στον Κριό, ορίζοντας την εαρινή ισημερία, ενώ το γ΄ βρίσκεται στο Ζυγό ορίζοντας τη φθινοπωρινή ισημερία. ΄Ετσι καταλαβαίνει κανείς πόσο χρήσιμη είναι, για παιδαγωγικούς λόγους, αυτή η εικόνα της ουράνιας σφαίρας που έχει κέντρο της τη Γη.

Οι πρώτες ζωδιακές εικόνες αποδίδονται στους αρχαίους Σουμέριους, που κατέταξαν το πλήθος των αστέρων στον ουράνιο θόλο σε τρεις οδούς ή ζώνες, όπως είναι η φυσική γη χωρισμένη σε βασίλεια. Ο κύριος και κεντρικός δρόμος ήταν του θεού του Ουρανού Ανού, αυτός δηλαδή που ακολουθούσαν ο Σιν και ο Σαμάς (η Σελήνη και ο ΄Ηλιος) στο ουράνιο ετήσιό τους ταξίδι και μέσα του ήταν όλοι οι αστερισμοί, από τους οποίους περνούσαν τα δύο αυτά ουράνια σώματα και οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν ύστερα από τους Ασσυρο-Βαβυλώνιους και αργότερα ακόμα από τους Αλεξανδρινούς, με τις ίδιες σχεδόν μορφές που υπάρχουν ακόμα στη σημερινή δυτική αστρολογία. Στην Οδό του Ανού υπήρχαν 23 αστερισμοί, από τους οποίους αργότερα ξεχώρισαν οι 12 κυριότεροι που αποτελούν το σημερινό Ζωδιακό Κύκλο. Υπήρξε και η Οδός του θεού Ενλίλ, πάνω από του Ανού, με 33 απλανή άστρα και αστρικά συμπλέγματα από τα οποία ξεχώρισαν:

Κασσιόπεια, Περσεύς, Μεγάλη Άρκτος, Ανδρομέδα, Δράκος, Μικρή Άρκτος. Επίσης πιο κάτω βρισκόταν η Οδός του θεού ΄Εα με 15 αστρικά σώματα, όπως ο Σκορπιός, ο Λύκος, ο Κένταυρος κ.λπ. Στο μουσείο του Λούβρου βρίσκεται μια πινακίδα της εποχής των Σελτζούκων με το σχέδιο μερικών από αυτά τα αστρικά συμπλέγματα

συνοδεύοντας ένα αστρολογικό κείμενο: είναι ο Λέων, η ΄Υδρα, η Παρθένος κ.λπ.

Το πέρασμα του ήλιου από τις 12 ζωδιακές εστίες που ολοκληρώνει έναν κύκλο κάθε 365 μέρες δεν είναι ο μοναδικός ζωδιακός ρυθμός που επηρεάζει τους ανθρώπους βιο-αστρικά και που κατά συνέπεια συμβολίζεται, εκφρασμένος σε διάφορα κλειδιά ερμηνείας, στους μύθους του ήρωα-΄Ηλιου της παγκόσμιας μυθολογίας.

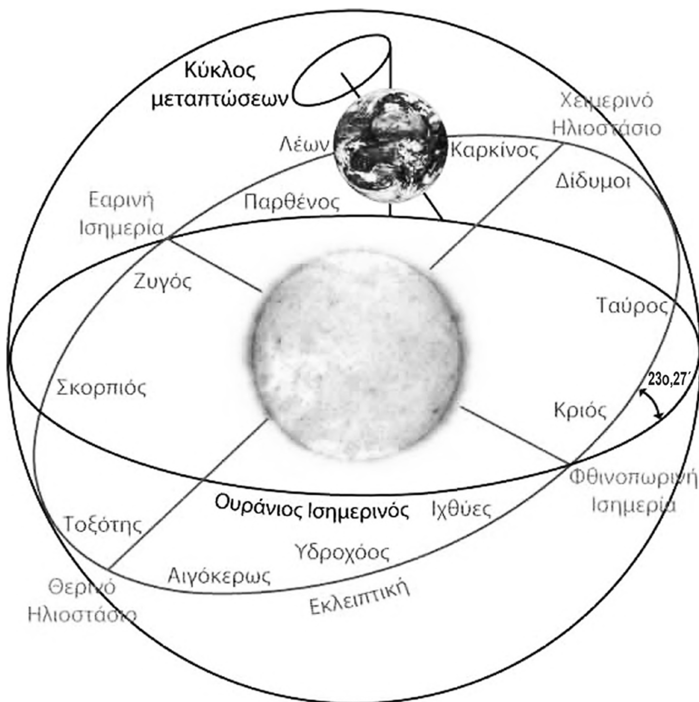
Και η ίδια η ιστορία και εξέλιξη των ανθρώπινων πολιτισμών και θρησκειών ακολουθεί ένα ρυθμό που σημαδεύουν οι ζωδιακοί χαρακτηρισμοί μέσα από αυτό το μεγάλο χρονικό διάστημα που ονομάστηκε Μεγάλο ΄Ετος από τους αρχαίους σοφούς της Αιγύπτου και της Ελλάδας.

Το Μεγάλο ΄Ετος είναι το χρονικό διάστημα των 25.800 περίπου ετών που χρειάζεται η Γη για να περάσει από την επίδραση και των 12 αστερισμών του Ζωδιακού Κύκλου. Η αρχή που υπάρχει πίσω από αυτή τη μακροχρόνια περίοδο περιστροφής του ζωδιακού κύκλου αποκαλύφθηκε από τον ΄Ελληνα αστρονόμο ΄Ιππαρχο (190-128 περίπου π.Χ.). Εξαιτίας μιας ελάχιστης απόκλισης της τροχιάς της Γης, ο αστερισμός που βρίσκεται πίσω από τον ήλιο κατά την εαρινή ισημερία μετατοπίζεται (φαινόμενο της μετάπτωσης) ελαφρά, με την πάροδο του χρόνου καθώς, περιστρέφεται ο άξονας της γης γύρω από τον άξονα της εκλειπτικής και προσδίδει ένα μοναδικό χαρακτήρα στους Μεγάλους Μήνες που είναι 12, συνδεδεμένοι με το κάθε ζώδιο και που συνεπώς ο κάθε ένας διαρκεί περίπου 2.160 χρόνια. ΄Οπως θα δούμε παρακάτω αυτές οι χρονικές μακρομηνιαίες περίοδοι παίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση και εξέλιξη των χαρακτηριστικών των ανθρώπινων πολιτισμών πάνω στη γη.

Το Μεγάλο Ζωδιακό Έτος και η ανθρώπινη εξέλιξη

Όταν οι αρχαίοι λαοί έλεγαν ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται κυκλικά, άγγιζαν ένα από τα σημαντικότερα κλειδιά της ανθρώπινης πνευματικής εξέλιξης.

Η ψευτοεπιστημονική σκέψη του δέκατου ένατου αιώνα δημιούργησε μια αλλοτρίωση, που οδήγησε τους μελετητές της ιστορίας στην αρρωστημένη αντίληψη του να ερμηνεύουν τα ιστορικά φαινόμενα ως μια συνεχόμενη αναβατική πρόοδο χωρίς αλλαγές, σε ευθεία γραμμή, όπου το μέλλον πάντα θεωρείται καλύτερο από το παρελθόν. Από αυτές τις ιδέες έβγαινε το συμπέρασμα ότι

οι πρώτες πολιτιστικές εκφράσεις της ανθρωπότητας, τις οποίες έκλεισαν στο συρτάρι της μαγικής φάσης, δεν είχαν φτάσει σε επαρκή πνευματική ανάπτυξη ώστε να καταφέρουν αυτό που η υλιστική φιλοσοφία εννοούσε ως κορυφή της γνώσης: δηλαδή την επιστημονική και τεχνολογική φάση.

Αλλά τα μυαλά των παππούδων μας του 19ου αιώνα είχαν ξεχάσει ότι η αστείρευτη σοφία που μας κληροδότησαν εκείνοι οι χαμένοι πολιτισμοί επιμένει με κατηγορηματικό και συνεχή τρόπο στο ίδιο θέμα: την κυκλική διακύμανση της ιστορικής εκδήλωσης. Αν επιπλέον κάνουμε μια ιστορικο-κοινωνική ανάλυση, μπορούμε να παρατηρήσουμε μια συνεχή δυναμική, με κορυφές και κάμψεις, δημιουργίες και καταστροφές, ανόδους και καθόδους των πολιτισμών. Φτάνουμε έτσι στο συμπέρασμα ότι η ιστορία αναπτύσσεται μέσα από βιορυθμικούς κύκλους, ημιτονοειδείς καμπύλες και σπείρες εξέλιξης, που αντανακλούν με τη σειρά τους τούς μεγάλους αστρονομικούς και αστρολογικούς κύκλους.

Ο Πλάτωνας μας μιλούσε για ένα ουράνιο Μεγάλο Έτος που συσχετίζεται με το φαινόμενο της μεταπτωτικής κίνησης του άξονα της Γης, όπως είπαμε προηγουμένως, ο οποίος με τη σειρά του ανατρέχει κατά τη διάρκεια μιας περιόδου 25.860 ετών περίπου τις διάφορες ζώνες της εκλειπτικής, δηλαδή τους διάφορους ζωδιακούς αστερισμούς, με φορά αντίθετη προς αυτή του ζωδιακού κύκλου. Έτσι η ιστορία της ανθρωπότητας έχει περάσει από τα διάφορα ζώδια κατά περιόδους 2.160 ετών περίπου στο καθένα.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ο ρυθμός αυτός του Μεγάλου Έτους συντονίζεται αναλογικά, όπως οι χορδές ενός μεγάλου με τις χορδές ενός μικρού μουσικού ορ-

γάνου, με τη διάρκεια της περιφοράς ολόκληρου του ηλιακού συστήματος γύρω από το κέντρο του Γαλαξία, που διαρκεί περίπου 25Χ107 έτη (τέτοιες μετρήσεις είναι πάντα κατά προσέγγιση), δηλαδή είναι όσο 10.000 φορές η διάρκεια του Μεγάλου Έτους. Οι κοσμικοί ρυθμοί και οι αστρικές αρμονίες αποτελούν ένα τέλειο, μαθηματικά συντονισμένο ρολόι.

Η επίδραση ενός ζωδίου έχει σχέση με την επίδραση του αντίθετου ζωδίου, στην άλλη πλευρά του ζωδιακού κύκλου. Αυτή η αμοιβαιότητα ονομάζεται πολικότητα. Έτσι ο Κριός έχει πολικότητα με τον Ζυγό, ο Ταύρος με το Σκορπιό, οι Δίδυμοι με τον Τοξότη κ.λπ.

Η γη μπήκε στο Μεγάλο Μήνα του ζωδίου του Λέοντα περίπου γύρω στο 10700 π.Χ., όταν η παράδοση λέει ότι συνέβη ο κατακλυσμός που βούλιαξε το τελευταίο κατάλοιπο της Ατλαντίδας και προκάλεσε μεγάλες γεωλογικές αναταραχές στη γη, σημειώνοντας το τέλος της τέταρτης εποχής των παγετώνων. Η πολικότητά του ήταν τότε το ζώδιο του Υδροχόου.

Σε ένα ζώδιο φωτιάς, όπως ο Λέων, έγινε καταστροφή του κόσμου από νερό. Οι διάφορες προφητείες που αφορούν το τέλος του σημερινού μας κόσμου μιλούν για μια καταστροφή από φωτιά (ηφαιστειακές εκρήξεις, σεισμοί ή πυρηνικές μάχες), ενώ η ζωδιακή εποχή μας αντιστοιχεί με τον Υδροχόο. Η πολικότητα εκφράζεται καθαρά άλλη μια φορά, αν και δυστυχώς η άγνοια και η ανευθυνότητα της σημερινής ανθρωπότητας μπορεί να οδηγήσει όλον τον πλανήτη σε ένα ολοκαύτωμα χειρότερο από κάθε φυσική καταστροφή, σεισμική, κατακλυσμική ή οποιουδήποτε άλλου είδους.

Το 8500 περίπου π.Χ. η Γη μπήκε στην εποχή του Καρκίνου. Σε αυτόν τον ζωδιακό μήνα η ανθρωπότητα άρχι-

σε να προσαρμόζεται στον πολιτισμό, αφού ξεπέρασε την τρομερή καταστροφή του προηγούμενου κύκλου, όπου είχε σχεδόν σβήσει κάθε ίχνος πολιτισμού. Η επίδραση του Καρκίνου σημαδεύεται με την έναρξη των μόνιμων εγκαταστάσεων και της καλλιέργειας των αγρών. Οι λατρείες είναι σεληνιακού κυρίως χαρακτήρα και τονίζεται η λατρεία της Μητέρας Γης, της μητρότητας και της γονιμότητας όπως εκφράζεται σε πολλά αγαλματίδια γυναικείων μορφών που ανακαλύφθηκαν σε αποικισμούς νεολιθικού τύπου. Ο Καρκίνος, σύμβολο της μητρότητας και της οικιακής ζωής, σε σχέση με τη Σελήνη που εκφράζει τη θηλυκή όψη της ζωής, χαρακτήρισε τους ανθρώπινους πολιτισμούς, τις θρησκευτικές λατρείες και την πίση τους για τη θεά Μητέρα, τη Γη, επί 2.000 χρόνια, μέχρι περίπου το 6400 π.Χ., που η Γη μπήκε στους Διδύμους.

Ο ευφυής και κοινωνικός χαρακτήρας του ζωδίου αυτού, σε συνδυασμό με τον Τοξότη που αποτελούσε τότε την πολικότητά του, προώθησε το μεγάλο θαύμα της εποχής εκείνης: την εφεύρεση ή καλύτερα τη χρήση, σε κοινωνικό επίπεδο, της γραφής με χωριστά ιερογλυφικά αντί συμβολικά ιδεογράμματα, όπως υπήρχαν στους μυητικούς ναούς κλειστού κύκλου χιλιάδες χρόνια πριν.

Η επίδραση των Διδύμων φαίνεται στις διάφορες προόδους του ανθρώπινου πολιτισμού την εποχή εκείνη με τις εφευρέσεις του τροχού, της τέχνης, των γραμμάτων, των επιστημών και γενικά με την ανάπτυξη της ανθρώπινης διάνοιας και την ανάγκη για συσσώρευση γνώσεων. Εμφανίζονται επίσης λατρείες σε θεούς Διδύμους, όπως ο Κάστορας και ο Πολυδεύκης της Ελλάδας, ο Όσιρις-Σεθ της Αιγύπτου, οι δίδυμοι αδερφοί Ουν-Ουναπού και Βουκούβ-Ουναπού των Μάγια-Κιτσέ και άλλα θεία ζευγά-

ρια. Είναι η εποχή που ενσαρκώνονται οι θείοι Αδελφοί. Η τελειοποίηση της γραφής επίσης καλύπτει όλη αυτή την περίοδο, μέχρι την εποχή του Ταύρου γύρω στο 4200 π.Χ., που οι διάφοροι γνωστοί μεγάλοι πολιτισμοί έχουν αναπτύξει και χρησιμοποιήσει σχεδόν πλήρως όλες τις δυνατότητες της νέας αυτής ανακάλυψης.

Η Εποχή του Ταύρου επηρέασε τον ανθρώπινο πολιτισμό επί 2.160 χρόνια, δηλαδή από το 4200 π.Χ. μέχρι το 2100 π.Χ. περίπου. Σε αυτήν τη ζωδιακή περίοδο βλέπουμε να αναπτύσσονται λατρείες σε ταυρόμορφες θεότητες, όπως του θεού Άπι στην Αίγυπτο, του θεού Ελ στη Σουμερία, του Μινωικού ταύρου στην Κρήτη και άλλες, όπως συμπεραίνεται από τα αναρίθμητα ιερά αγαλματίδια και ζωγραφιές ταύρων που βρέθηκαν σε διάφορους πολιτισμούς, από την Ισπανία μέχρι την Κίνα και την Ιαπωνία.

Η πολικότητα του Ταύρου με το ζώδιο του Σκορπιού τόνισε περισσότερο την απασχόληση των λαών εκείνων γενικά με το ζήτημα του θανάτου και της μεταθανάτιας ζωής της ψυχής, τα οποία έχουν μεγάλη σχέση με την ακτίνα επίδρασης του Σκορπιού. Επίσης στην αρχαία Περσία, στις αναπαραστάσεις και στα ιερά κείμενα της λατρείας του θεού Μίθρα, προς το τέλος της εποχής του Ταύρου και στην αρχή του Κριού, βλέπουμε τον ανθρωπόμορφο Μίθρα, σύμβολο του ΄Ηλιου-Κριού, με μανδύα χρυσόμαλλου δέρατος να σκοτώνει τον Ταύρο, που δαγκώνεται στα γεννητικά του όργανα από έναν σκορπιό.

Η λατρεία του Μίθρα σημαδεύει το πέρασμα από την εποχή του Ταύρου, που θανατώνεται, στον Κριό, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα με το Θησέα, τον Ηρακλή και άλλους ηλιακούς ήρωες-Κριούς που σκοτώνουν τις αρχαίες λατρείες της προηγούμενης ιστορικής και ζωδιακής φάσης.

Αυτές όμως οι λατρείες αργότερα θα αναζωογονηθούν, σύμφωνα με μικρότερους κύκλους ή υπο-εποχές, όπως η λατρεία του Μίθρα που βλέπουμε ξανά στη Ρώμη ή του Ιερού Ταύρου στην Ιβηρία, που διασώθηκε στη λαϊκή παράδοση μέχρι σήμερα μέσα από τις ταυρομαχίες, που έχουν την προέλευσή τους στους αρχαίους εκείνους χρόνους (5.000-6.000 χρόνια πριν).

Ο στόχος μας για μια πρώτη προσέγγιση στο συσχετισμό των ζωδιακών εποχών με την εξέλιξη του πολιτισμού και των θρησκευτικών διαδοχικών λατρειών στους αρχαίους λαούς δεν μας επιτρέπει να εμβαθύνουμε λεπτομερέστερα και πιο αναλυτικά στις αντιστοιχίες και τα διάφορα χαρακτηριστικά του κάθε πολιτισμού σε κάθε ζωδιακή εποχή του Μεγάλου Μήνα. Μετά λοιπόν από την εποχή του Ταύρου, μπαίνει η Γη στον αστερισμό του Κριού, που χαρακτηρίζει τη ζωδιακή εποχή που άρχισε πριν από 4.000 χρόνια περίπου.

Τότε κυριαρχούν οι λατρείες του χρυσόμαλλου δέρατος στην Ελλάδα, του θεού του ηλιακού πυρός Άγνι στην Ινδία, του θεού Κριού Κνουμ στην αρχαία Αίγυπτο, που συσχετίζεται με την ορμητική λαμπερή δύναμη του ΄Ηλιου Άμμωνα-Ρα. Μπορούμε επίσης να υποθέσουμε ότι σε αυτήν την εποχή έχει τις ρίζες της η μεταγενέστερη χριστιανική αναβίωση της λατρείας του αρνιού του Χριστού το Πάσχα.

Ο Αλέξανδρος ο Μέγας, που αναπαρίσταται συχνά με κέρατα Κριού ως γιος του Άμμωνα-Δία, ήρθε για να κλείσει ένδοξα τον κύκλο της εποχής του Κριού. Η επίδραση του πλανήτη Άρη στο ζώδιο του Κριού χάραξε την ανθρωπότητα στην περίοδο αυτή με τα σημάδια των κατακτήσεων και των πολέμων. Τονίζεται περισσότερο το ηρωικό και επικό στοιχείο στην κοινωνική παράδοση των λαών και η πολεμική τέχνη φτάνει σε μια ακμή που θα επι-

τρέψει στους επόμενους καιρούς μεγάλες προόδους στις εφαρμογές και αντιλήψεις για την τέχνη του πολέμου.

Από τη μυκηναϊκή περίοδο και την εποχή του Ραμσή και του Σαργκόν της Ασσυρίας μέχρι τις κατακτήσεις του Αλέξανδρου και του Καίσαρα, ένας άριος πολεμικός άνεμος φυσά πάνω στους ανθρώπους. Η πολικότητα του αντίθετου ζωδίου, του Ζυγού, εμπνέει από την άλλη μεριά στην ανθρωπότητα την αρμονική κομψότητα, την ισορροπημένη ομορφιά που χαρακτηρίζει τα αρχιτεκτονικά μεγαλουργήματα της αρχαίας Αιγύπτου, της Βαβυλωνίας, της Ελλάδας και της Ρώμης, που κυριαρχούν σε αυτήν τη ζωδιακή Εποχή του Κριού.

Μετά από μια μικρή μεταβατική περίοδο αναπροσαρμογής, μπαίνει ο ήλιος στον οίκο του αστερισμού των Ιχθύων. Βρισκόμαστε τότε στην αυγή του Χριστιανισμού που θα πάρει ως σύμβολο αναγνώρισης, ειδικά στις πρώτες εποχές, την εικόνα του ψαριού και ως μαθητές μερικούς ψαράδες (αλιείς) της λίμνης Τιβεριάδας.

Το σύμβολο αυτό των ψαριών χαρασσόταν στους τοίχους των κατακομβών στη Ρώμη όταν πλέον είχε πεθάνει η ισχύς (κριός) της Ρώμης. Στο χριστιανικοποιημένο αργότερα κέλτικο μύθο του Αρθουριανού Κύκλου, όπως θα δούμε σε άλλο κεφάλαιο, το Άγιο Δισκοπότηρο που κατέχει τις χριστιανικές αρετές (το αίμα και τη σάρκα του Χριστού) παραδίδεται στον Ιωσήφ της Αριμαθείας, που ερχόμενος στη Δύση θα διορίσει τον πρώτο βασιλιά-Αλιέα και αυτόν τον τίτλο θα φέρουν όλοι οι διάδοχοί του φύλακες του Δισκοπότηρου.

Ο Ρίτσαρντ Βάγκνερ θα ασχοληθεί με αυτήν την παράδοση σε μια από τις γνωστές επικές όπερές του, τον Πάρσιφαλ. Εκεί ο βασιλιάς-Αλιέας Αμφόρτας, ως κάτοχος του Γκραάλ, εμφανίζεται καθαρά συνδεδεμένος με τα

στοιχεία της Εποχής των Ιχθύων. Η πολικότητα του ζωδίου της Παρθένου με τους Ιχθύς φαίνεται σαφώς από τα χαρακτηριστικά της γλυκύτητας, της ταπεινότητας και της καλοσύνης της διδασκαλίας και της τέχνης του Χριστιανισμού που εκφράζουν την Παρθένο.

Δεν είναι επίσης τυχαίο που η μορφή της Παρθένου Μαρίας, αντίθετα με άλλες μητέρες παρθένους άλλων θρησκειών, αποκτά τόσο σημαντικό ρόλο στη χριστιανική λαϊκή πίστη, όπως και η έννοια της Ντάμας, της Αρετούσας, της Δουλτσινέας, στο πλαίσιο του Ιπποτικού Κύκλου που χαρακτήρισε τον ευρωπαϊκό μεσαίωνα στο κέντρο του Μεγάλου Μήνα των Ιχθύων. Αυτός τελείωσε περίπου στη δεκαετία του ΄50 και άρχισε για την ανθρωπότητα ένας νέος Μεγάλος Μήνας: της εποχής του Υδροχόου που θα τελειώσει περίπου το 4100 μ.Χ., αφού περάσουν δηλαδή τα 2.160 χρόνια της διάρκειάς της.

Αλλά για τα κοινωνικά και θρησκευτικά χαρακτηριστικά και γεγονότα αυτής της εποχής μόνο το μέλλον θα μπορεί να μας δείξει θετικά στοιχεία. Σκοπός του βιβλίου δεν είναι να προγνώσουμε προφητικά το μέλλον με την αστρολογία, αλλά να ρίξουμε λίγο περισσότερο φως στη συσσωρευμένη από το παρελθόν της ανθρώπινης εξέλιξης σοφία.

Περιληπτικά όμως θα αναφέρουμε μερικά στοιχεία.

Όπως είπαμε προηγουμένως υπολογίζεται ότι η εποχή αυτή του Υδροχόου άρχισε τη δεκαετία του ΄50, αλλά μέχρι ο ήλιος της άνοιξης να βγει από το κέντρο του Υδροχόου, δεν θα βρισκόμαστε παρά μόνο σε μια μεταβατική περίοδο προσαρμογής. Για αυτό και η δεκαετία του ΄80 παρουσιάζεται ταραχώδης στην ιστορία της ανθρωπότητας. Πρόκειται για το τέλος μιας εποχής και την αρχή μιας άλλης. Θα ήταν κουραστικό και εκτός του πλαισίου

αυτού του βιβλίου να απαριθμήσουμε τις διάφορες προφητείες που αναφέρονται για το τέλος ενός κόσμου, μιας ζωδιακής εποχής, στο τελευταίο τέταρτο του εικοστού αιώνα, που συσχετίζεται με μεγάλες καταστροφές.

Για μια πιο σωστή θεώρηση του θέματος πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι στη βαθιά ιερή επιστήμη της αστρολογίας υπάρχουν πολύ λεπτές προσαρμογές της γνώσης στους μικρούς κύκλους. Έτσι κάθε ζωδιακή εποχή διαιρείται με τη σειρά της σε 12 υπο-εποχές, που η κάθε μια επαναλαμβάνει το αντίστοιχο ζώδιο με μια διάρκεια περίπου 175 ετών. Όμως και αυτή η περίοδος διαιρείται σε άλλες 12 μικροεποχές που η κάθε μια, αντίστοιχη ενός ζωδίου, διαρκεί 14 χρόνια και 7 μήνες περίπου. Με τη σειρά της και αυτή η μικρο-εποχή διαιρείται σε 12 ακόμα υπο-εποχές με διάρκεια 14 μήνες και 7 μέρες περίπου. Έτσι έχει ο ερευνητής μια λεπτομερειακή ανάπτυξη των μεγάλων και των μικρών αστρολογικών επιδράσεων στη γη, για κάθε ένα από τα έτη της γενικής Εποχής.

Επομένως μέσα στην εποχή του Υδροχόου, βρισκόμαστε στη μικρο-εποχή του Λέοντα, που διαρκεί από το 1983 μέχρι το 1997, εφόσον η αφετηρία της εποχής του Υδροχόου ξεκίνησε σε μικρο-εποχή του Ζυγού.

Όταν σε αυτούς τους ενσωματωμένους κύκλους και υποκύκλους προσθέτονται οι πλανητικές σύνοδοι, τότε αλληλοσχετίζονται οι ενεργειακές επιδράσεις με μακρά και σύντομη προθεσμία. Έτσι λοιπόν συμβαίνει από το 1971 μέχρι το 1981 να μην υπάρχουν πλανητικές σύνοδοι. Ήταν μια ήρεμη περίοδος. Όμως από το 1981 μέχρι το 1984 έγιναν, μέσα στη μικρή διάρκεια τριών ετών, πέντε από τις δέκα συνόδους που αντιστοιχούν με αυτή τη μικρό-εποχή του Λέοντα: αυτό είναι ένας αστρονομικο-

αστρολογικός δείκτης των δυνατών διαταραχών που συνέβησαν στη δεκαετία του ΄80, κυρίως στο πρώτο μισό.

Η πρώτη πλανητική σύνοδος, του Δία-Κρόνου, έγινε το 1981. ΄Υστερα, το Νοέμβρη του ίδιου έτους, συνέβη του Δία-Πλούτωνα. Η τρίτη, του Κρόνου-Πλούτωνα, έγινε το Νοέμβρη του 1982. Το Φεβρουάριο του 1983 έγινε η σύνοδος του Δία-Ουρανού. Η τέταρτη έγινε τον Ιανουάριο του 1984, με σύνοδο του Δία-Ποσειδώνα, και οι όψεις αυτής της επίδρασης βασικά συσχετίζονται με ένα κλίμα γαλήνης, απάθειας και αδράνειας ακόμα, που ακολουθεί τις ενεργειακές επιδράσεις διαταραχής, αλλαγής και υπερβολικής δράσης των προηγούμενων πλανητικών συνόδων.

Σε αυτήν την περίοδο της δεκαετίας του ΄80 η επίδραση 8 πλανητών που βρίσκονταν στην ίδια περίπου ζώνη του διαστήματος του ηλιακού μας συστήματος μπορεί, όπως είναι φυσικό, να προκαλέσει -και ήδη άρχισε να προκαλεί- ισχυρές μεταλλαγές φυσικές και ψυχολογικές στον πλανήτη μας. Στις συνόδους που αναφέραμε θα πρέπει να προσθέσουμε την επίδραση των ηλιακών εκλείψεων που προβλέπονται για αυτά τα χρόνια και τότε θα έχουμε μια πιο ξεκάθαρη ιδέα της ισχύος των άσχημων ενεργειακών επιδράσεων που θα μας βομβαρδίζουν ακόμα μερικά χρόνια.

Οι αρχαίες παραδόσεις διαφόρων πολιτισμών διηγούνται τα ομαδικά δράματα που προκαλούσαν οι ολικές ηλιακές εκλείψεις. Η σύγχρονη αστρονομία έχει επαληθεύσει ότι συνήθως, όταν αυτές γίνονται, συμβαίνουν στην περιοχή που αντιστοιχεί με τον κώνο σκιάς τους διάφορες καταστροφές που συσχετίζονται με επιδημίες, ξηρασίες, έλλειψη τροφίμων, ψυχοπαθητικές κρίσεις, ακόμα

και σεισμοί, που όπως είπαμε συσχετίζονται με τις πλανητικές ενεργειακές επιδράσεις.

Πράγματι, αυτές οι καταστροφές έγιναν εκεί όπου συνέβησαν ηλιακές εκλείψεις: το Φεβρουάριο του ΄80 στην Αφρική και τη νότια περιοχή της Ασίας, τον Ιούλιο του ΄80 στη Μικρά Ασία, στο βόρειο και νότιο μέρος του Ειρηνικού και τον Ιούνιο του ΄80 στον Ινδικό και τον Ειρηνικό ωκεανό.

Από το 1979 έχουν συμβεί εναλλακτικά κλιματολογικές διαταραχές και καταστροφές από τυφώνες και κυκλώνες μέχρι σεισμούς, ασυνήθιστες ξηρασίες και χιονοθύελλες. Το κλίμα αλλάζει. Οι εποχές του χρόνου μετατοπίζονται και ο καιρός τρελαίνεται σιγά-σιγά. Φαίνεται σαν η γη να ετοιμάζεται για κάτι άλλο, ακόμα πιο δραστικό. Μπορεί πριν τελειώσει η δεκαετία να αρχίσουν γεωλογικές διαταραχές σε ορισμένες ευαίσθητες περιοχές της γης και ακόμα στην Ευρώπη. Ο κόσμος θα τρέμει και μαζί του και οι παρηκμασμένες συνειδήσεις των ανθρώπων.

Αλλά εν τω μεταξύ τα άστρα εξακολουθούν να γράφουν με το σταθερό μελάνι της τροχιάς τους, μια νέα περίοδο που θα αρχίσει στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 80΄. Όλες οι προφητείες, από του Νοστράδαμου μέχρι του Ούλριχ ντε Μαγιένγκο ή του ΄Εμριχ του 18ου αιώνα, συμπίπτουν ως προς το ρυθμό εξέλιξης των γεγονότων που συσχετίζονται με την τελική καταστροφή που, κατά τις διδασκαλίες του Πλάτωνα και γενικά του εσωτερισμού, θα συντελεστεί από φωτιά (πύρινες ή πυρηνικές εκρήξεις) εφόσον διαδέχεται την προηγούμενη που έγινε από νερό, στον παγκόσμιο κατακλυσμό (Ατλαντίδα).

Ακόμα φαίνεται παράξενο αν παρατηρήσουμε πως το συλλογικό υποσυνείδητο άρχισε ήδη να προετοιμάζεται μέσα από την τέχνη και από τον κινηματογράφο συγκεκρι-

μένα, με έργα μεσαιωνικού, βαρβαρικού και καταστροφικού τύπου, και εκφράζεται, μέσα σε άλλα στοιχεία, με μια επιτάχυνση της διαδικασίας γήρανσης της νεολαίας. Ένας γνωστός Ισπανός αστρολόγος, ο Χριστόφ, αναρωτιέται: «Γιατί αργοαυτοκτονεί η νεολαία;» Και απαντά: «Γιατί θέλει να εξαντλήσει τη ζωή». Έτσι κατά κάποιο τρόπο η έλλειψη της ικανότητας έκπληξης στους νέους της εποχής μας είναι το αποτέλεσμα ενός υποσυνειδήτου, που από τώρα ήδη τρομάζει μπροστά σε κάτι το τρομερό που προαισθάνεται ότι θα έρθει και αμύνεται με μια επιφανειακή αδιαφορία.

Στη δική μας ιστορική στιγμή η ανθρωπότητα και ειδικά η Ευρώπη βρίσκονται σε σύγχυση. Πιστεύουν ότι έχουν επιτύχει την πανάκεια των πολιτευμάτων μέσα από ένα σύστημα σαν το δημοκρατικό, όπου κανείς δεν κυβερνά πραγματικά, η θρησκεία στερείται μυστικισμού, η τέχνη δεν έχει αισθητική, από την επιστήμη λείπει η πίστη και όλοι μαζί χορεύουν σαν τρελοί με το ρυθμό των διεθνών αποφάσεων για τις επιτυχίες και τα κατορθώματά τους, ενώ στο μεταξύ το ένα τέταρτο της ανθρωπότητας πεθαίνει της πείνας, περισσότερο από το μισό δεν έχει μόρφωση και η τρομερή ορδή των νέων βαρβάρων πάσχει από Θεό, γιατί νομίζει ότι τον έχει σκοτώσει με το Λόγο.

Αλλά η ιστορία δε συγχωρεί και τα άστρα θα έχουν το λόγο. Κάθε χώρα της Ευρώπης σχετίζεται με ένα ζώδιο -όπως και ο άνθρωπος- από την ώρα της γέννησής της. Και τα ζώδια της Ευρώπης ορίζουν ήδη τη Μοίρα της. Οι πλανητικές σύνοδοι θα ενισχύσουν και θα επιταχύνουν την κατάσταση αποσύνθεσης που ήδη φαίνεται σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης πολιτιστικής και πνευματικής δραστηριότητας.

Λένε οι ουράνιοι κύκλοι ότι από τα ερείπια της καταστροφής θα εμφανιστεί ο Σκορπιός, που ξέρει να επιζεί στην καταστροφή και τότε θα αρχίσει να ξαναγεννιέται το πνεύμα. ΄Ετσι το δεύτερο μισό της δεκαετίας του ΄80, η μικρο-εποχή του Λέοντα στον Υδροχόο, θα επιφέρει στερέωση των πατρογονικών πολιτευμάτων, μια ανανέωση της θρησκείας, την εμφάνιση μιας αληθινής Ηλιακής λατρείας, την εκτίμηση της σημασίας του λόγου τιμής πάνω στις γραφειοκρατικές εγγυήσεις, μια ανάπτυξη των στρατιωτικών, ιπποτικών και πολεμικών τεχνών, μια τάση συγκεντρωτισμού της εξουσίας, μαζί με την εμφάνιση ενός πολιτικο-θρησκευτικού ηγέτη που θα ενοποιήσει τις διασκορπισμένες και αποσυνδεμένες μικρές ομάδες μετά τη μεγάλη καταστροφή.

Οι καιροί αλλάζουν. Ο άνεμος της ιστορίας που φθάνει θα δυναμώσει προς το τέλος του 2000. Πρέπει κι ο άνθρωπος να αλλάξει, να δυναμώσει πνευματικά και φυσικά, για να μπορεί να περάσει στον επόμενο κύκλο με προοπτικές μέλλοντος για τη δημιουργία ενός νέου και καλύτερου κόσμου. Πρέπει ο άνθρωπος, ο καθένας από μας, να γίνει νέος και καλύτερος. Και αυτή η προσπάθεια κάνει τον άνθρωπο άξιο του ονόματός του.

ΤΟ ΙΝΔΙΚΟ ΕΠΟΣ ΤΗΣ ΡΑΜΑΓΙΑΝΑ

Η Ραμαγιάνα θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα επικά έργα, όχι μόνο της Ασίας αλλά, θα μπορούσε κανείς να πει, ολόκληρης της ανθρωπότητας. Το επικό ποίημα του Ράμα -έβδομη ενσάρκωση του θεού Βισνού- το έγραψε ο σοφός Βαλμίκι. Η σοφία των αρχαίων Ινδών ιερέων διαιώνισε για πάντα στη μνήμη των ανθρώπων την ιστορία του κόσμου και της ανθρωπότητας στις ιερές γραφές της,

Ραμαγιάνα: Η απαγωγή της Σίτα από τον μαύρο μάγο Ραβάνα

τις Βέδες και στα ηρωικά έπη της Μαχαμπάρατα και της Ραμαγιάνα. Μέσα από τους πολλούς κωδικοποιημένους και βαθείς συμβολισμούς τους εμείς θα ασχοληθούμε με τον τομέα του αστρολογικού ζωδιακού κλειδιού ερμηνείας, όπως αρμόζει στο σκοπό της συγγραφής του βιβλίου αυτού.

Οι ομοιότητες συμβολικών στοιχείων ανάμεσα στο έπος της Ραμαγιάνα και της Μαχαμπάρατα με αυτά του Ομήρου, την Ιλιάδα και την Οδύσσεια, μας μιλάνε για μια ινδοευρωπαϊκή αρχαϊκή πηγή γνώσεων και ακόμα μυθοποιημένων ιστορικών γεγονότων. Έτσι όπως απέκτησε η Τροία του Ομήρου ιστορική υπόσταση μαζί με τους ήρωές της μετά από τις ανασκαφές και ανακαλύψεις του Σλήμαν, θα μπορούσε κάλλιστα το ίδιο να συμβεί- αν κάποιος έκανε τον κόπο να την αναζητήσει -με τους ήρωες του Βαλμίκι και τη Λάνκα (Κεϋλάνη, που ήταν ένα κατάλοιπο της ηπείρου Μου-Λεμουρίας, με αποικισμούς από την Ατλαντίδα σύμφωνα με την εσωτερική γνώση). Όπως είπαμε στο πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου, η ιστορία των προγόνων της ανθρωπότητας ξεχάστηκε κάποτε στα επί μέρους στοιχεία της και έγινε μύθος.

Ύστερα από χιλιετίες όμως μπορούν τα γεγονότα εκείνα να ξαναποκτήσουν την ιστορική υπόστασή τους χάρη στις προσπάθειες των συγκριτικών μελετών και της αρχαιολογικής ανασκαφής και έρευνας, όπως συμβαίνει πλέον στις μέρες μας αρκετά συχνά. Οι πινακίδες της χαμένης βιβλιοθήκης της Νινευή, τα ανάκτορα του Μίνωα στην Κνωσό, τα ερμητικά κείμενα της πυραμίδας του Ουνά στην Αίγυπτο, η Τροία του Σλήμαν, οι βυθισμένες πυραμίδες, τα τείχη του Μπιμίνι στις Βερμούδες και πολλά άλλα, είναι ζωντανά παραδείγματα. Στο ποίημα γίνεται αναφορά σε γίγαντες (Ρακσάσα) και δαίμονες, καθώς

και σε πιθήκους που μιλάνε και αρκούδες, που αποτελούν έναν συμβολικό κώδικα κρυπτογραφημένων γνώσεων, που αναφέρονται σε προηγούμενους κύκλους.

Ο παραλληλισμός με τους γίγαντες της ελληνικής, γερμανο-σκανδιναβικής και αμερικανικής μυθολογίας είναι εκπληκτικός. Στο έκτο κεφάλαιο της Γένεσης στη Βίβλο γίνεται λόγος για τους Γιους του Θεού που παντρεύτηκαν τις Κόρες της Γης και έτσι δημιουργήθηκε η φυλή των Γιγάντων. Παρόμοια αναφορά βλέπουμε στον Ησίοδο καθώς και στις διάφορες γιγαντομαχίες που αναφέρονται σε όλες τις αρχαίες μυθολογίες-θρησκείες. Το βιβλίο του Ενώχ διηγείται για γίγαντες οι οποίοι καταβρόχθισαν ό,τι φαγώσιμο υπήρχε στη γη και μετά άρχισαν να καταβροχθίζουν ανθρώπους.

Ο Πολύφημος και άλλοι γίγαντες της μυθολογίας, όπως και οι ινδικοί Ρακσάσα της Ραμαγιάνα, ενισχύουν ακόμα περισσότερο αυτήν την παραδοσιακή πραγματικότητα των προηγούμενων προγονικών ανθρώπινων φυλών. Η ύπαρξη ανθρωποφάγων φυλών στην ιστορία του ανθρώπινου παρελθόντος αποτελεί μια αναμφισβήτητη πραγματικότητα. Έτσι το Ραμαγιάνα του Βαλμίκι δεν είναι μόνο ένα έπος μυθικού ή θρησκευτικού χαρακτήρα αλλά και μια πραγματική ιστορία.

Επίσης στη Βίβλο η υπερηφάνεια του Νεμρώδ με τον πύργο της Βαβέλ και η σύγχυση των γλωσσών, συσχετίζεται με την υπερηφάνεια και τις αλαζονικές πράξεις του Ραβάνα, του βασιλιά της Λάνκα, που έφθασε να πιστέψει ότι ήταν δυνατότερος από τους θεούς. Για να τον πολεμήσει και να καταστρέψει το σκοτεινό βασίλειό του γεννήθηκε ο Βισνού με τη μορφή του ανθρώπου Ράμα, γιατί ο Ραβάνα ήταν τόσο ισχυρός μαύρος μάγος που ήταν άτρωτος από θεούς και δαίμονες και μόνο ένας άνθρωπος θα

μπορούσε να τον σκοτώσει. ΄Ετσι γεννήθηκε με μαγικό τρόπο από ένα θείο ποτό που ο Βισνού έδωσε στην Κοζαλία, μια από τις τρεις γυναίκες του βασιλιά της Κοσάλας, Ντασαράτα. Από τις άλλες δύο που επίσης ήπιαν το θείο ποτό, γεννήθηκαν ο Μπαράτα, ο Λακσμάνα και Σατρούγκνα.

Με αυτόν το μαγικό τρόπο ο ως τότε άτεκνος βασιλιάς Ντασαράτα απέκτησε τους πέντε του θείους γιους. ΄Ολοι, αλλά κυρίως ο πρωτότοκος Ράμα, είναι ενσαρκώσεις του δεύτερου προσώπου της ινδικής Τριάδας (Τριμούρτι), του Βισνού. Τη γέννηση του Ράμα συνόδεψαν πολλά θαύματα, όπως συμβαίνει με κάθε θεία ενσάρκωση. ΄Οταν ήταν ακόμα έφηβος μπήκε στην υπηρεσία του Βισβαμήτρα, ενός ένδοξου και φημισμένου μάγου Βραχμάνου, όμοιου με τους θεούς, όπως λέει η παράδοση.

Ο Βισβαμίτρα τον εκπαίδευσε και έμαθε στο νέο πρίγκιπα τα μυστικά των όπλων και τις μαγικές τέχνες. Ο Ράμα έγινε πανίσχυρος και με την πολεμική του αρετή σκότωσε πολλούς δαίμονες και κακούργους Ρακσάσα που ενοχλούσαν τις θυσίες και την ασκητική ζωή των σοφών και σκότωναν τους αγαθούς ανθρώπους του βασιλείου.

Γεμάτος δόξα λοιπόν πηγαίνει στη βασιλική αυλή του Ζανάκα όπου, αφού καταφέρνει να τεντώσει το μαγικό τόξο του Σίβα (καθαρά ινδοευρωπαϊκή άρια πολεμική τελετή που ξαναβλέπουμε στη Μαχαμπάρατα με τον Αρζούνα και στην Οδύσσεια με τον Οδυσσέα στην Ιθάκη, κ.λπ.) κερδίζει το χέρι της Σίτα, της κόρης του βασιλιά και την παντρεύεται. Μαζί της επιστρέφει στο βασίλειο του πατέρα του.

Αλλά ενώ εκείνος ήταν έτοιμος να παραδώσει την εξουσία στο Ράμα και να τον στέψει βασιλιά, πέφτει στην

παγίδα της γυναίκας του, της Καϊκέγι, που τον αναγκάζει να υποσχεθεί ότι θα στέψει τον γιο της Μπαράτα και όχι τον Ράμα, τον οποίο θα στείλει εξορία στο δάσος για δέκα χρόνια.

Ο Ράμα, η Σίτα και ο Χάνουμαν

΄Ετσι υπακούοντας πιστά στο θλιμμένο πατέρα του, έφυγε ο Ράμα μαζί με τη γυναίκα του τη Σίτα και τον αδελφό του Λακσμάνα. Εκεί στο δάσος αφοσιώθηκαν στην ασκητική ζωή και στον πόλεμο ενάντια στους δαίμονες και γίγαντες Ρακσάσα, που τρόμαζαν τον κόσμο. Ο αδελφός του Μπαράτα, που ντράπηκε για την άθλια πράξη της μητέρας του, πρόσφερε στο Ράμα το βασίλειό του, αλλά εκείνος δεν το δέχτηκε, επειδή ήθελε να εκτελέσει πιστά την προσταγή του πατέρα του.

΄Ετσι ο Μπαράτα αναγκάζεται να κυβερνά το βασίλειο ως εκπρόσωπος του πραγματικού βασιλιά, του αδελφού του Ράμα, μέχρι να περάσει η περίοδος των δέκα χρόνων εξορίας και να γυρίσει πίσω εκείνος, για να βασιλεύσει.

Το κεφάλαιο της συγκινητικής συνάντησης των δύο αδελφών είναι ένα θαυμάσιο πρότυπο ηθικών διδασκαλιών, που δεν έχει όμοιό του στην παγκόσμια επική λογοτεχνία. Λέει η παράδοση ότι ακόμα και οι ίδιοι οι θεοί κατέβηκαν από τον ουρανό, για να θαυμάσουν τις αρετές των δύο θεϊκών αδελφών, του Ράμα και του Μπαράτα. Ο βασιλιάς όμως της Λάνκα, ο κακούργος μαύρος μάγος

Ραβάνα, που ζήλεψε την ευτυχία και τη δόξα του Ράμα και είχε θυμώσει τρομερά όταν ο ήρωας-Ήλιος είχε σκοτώσει τον αδελφό και εκπρόσωπό του στην Ινδία, το δαίμονα Κίρα, αποφασίζει να τον θανατώσει.

Ο μόνος τρόπος για να το καταφέρει ήταν να αρπάξει τη γυναίκα του, την αγαπημένη Σίτα, με τη σιγουριά ότι από τη λύπη του ο ήρωας θα έδινε τέλος στη ζωή του. Λίγο πριν τελειώσει η περίοδος των δέκα χρόνων ο Ραβάνα με τη βοήθεια του μάγου Μαρέκα που μεταμορφώνεται σε χρυσό ελάφι, καταφέρνει να αρπάξει τη Σίτα. Το χρυσό ελάφι προκαλεί την επιθυμία της Σίτα που στέλνει το Ράμα και ύστερα τον Λακσμάνα να το κυνηγήσουν. Όταν μένει μόνη της, ο κακός Ραβάνα την κλέβει. Σε αυτό το σημείο ο δεύτερος πατέρας του Ράμα, ο γενάρχης των Αετών ή Γυπών, ο Ζαταγιού, πολεμά με το τέρας για να εμποδίσει την αρπαγή, αλλά πεθαίνει στην τρομερή μάχη.

Από κει και πέρα με αυτήν τη συμβολική εισαγωγή σχετικά με το πέρασμα του αστερισμού του Τοξότη (άνθρωπος-ελάφι που τοξεύεται από το Ράμα και τη δύσηθάνατο του αστερισμού του Γύπα ή Αετού) αρχίζει η ζωδιακή πορεία του ήρωα-Ήλιου για την απόκτηση της χαμένης του Σίτα, που συμβολίζει την πνευματική αρχή, τη σοφία, την ψυχή, όπως και στους άλλους ηρωικούς μύθους που αναφέρουμε.

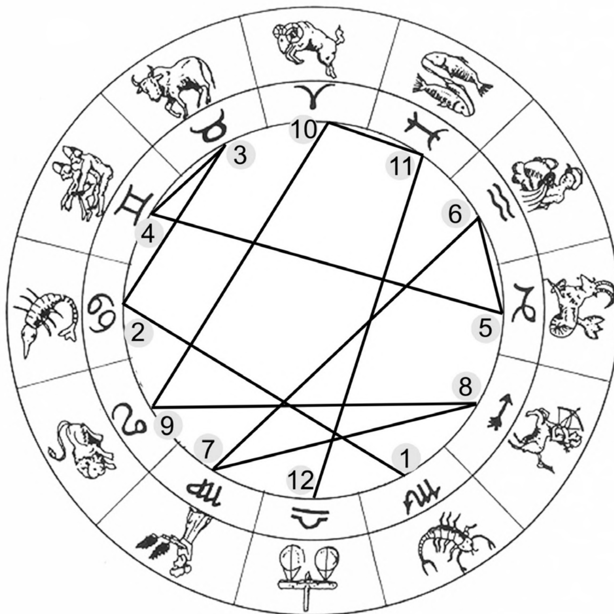
Η λέξη Ράμα στα σανσκριτικά σημαίνει Κριός. Αυτός ο Αβατάρα του Βισνού συνδέεται λοιπόν με την έναρξη της εποχής του Κριού. Αλλά η εποχή του Κριού άρχισε περίπου το 2200 π.Χ. Στη Μαχαμπάρατα όμως αναφέρεται ήδη ως παλιά ιστορία η ζωή του Ράμα και επίσης ξέρουμε ότι το κύριο πρόσωπο του έργου αυτού, ο Κρίσνα, όγδοη ενσάρκωση του Βισνού, τοποθετείται από τους

Βραχμάνους στην αρχή της Κάλι Γιούγκα εποχής, δηλαδή στο 3000 π.Χ.

Επομένως, ο Ράμα ανήκει σε έναν προηγούμενο ζωδιακό κύκλο, πριν τουλάχιστον 25.000 χρόνια από το δικό μας. ΄Ετσι η εποχή του Κριού του Ράμα πρέπει να χρονολογηθεί τουλάχιστον 17.500 χρόνια π.Χ., όταν υπήρχε η Ατλαντίδα και γίγαντες, δαίμονες και άλλα τερατώδη όντα πάνω στη γη. Αξίζει επίσης να αναφέρουμε ότι τόσο στη Ραμαγιάνα όσο και στη Μαχαμπάρατα γίνεται λόγος για άλλους αστερισμούς όπως ήταν 27-29.000 χρόνια πριν και όχι όπως βρίσκονται ή τοποθετούνται σήμερα, καθώς παρατηρήθηκε από αστρονομικές μελέτες.

Τελειώνοντας αυτήν τη μικρή εισαγωγή στο έργο, και πριν μπούμε στις λεπτομέρειες των ζωδιακών στοιχείων μέσα στην κάθε φάση της διήγησης της εποποιίας, πρέπει να σημειώσουμε το γεγονός της ύπαρξης μιας παράδοσης στη βόρειο Ινδία, που λέει ότι η Σίτα που ήταν αιχμάλωτη στη Λάνκα δεν ήταν η αληθινή αλλά ένα ομοίωμά της. Όταν δε αναγκάστηκε να υποστεί τη δίκη στη δοκιμασία της πυράς, κάηκε το ομοίωμά της στις φλόγες και τότε η αληθινή ξεπήδησε και βγήκε άθικτη και αγνή από αυτές. Αυτή η παράδοση μοιάζει καταπληκτικά με μια άλλη σχετική με την Ιλιάδα.

Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, ο Πρωτεύς, ο γέρος θεός της θάλασσας, υπήρξε πραγματικά με ανθρώπινο σώμα και βασίλεψε στην Αίγυπτο την εποχή του Μενέλαου. Όταν ο Πάρης με την Ωραία Ελένη ναυάγησαν στις ακτές της Αιγύπτου, τους πήγαν μπροστά στον Πρωτέα που βασίλευε στη Μέμφιδα. Ο Πρωτέας κράτησε τότε την Ελένη και έδιωξε τον Πάρη στην Τροία. Αργότερα, όταν οι ΄Ελληνες ζήτησαν πίσω την Ελένη, ο Πρίαμος τους είπε ότι δεν ήταν μαζί τους. Οι ΄Ελληνες δεν τον πίστεψαν, για-

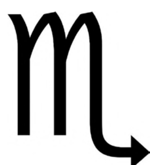
Ο ζωδιακός χορός του Ράμα - Χάνουμαν

τί είχαν πληροφορίες ότι την είχαν δει μέσα στην πόλη, πράγμα που σημαίνει ότι κρατούσαν πάλι ένα ομοίωμα, μια σκιά, όπως και στην περίπτωση της Σίτα. Αυτό αποτελεί ένα καθαρά συμβολικό στοιχείο και στα δύο αυτά ηρωικά έπη. Στην Ελένη του ο Ευριπίδης παρουσιάζει τον Πρωτέα βασιλιά της Πάρου και όχι της Μέμφιδας της Αιγύπτου και αναφέρει καθαρά πως ο Πάρης πήγε στην Τροία όχι την αληθινή Ελένη αλλά το φάντασμά της, το οποίο η ΄Ηρα είχε φτιάξει κατ’ εικόνα της.

Η ζωδιακή πορεία της απελευθέρωσης της Σίτα αρχίζει με τον Σκορπιό. Η σειρά των γεγονότων δεν ακολουθεί, όπως συμβαίνει και σε άλλες περιπτώσεις ζωδιακών

μύθων, τη γνωστή σειρά των ζωδίων όπως εμφανίζεται σήμερα, αλλά υπάρχουν αντιστοιχίες που επισημαίνουν μια εσωτερική πορεία που, σαν ουράνιο χορό, εκτελεί ο Ράμα-Χανουμάν.

Στον εσωτερικό συμβολισμό πρέπει να θεωρήσουμε το ζευγάρι Ράμα-Χανουμάν, όπως το Γιλγαμές-Ενκίντου, ως μια μονάδα. Ο Χανουμάν είναι το alter ego του Ράμα, ο εσωτερικός σύντροφός του. Γι' αυτό και τις περισσότερες δοκιμασίες θα τις υποστεί και θα τις πραγματώσει ο Χανουμάν, μυστικιστικά συνδεδεμένος όμως με τον Ράμα, τον Κύριό του, τον βασιλιά του Ήλιου της Ανατολής.

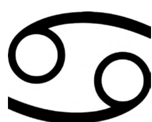

Σκορπιός

Αντιστοιχεί με το Ραβάνα, βασιλιά της Λάνκα, που πάνω στο χρυσό άρμα του αρπάζει τη Σίτα, για να την οδηγήσει στο σκοτεινό βασίλειό του. Είναι η εικόνα του Πλούτωνα, του πλανήτη του Σκορπιού, που διοικεί το βαθύ και υποχθόνιο ψυχισμό. Αυτή η φάση του Ραμαγιάνα μπορεί συμβολικά να συσχετισθεί επίσης με την αρπαγή της Περσεφόνης από το βασιλιά του Κάτω Κόσμου, τον καταχθόνιο και σκοτεινό Πλούτωνα που την μεταφέρει πάνω στο άρμα του στο βασίλειο των νεκρών.

Ο χαρακτήρας του Ραβάνα, όπως εκφράζεται στη Ραμαγιάνα, δείχνει τα χαρακτηριστικά του ζωδίου του Σκορπιού, που αντιστοιχούν με τη σκοτεινή μαγεία, το διαβολισμό, τις απόκρυφες επιστήμες, τις καταστροφικές πράξεις, το τυφλό και βίαιο πάθος, το χθόνιο κόσμο κ.λπ. Ο ίδιος με τις πράξεις του, την υπερηφάνειά του και τον αλαζονικό του χαρακτήρα, προκαλεί την ίδια την καταστροφή του. Ο ίδιος σκάβει τον τάφο του, όπως ο Μόρντρεντ στον Αρθουριανό Κύκλο ή ο Ντουριοντάνα στη

Μαχαμπάρατα. Ο Ραβάνα είναι μια προσωποποίηση των χαρακτηριστικών του Σκορπιού, του Πλούτωνα, ως βασιλιά του θανάτου, του σκότους και του Άρη ως Κυρίου του πολέμου. Και τα δύο αυτά στοιχεία πλαισιώνουν την αυτοκαταστροφική προσωπικότητα του βασιλιά της Λάνκα, του άτρωτου από θεούς και δαίμονες.

Καρκίνος

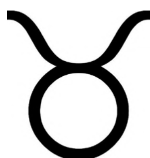
Η θλίψη κατέλαβε το Ράμα και το Λακσμάσα όταν κατάλαβαν την απάτη και πονηριά του Ραβάνα, που τους άρπαξε τη Σίτα. Μπόρεσαν όμως να ενθαρρύνουν ο ένας τον άλλον και προχωρούσαν, αποφασισμένοι να πολεμήσουν και να πάρουν πίσω από το Ραβάνα την αγαπημένη τους. Η δύναμή τους υποχωρούσε καμιά φορά μπρος στη μεγάλη απελπισία, αλλά πάντα κατάφερναν να σβήσουν τα μαύρα σύννεφα της απογοήτευσης με το φως της ελπίδας.

Περνώντας μέσα από το δάσος οι δύο πρίγκιπες αρπάχτηκαν ξαφνικά από ένα γιγάντιο Ρακσάσα, χωρίς πόδια και χωρίς κεφάλι, με το στόμα στην κοιλιά και με δύο πελώρια χέρια, με τα οποία άρπαζε χωρίς να κινείται ό,τι περνούσε από την περιοχή του. Είχε μονάχα ένα μάτι στο στήθος. Σαν ένας τρομερός κάβουρας με τις δαγκάνες του, σαν μια απαίσια Λερναία ΄Υδρα, απειλούσε να καταβροχθίσει τους δύο πρίγκιπες. Η αντίδραση του Ράμα ήταν άμεση: και οι δύο κόψανε με το σπαθί τις χειροδαγκάνες του τέρατος, που είχε το όνομα Καμπάντα και σημαίνει βαρελόμορφος.

Μετά την ήττα του διηγήθηκε στους ήρωες την ιστορία του: ο ΄Ιντρα τον είχε καταραστεί να έχει αυτήν τη μορφή, μέχρι κάποιος να του κόψει τα χέρια και να παραδώσει το στόμα του στη φωτιά. ΄Ετσι οι πρίγκιπες βοήθησαν

στοργικά το τέρας να απελευθερωθεί και ενώ το έκαψαν ξεπετάχθηκε από τις φλόγες ένα λαμπρό πλάσμα με θεϊκή ομορφιά, σαν την πανσέληνο, που χαρούμενο ανέβηκε στον Ουρανό και έγινε ο αστερισμός του Καρκίνου.

Πριν όμως ανεβεί στα ουράνια ύψη, συμβούλεψε τους ήρωες για το δρόμο που θα πάρουν και τους σύστησε να ζητήσουν τη βοήθεια του Σουγκρίβα, βασιλιά των πιθήκων Βανάρα. Το ζώδιο του Καρκίνου συμβολίζει τη βοήθεια, τις συμβουλές, τα συγγενικά στοιχεία. Το σεληνιακό στοιχείο είναι παρόν. Η σελήνη καθρεφτίζει το φως του ήλιου και δίνει βοηθητικό φως στη γη. ΄Ετσι ο Ράμα θωρεί τη βοήθεια του Βανάρα στον Καρκίνο, που είναι συμβολικά αντεστραμμένη εικόνα της δύναμης του Ραβάνα. Ραβάνα-Βανάρα συμβολίζουν τις δύο αντίθετες δυνάμεις. Για να καταστρέψει ο Ράμα τη δύναμη του Ραβάνα πρέπει να βοηθηθεί από το αντικατόπτρισμά της, τη δύναμη του Βα-νά-ρα, όπου οι συλλαβές έχουν αλλάξει θέση. Αυτό είναι ένα στοιχείο πολύ εσωτερικό και μυστηριακό: είναι η όραση στον καθρέφτη της ύλης των διονυσιακών Μυστηρίων. Είναι τα κατοπτρικά Νερά του Καρκίνου.

Ταύρος

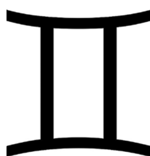
Αφού ο Ράμα εξασφαλίζει τη φιλία του βασιλιά των Βανάρα Σουγκρίβα, συμφωνεί να τον βοηθήσει να πάρει αυτός πίσω το βασίλειό του και σε αντάλλαγμα να εκστρατεύσουν μαζί ενάντια στη Λάνκα για την απελευθέρωση της Σίτα. Σε αυτήν τη φάση ο Ράμα γνωρίζει τον Χανουμάν, πρωθυπουργό των Βανάρα. Ο Χανουμάν, ο θείος πίθηκος, αναγνωρίζει τότε στο Ράμα τον πραγματικό Κύριό του, τον ενσαρκωμένο Βισνού. Γίνεται αγγελιοφόρος του στο βασιλιά και την ταύτιση με το Ράμα τη δείχνει το γε-

γονός ότι φορτώνει στις πλάτες του τον Ράμα-Λακσμάνα (τις δύο όψεις του Βισνού) για να διασχίσουν το δύσκολο δρόμο και τον ποταμό. Ο Χανουμάν Ραμαφόρος ταυτίζεται στο μεταφυσικό συμβολισμό με το χριστιανικό Χριστόφορο της αγιογραφικής παράδοσης, τον άγιο με την κυνοκέφαλη μορφή. Κάποια στιγμή όμως ο Σουγκρίβα αναρωτιέται αν ο Ράμα είναι ισχυρότερος από τον αδελφό του τον Βάλι, ώστε να μπορεί να τον νικήσει και να κρατήσει την υπόσχεσή του, παίρνοντας πίσω το βασίλειο που έκλεψε από το Σουγκρίβα.

Έτσι αποφασίζει να τον υποβάλει σε δοκιμασία. Διηγείται λοιπόν στο Ράμα πως ο αδελφός του κατάφερε να νικήσει τον πανίσχυρο Ασούρα δαίμονα Ντουντούμι, που με τη μορφή ενός πελώριου ταύρου τον είχε καλέσει σε μονομαχία μέχρι θανάτου. Ο Βάλι τον νίκησε, τον σκότωσε και τον εκσφενδόνισε μακριά στον αέρα, προς τα άστρα. Τα κόκαλά του έμειναν στη γη ως είδωλο για την ανάμνηση της φοβερής αυτής νίκης. Για να αποδείξει και ο Ράμα τη δύναμή του, στέλνει πολύ μακριά με μια δυνατή κλωτσιά τον πελώριο σκελετό του ταύρου και ύστερα τρυπάει 7 δέντρα στη σειρά με ένα μόνο βέλος. Αυτό αποτελούσε γενικά στους ινδοευρωπαϊκούς λαούς μια από τις κύριες δοκιμασίες της θεϊκής δύναμης και καταγωγής του πολεμιστή-βασιλιά, όπως βλέπουμε και στην Οδύσσεια, όταν ο Οδυσσέας τρυπάει τους πελέκεις στη σειρά με το βέλος του μπροστά στους μνηστήρες της Πηνελόπης.

Ο χαρακτήρας του Ταύρου εκφράζεται με την ανάγκη εξασφάλισης της πίστης στη δύναμη του συμμάχου του. Σταθερότητα, ανάγκη ασφάλειας, δισταγμός, που όμως καθώς υποχωρεί μετατρέπεται σε μια ασταμάτητη δύναμη, είναι στοιχεία του ζωδιακού αυτού οίκου. Μετά από αυτό το περιστατικό γίνονται οι πολεμικές ετοιμασίες για

την αναχώρηση προς το βασίλειο του Βάλι, του αδελφού του Σουγκρίβα. Ο Ράμα αποφασίζει ότι όταν φτάσουν στην Κισκίντα, ο Σουγκρίβα θα πρέπει να καλέσει σε μονομαχία τον Βάλι, ο οποίος δεν θα μπορεί να αρνηθεί και έτσι ο Ράμα με ένα βέλος θα μπορούσε να τον σκοτώσει όταν θα άρχιζαν την πάλη.

Οι Δίδυμοι

Η εικόνα της πάλης των αδελφών στον ουράνιο αστερισμό καθρεφτίζεται στην πάλη του Βάλι με το Σουγκρίβα στη γη. Απέναντι στο ζώδιο των Διδύμων ο Τοξότης περιμένει να ρίξει το μοιραίο βέλος του που θα δώσει τη νίκη. Ο ένας αδελφός θα πεθάνει, ο άλλος θα ζήσει. Ζωή και θάνατος, φως και σκοτάδι, ημέρα και νύκτα είναι το παιχνίδι των Διόσκουρων. Μετά από τη ζωή, ο θάνατος. Μετά από το θάνατο, η ζωή. Ο θνητός και ο αθάνατος αδελφός που σμίγουν σε μια αιώνια μάχη στους ουρανούς και στη γη.

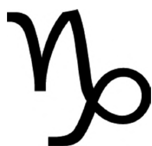
Ενώ παλεύουν τα δύο δίδυμα αδέλφια, ο Ράμα σκοπεύει. Ο Τοξότης περιμένει στο αντίθετο σημείο του ζωδιακού κύκλου την κατάλληλη στιγμή να τοξεύσει. Ό,τι γίνεται κάτω στη γη είναι μια εικόνα του ίδιου γεγονότος που γίνεται πάνω στον ουρανό. Όμως ο Ράμα δεν μπορεί, ενώ παλεύουν, να διακρίνει ποιος από τους δύο αδελφούς είναι ο Βάλι. Τόσο μοιάζανε! Σαν δύο σταγόνες νερού. Με το φόβο μήπως τυχόν σκοτώσει το Σουγκρίβα δεν τοξεύει και αυτός αναγκάζεται να αποσυρθεί ηττημένος από τη μάχη. Έτσι γίνονται δύο μάχες. Στην πρώτη νικά ο Βάλι, στη δεύτερη θα νικήσει ο Σουγκρίβα.

Ο αιώνιος δυισμός του σύμπαντος είναι παρών. Αφού δίνει ένα περιδέραιο ως δείγμα αναγνώρισης στο Σουγκρίβα, γίνεται ξανά μάχη μεταξύ των δύο αδελφών. Τότε

ο Ράμα τοξεύει από μακριά τον Βάλι και τον ρίχνει κάτω θανάσιμα πληγωμένο. Ο Ράμα χρησιμοποιεί πανουργία για να σκοτώσει τον τρομερό Βάλι.

Το στοιχείο του πολυμήχανου θεού Ερμή, ως πλανήτη διοικητή του ζωδίου των Διδύμων, εμφανίζεται καθαρά σε αυτό το επεισόδιο. Ο Βαλμίκι στο κεφάλαιο αυτό της Ραμαγιάνα βάζει τον ετοιμοθάνατο Βάλι να απευθύνει κατηγορηματικά λόγια στο Ράμα, λέγοντάς του ότι η πανούργα πράξη του είναι ανάξια ενός δίκαιου πρίγκιπα. Ο Ράμα όμως δικαιολόγησε αυτή του την ενέργεια ως αρμόζουσα στο Ντάρμα και η απάντησή του ικανοποίησε το Βάλι, όπως μας διηγείται ο θείος ποιητής Βαλμίκι.

Μετά από αυτήν τη νίκη ο Σουγκρίβα ξαναγίνεται βασιλιάς της Κισκίντα και ετοιμάζονται μεγάλες γιορτές. Η ζωή κυλάει χαρούμενη για το Σουγκρίβα μέσα στις συνεχόμενες γιορτές για τη νίκη του και ξεχνάει τη συμφωνία και την υπόσχεση που είχε δώσει στο Ράμα. Περνάνε πολλοί μήνες, κατά τους οποίους η αδράνεια και τα γλέντια βασιλεύουν. Ο Ράμα όμως ζώντας μια ασκητική ζωή έξω από την πόλη, δεν ξεχνά την υπόσχεση του νέου βασιλιά. Αφού περάσουν οι πέντε μήνες των βροχών στέλνει θυμωμένος το Λακσμάνα, για να του υπενθυμίσει τη συμφωνία τους. Από τους Διδύμους του Ιουνίου, θα περάσουμε έτσι στον Αιγόκερω.

Αιγόκερως

Ο Ράμα και ο Σουγκρίβα έχουν συμφιλιωθεί και η αναζήτηση αρχίζει. Οι στρατιές ξεκινούν με διάφορες κατευθύνσεις, έχοντας εντολή να βρουν οπωσδήποτε το μέρος όπου ο Ραμάνα κρύβει τη Σίτα. Είχαν προθεσμία ένα μήνα για να τη βρουν. Όταν ο στρατός που οδηγούσε ο Χανουμάν

είχε αρχίσει να απελπίζεται πλέον, γιατί δεν εύρισκε κανένα ίχνος, είδαν μια σπηλιά απ' όπου έβγαιναν διάφορα πουλιά γεμάτα χαρά και ζωή και μια αρωματική αύρα, που τους έδωσε πίσω το χαμένο τους θάρρος και ενθουσιασμό.

Πιασμένοι από το χέρι μπήκαν μέσα στο πυκνό σκοτάδι της σπηλιάς, φοβισμένοι, αλλά επιθυμώντας να μάθουν κάτι για τη Σίτα καθώς και να βρουν κάποιο πηγάδι για να σβήσουν τη δίψα τους. Προχωρώντας, βρήκαν μια πολιτεία με δρόμους χρυσαφένιους και κήπους με ρυάκια από κρυστάλλινα νερά, όλα πανέμορφα σαν όνειρο. Πιο πέρα είδαν μια γριά ασκήτρια, ντυμένη με ρούχα καλόγριας, που καθόταν πάνω στο δέρμα ενός ελαφιού. Το πρόσωπό της έλαμπε. Είναι το σύμβολο της μητέρας Σελήνης, χωμένης στο σπήλαιο του Χρόνου. Το ελάφι συμβολίζει τον Αιγόκερω και η χρυσή πολιτεία με τα χρυσά φρούτα στα δένδρα μοιάζει με τον κήπο των Εσπερίδων, το νησί των Μακάρων, όπου ο Ηρακλής έπιασε την Κερυνίτη Έλαφο κάτω από την αιγίδα του ζωδίου του Αιγόκερω, όπως βλέπουμε στο αντίστοιχο κεφάλαιο του Έλληνα ήρωα.

Αφού τους είπε την ιστορία της η Σουαγαμπάμπα, έτσι λεγόταν η γριά, τους εξήγησε ότι από κει δεν μπορούσε να βγει κανένας ζωντανός, αλλά εφόσον η αποστολή τους ήταν δίκαιη και ιερή θα τους βοηθούσε. Τότε τους είπε να κλείσουν τα μάτια τους και μόλις το έκαναν συνέβη το θαύμα. Έγινε μια μεταφορά (συστολή) του χωροχρόνου. Στα έγκατα του σπηλαίου του Κρόνου, του πλανήτη που διοικεί τον Αιγόκερω, ο χρόνος κυλά διαφορετικά. Όταν άνοιξαν τα μάτια τους βρέθηκαν ξαφνικά στην παραλία και η άνοιξη είχε μπει. Τα στοιχεία της μαγείας και του χρόνου που χαρακτηρίζουν τον Κρόνο μας δείχνουν εδώ το πέρασμα από το ζώδιο του Αιγόκερω. Ο Χανουμάν το περνά ως μια μαύρη τρύπα ανοικτή στο χρόνο. Αλλά η

απελπισία τους καταλαμβάνει όλους, γιατί η προθεσμία του μήνα είχε λήξει προ πολλού.

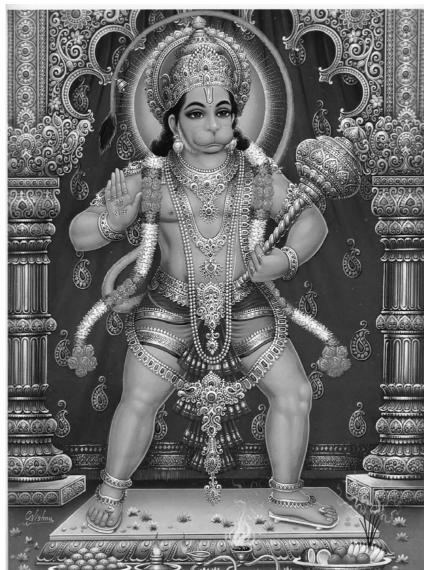
Μερικοί ήθελαν να γυρίσουν πίσω, άλλοι να ξαναμπούν στη σπηλιά και να μείνουν εκεί για πάντα ευτυχισμένοι και άλλοι να δώσουν τέλος στη ζωή τους, αφού είχαν αποτύχει στην αποστολή τους. Μοιάζει αυτή η φάση με τη δοκιμασία του Οδυσσέα, όταν ξεχνά την αποστολή του και ναρκώνεται στην αγκαλιά της μάγισσας Κίρκης, ενώ ο χρόνος συστέλλεται. Γι' αυτόν περνάει ένα λεπτό, αλλά στην πραγματικότητα έχουν περάσει μήνες. Τελικά όμως έρχεται προς βοήθειά τους ο Σαμπάτι, ο γέρος βασιλιάς των γυπών και αδελφός του σκοτωμένου από το Ραβάνα Ζαταγιού.

΄Ετσι ενώ τον είχαμε δει στην αρχή να πέφτει στον Τοξότη και να δύει, να πεθαίνει με τη μορφή του Ζαταγιού από το σκορπιό Ραβάνα, ανατέλλει όμως τώρα ο αστερισμός του Αετού στον Αιγόκερω, που βοηθά το Χανουμάν και τους συντρόφους του να περάσουν τη δοκιμασία του χρόνου και να προχωρήσουν στην επόμενη φάση, του Υδροχόου. Ο Γύπας τους δίνει πληροφορίες για τη Σίτα, που βρίσκεται αιχμάλωτη από το βασιλιά Ραβάνα στη Λάνκα, πέρα στη θάλασσα. Αφού τους λέει ευχάριστα νέα, ο Γύπας που ήταν καταραμένος να μην έχει φτερά μέχρι να βοηθήσει τον Ράμα, σηκώνει χαρούμενος τα νέα του φτερά και ανυψώνεται προς τον ουρανό. ΄Ετσι αφήνοντας πίσω τον αστερισμό του Αετού, μπαίνουμε στην εστία του Υδροχόου.

Υδροχόος

Ζώδιο του Αέρα και με σύμβολο τα νερά, ο Υδροχόος, εκφράζεται άριστα στην εικόνα του Χανουμάν, που ταξιδεύει στον αέρα

Ο Χάνουμαν με μορφή πιθήκου

πάνω από τη θάλασσα, για να διασχίσει την απόσταση μέχρι τη Λάνκα και να καταφέρει να επικοινωνήσει με τη Σίτα. Αυτό το κεφάλαιο, όπως και τα επόμενα στη Ραμαγιάνα, έχει κύριο πρωταγωνιστή το γιο του Βαγιού, θεού του Ανέμου, τον Χανουμάν. Αφού έμαθαν πού βρίσκεται αιχμάλωτη η Σίτα, οι Βανάρα προσπαθούν τώρα να βρουν μέσο για να φτάσουν στη Λάνκα και να επιβεβαιώσουν την πληροφορία που θα πάνε στο Ράμα. Όταν όλοι έχουν πια απελπιστεί, προσφέρεται ο Χανουμάν να καλύψει την τεράστια απόσταση, χρησιμοποιώντας τις θεϊκές του δυνάμεις. Έτσι με ένα τεράστιο πήδημα υψώθηκε στον ουρανό και πέταξε προς τη Λάνκα με ταχύτητα κεραυνού πάνω από τα νερά της θάλασσας.

Κατά τη διαδρομή του εναέριου ταξιδιού του ο Χανουμάν συνάντησε διάφορα εμπόδια-δοκιμασίες, όπως το βουνό Μυνάκα και το ανοικτό στόμα της θεάς Νάγκα, που σαν μαύρη τρύπα ήθελε να τον καταβροχθίσει. Ταυτίζονται με διάφορους αστερισμούς που πλαισιώνουν τον Υδροχόο και φαινομενικά τον απειλούν στην ουράνια θέση του. Αλλά τελικά ο αγγελιοφόρος του Ήλιου της

Ανατολής, ο Ράμα, φτάνει σώος στη Λάνκα, όπου θα αρχίσει αμέσως την αναζήτηση της Σίτα.

♍

Παρθένος

Η Σίτα βρίσκεται στο ζώδιο της Παρθένου. Μετά από μεγάλη αναζήτηση σε όλη την πόλη και στα ανάκτορα του Ραβάνα, ο Χανουμάν, που είχε σμικρύνει το σώμα του τόσο που μεταμορφώθηκε σε μικρή μαϊμουδίτσα, τη βρίσκει στον κήπο του βασιλιά. Σε λίγο την ακούει να συζητάει με το Ραβάνα, που της κάνει για τελευταία φορά πρόταση γάμου. Αυτή αρνείται λέγοντας ότι θέλει να μείνει παρθένος κι ας τη σκοτώσει ο τύραννος. Πριν όμως από αυτήν την ελπιδοφόρα συνάντηση, ο Χανουμάν νίκησε την παρθένο θεά Φύλακα της πόλης που εμπόδιζε την είσοδο μέσα σε αυτήν. Αποτελεί ένα ακόμα στοιχείο για τη σχέση αυτής της φάσης με τον αστερισμό αυτό. Διάφορες άλλες εικόνες που μας δίνει ο Βαλμίκι στο ποίημα είναι σαν σημάδια αναγνώρισης της ζωδιακής αυτής φάσης.

Ο κύκνος, που γλιστρά στην επιφάνεια της λίμνης όπως η σελήνη που διασχίζει τον μπλε ουρανό φωτίζοντας τη συνάντηση του Χανουμάν με τη Σίτα, αποτελούν μερικά από τα όμορφα ποιητικά στοιχεία. Στο μέρος αυτό της Ραμαγιάνα περιγράφεται λεπτομερώς ο διάλογος μεταξύ του Ραβάνα και της Σίτα, με τα επιχειρήματά τους για το θέμα του γάμου που αυτός επιθυμούσε. Ύστερα, όταν εκείνος φεύγει, ακολουθεί η συζήτηση με το Χανουμάν, ο οποίος την καθησυχάζει και της δίνει θάρρος για να αντέξει ακόμα λίγο, μέχρι να έρθει ο κύριός του, ο Ράμα, να την ελευθερώσει και να καταστρέψει το Ραβάνα. Σε αυτήν τη φάση φαίνεται η πανουργία του Χα-

νουμάν, τον οποίο οι πιστοί ονομάζουν και Βουδδιματάμ Βασισθάμ που σημαίνει πρώτος ανάμεσα στους πανούργους, όπως ονόμαζαν οι Έλληνες το θεό Ερμή.

Η παρουσία του ερμητικού αυτού στοιχείου της πανουργίας είναι άλλο ένα δείγμα της αντιστοιχίας αυτής της φάσης της Ραμαγιάνα με το ζώδιο της Παρθένου, που διοικείται από τον πλανήτη Ερμή. Την ίδια ερμητική πανουργία βλέπουμε και στο περιστατικό του θανάτου του Βαλ, που αντιστοιχούσε με τους Διδύμους, οι οποίοι διοικούνται κι αυτοί από τον Ερμή, τον εμπνευστή των πανουργιών.

Η πανουργία του Χανουμάν χρειαζόταν για να βρει τον τρόπο να παρουσιαστεί μπροστά στη Σίτα χωρίς αυτή να φοβηθεί, ούτε να υποψιαστεί κανένα τέχνασμα του Ραβάνα, αλλά αντίθετα να τον αναγνωρίσει ως αγγελιοφόρο του Ράμα, παρόλο που ποτέ της δεν τον είχε γνωρίσει. Ένα ολόκληρο κεφάλαιο του έπους αφιερώνεται στην πανούργα πειθώ του Χανουμάν και στη συζήτηση με τη Σίτα που τέλος πείθεται και ευλογεί το φίλο του Ράμα και τη μοίρα της.

Τοξότης

Μετά από τη μακρά συζήτηση του Χανουμάν με τη Σίτα και θέλοντας αυτός να δείξει στους εχθρούς την παρουσία και τη δύναμή του, για να τους φοβίσει και να τους αποθαρρύνει, αρχίζει να μεγαλώνει, μέχρι που γίνεται μια πελώρια μαϊμού γιγαντιαίων διαστάσεων και καταστρέφει τον κήπο ολόκληρο, εκτός από το μέρος που βρίσκεται η Σίτα. Μόλις έφτασε η πρόκληση αυτή στα αυτιά του Ραβάνα, έστειλε μια ισχυρή στρατιωτική δύναμη για να καταστρέψει τον τεράστιο πίθηκο.

Ο Χανουμάν τους εξοντώνει όλους, όπως και τις επόμενες επιθέσεις που οδηγεί ο απεσταλμένος του Ραβάνα στρατηγός Γζαμπουμάλ και άλλοι φοβεροί στρατηγοί. Μαθαίνοντας για την ήττα των δυνάμεών του και για τη σφαγή των πέντε καλύτερων στρατηγών του, ο φόβος κατέλαβε για πρώτη φορά το Ραβάνα. ΄Ετσι αποφασίζει να στείλει στη μάχη το γιό του, τον ηρωικό Άκσα, νεαρό πρίγκιπα με γνώσεις μαγικών τεχνών του πολέμου. Ο Βαλμίκι περιγράφει με ωραίους στίχους την άφιξη στη μάχη του πρίγκιπα Άκσα, ισάξιου των θεών, με άρμα που έσερναν οκτώ άλογα, λαμπρός τοξότης, ως ουράνιος Κένταυρος.

Το ζώδιο του Τοξότη ενσαρκώνεται στην εικόνα της μάχης αυτής, στην οποία ο ουρανός σκεπάζεται από τα βέλη του Άκσα τα οποία πληγώνουν αλύπητα το σώμα του Χανουμάν. Αυτός, ερεθισμένος από τα χτυπήματα, καταστρέφει το άρμα του πολεμιστή, ο οποίος τότε με το τόξο του υψώνεται στον αέρα. Διαδραματίστηκε μια σκληρή εναέρια μάχη, που ο ιπτάμενος τοξότης πέφτει συντριμμένος από ένα θανατηφόρο χτύπημα του θεού-πίθηκου Χανουμάν. Αυτή η εικόνα μας θυμίζει ένα συσχετισμό με τον αιγυπτιακό ζωδιακό κύκλο του Ντεμτεράχ της Άνω Αιγύπτου, που χρονολογείται από τον 15ο αι. π.Χ., όπου κάτω από την αναπαράσταση του φτερωτού Τοξότη βρίσκεται καθισμένος μέσα στα άστρα ο θεός Πίθηκος Θωτ, αντίστοιχος στην Αιγυπτιακή μυθολογία με το Χανουμάν της Ινδίας.

Με αυτόν το θάνατο αρχίζει η αληθινή αντίστροφη μέτρηση για την καταστροφή της Λάνκα και του απαίσιου βασιλιά της Ραβάνα. Η αντιστοιχία με τον Τοξότη συντονίζεται με την αφετηρία της ζωδιακής κίνησης και συνεπώς με την περιπέτεια της αναζήτησης της Σίτα. Αφετηρία που συνδεόταν με τον Τοξότη Ράμα που σκοτώνει το

Χρυσό Ελάφι και μας υποδηλώνει ότι βρισκόμαστε στο τελευταίο τρίτο της περιστροφής του δωδεκάκτινου Τροχού. ΄Ετσι μπαίνουμε στην επόμενη φάση.

Λέοντας

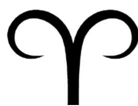
Τρελός από θυμό ο Ραβάνα στέλνει ως τελευταία ελπίδα τον άλλο γιο του, τον Ινδραζίτ, το νικητή του ΄Ινδρα. Ο Βαλμίκι μέσα από το στόμα του Ραβάνα κάνει μια εξαιρετική περιγραφή των κατορθωμάτων και πολεμικών αρετών του νέου αντίπαλου του Χανουμάν, που στους θεούς και στους δαίμονες δεν έβρισκε αντάξιο. Το πολεμικό άρμα του το έσερναν τέσσερα άγρια λιοντάρια και έλαμπε σαν τον ήλιο, μια που ο ήλιος είναι το άστροκυβερνήτης του ζωδίου του Λέοντα. Ποτέ στις πραγματικές μάχες τα αρχαία πολεμικά άρματα δεν τα έσερναν λιοντάρια. Αυτό μας δείχνει ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα καθαρά συμβολικό και ζωδιακό στοιχείο.

Ο Βαλμίκι, πριν αρχίσει την περιγραφή της τρομερής μάχης, αναφέρει ποιητικά αλλά και πολύ συμβολικά ότι ξέροντας πως η μεγάλη μάχη θα άρχιζε σε λίγο, οι θεότητες Νάγκα, οι δαίμονες Γιάκσα και οι Σίντα μαζεύτηκαν στον ουρανό για να την παρακολουθήσουν. Εδώ βλέπουμε μια καθαρή αναφορά σε ανόδους αστερισμών και αστέρων που διαγράφουν την όψη του ουρανού στο Λέοντα, όταν διαδραματίζεται η μεγάλη αυτή σύγκρουση, όπου ο Χανουμάν θα αιχμαλωτιστεί. Με τη βοήθεια ενός μαγικού όπλου, του Βραχμασάστρα, δώρου του Βράχμα, κάποια στιγμή στην κορύφωση της μάχης ο Χανουμάν ρίχνεται κάτω, δεμένος γερά με κέρατα και άθραυστα δεσμά.

Ο Ινδραζίτ είχε εξαπολύσει το μαγικό του όπλο και στο άγγιγμά του ο Χανουμάν βρέθηκε ανυπεράσπιστος

και δεμένος. Αλλά είχε πάρει και ο Χανουμάν παλιά ένα δώρο από το Βράχμα: να είναι κάτω από την επίδραση του εχθρικού Βραχμασάστρα μόνο τα 4/5 της ώρας, μετά από τα οποία θα μπορούσε να απελευθερωθεί από εκείνα τα αόρατα και σε φυσιολογικές συνθήκες άθραυστα δεσμά. Μόλις είδαν έτσι εξουδετερωμένο και ανυπεράσπιστο τον Χανουμάν οι Ρακσάσα, τον έσυραν μέχρι το Ραβάνα και στη διαδρομή μέχρι τα ανάκτορα τον ταλαιπώρησαν, τον πρόσβαλαν, τον ταπείνωσαν και τον διαπόμπευσαν στους δρόμους, ενώ οι γυναίκες και τα παιδιά γελούσαν.

Ο Ινδραζίτ, όπως ο Κάρνα στο άλλο μεγάλο ινδικό έπος, τη Μαχαμπάρατα, αντιπροσωπεύει το ζώδιο του Λέοντα, το διοικούμενο από τον ΄Ηλιο. Η ζωτικότητα, η φιλοδοξία, η παλικαριά και η ευγένεια, η πιστότητα και η γενναιοδωρία, αλλά και η αλαζονεία, η υπερηφάνεια, η οργή κ.λπ. είναι θετικά και αρνητικά στοιχεία του Λέοντα, που εμφανίζονται καθαρά στον Ινδραζίτ του Βαλμίκι και στον Κάρνα του Βυάσα, καθώς και στο Λάνσελοτ της αρθουριανής παράδοσης και σε άλλους ήρωες που αναφέραμε.

Κριός

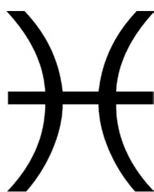
Από το Λέοντα περνάμε στο ζώδιο του Κριού, που αντιστοιχεί με το επόμενο κεφάλαιο της Ραμαγιάνα: Η Λάνκα στις φλόγες. Μετά από το διάλογο με το Ραβάνα, αυτός δίνει εντολή να τον αφήσουν ελεύθερο, αφού όμως πρώτα τον μαστιγώσει και τον ταπεινώσει άκαρδα, αναγκάζοντάς τον να κάνει, δεμένος, τον γύρο της πόλης με αναμμένη την ουρά του. ΄Ομως ο θεός της Φωτιάς, ο Άγκνι, τον βοήθησε και δεν άφησε τις φλόγες να κάψουν την ουρά του θεϊκού πιθή-

κου. Έτσι κάποια στιγμή ο Χανουμάν σπάει τα δεσμά και αρχίζει να καταστρέφει τα κτίρια της πόλης και να βάζει φωτιά παντού, προκαλώντας μεγάλες ζημιές και όλεθρο στους Ρακσάσα. Σε λίγο όλη η πόλη καιγόταν εκτός από το σημείο που βρισκόταν η Σίτα, για το οποίο τον ειδοποίησαν οι φωνές των Χαράνα και των Γιάκσα από τον ουρανό, παρουσία άλλων αστεριών στο χώρο του Κριού, που προσφέρουν φως-βοήθεια.

Έτσι ησύχασε, γιατί αναρωτιόταν μήπως έπαθε και η Σίτα κακό από την τρομερή πυρκαγιά που είχε προκαλέσει με την ασυλλόγιστη και οργισμένη πράξη του. Τα χαρακτηριστικά αυτής της σκηνής με την ενέργεια του Χανουμάν, αντιστοιχούν με το ζώδιο του Κριού που κυβερνάται από τον Άρη. Οι βίαιες πράξεις, η τόλμη, οι ορμές και η εύκολη οργή, καθώς και η φωτιά της καταστροφής, είναι μερικά στοιχεία αυτού του συγκινησιακού συγκροτήματος. Κάτω από την επίδραση του Κριού, ο Χανουμάν καταλαμβάνεται από το θυμικό Άρη και καταστρέφει δια πυρός τη Λάνκα. Καθώς πετάει στον ουρανό, για να γυρίσει πίσω στους συντρόφους του που περιμένουν, οι κόκκινες λάμψεις της πυρπολούμενης πόλης τον αποχαιρετούν.

Ο Βαλμίκι μας περιγράφει τα γεγονότα και την εσωτερική ψυχολογική κατάσταση του Χανουμάν με άριστη δεξιοτεχνία. Έτσι μας λέει ότι φέρνοντας μέσα στη σκέψη του την εικόνα του Κυρίου του Σρι Ράμα (ο Κύριος Κριός), ο Χανουμάν εμπνέεται και ενδυναμώνεται για να πραγματώσει αυτό το μεγάλο και υπεράνθρωπο κατόρθωμα: να νικήσει μόνος του τον τρομερό στρατό των γιγάντων, να ελευθερωθεί και να κάψει το νησί Λάνκα, την καρδιά του Σκότους, φέρνοντας τους εχθρούς σε πολύ δύσκολη θέση. Έτσι τελειώνει το πέρασμα του Χανουμάν

με συνεχόμενη και διαδοχική σειρά από τα τρία ζώδια Φωτιάς και καταστροφής: τον Τοξότη, το Λέοντα και τον Κριό.

Ιχθύες

Σαν γύρισε ο Χανουμάν εκεί που τον περίμεναν οι Βανάρα, οι σύντροφοί του, και τους διηγήθηκε την περιπέτειά του, όλοι πανηγύρισαν. Αποφάσισαν λοιπόν να γυρίσουν με τα καλά νέα στο Ράμα και το Σουγκρίβα, για να ξεκινήσουν όλοι μαζί την εκστρατεία εναντίον της Λάνκα, μια που τώρα ήταν σίγουροι ότι η μεν Σίτα ζούσε και βρισκόταν εκεί, η δε πόλη δεν ήταν απόρθητη. Έτσι ο Χανουμάν διηγείται τα νέα στον Ράμα, στον Λακσμάνα και στο Σουγρίβα. Σύντομα αποφασίζεται η αναχώρηση των ισχυρών στρατευμάτων, που γρήγορα φτάνουν στην ακτή της νότιας θάλασσας, όπου μακριά στον ορίζοντα διακρινόταν το σκοτεινό βασίλειο του απαίσιου Ραβάνα: η Λάνκα.

Τώρα όμως πρέπει να βρουν τρόπο να περάσουν τη θάλασσα όλα τα στρατεύματα των πιθήκων και των αρκούδων, που επικεφαλής τους ήταν αντίστοιχα ο Σουγκρίβα και ο Ζαμπαβάν. Αφού συζήτησαν μάταια οι αρχηγοί και δεν μπόρεσαν να βρουν κανένα πραγματοποιήσιμο σχέδιο για να περάσουν τη θάλασσα, ζήτησαν από το Ράμα να προσευχηθεί στο θεό Ωκεανό για να έχουν τη βοήθειά του.

Επί τρεις μέρες προσευχήθηκε ο Ράμα καθισμένος στην ακτή, απευθύνοντας παράκληση στον Ωκεανό. Βλέποντας όμως ότι δεν γινόταν τίποτα και ότι ο θεός της θάλασσας περιφρονούσε την παράκλησή του, ο Ράμα θύμωσε και αποφάσισε να απαιτήσει. Έτσι με το τόξο στο χέρι,

ξαναμμένος από το θυμό, έριχνε ασταμάτητα βέλη ως κεραυνούς στο βυθό της θάλασσας, σκορπώντας το θάνατο και την απελπισία σε ό,τι ζωντανό ζούσε εκεί. Στο τέλος ο θεός της θάλασσας, ο ινδικός Ποσειδώνας, πρόβαλε φωτεινός από τα νερά και δέχτηκε να βοηθήσει το Ράμα.

Αυτό το επεισόδιο όπου ο Ράμα εξουσιάζει κατά κάποιο τρόπο τη θάλασσα και τα ψάρια, αντιστοιχεί συμβολικά με το ζώδιο των Ιχθύων που κυβερνάται από τον Ποσειδώνα, το θεό της θάλασσας. Ο Ράμα σε αυτόν το ζωδιακό οίκο κερδίζει τη βοήθεια του θεού-ψάρι, για να περάσει τη θάλασσα μαζί με το στρατό του. Έτσι αρχίζουν αμέσως όλοι μαζί να φτιάχνουν μια πελώρια γέφυρα, που στηρίζει και συγκρατεί με τη δύναμή του ο θεός της θάλασσας.

Οι Ιχθύες αντιστοιχούν με την εικόνα του περάσματος της θάλασσας, που εκφράζεται στους διάφορους μύθους με το σύμβολο της γέφυρας ή της βάρκας που διασχίζει τα νερά, τα γαληνεμένα με διαταγή του Ποσειδώνα. Ο στρατός διέσχισε τη θάλασσα μέσα από το στενό μονοπάτι που έλαμπε πάνω της, όπως ο γαλαξίας στον ουρανό. Κι έτσι έφθασαν στη Λάνκα, αποφασισμένοι για την τρομερή σύγκρουση αλλά και σίγουροι για τη νίκη της δικαιοσύνης. Όπως και στα άλλα επεισόδια έτσι κι εδώ ο Βαλμίκι δίνει πολλά στοιχεία και περιγράφει χαρακτήρες και καταστάσεις που εκφράζουν, κωδικοποιημένα σε σύμβολα και ψυχολογικά κλειδιά, τα χαρακτηριστικά σε ανθρώπινο και ουράνιο κοσμικό επίπεδο του κάθε ζωδίου στο οποίο αντιστοιχούν.

Ζυγός

Η μεγάλη μάχη αρχίζει. Ζυγίζονται οι δύο αντίπαλες δυνάμεις. Ζυγίζονται οι πράξεις

και οι αρετές τους. Και το ζύγισμα της δίκης είναι μια σύγκρουση τόσο τρομερή, που και οι θεοί οι ίδιοι θέλουν να είναι παρόντες και να την παρακολουθήσουν. Πολλές και σκληρές μάχες και μονομαχίες περιγράφονται στα επόμενα κεφάλαια. Σφαγές, θάνατοι, καταστροφές, συμβουλές, πανουργίες, απάτες, μαγικά τεχνάσματα και ευγενή κατορθώματα παρελαύνουν μπροστά στα μάτια του αναγνώστη, ζωγραφισμένα με εξαίσια δεξιοτεχνία και έμπνευση από την πένα του θεϊκού Βαλμίκι. Αλλά δεν θα σταματήσουμε σε αυτά τα εξίσου συμβολικής σημασίας περιστατικά.

Συστήνουμε στον αναγνώστη, όπως ήδη κάναμε στην εισαγωγή του βιβλίου, να απολαύσει ο ίδιος τις σελίδες αυτές της Ραμαγιάνα. Ο Ράμα τώρα έρχεται στον οίκο του Ζυγού, για να αποδώσει δικαιοσύνη. Αυτή η τρομερή σύγκρουση μεταξύ ανθρώπων και γιγάντων είναι η Ημέρα της Κρίσης. Με μαγικά φιδωτά βέλη ο Ράμα πληγώνεται και μοιάζει πεθαμένος, αλλά με μαγικά βότανα ο Χανουμάν τον φέρνει πίσω στη ζωή. Από αυτή τη δεύτερη γέννηση ή ανάσταση ο Ράμα θα βγει πιο δυνατός, πιο λαμπερός, ακατανίκητος και θεϊκός.

Έναν-έναν στέλνει στη μάχη ο Ραβάνα τους καλύτερους πολεμιστές και στρατηγούς του. Όλοι σκοτώνονται, ακόμα και ο Κουμπακάρνα, ο γίγαντας των γιγάντων, αδελφός του. Υπήρχε μια προφητεία που έλεγε ότι όταν πεθάνει ο Κουμπακάρνα θα πέσει και η Λάνκα. Ο Βράχμα είχε καταραστεί το γίγαντα να κοιμάται επί αιώνες και να μην ξυπνήσει μέχρι την πτώση της Λάνκα. Με τον θάνατο του γίγαντα από τον Ράμα η απελπισία φώλιασε στην καρδιά του Ραβάνα.

Η ήττα πλησιάζει. Τέλος, ως έσχατη ελπίδα στέλνει τον ανίκητο γιο του, τον αγαπημένο και ένδοξο Ινδραζίτ.

Ακολουθεί έτσι μια μονομαχία με τον αδελφό του Ράμα, τον Λακσμάνα, όπου χρησιμοποιούνται μαγικά όπλα και τέχνες που μόνο αν έχει κανείς υπόψη τα σύγχρονα όπλα και τα τεχνολογικά μέσα μπορεί να τα εξηγήσει. Σε αυτήν την περίπτωση, όπως και σε άλλες περιγραφές του Βαλμίκι στη Ραμαγιάνα και του Βυάσα στο Μαχαμπαράτα, η κατανόηση και η εξήγηση των τεχνών και των όπλων του πολέμου γίνεται πιο εύκολη αν έχουμε υπόψη μοντέρνα τεχνολογικά στοιχεία παρά μαγικά, όπως θα πίστευε κάποιος που δεν έχει γνώση των σύγχρονων πολεμικών επιτευγμάτων.

Αυτά που δεν καταλαβαίνουμε συνήθως τα λέμε μαγικά... αν και όλα έχουν μια λογική εξήγηση. Αρκεί να ξέρεις. Τελικά σκοτώνεται ο Ινδραζίτ και μεγάλη κατάθλιψη και απογοήτευση καταλαμβάνει το Ραβάνα. Τώρα αναγκάζεται να έρθει αυτός στη μάχη και να αντιμετωπίσει το Ράμα. Και η μάχη αρχίζει. Η ζυγαριά δεν κλίνει υπέρ κάποιου, γιατί οι δύο αντίπαλοι φαίνονται ισάξιοι. Κανένας από τους δύο ήρωες δεν είχε ποτέ μονομαχήσει με τέτοιο αντίπαλο και ο θαυμασμός και από τις δύο πλευρές της ζυγαριάς ήταν ανακατεμένος με το θυμό. Τέλος μετά από άγρια μάχη ο Ράμα, που έστεκε πάνω στο άρμα του ΄Ινδρα, εκτόξευσε το μαγικό όπλο Βραχμασάστρα και χτύπησε το Ραβάνα θανατηφόρα.

Ο μαύρος μάγος έπεσε από το άρμα του νεκρός. Μετά από αυτήν τη λαμπρή νίκη όλοι γιορτάζουν ευτυχισμένοι που κατέστρεψαν το σκοτεινό βασίλειο του Ραβάνα και η ειρήνη και η δικαιοσύνη θα επέστρεφαν τώρα ως φως στον κόσμο. Ο εφιάλτης είχε τελειώσει. Είχε αποδοθεί δικαιοσύνη και το καλό θα ξαναβασίλευε στον κόσμο χάρη στα κατορθώματα του Ράμα, της θείας ενσάρκωσης του Βισνού. Και όμως η παρουσία του ζωδίου της δικαιοσύ-

νης και της ισορροπίας, του Ζυγού, δεν τελειώνει ακόμα. Το επεισόδιο συνεχίζεται με τη δίκη της Σίτα. Είναι ένα πολύ συγκινητικό και διδακτικό για την έννοια του καθήκοντος απόσπασμα, που ο Βαλμίκι μας παρουσιάζει με μεγάλη δεξιοτεχνία.

Όταν η Σίτα παρουσιάζεται μπροστά στο σωτήρα Ράμα, αυτός αρνιέται να τη δεχτεί ξανά ως συντρόφισσα και γυναίκα του, γιατί έχει κατοικήσει σε ξένο σπίτι όλον αυτόν τον καιρό. Ο κώδικας τιμής και το Ντάρμα των Ξατρύγια έτσι υπαγόρευαν. Παρόλες τις προσπάθειες της Σίτα να τον πείσει για την αγνότητά της και να διαψεύσει τις υποψίες του, ο Ράμα εξακολουθεί να την απαρνείται, παρά τη μεγάλη αγάπη που νιώθει γι' αυτήν. Έτσι αποφασίζει να τη συγχωρέσει και να τη δεχθεί ξανά κοντά του, αν υποστεί με επιτυχία τη δοκιμασία της φωτιάς, του μεγάλου εξαγνισμού.

Όταν ετοιμάζεται η πυρά, η Σίτα μπαίνει στη φωτιά, σίγουρη για την αγνότητα και την αθωότητά της καθώς και για τη βοήθεια του Άγκνι, του θεού της φωτιάς και του εξαγνισμού. Όλος ο λαός είναι μπροστά στην τελετή της πυράς και η αγωνία έχει σφίξει τις καρδιές τους, βλέποντας τη Σίτα να μπαίνει ατρόμητη στη φωτιά. Μερικούς βασάνιζε η σκέψη της φαινομενικής αδικίας του Ράμα προς τη Σίτα. Επικρατούσε νεκρική σιωπή ως να επρόκειτο για μια επικήδεια τελετουργία. Ξαφνικά από τις φλόγες ξεπηδά χαρούμενη η Σίτα και τρέχει να αγκαλιάσει τον αγαπημένο της.

Η Αφροδίτη, η θεά του έρωτα και πλανήτης διοικητής του Ζυγού, θριάμβευσε και η δικαιοσύνη φανερώθηκε. Στη συνέχεια ο Ράμα λέει στη Σίτα: «Νομίζεις ότι δεν γνώριζα την απαράμιλλη αγνότητά σου; Η δοκιμασία αυτή έγινε για να ικανοποιήσει το λαό. Χωρίς αυτήν θα

έλεγε ότι ο Ράμα, τυφλωμένος από την αγάπη (Αφροδίτη-Αυγερινός), φέρθηκε με παράξενη αδυναμία και παρέβηκε τους κανόνες της ανθρώπινης ηθικής και τους Νόμους του Ντάρμα». Στην Εστία του Ζυγού με την απόδοση της διπλής δικαιοσύνης της εξωτερικής και της εσωτερικής, που θριαμβεύει η αρετή και η αγάπη μετά από τον εφιαλτικό πόλεμο της ζωδιακής πορείας με τις οδυνηρές δοκιμασίες της, τελειώνει το μυστικιστικό αυτό έπος της Ραμαγιάνα.

Η Ραμαγιάνα αποτελεί ένα μνημείο της ανθρώπινης σοφίας στη λατρεία του καθήκοντος, της αρετής, της δικαιοσύνης και της στοργικής αγάπης. Είναι ένα ζωντανό σύμβολο, που η αποκρυπτογράφησή του με τα διάφορα κλειδιά ερμηνείας του παραδοσιακού εσωτερισμού της Ανατολής και της Δύσης, μπορεί να μας διδάξει απέραντους θησαυρούς σοφίας.

Η ερμηνεία στο αστρολογικό ζωδιακό κλειδί είναι μονάχα μια από όλες. Αλλά ο δρόμος έρευνας προς τον ορίζοντα της γνώσης είναι ανοικτός τώρα για τον καθένα από σας που έχει όπως η Σίτα αγνή καρδιά, αμόλυντη από τις μαύρες κηλίδες των εγωισμών και των συμφερόντων, και όπως ο Ράμα το θάρρος και τη βούληση να φτάσει μακριά, ως το τέλος της μεγάλης αναζήτησης, βαδίζοντας στη ζωδιακή ατραπό που σχηματίζεται από μια ηλιαχτίδα του Θεού.

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΓΙΛΓΑΜΕΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ

Το θέμα του Ζωδιακού Κύκλου και της αστρολογίας, σε σχέση με τους μύθους στη Μεσοποταμία (μπορούμε να βρούμε τις πιο παλιές ρίζες της επιστήμης στην περιοχή αυτή), είναι πολύ ενδιαφέρον λόγω της σημασίας που του απέδιδαν. Συγκεκριμένα θα μας απασχολήσει εδώ το έπος του Γιλγαμές που αφορά στην ιστορία και στην εξέλιξη της μετακατακλυσμιαίας ανθρωπότητας. Όσοι έχουν ασχοληθεί έστω και λίγο με την αστρολογία ξέρουν ότι οι αρχές της απόκρυφης αυτής τέχνης βρίσκονται στην Ανατολή και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή της Μεσοποταμίας.

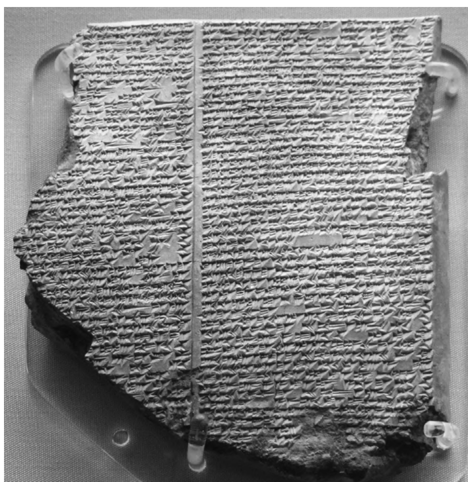
Ο βασιλιάς Γιλγαμές

Η αρχαία εβραϊκο-χριστιανική παράδοση τοποθετεί εκεί τους πρωτόπλαστους, τον Αδάμ και την Εύα. Οι αρχαιολογικές ανασκαφές που έχουν γίνει στην περιοχή αυτή δείχνουν ότι εκεί υπήρχε πολιτισμός πριν από 9.000 χρόνια τουλάχιστον. Οι παραδόσεις και τα αρχεία των λαών της περιοχής αναφέρουν πε-

ριόδους της ιστορίας της που βυθίζουν τις ρίζες τους στη θρυλική ήπειρο της Ατλαντίδας. Εκεί, στην κοιλάδα του Τίγρη και του Ευφράτη έχουμε ένα ολόκληρο μωσαϊκό λαών με διαφορετική προέλευση. Αυτοί οι πολιτισμοί σήμερα είναι πιο γνωστοί από ό, τι ήταν εδώ και πενήντα ή εκατό χρόνια. Παλιά τους έλεγαν Χαλδαίους, ονομασία που χρησιμοποιείται ακόμα λανθασμένα σε μερικά παλιά βιβλία. Σήμερα κάθε λαός της περιοχής εκείνης έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και το δικό του όνομα.

Το να ονομάζονται όλοι γενικά Χαλδαίοι είναι σαν το Ευρωπαίοι, δηλαδή κάτι πολύ αφηρημένο που καλύπτει ένα ολόκληρο μωσαϊκό λαών και πολιτισμών διαφορετικής καταγωγής. ΄Ετσι οι Χαλδαίοι είναι σαν ένα μεγάλο δοχείο όπου ανακατεύονται λαοί όπως οι Σουμέριοι, οι Ελαμίτες, οι Ακκάδιοι, οι Ασσύριοι, οι Κασσίτες, οι Χετταίοι, οι Βαβυλώνιοι και άλλοι. Από όλους αυτούς μπορούμε να θεωρήσουμε τους Σουμέριους ως τους πιο παλιούς. Από τη μελέτη των αποκρυπτογραφημένων πινακίδων και κειμένων, καθώς και από τις μεταγενέστερες παραδόσεις και ιστορικές αναφορές συμπεραίνεται ότι η αστρολογία γεννήθηκε στη Σουμερία. Και εκείνοι οι λαοί, μαζί με τους διαδόχους τους Ακκάδιους, Βαβυλώνιους και Ασσύριους, ήταν οι πρώτοι που ενδιαφέρθηκαν και κατέγραψαν σε αρχεία τις παρατηρήσεις τους για άστρα και πλανήτες συσχετίζοντας τα ανθρώπινα γεγονότα με τον ουράνιο χάρτη.

Οι αστρολογικές προβλέψεις των ιερέων τους, σχετικά πάντα με πολιτικά ή κοινωνικά γεγονότα, αποδείχθηκαν στην πλειονότητά τους σωστές. Οι βασιλιάδες τους τιμούσαν και τους συμβουλεύονταν επίσημα, πράγμα που εξακολουθεί να γίνεται και στις μέρες μας με τους πολιτικούς και τους ηγέτες των περισσότερων κρατών, αν και ανεπίσημα.

Πινακίδα για την πλημμύρα, από την «Βιβλιοθήκη του Ασουρμπανιπάλ», 7ος αι. π.Χ.

Το λεγόμενο *Έπος του Γιλγαμές* είναι το πιο αρχαίο γραπτό επικό ποίημα που έχει βρεθεί ως τώρα. Γραμμένο σε σφηνοειδή γλώσσα πάνω σε πήλινες πινακίδες, βρέθηκε αρχικά στη βιβλιοθήκη της Νινευή, που ανέσκαψε ο Άγγλος Austen Henry Layard το 1839. Τα ποιήματα του έπους θεωρείται ότι συντάχθηκαν στους πρώτους αιώνες της 1ης χιλιετίας π.Χ., αν και τα γεγονότα που αναφέρονται τοποθετούνται χρονολογικά στην 3η χιλιετία τουλάχιστον. Η πιο ολοκληρωμένη και σωστή σύνθεση έγινε όμως τον 7ο αιώνα π.Χ. κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Ασσουρμπανιπάλ (Σαρδανάπαλου), βασιλιά της Ασσυρίας. Αυτός συγκέντρωσε στη βιβλιοθήκη της Νινευή, την οποία έκτισε, τις αρχαίες παραδόσεις, γραφές και ξεχασμένες γνώσεις των προγόνων του της Ουρούκ και της Νιππούρ, που ήταν τα κυριότερα μυστηριακά και ιερά κέντρα της αρχαίας Βαβυλωνίας. Ο βασιλιάς διέταξε να μεταφραστούν αυτά από την παλιά σουμεριακή γλώσσα στην κοινή δημοτική της ακκαδικής σημιτικής γλώσσας της εποχής του.

Αφού συγκεντρώθηκαν πάνω από 2.000 πινακίδες, άρχισε η αποκρυπτογράφηση, την οποία ανέλαβε ο Ενρύ Ραούλινσον στην κατοικία του στη Βαγδάτη. Την εργασία της αποκρυπτογράφησης τη συνέχισε στο Βρετανικό Μουσείο, όταν γύρισε στο Λονδίνο το 1855. Δέκα χρόνια μετά βοήθησε και ο George Smith, που έγινε ο κύριος προπαγανδιστής της τεράστιας σημασίας αυτής της ανακάλυψης για την ιστορία της ανθρώπινης λογοτεχνίας, όχι μόνο λόγω της φιλολογικής αξίας του έπους αλλά και των αναφορών του στον Παγκόσμιο Κατακλυσμό, ο οποίος περιγράφεται στην εβραϊκή Βίβλο και σε άλλες αρχαίες παραδόσεις και ιερές γραφές.

Ακόμα και σήμερα συνεχίζονται οι ανασκαφές, κυρίως στην πόλη Νιππούρ, όπου το 1958 ανακαλύφθηκαν πινακίδες του τέλους της τρίτης χιλιετίας, Σουμεριακής γλώσσας, με περικοπές από το έπος του Γιλγαμές. Θα πρέπει το έργο να ήταν γνωστό και πολύ διαδεδομένο κατά τη δεύτερη χιλιετία σε όλους τους λαούς της Μεσοποταμίας, τους Σουμέριους, τους Βαβυλώνιους, τους Χετταίους, τους Ουρρίτες κ.λπ. Φαίνεται πιθανό πολλά στοιχεία του έπους του Γιλγαμές να έχουν επιζήσει και επηρεάσει την επική παράδοση του αιγαιο-μυκηναϊκού κόσμου, για να παρουσιαστούν κατόπιν στα ομηρικά έπη και τους μεταγενέστερους Ηλιακούς-Ζωδιακούς Κύκλους ηρώων, όπως αναφέρουμε σε άλλα κεφάλαια του βιβλίου.

Μπορούμε γενικά να θεωρήσουμε ότι όλοι οι μύθοι σχετικά με τον ήρωα ΄Ηλιο που ανατρέχει τους άθλους-ζώδια, πριν κατακτήσει την αθανασία και ξεπεράσει την ανθρώπινη κατάσταση, για να μετατραπεί σε θεό είναι μετα-κατακλυσμιαίοι, δηλαδή ανήκουν στον αριανό κύκλο. Πρόκειται για την κατάκτηση της συνειδητοποίησης, της τοποθέτησης του ανθρώπου-μικρόκοσμου στον κό-

σμο-μακρόκοσμο. Συγκεκριμένα στο θέμα του Γιλγαμές μπορούμε να προσθέσουμε ότι, εκτός από τις αναφορές του ίδιου του κειμένου σε κάποιο κατακλυσμό που συνέβη πολύ πριν την εποχή του ήρωα, υπάρχουν και οι ανασκαφές που έκανε ο Λέοναρντ Γούλλεϋ στην πόλη Ουρ όπου βρήκε σημάδια ενός κατακλυσμού πολύ παλαιότερου από του αναφερόμενου στον Γιλγαμές.

Στον κατάλογο των βασιλιάδων της Σουμερίας ο Γιλγαμές καταχωρείται ως πέμπτος βασιλιάς της μετακατακλυσμιαίας δυναστείας της πόλης Ουρούκ. Η παράδοση του κατακλυσμού είναι παγκοσμίως διαδεδομένη στους περισσότερους αρχαίους λαούς του πλανήτη μας, αν και γι' αυτό το θέμα δεν αρμόζει να πούμε τώρα περισσότερα.

Ας αρχίσουμε τη μελέτη της σχέσης του μεσοποταμιακού έπους με τον αστρολογικό κύκλο των 12 ζωδίων. Μέσα λοιπόν στις αρχαίες ιερές παραδόσεις των ανατολικών λαών ξεχωρίζει ιδιαίτερα το έπος του Γιλγαμές, του μυθικού βασιλιά της αρχαίας Ουρούκ, που κλείνει μέσα του σημαντικές γνώσεις σχετικά με τα επτά κλειδιά ερμηνείας της παραδοσιακής σοφίας και κυρίως το αστρολογικό σε σχέση με το Ζωδιακό Κύκλο.

Η σουμεριακή εκδοχή είναι σήμερα πιο φτωχή από τη βαβυλωνιακή, εξαιτίας του ότι χάθηκαν οι πιο αρχαίες πινακίδες. Από το σουμεριακό έπος υπάρχουν μονάχα περίπου 35.000 στίχοι. Εμείς θα παρουσιάσουμε την εκδοχή αναδιαμορφωμένη από τον Κράμερ, προσπαθώντας να βρούμε και να ερμηνεύσουμε συμβολικά, σε μια πρώτη προσέγγιση, τις αστρολογικές αντιστοιχίες του κειμένου με τα 12 ζώδια. Ο μύθος του Γιλγαμές είναι ένας ηλιακός μύθος όπως και του Ηρακλή, του Αρθούρου και άλλων, που συμβολίζουν τον ήλιο που ανατρέχει τις ζωδιακές εστίες στο φαινομενικό ουράνιό του ταξίδι.

Γι’ αυτόν το λόγο σε κάποια στιγμή της διήγησης βλέπουμε το Σουμέριο ήρωα να νικά τους σκορπιούς, το σύμβολο της ολοκλήρωσης της ζωής, η οποία πρέπει να του αφήσει ελεύθερο το δρόμο. Ο ηλιακός του χαρακτήρας επαληθεύεται επίσης από την αντίθεσή του προς τη θεά Ινάννα, σεληνιακού και αφροδισιακού χαρακτήρα. Τα περάσματα από τα δώδεκα ζώδια καθρεφτίζονται στα κατορθώματα του Γιλγαμές και γενικά σε όλη του τη γήινη ύπαρξη.

Αυτό μας δείχνει για άλλη μια φορά τη συγγένεια ανάμεσα στο μύθο του Σουμέριου βασιλιά και στους άλλους ινδοευρωπαϊκούς ηλιακούς ήρωες. Το έπος αρχίζει με μια σύντομη εγκωμιαστική εισαγωγή για το Γιλγαμές και τη γενέτειρά του, την πόλη της Ουρούκ. Διηγείται ότι ο βασιλιάς της πόλης, ο Γιλγαμές, έχει έναν ανεξέλεγκτο χαρακτήρα, δεν ανέχεται κανέναν ανταγωνιστή και έχει μεγάλα ερωτικά πάθη. Οι υπηρέτες του παραπονιούνται τελικά στους θεούς, γιατί ο βασιλιάς έχει γίνει ένας φοβερός τύραννος και δεν έχει βρεθεί στον κόσμο κανένας που να μπορέσει να τον συνεφέρει.

Αυτό το πρώτο εισαγωγικό μέρος του ιερού κειμένου αντιστοιχεί στα χαρακτηριστικά της πρώτης εστίας που διοικείται από το ζώδιο του **Κριού**, το οποίο αποκαλύπτει στοιχεία σχετικά με τη ζωή, τη ζωτικότητα, την παρορμητικότητα, καθώς και τον ατομικισμό και τον εγωισμό του ανθρώπινου είναι.

Έτσι τα χαρακτηριστικά του Γιλγαμές αντιστοιχούν σε μια ηλιακή θυμική ενέργεια, ιδιότητα του Κριού, που τονίζεται έντονα με την πολεμική όψη του Άρη, την οποία θα κατεργαστούν και θα μεταμορφώσουν οι εμπειρίες-

κατορθώματα που θα ακολουθήσουν. Η διήγηση συνεχίζεται έτσι: οι θεοί στέλνουν στη γη τη μεγάλη θεά Μητέρα, την Αρουρού. Αυτή πλάθει με πηλό (παραλληλισμός με τη Βίβλο στη δημιουργία του πρωτόπλαστου Αδάμ) το σώμα του Ενκιντού, που είναι ένα είδος άγριου ανθρώπου, εντελώς σκεπασμένου με τρίχες και μακριά μαλλιά. Αυτό το πρωτόγονο ον αγνοεί τον πολιτισμό και ζει γυμνό με τα άγρια ζώα στη φύση.

Έχει περισσότερο χαρακτηριστικά ζώου παρά ανθρώπου. Όμως θα είναι αυτός που θα πρέπει να δαμάσει τον υπερήφανο χαρακτήρα του βασιλιά Γιλγαμές (παραλληλισμός με τον Πάρσιφαλ, που ζει σαν άγριος, και τον πολιτισμένο Λάνσελοτ, στο γνωστό μεσαιωνικό μύθο του βασιλιά Αρθούρου) και να πειθαρχήσει το πνεύμα του. Αλλά για να τα καταφέρει πρέπει πρώτα να γίνει άνθρωπος. Την αποστολή αυτή αναλαμβάνει μια μάγισσα, αυλήτρια του βασιλικού ανακτόρου της Ουρούκ, που ξυπνά το σεξουαλικό ένστικτο του Ενκιντού και το ικανοποιεί.

Αυτός χάνει τότε το κτηνώδες ύφος του και αναπτύσσει το πνεύμα του. Η αυλήτρια αυτή διαφωτίζει το λόγο του, του διδάσκει να τρώει ψωμί, να πίνει μπύρα και να ντύνεται σαν πολιτισμένος άνδρας. Τότε τα άγρια ζώα απομακρύνονται από αυτόν.

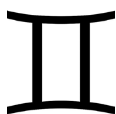
Αυτή η δεύτερη φάση αντιστοιχεί στη δεύτερη εστία, που διοικείται από το ζώδιο του **Ταύρου**. Αυτή η εστία προσφέρει το στοιχείο μέσον και συσχετίζεται με τη λανθάνουσα δύναμη του ήρωά μας. Πρέπει να προσέξουμε την αντίθεση που δημιουργείται στην αρχή, μεταξύ του πολεμιστή Γιλγαμές που διοικείται από τον Άρη και του ομοιώματός του Ενκιντού που διοικείται από την Αφροδίτη (την Ινάννα ή Ιστάρ στη

Βαβυλωνία κάτω από τη μορφή της αυλήτριας, θεάς του έρωτα και του πολιτισμού) στο ζώδιο του Ταύρου.

Οι παραδοσιακές αστρολογικές αντιστοιχίες αποδίδουν ως εστία του Άρη το ζώδιο του Κριού και ως εστία της Αφροδίτης του Ταύρου. Υπάρχει επίσης μια μυστική σχέση με τις αστρικές ενέργειες που διοχετεύτηκαν στις προηγούμενες αντίστοιχες εποχές, στο πέρασμα από την Εποχή του Ταύρου στην Εποχή του Κριού κατά τα τέλη της τρίτης χιλιετίας.

Και συνεχίζει το κείμενο: Ο Ενκιντού, αφού μεταμορφώθηκε, ετοιμάζεται να πάει στην πόλη Ουρούκ. Ο Γιλγαμές έχει προφητικά όνειρα για την άφιξη του Ενκιντού και τον περιμένει να του αποδείξει ότι κανείς δεν είναι τόσο δυνατός, ώστε να μπορεί να συγκριθεί μαζί του. Όταν συναντιούνται, η τυραννική συμπεριφορά του βασιλιά προκαλεί τη σύγκρουση. Ο αγνός άντρας του δάσους και ο πονηρός αστός συγκρούονται σαν δύο τιτάνες. Η μάχη είναι αμφίρροπη. Αφού παλέψουν βίαια για λίγη ώρα, ο θυμός του Γιλγαμές εξαφανίζεται και οι δύο αντίπαλοι αγκαλιάζονται με συγκίνηση και κλείνουν ειρήνη.

Αυτή η μάχη είναι η αφετηρία μιας φιλίας που θα γίνει θρυλική. Οι νέοι φίλοι είναι από τότε αχώριστοι και έκαναν μαζί πολυάριθμα κατορθώματα.

Η τρίτη αυτή φάση μας φέρνει σε επαφή με την τρίτη εστία που διοικεί το ζώδιο των **Διδύμων**. Βλέπουμε ότι οι δύο αντίπαλες δυνάμεις των πόλων yin-yang ενώνονται στο τέλος και καταλήγουν στην ανταλλαγή των αρετών και των ελαττωμάτων και των δύο. Είναι το ζώδιο το σχετικό και με τους Δίδυμους της ελληνικής μυθολογίας, τον Κάστορα και τον Πολυδεύκη, το θνητό και το αθάνατο

στοιχείο που συναντιούνται μέσα στον άνθρωπο. Επίσης τους βλέπουμε στον Ηρακλή και το δίδυμο αδελφό του, το θνητό Ιφικλή. Αυτός ο δυισμός επαληθεύεται αργότερα με το θάνατο του Ενκιντού.

Η μοίρα του Γιλγαμές είναι να έχει μέσα του τον Ενκιντού, που συμβολίζεται με ένα διπλό πέλεκυ και μόνο τότε θα γίνει άξιος να έχει το δικαίωμα να αναζητήσει και να βρει την αθανασία του συνειδητά. Ο θεός Ερμής (πλανήτης) διοικεί αυτήν την εστία που σχετίζεται με τις αποστολές, τα σχέδια που προβάλλουν για το μέλλον, τις ιδέες και τη νιότη. ΄Ετσι χάρη στην ανταλλαγή των πρωταρχικών ενεργειών (Γιλγαμές-Ενκιντού και Άρη-Αφροδίτη αντίστοιχα), ο τροχός των ζωδίων θα μπορεί να αρχίσει να μπαίνει σε κίνηση και να εκτελέσει τον κύκλο που είναι τέσσερις φορές αυτός ο τριπλός ρυθμός.

Στη συνέχεια ιστορείται: Ο Ενκιντού θέλει να εγκαταλείψει την πόλη. Ο Γιλγαμές του ομολογεί ότι αυτός θα ήθελε να φτάσει στη χώρα των Κέδρων, εκείνη που βρίσκεται στον κόσμο των ζωντανών, για να εξοντώσει τον τρομερό φύλακά της το Χουμπάμπα και να καθαρίσει έτσι τη χώρα από κάθε κακό. Ο Ενκιντού ήξερε αυτά τα δάση πολύ καλά, καθώς και τους μεγάλους κινδύνους και προειδοποιεί τον Γιλγαμές. Αυτός όμως απαντά ότι προτιμά να αποκτήσει αιώνια δόξα και να έχει ένα όνομα παρά να ζήσει μια θολή και μέτρια ύπαρξη. Εδώ βλέπουμε τον παραλληλισμό με το ομηρικό θέμα της εκλογής του βασιλιά των Μυρμιδόνων, Αχιλλέα, και την αποστολή του βασιλιά Αρθούρου για την αναζήτηση του Άγιου Δισκοπότηρου. Ο Γιλγαμές συμβουλεύεται τους γέροντες, εξασφαλίζεται η βοήθεια του ΄Ηλιου -του θεού Ούτου στη Σουμερία ή Σαμάς στη Βαβυλωνία- και φτιάχνουν μαγικά όπλα και για τους δύο.

♋ Αφού είναι όλα έτοιμα οι δύο φίλοι ξεκινούν. Μετά από ένα μεγάλο ταξίδι μέσα από τα επτά βουνά φτάνουν στο Δάσος των Κέδρων, σκοτώνουν τον Κουμπάμπα και κόβουν όλα τα δένδρα για να ανάψουν μεγάλη φωτιά. Αυτό το επεισόδιο αντιστοιχεί στην τέταρτη εστία του **Καρκίνου** σχετικά με τη Μητέρα, τους προγόνους και τις προελεύσεις. Η κατάκτηση του Δάσους των Κέδρων, που συνδέεται με τη θεά Ιστάρ, σεληνιακής όψης, μας μιλά για τον ηλιακό χαρακτήρα του ήρωά μας, που θυσιάζει το μικρό του εγώ, τη ζωή του δάσους, για να αποκτήσει μια πιο υψηλή μοίρα.

Ο δαίμονας Κουμπάμπα συμβολίζει και σχετίζεται με τα έντερα, τα σπλάχνα, με τα οποία γίνονταν οι αρχαίες μαντείες. Το θάνατό του μπορούμε λοιπόν να τον συσχετίσουμε με το ότι μαθαίνει ο βασιλιάς τη Μοίρα του. Η μαντική ικανότητα είχε σχέση από παλιά με τη θηλυκή όψη του κόσμου (την Πυθία). Από άλλη άποψη είναι το σύμβολο της θυσίας της μήτρας (Δή-μητρας) που θα γεννήσει έναν ήρωα, τον πραγματικό βασιλιά-Άνακτα, το συνειδητό ηλιακό άνθρωπο, το Γιλγαμές. Και συνεχίζει: Η περιπέτεια γεννά την περιπέτεια. Μόλις γυρίζουν πίσω στην Ουρούκ, η θεά Ιστάρ -θεά του πόθου και του έρωτα- ερωτεύεται τον όμορφο Γιλγαμές. Προσπαθεί να τον γοητεύσει, αλλά ο ήρωας δεν είναι πια ο τύραννος νεαρός που ήταν κάποτε. ΄Εχει μάθει την ασταθή φύση της θεάς και αρνιέται τις προτάσεις της με περιφρόνηση.

♌ Αυτά αντιστοιχούν στην πέμπτη εστία του **Λέοντα**, που έχει σχέση με τους γιους, την οικογένεια καθώς και με τη δραστηριότητα στον αισθητό κόσμο. Βέβαια τα πρώτα παιδιά που εμείς κάνουμε είναι οι δράσεις μας. Η συμπεριφορά του Γιλγαμές, η εκλογή που πρέπει να κάνει μπρος

στις προτάσεις της Ιστάρ-έρωτα, θα τον κάνει να χάσει τη βοήθεια της Αφροδίτης του λυκόφωτος (Αποσπερίτης ή ΄Εσπερος, σύμβολο της πτώσης και της γήινης αγάπης, της Πάνδημης Αφροδίτης του Νεοπλατωνικού Πλωτίνου), για να κερδίσει την Αφροδίτη της Αυγής (Αυγερινός ή Εωσφόρος, σύμβολο της ανάβασης και της Ουράνιας Αφροδίτης) της Πολεμίστριας Ντάμας, που το άρμα της σέρνουν λιοντάρια. Σε αυτό το ζώδιο ενισχύεται η ατομικοποίηση του Γιλγαμές, όπως του Ηρακλή με τη νίκη του πάνω στο λιοντάρι της Νεμέας.

Το νικημένο λιοντάρι είναι σε αυτήν την περίπτωση το σύμβολο της δικής του υπερηφάνειας που νικημένη αντικαθίσταται από τη διάνοια και την πνευματική διάκριση. Και η διήγηση συνεχίζεται:

Απογοητευμένη και οδυνηρά τραυματισμένη η θεά Ιστάρ ζητά από το θεό του Ουρανού, τον Ανού, να στείλει τον Ουράνιό του Ταύρο στην Ουρούκ, για να καταστρέψει την πόλη και να σκοτώσει τον Γιλγαμές. Στην αρχή ο Ανού αρνιέται, αλλά μπρος στις τρομερές απειλές της θεάς πως θα ελευθερώσει τους νεκρούς από τον Άδη, τελικά δέχεται.

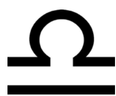
Ο Γιλγαμές εξοντώνει τον Ουράνιο Ταύρο

Ο Ουράνιος Ταύρος κατεβαίνει στη γη, ισοπεδώνει την πόλη Ουρούκ και προκαλεί μια τεράστια σφαγή πολεμιστών. Αλλά ο Γιλγαμές και ο Ενκιντού επιτίθενται στο τέρας και το σκοτώνουν μετά από πολύ σκληρή μάχη. Οι δύο ήρωες φτάνουν στην κορυφή της δόξας και η πόλη σώζεται και αντηχεί από τους ύμνους των άθλων τους.

♍ Αυτή η φάση σχετίζεται με την έκτη εστία του ζωδίου της **Παρθένου** που συμβολίζει τα μέσα, τα εργαλεία, για να αντιμετωπίσει κανείς τις δοκιμασίες. Έχουμε φτάσει πια στη μέση των ζωδίων, στην ακμή και στο σημείο ωριμότητας των ηρώων, οι οποίοι έχουν περάσει τη δοκιμασία νικώντας τον Ταύρο της Αφροδίτης-Ιστάρ, την ενέργεια των παθών με τη μεταβαλλόμενη ενέργεια της Παρθένου.

Από αλχημική άποψη -μέσα στη διαδικασία της εσωτερικής ανθρώπινης μεταλλαγής ή δράσης και των δύο ηρώων μαζί- μας επαληθεύει την ερμητική όψη (υδραργυρική) του έργου τους. Αφού έχει πραγματοποιηθεί το πρώτο μισό του κύκλου, του τροχού, η άνοιξη και το καλοκαίρι, θα βαδίσουμε τώρα προς το λυκόφως με τα επόμενα έξι κατορθώματα.

Η αφήγηση συνεχίζεται ως εξής: «...Μια αναπόφευκτη κακοτυχία φέρνει οδυνηρό τέλος σε αυτή τη χαρά». Εφόσον ο Ενκιντού συμμετείχε ενεργητικά στο φόνο του Ουράνιου Ταύρου, ένα θείο δικαστήριο τον καταδικάζει σε θάνατο. Αφού περάσει μια αρρώστια δώδεκα ημερών, ο Ενκιντού πεθαίνει μπρος στα έκπληκτα μάτια του ανήμπορου φίλου του Γιλγαμές. Ο θάνατος του φίλου του τού αφαιρεί δυνάμεις από τη δράση του. Αποφασίζει να ψάξει να βρει το μυστικό της αιώνιας ζωής, της αθανασίας. Αυτό το μέρος αντιστοιχεί με την έβδομη εστία, που διοι-

κείται από τον αστερισμό του **Ζυγού**, ο οποίος συσχετίζεται με τις συνδέσεις και πιο εσωτερικά με τη στιγμή της δίκης, της κρίσης και της διαφοροποίησης (χωρισμού).

Είναι σε αυτό το σημείο που η διπλή ενέργεια των διδύμων φτάνει στη μεγαλύτερή της απομάκρυνση: δηλαδή ο Γιλγαμές είναι ζωντανός και ο Ενκιντού πεθαμένος, αφού έγινε η δίκη. Είναι οι δίδυμοι αδελφοί, ο φωτεινός και ο σκοτεινός, ο ημερήσιος και ο νυχτερινός, ο δυισμός που αντιπροσωπεύεται με τους δύο δίσκους του Ζυγού σε αντίθεση και όμως αλληλοσυμπλήρωση. Οι στενοχώριες του Γιλγαμές θα αλλάξουν φύση. Τώρα θα ασχοληθεί με την αναζήτηση της απάντησης στο αίνιγμα του θανάτου και αυτή θα οδηγήσει τη νέα του δράση, την πορεία του που, όπως ο Ήλιος, αρχίζει να γερνά... και βαδίζει προς το τέλος, προς τη σοφία, αντιμετωπίζοντας το ουράνιο ήμισυ του ζωδιακού κύκλου και αφήνοντας πίσω το πρώτο γήινο μαζί με το πεθαμένο γήινο ομοίωμά του, τον Ενκιντού.

Και συνεχίζει: «...Μονάχα ένας άνθρωπος έχει αποκτήσει την αθανασία, είναι ο Ουτναπίστιμ, ο σοφός και ελεήμων βασιλιάς της πανάρχαιας πόλης Σουρουπάκ». Ο Γιλγαμές ξέρει ότι αυτός μένει στην άλλη πλευρά του κόσμου. Αρχίζει το δύσκολο ταξίδι διασχίζοντας βουνά και κοιλάδες, περνώντας τη δοκιμασία της πείνας. Παλεύει συνέχεια με τα δαιμονικά τέρατα και κτήνη που του επιτίθενται. Τελικά διασχίζει την Πρωταρχική Θάλασσα, Τα Νερά του Θανάτου (το σύμβολο του υπερπέραν) και με τη βοήθεια του βαρκάρη που τον περνά στην άλλη ακτή μπορεί να αντιμετωπίσει τους ανθρώπους-σκορπιούς. Εδώ βλέπουμε έναν καθαρό παραλληλισμό με το μύθο

του Περσέα που πάει στο νησί της Μέδουσας, τον περνά ο Χάρος και νικά τους σκορπιούς.

♏ Αυτή η φάση έχει σχέση με την όγδοη εστία, το ζώδιο **Σκορπιός,** που αντιστοιχεί με το θάνατο. Εδώ εκφράζεται καθαρά ο αστρολογικός συμβολισμός, καθώς και η εσωτερική σχέση του Σκορπιού με τα Νερά του Θανάτου (ζώδιο Νερού σε αντίθεση με τα Νερά της Ζωής και της δημιουργίας που αντιστοιχούν στον Καρκίνο.) Σε αυτό το κατώφλι ο Γιλγαμές θα χάσει όλα αυτά που ακόμα έχει ως θνητός. Οι Άρχοντες του Σκότους, οι Κύριοι του Αόρατου Κόσμου είναι τώρα έτοιμοι να τον δεχτούν.

Παρακάτω ιστορείται: Ο περήφανος βασιλιάς της Ουρούκ δεν είναι πια παρά μόνο ένα κοκαλιάρικο και βρώμικο σώμα, όταν φτάνει μπροστά στον Ουτναπίστιμ. Έχει μακριά βρώμικα και μπερδεμένα μαλλιά, το σώμα του είναι ματωμένο και βρωμάει ολόκληρος, σκεπασμένος με δέρματα ζώων. Ρωτά το σοφό γέροντα για το μυστικό της αιώνιας ζωής. Ως απάντηση ο Ουτναπίστιμ του διηγείται την τρομερή ιστορία του Παγκόσμιου Κατακλυσμού και ότι ο ίδιος σώθηκε χάρη στο θεό Έα, θεό της Σοφίας, που τον συμβούλευσε να κατασκευάσει μια τεράστια κιβωτό (παραλληλισμός με το βιβλικό μύθο του Νώε και της Ιερής Κιβωτού).

Την αθανασία τού την είχαν χαρίσει οι θεοί για να υπάρχει πάντα μάρτυρας της καταστροφής. Αλλά δεν έβλεπε για ποιο λόγο να τη χαρίσουν και στο Γιλγαμές.

♐ Αυτή η σκηνή συσχετίζεται με την ένατη εστία που διοικεί ο **Τοξότης**, με τις χαρακτηριστικές του ζωδίου ιδιότητες: δοκιμασίες, προσκύνημα, θρησκεία και γενικά τα σημάδια των θεών

που θα οδηγούν και θα διευκολύνουν την ανθρώπινη εξέλιξη. Ο Ουτναπίστιμ, ως πρόγονος, συμβολίζει τον Κένταυρο (όπως ο Χείρωνας) κάτω από την προστασία του Δία, το διδάσκαλο, το σοφό, αυτόν που οδηγεί και μεταφέρει την ανθρωπότητα στην Κιβωτό της Ζωής και της εμπειρίας μέσα από τις τρικυμίες και που διδάσκει στο Γιλγαμές ότι η νίκη πάνω στο θάνατο αποκτιέται μέσα από μεγάλη μάχη. Ότι είναι αδύνατο να αρπάξουμε τη ζωή από τη ζωή, αλλά είναι δυνατό να τη διοχετεύσουμε μέσα από έναν κύκλο εμπειριών.

Σε αυτό το ζώδιο, το τελευταίο του φθινοπώρου (για το βόρειο ημισφαίριο) η ηλιακή φωτιά δεν εκδηλώνεται πια με την ώθηση και τη ζέστη των δύο πρώτων ζωδίων φωτιάς που είναι του Κριού και του Λέοντα, αλλά με ένα λαμπερό και κρύο φως, της διάκρισης του σοφού. Ο Γιλγαμές εδώ έχει ολοκληρώσει τη μαθητεία του, ο βασιλιάς, ως μαθητής, έχει μάθει.

Και συνεχίζεται το κείμενο: Όταν αναγκάζεται να γυρίσει στην Ουρούκ άπραγος, τότε ο Ουτναπίστιμ του αποκαλύπτει το μυστικό του φυτού της αθανασίας, της αιώνιας νιότης, που φυτρώνει στο βυθό της θάλασσας. Ο Γιλγαμές βουτά γρήγορα μέσα στα νερά, παίρνει το φυτό και αρχίζει χαρούμενος την επιστροφή του.

♑ Η φάση αυτή αντιστοιχεί με τη δέκατη εστία που διοικείται από τον **Αιγόκερω** και η οποία είναι η εστία του υπάρχειν, της πραγματοποιημένης μοίρας. Το κλειδί της αθανασίας βρίσκεται σε αυτό το φυτό που σχετίζεται με την αμβροσία και το νέκταρ των θεών, που κάνουν την ψυχή να συνειδητοποιήσει την ίδια της την αθανασία, παρόλο το εφήμερο του φυσικού σώματος με το οποίο αυτή εκφράζεται. Έτσι

στο τρίτο του σύμβολο, ζώδιο της γης, και ανεβαίνοντας προς την τελευταία φάση της πορείας του, το χειμώνα, ο άρχοντας του Κύκλου, του Τροχού, ο Γιλγαμές ετοιμάζεται όπως ο Ήλιος για το θάνατο, με τη δύναμη του εκτελεσμένου καθήκοντος και της νίκης πάνω στη Μοίρα.

Κατόπιν: «...Αλλά οι θεοί έχουν γι' αυτόν και κάτι άλλο. Ενώ ο Γιλγαμές λούζεται σε μια πηγή που βρήκε στο δρόμο του, ένα φίδι εμφανίζεται και του κλέβει το φυτό, το καταπίνει μπροστά του και αλλάζει δέρμα».

Η ενδέκατη εστία, σε σχέση με αυτήν τη φάση και με τον **Υδροχόο,** φαίνεται καθαρά στο τέλος, όταν λέει ότι το φίδι κλέβει το φυτό και το καταπίνει μπροστά στο Γιλγαμές αλλάζοντας αμέσως δέρμα. Έτσι η ενδέκατη εστία αντιστοιχεί με τη σοφία ή τη συσσωρευμένη από όλους εμπειρία. Το εκλεγμένο ζώο, το φίδι, αναπαριστά τη σοφία (όπως στο κηρύκειο του Ερμή και στην ασπίδα της Αθηνάς) και συμβολίζει την κατάσταση συνείδησης που ο ήρωας έχει αποκτήσει. Αυτό το ζώδιο του αέρα, που βρίσκεται σχεδόν στο τέλος του κύκλου, σημαίνει τη μετάδοση, τη συνειδητή μεταβίβαση της συσσωρευμένης εμπειρίας (σοφία).

Και τελειώνει: Τέλος επιστρέφει στην πόλη του και εξαιτίας της επαφής του με τον κόσμο των θεών πεθαίνει χωρίς να πεθάνει, γινόμενος Δικαστής των Νεκρών, πασίγνωστος στον έναν και στον άλλον κόσμο για τη δικαιοσύνη του (παραλληλισμός με το θεό Όσιρι στην Αίγυπτο και με την οσιροποίηση η οποία είναι κατορθωτή για κάθε μύστη που περνά στον άλλο κόσμο και γυρίζει.

Αυτή η τελευταία σκηνή της ζωής του Γιλγαμές μας φέρνει σε επαφή με τη δωδέκατη εστία, που διοικείται από το ζώδιο των **Ιχθύων**. Αυτή αναπαριστά τις τελικές δοκιμασίες της μύησης, τις δυσκολίες, την τελική θυσία

♓ που πρέπει να γίνει, δηλαδή την αυτοθυσία. Έτσι ο ήρωάς μας, ο Γιλγαμές, εμφανίζεται τελικά σαν ένας Προμηθέας που είναι έτοιμος να θυσιαστεί, να κατέβει στον κόσμο των πνευματικά νεκρών, το γήινο κόσμο. Εκεί θα μεταδώσει στους ανθρώπους, τους νεκρούς, τη δική του δύναμη και σοφία, θα τους βοηθήσει να μεταλλάξουν την αρνητική άποψη για τη ζωή σε ένα δρόμο (ατραπό) απελευθέρωσης από τις δυσκολίες και τα εμπόδια. Αυτά χρειάζεται η ψυχή για να εξελιχθεί προς το φως του Κέντρου του Τροχού, που είναι έξω από κάθε διάστημα.

Σύμφωνα με τη βουδιστική εσωτερική παράδοση θα λέγαμε ότι μετατράπηκε συνειδητά σε έναν Νιρβανακάγια ή απαρνητή της Νιρβάνα, από αγάπη για τους ανθρώπους. Όπως στο μύθο της Σπηλιάς του Πλάτωνα, ο μύθος του Γιλγαμές μας μιλά για τις δύο φάσεις της εξελικτικής ανθρώπινης διαδικασίας από αστρολογική άποψη: α) Την ατομική εξέλιξη που οδηγεί στην ανακάλυψη του φωτός, της σοφίας. β) Αυτή πρέπει όμως να καθρεφτιστεί στην επιστροφή στο σκοτάδι της γήινης ύπαρξης, για να οδηγήσει τους ανθρώπους, τους τυφλούς, αυτούς που δεν έχουν δει το Φως, τους νεκρούς, προς τον κοσμικό τους στόχο εξέλιξης.

Ο μύθος του Γιλγαμές, εκφρασμένος χίλιες δύο φορές σε άλλους παγκόσμιους μύθους, είναι το σύμβολο του ίδιου του ανθρώπου. Αλλά του ανθρώπου που αναζητά ορθά, που δρα σαν ήρωας, χωρίς φόβους. Που σαν ιερός προσκυνητής μπορεί τέλος να γονατίσει μπροστά στον ουράνιο καθρέφτη της ζωής, ο οποίος του δείχνει την τόσο οδυνηρά επιζητούμενη εικόνα της αθανασίας... την εικόνα του εαυτού του γραμμένη στο σύμπαν. Και τη ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΕΙ.

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΖΩΔΙΑΚΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

Ανάμεσα στους ήρωες της ελληνικής μυθολογίας ο Ηρακλής κατέχει θέση θεού. Αναμφισβήτητα είναι η κυρίαρχη αυτή θέση του που τον συνδέει με το ολύμπιο πάνθεο. ΄Ετσι από μια συμβολική άποψη έρχεται σε αντιπαράθεση με το Διόνυσο, ο οποίος είναι ανάμεσα στους θεούς ο κατεξοχήν ήρωας. Αυτός ήταν θεός που έγινε άνθρωπος και γεννήθηκε τρεις φορές: την πρώτη από το Δία και την Περσεφόνη ως Διόνυσος Ζαγρεύς, τη δεύτερη από το Δία και τη Σεμέλη, κόρη του Κάδμου και την τρίτη από το μηρό του Δία.

Άγαλμα του Ηρακλή στο Πάνθεον (Ρώμη)

Ο Ηρακλής ήταν άνθρωπος θεϊκού γένους που έγινε θεός, κατακτώντας την αθανασία, αφού εκτέλεσε τους άθλους και ξεπέρασε τις δώδεκα μυητικές δοκιμασίες της ζωής και του θανάτου. Γι’ αυτόν αναφέρει ο Απολλόδωρος ότι η σύλληψή του διήρκεσε τρεις νύχτες, ως

αποτέλεσμα του θείου έρωτα του Διός και της θνητής Αλκμήνης, γυναίκας του Αμφιτρύωνα και κόρης του Ηλεκτρύωνα του βασιλιά των Μυκηνών. Τον Ηρακλή τον έλεγαν παλιά και Αλκείδη από τον παππού του τον Αλκαίο, γιο του Περσέα, ιδρυτή των Μυκηνών. Μέσα στη μυθική ζωή του μεγάλου αυτού αρχετυπικού ήρωα -όπως κάλλιστα μπορούμε να τον θεωρήσουμε- και συγκεκριμένα μέσα σε μερικούς άθλους του, εμφανίζονται στοιχεία τα οποία θα μπορούσαμε να συνδέσουμε με τη θρυλική Ατλαντίδα ή Ποσειδωνία, που βρισκόταν στον Ατλαντικό ωκεανό, για την οποία μας μιλάνε διάφοροι αρχαίοι ιστοριογράφοι και φιλόσοφοι, μεταξύ των οποίων κυρίως ο Πλάτωνας. Έτσι δεν θα ήταν παράλογο να συσχετίσουμε τη μυθική εκείνη εποχή των Μυκηνών και ακόμα του Τρωικού πολέμου με την τελευταία λάμψη των καταλοίπων της Ατλαντίδας, παρόλες τις μετά Σλήμαν χρονολογικές αντιλήψεις της επίσημης αρχαιολογίας.

Ο θεός-ήρωας Αλκείδης άλλαξε το όνομά σε Ηρακλής, αφού μπήκε στην υπηρεσία της θεάς Ήρας που θα τον δοκίμαζε μέσα από τους θρυλικούς άθλους του, δίνοντάς της έτσι δόξα και τιμή όπως δηλώνει το όνομα Ηρακλής, δηλαδή αυτός που δίνει κλέος στην Ήρα. Εξάλλου η ουράνια φύση του θεανθρώπου φαίνεται από το γνωστό περιστατικό όταν ο Ερμής ή σύμφωνα με άλλη εκδοχή η Αθηνά, τον έβαλε, μωρό, να θηλάσει από το στήθος της Ήρας. Εκείνο ρούφηξε τόσο δυνατά που, όταν η Ήρα θυμωμένη τον πέταξε από πάνω της, το γάλα που ξεπήδησε δημιούργησε το Γαλαξία. Η δομή και καταγωγή του μύθου του Ηρακλή φαίνεται πως είναι το αποτέλεσμα μιας πλατιάς μυθικής σύνθεσης με διάφορα προελλαδικά στοιχεία. Αυτά πιθανόν έχουν (τουλάχιστον ένα μεγάλο μέρος τους) μικρασιατική και ακόμα μεσοποτα-

μιακή και ινδική προέλευση και παρουσιάζουν μεγάλες αναλογίες με το φοινικικό θεό Μελκάρτ και με το σουμεριακό ήρωα Γιλγαμές μεταξύ άλλων.

Ταυτόχρονα με τον Ηρακλή γεννήθηκε ο δίδυμος αδερφός του Ιφικλής, που αν και από την ίδια μητέρα, έχει πατέρα τον Αμφιτρύωνα. Περισσότερα στοιχεία για το μύθο της γέννησης και το πλαίσιο της ενσάρκωσης του ήρωα θα ήταν μάλλον περιττό να αναφέρουμε και ίσως προσβλητικό για τον Έλληνα αναγνώστη, που η ανατροφή του είχε κύριες βάσεις τις αρχές και τις αρετές της αρχαίας μυθολογίας. Έτσι ας μπούμε χωρίς άλλα προλεγόμενα στη μελέτη της κύριας υπόθεσης του ηράκλειου μύθου σχετικά με τους 12 άθλους και τη συμβολική σύνδεσή τους με τη ζωδιακή πορεία του Ήλιου. Περιληπτικά λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι ο Ζευς είπε κάποια μέρα, επηρεασμένος από τη θεά της γοητείας την Άτη, ότι θα κυριαρχούσε στην περιοχή της Αργολίδας ο πρώτος άνδρας από τη γενιά του που θα γεννιόταν από εκείνη την στιγμή. Το είπε για να ευεργετήσει τον Αλκείδη, που τότε επρόκειτο να γεννηθεί.

Αλλά η Ήρα, η θεά που βοηθά τη δημιουργία στη γη, θα κατέβει από τον Όλυμπο, για να επιταχύνει τη γέννηση του Ευρυσθέα, ξαδέλφου του Ηρακλή, που έτσι θα γίνει αυτός βασιλιάς των Μυκηνών. Αναγκάζεται λοιπόν ο Ηρακλής να μπει στην υπηρεσία της Ήρας και του γήινου αντιπροσώπου της, του Ευρυσθέα, για να μπορέσει να ξαναποκτήσει τη βασιλική του φύση και να μεταλλαχθεί σε ουράνιο ον.

Υπάρχει επίσης μια άλλη εκδοχή (και αυτή πολύ εσωτερική), που λέει ότι σε μια στιγμή μανιακής τρέλας δολοφονεί ο Ηρακλής τα πέντε παιδιά που είχε αποκτή-

σει με τη γυναίκα του Μεγάρα και οφείλει να εξαγνιστεί εκτελώντας τους φημισμένους άθλους του.

Έτσι ο Ευρυσθέας θα του αναθέσει τα 12 έργα, για να δοκιμαστεί ο ήρωας και υποδεικνύοντας την υπεροχή της θείας ουσίας του να κατακτήσει το ουράνιο βασίλειό του. Η διαδικασία αυτή συμβολίζει το πνευματικό άτομο, που έχει ηλιακή υπόσταση και χρειάζεται να εκτελέσει μια σειρά δοκιμασιών, για να κατακτήσει την ουράνια φύση του. Αυτό θα είναι το δέκατο τρίτο κατόρθωμα σε σχέση με την απελευθέρωση του δεσμώτη Προμηθέα, που παρομοιάζεται με την απελευθέρωση από τον Αρθούρο του καρφωμένου στο βράχο πύρινου σπαθιού Εξκάλιμπερ, ως εισαγωγή στην ατραπό των δοκιμασιών στην κέλτικη μυθολογία.

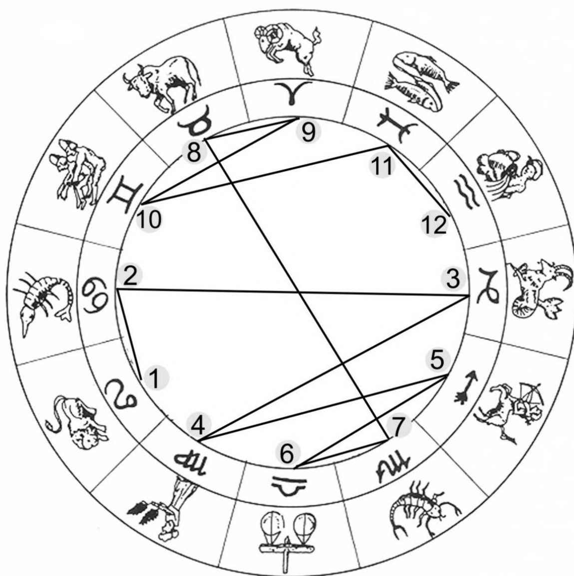
Οι άθλοι αποτελούνται, έτσι όπως μεταδόθηκαν από την παράδοση, από τρεις φάσεις ή επίπεδα συμβολισμού, ως εξής:

1. Η μάχη του ηλιακού στοιχείου, δηλαδή του Ηρακλή, ενάντια στο σκότος, στα καταχθόνια τέρατα, όπως κάνει και ο Όσιρις-Ώρος ενάντια στο Σεθ-Τυφώνα, ο Μαρδούκ στην Τιαμάτ, ο Απόλλων στον Τυφώνα, ο Αγ. Γεώργιος στο Δράκοντα κ.ά. ηλιακοί ή ζωδιακοί ήρωες που αναφέρουμε αλλού. Τα τέρατα δεν είναι κακά με τη σημερινή ηθικού φορτίου έννοια της λέξης, αλλά συμβολίζουν απλώς τη μάχη μεταξύ του Εγώ ή πνεύματος και της ύλης, του φωτός και της σκιάς.

2. Η αστρονομική - αστρολογική έννοια που δείχνει την αντιστοιχία του ήλιου με τους ζωδιακούς οίκους και με τους αστερισμούς. Αστρολογικά, όπως και σε άλλες περιπτώσεις μυητικών μύθων των αρχαίων πολιτισμών, υπάρχουν δύο αντιστοιχίες: μια εσωτερική και μια εξωτερική που έχει σαφή γεωγραφική και γεωμετρική σχέση

με τα γεγονότα. Για τη δεύτερη μονάχα θα κάνουμε αναλύσεις και συσχετισμούς στο παρόν έργο.

3. Αλχημική αντιστοιχία, σε σχέση με τη μυητική μετάλλαξη του μολυβένιου ανθρώπου σε χρυσό, μέσα από τα 12 σκαλοπάτια των μυστηρίων, που δείχνουν τις διάφορες φάσεις της ηλιακής μύησης. Όπως ο Ήλιος στην ετήσια πορεία του περνά μέσα από τα δώδεκα ζώδια, έτσι και η ψυχή του ήρωα δοκιμάζει και ξεπερνά διάφορες εμπειρίες που συμβολικά συνδέονται με τους 12 άθλους. Αφού εκτελέσει αυτούς και ολοκληρώσει το ζωδιακό μυητικό κύκλο, ο ήρωας ταυτίζεται με την ηλιακή, ουράνια ή πνευματική φύση και περνά σε μια θεία, υπερανθρώπινη πλέον διάσταση, για να βασιλεύει στους ουρανούς. Γι' αυτό και ένας ουράνιος αστερισμός συνδέθηκε μυθολο-

Το ουράνιο ταξίδι του Ηρακλή μέσα από τον Ζωδιακό κύκλο

γικά με τον Ηρακλή: είναι ο αστερισμός του Γονατισμένου Ήρωα.

Ο αστερισμός του Ηρακλή βρίσκεται στο βόρειο ουράνιο ημισφαίριο. Εκτείνεται από τον Οφιούχο μέχρι το Δράκοντα και ανατολικά φτάνει μέχρι τα γνωστά όρια του Γαλαξία. Ο Ερατοσθένης προσπάθησε να εξηγήσει τη σχέση του με τον Έλληνα ήρωα, λέγοντας ότι παριστάνει τον Ηρακλή που στέκεται πάνω στον Όφι νικώντας τον. Πάντως δεν είναι γνωστό πότε ακριβώς συνδέθηκε αυτός ο αστερισμός με τον Ηρακλή, αφού είναι ένας από τους πιο αρχαίους ουράνιους σχηματισμούς. Στους αρχαίους Έλληνες αστρονόμους ήταν γνωστός με άλλα ονόματα. Έτσι ο Εύδοξος τον ονόμασε εν γούνασι, ο Ίππαρχος και ο Πτολεμαίος εν γόνασιν, ο Άρατος τον αποκαλούσε Οκλάζον και Είδωλον.

Οι σύγχρονοι μελετητές της βαβυλωνιακής μυθολογίας συνδέουν τον αστερισμό αυτό με το θεό Ιστουμπάρ ή τον Ασσύριο θεό Μαρδούκ (παραλλαγές του θρυλικού Γιλγαμές που ήδη αναφέραμε) και τη δρακόντισσα Τιαμάτ. Ακόμα, σε κάποια επιγραφή σουμεριακής εποχής της τέταρτης χιλιετίας και σε μεταγενέστερες, αναφέρεται ο Γιλγαμές με το όνομα *ο γονατισμένος*.

Ας μπούμε τώρα στους ζωδιακούς συμβολισμούς των 12 άθλων, η πορεία των οποίων όπως θα αντιληφθούμε σχηματίζει δύο σπειροειδείς διαδρομές, η μία ανοδική και η άλλη καθοδική.

Το λιοντάρι της Νεμέας

Στο γεμάτο σπηλιές οροπέδιο που βρίσκεται η περιοχή της Νεμέας, στα περίχωρα είχε κάνει λημέρι ένα λιοντάρι. Κατοικούσε κοντά στο βουνό Τρητόν, που σημαίνει το τρυ-

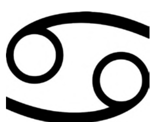
πημένο από πολλές σπηλιές και εσωτερικές στοές και είχε με την αγριότητά του τρομάξει όλους τους γύρω λαούς, τους απογόνους του Φορωνέα. Το λιοντάρι ήταν γιος της φιδοθεάς Έχιδνας και του τερατώδη σκύλου Όρθου. Η σπηλιά όπου είχε κάνει λημέρι είχε δύο εισόδους. Έπρεπε ο ήρωας να κλείσει τη μία και να παλέψει χωρίς όπλα, παρά μόνο με τα χέρια του, με το λιοντάρι, αν ήθελε να το νικήσει. Έτσι τον συμβούλεψε ο Μόλορχος, που φιλοξένησε τον ήρωα πριν ξεκινήσει για το λημέρι του λιονταριού.

Μετά από σκληρή μάχη ο Ηρακλής πνίγει με τα μπράτσα του το λιοντάρι, το γδέρνει και φορά το δέρμα του σαν θώρακα και το κεφάλι του σαν κράνος. Σύμφωνα με μια εκδοχή, αφού νίκησε ο ήρωας, πολύ κουρασμένος, έπεσε να κοιμηθεί και ξύπνησε μετά από πολλές εβδομάδες. Το λιοντάρι είναι το ζώδιο του Λέοντα από όπου ο Ήλιος-Ηρακλής αρχίζει την πορεία του, δηλαδή από την εστία που αντιστοιχεί με το ζώδιο αυτό. Το λιοντάρι ενσάρκωνε το θάνατο ως σύμβολο των χθόνιων δυνάμεων του Άδη που αποκτούν άγρια ζωική μορφή εμποδίζοντας τον ήρωα να προχωρήσει. Η έναρξη του κύκλου με τον πρώτο αυτό άθλο επισημαίνεται με το γεγονός του κλεισίματος της μιας εισόδου. Πρόκειται για ένα δρόμο, μία μάχη χωρίς επιστροφή. Εκεί αντιμετωπίζει τον αδελφό του θανάτου, τον Ύπνο, που τον κρατά στα χέρια του σχεδόν 30 μέρες, ώσπου ο Ηρακλής καταφέρνει να ξυπνήσει και να του ξεφύγει, γεγονός που συμβολίζει και την πιθανότητα μιας εμπειρίας θανάτου.

Έτσι ο Ηρακλής είναι ξύπνιος, με ατομικοποιημένη τη συνείδησή του για όλη του την υπόλοιπη πορεία, αρματωμένος με τη μαγική δύναμη του δέρματος του λιονταριού, δηλαδή της δαμασμένης ή πνιγμένης προσωπικότη-

τάς του κι έτσι φορά, πριν ξεκινήσει για την επιστροφή, ένα στεφάνι από σέλινο. Ο ύπνος αυτός είναι μια πολύ συνηθισμένη φάση στις δοκιμασίες όλων των ηρώων και γι' αυτό θα μπορούσαμε να τον ονομάσουμε μυητικό ύπνο, που ανοίγει την πόρτα για τη μελλοντική πορεία στην εξέλιξη του υποψήφιου μύστη-Ήλιου.

Συσχετίζεται με την πρώτη ανάσταση ή επιστροφή του νικητή από τον ύπνο-θάνατο και εγκαινιάζει την είσοδο του ήρωα στο ζωδιακό κύκλο των δοκιμασιών του, αφήνοντας πίσω την παλιά προσωπικότητά του. Είναι συμβολικά η δεύτερη γέννηση μετά από τη φυσική, σαρκική, από την Αλκμήνη. Αλχημικά αντιστοιχεί με την αρχή του Έργου, την Αποτέφρωση. Είναι το στοιχείο φωτιά, είναι ο θάνατος της προσωπικότητας στο ψυχολογικό επίπεδο (πόθοι, πάθη) ως πρώτο σκαλοπάτι, για να σκαρφαλώσει προς την τελική μύηση, την ταύτιση με τον Ήλιο.

Η Λερναία Ύδρα

Στα δυτικά των περιχώρων του Άργους στα στενά μονοπάτια μεταξύ του βουνού και της θάλασσας υπάρχουν και σήμερα ακόμα βάραθρα με γλυκό νερό από τις πηγές που αναβλύζουν στους πρόποδες της οροσειράς. Κάπου εκεί, στα σκοτεινά νερά της λίμνης Λέρνης, που χρησιμεύουν συμβολικά σαν σύνορα μεταξύ του κάτω κόσμου και του Άργους, κατοικούσε ένα τεράστιο φίδι με πολλά κεφάλια, ο φύλακας των κατωφλίων των ψυχικών νερών που οδηγούν στη σκοτεινή άβυσσο του Άδη. Η Λερναία Ύδρα, που μητέρα της ήταν πάλι η Έχιδνα, ήταν το τέρας που ο Ηρακλής έπρεπε να νικήσει μετά από το Λιοντάρι της Νεμέας.

Παρά τις διάφορες εκδοχές που μας μιλούν για 5, 12, 50 ή 100 κεφάλια στην Ύδρα, η πιο συνηθισμένη και επί-

σημη στις διάφορες παραστάσεις είναι αυτή που μιλά για 9 κεφάλια, από τα οποία μόνο ένα στο κέντρο των άλλων 8 ήταν πραγματικά θνητό, γιατί από τα άλλα, καθώς τα έκοβε κανείς ξεφύτρωναν άλλα δύο στη θέση τους. Από την άποψη του ψυχολογικού κλειδιού ερμηνείας αυτό το σύμβολο δείχνει τα πάθη, τα κατώτερα, καταχθόνια ψυχικά στοιχεία που ξεφυτρώνουν και μεγαλώνουν με ανανεωμένη δύναμη, όταν κάποιος προσπαθεί να τα κόψει απότομα και χωρίς να εξοντώσει την εσωτερική αιτία που τα προκάλεσε και τα ζωογονεί. Ο Ηρακλής αντιμετώπισε το τέρας σε αυτόν το δεύτερο άθλο, που συμβολικά σημαίνει το κλείσιμο των συνόρων με τον Άδη, των προσωπικών νεκρών στοιχείων του παρελθόντος. Αυτά θα μπορούσαν να τον κυνηγήσουν και να τον εμποδίσουν να πραγματώσει τις επόμενες δοκιμασίες του, γι’ αυτό οφείλει να σκοτώσει την Ύδρα, το φρουρό και να σφραγίσει, να κλείσει την έξοδο των νεκρών, των συγγενικών σκιών του παρελθόντος του από τον Άδη.

Ο ήρωας παλεύει με το τέρας και αρχίζει να κόβει τα κεφάλια του με έναν πέλεκυ, αλλά αντιλαμβάνεται ότι καθώς κόβει ένα, γεννιούνται άλλα δύο στη θέση του. Τότε αναθέτει στον ανιψιό του, το γιο του Ιφικλή τον Ιόλαο, να καυτηριάζει με έναν δαυλό τις πληγές των κομμένων κεφαλιών. Η μεσολάβηση και χρήση του στοιχείου της φωτιάς που καίει το Νερό του Καρκίνου, τη ρευστότητα και ζωτικότητα των ψυχικών παθών, σώζει την κατάσταση και ο Ηρακλής αρχίζει να επιβάλλεται. Τότε η Ήρα στέλνει ένα μεγάλο Κάβουρα, για να βοηθήσει την Ύδρα, ο οποίος δαγκώνει δυνατά τον ήρωα στη φτέρνα.

Έπρεπε λοιπόν πρώτα να σκοτώσει αυτόν. Ύστερα, αφού ο Ιόλαος έκαψε τις πληγές των κομμένων κεφαλιών, σκότωσε και την Ύδρα, κόβοντας το κεντρικό της κεφά-

λι, το μόνο τρωτό. ΄Ετσι έκλεισε ο Ηρακλής την πίσω πύλη του Άδη, απ’ όπου βγαίνουν διπλά αναζωογονημένα τα απωθημένα στοιχεία του παρελθόντος που νομίζαμε νεκρά, για να μας κυνηγήσουν και να μας ρίξουν κάτω όταν θα προχωρήσουμε σε ανώτερα και πιο λεπτά σκαλοπάτια στη μυητική πορεία προς την ταύτιση με το φως του ήλιου.

Αποτελεί μια από τις σημαντικότερες φάσεις της μύησης του υποψήφιου-΄Ηλιου, μια και θα του επιτρέψει, δίνοντάς του την ασφάλεια και τη σφραγίδα του παρελθόντος, να προχωρήσει μπροστά με στέρεα βάση. Εκτός από αυτά τα συμβολικά, συσχετισμένα με τον Καρκίνο στοιχεία, αντιστοιχεί και με τη στιγμή που ο αστερισμός της ΄Υδρας δύει, που σημαίνει το θάνατό του. Την επόμενη μέρα θα ξαναγεννηθεί από τον Καρκίνο που τον βοηθά, γιατί ο Καρκίνος διοικείται από τη σελήνη, που αντιστοιχεί με την ΄Ηρα.

Η Κερυνίτις ΄Ελαφος

Στις ψηλές οροσειρές που χωρίζουν το Άργος από την Αρκαδία (από τη λέξη Άρκτος που είναι το συμβολικό ζώο της Αρτέμιδος μαζί με το ελάφι) το Παρθένιον και το Αρτεμίσιον, κυκλοφορούσε ελεύθερα μια ιερή ελαφίνα που καταφύγιό της ήταν το βραχώδες βουνό Κερύνεια. Η ελαφίνα ανήκε στην Άρτεμη, αλλά εκεί προσπαθούσε να κρυφθεί από την ίδια τη θεά. Το κρόνιο στοιχείο του Αιγόκερω εμφανίζεται σε αυτήν την αναζήτηση μοναξιάς-ελευθερίας στις πιο ψηλές και απόμερες βουνοκορφές και τα πυκνά ορεινά πευκοδάση. Στο ζώδιο του Αιγόκερω ανήκουν στοιχεία όπως τα ψηλά βουνά, τα απρόσιτα μέρη, η νύχτα, το τρέξιμο, η υπομονή και η επιμονή, που

όλα τους συναντιούνται στον άθλο αυτό, τον επόμενο που αναλαμβάνει ο Ηρακλής.

Η ελαφίνα είχε χρυσά κέρατα, αλλά και ήταν γρήγορη σαν τον άνεμο και φευγαλέα σαν το χρόνο που γλιστρά από τα χέρια μας όταν προσπαθούμε να τον πιάσουμε, να τον συλλάβουμε. Ο Ευρυσθέας αναθέτει στον Ηρακλή αυτόν τον άθλο, που τώρα δεν έχει καταχθόνια αλλά ατμοσφαιρικά και ουράνια χαρακτηριστικά. Δεν θα αντιμετωπίσει ένα τέρας ή ένα κοινό ζώο αλλά ένα θείο πλάσμα, μια όμορφη και λαμπερή χρυσαφένια ελαφίνα, που ήταν η Τιτανίδα Ταϋγέτη, τιμωρημένη από την Άρτεμη να έχει αυτήν τη μορφή. Ο ήρωας πρέπει να φέρει τα χρυσά της κέρατα, χωρίς όμως να την πληγώσει. Αφού φτάνει στον Κερύνειο βράχο, αρχίζει το κυνήγι. Η ελαφίνα και ο Ηρακλής πίσω της διέτρεξαν όλη την Αρκαδία και έφτα-

Ο Ηρακλής και η Κερυνίτις Έλαφος (μουσείο του Λούβρου)

σαν μέχρι τον κήπο των Εσπερίδων. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή πέρασαν και από τη χώρα των Υπερβορείων, του ιερού λαού του Απόλλωνα.

Επειδή ο Ηρακλής δεν ήθελε να την πληγώσει με το βέλος αλλά να την πιάσει άθικτη, το τρέξιμο του κυνηγιού διήρκεσε έναν ολόκληρο χρόνο, δηλαδή ο Χρόνος-Κρόνος έκλεισε έναν κύκλο γύρω από τον ήρωα. Λέει η διήγηση ότι όταν η ελαφίνα περνούσε κολυμπώντας τον ιερό ποταμό του κήπου των Εσπερίδων, το Λάδωνα, ο Ηρακλής βούτηξε και κολυμπώντας πιο γρήγορα την άρπαξε. Στο στοιχείο νερό η ελαφίνα έκοψε ταχύτητα, έχασε χρόνο και μόνο τότε μπόρεσε ο Ηρακλής να τη συλλάβει, να πιάσει το Χρόνο, να νικήσει τον Κρόνο.

Σε αυτήν την εικόνα βλέπουμε μια αλληγορία για τη σχετική αργοπορία ή επιβράδυνση του χρόνου όταν βρίσκεται σε άλλο στοιχείο. Άλλος είναι ο ρυθμός του χρόνου στο φυσικό επίπεδο (γη), άλλος στο ζωτικό και ψυχολογικό επίπεδο (νερό-αέρας). ΄Ετσι αφού έπιασε το ιερό πλάσμα, το φόρτωσε στους ώμους του και ξεκίνησε για τις Μυκήνες. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή πήρε μόνο τα χρυσά κέρατα της ελαφίνας και την άφησε στον κήπο. Μόνο έτσι, με την ιερή εκείνη λεία, μπόρεσε ο ήρωας να φύγει από τον κήπο, το βασίλειο των μακάρων, από όπου κανένας ζωντανός κοινός θνητός δεν επιστρέφει. Είναι λοιπόν η πρώτη του επαφή με το θείο αυτό κόσμο ή διάσταση, που βρίσκεται πέρα από εκεί που δύει και πεθαίνει ο ήλιος.

Ο Ηρακλής λοιπόν πέθανε, όχι στον κάτω κόσμο όπως στην πρώτη δοκιμασία, αλλά στον πάνω κόσμο, όπου φυλάγονται τα χρυσά μήλα της σοφίας των προγόνων. Κατορθώνει όμως να επιστρέψει και ο ήλιος ανατέλλει ξανά, έτοιμος για μια νέα δοκιμασία στη συνεχιζόμενη πορεία

του. Αστρολογικά, η σχέση αυτού του άθλου με τον Αιγόκερω επισημαίνεται με την αντίσταση της Σελήνης (Αρτέμιδος) στον Αιγόκερω, εμποδίζοντας τον Ηρακλή να πάρει την ελαφίνα. Και αυτό το ζώδιο είναι το πιο απομακρυσμένο από τον ήλιο, δηλαδή συμβολίζει την εχθρότητα μεταξύ της Άρτεμης και του Ηρακλή. Στο δρόμο του γυρισμού προς τις Μυκήνες ο ήρωας συναντά την Άρτεμη και τον Απόλλωνα, τα δίδυμα παιδιά της Λήδας, τα οποία απαιτούν να τους δώσει τη λεία του, που ανήκει στην Άρτεμη.

Όμως ο Ηρακλής καταφέρνει να τους πείσει ότι δεν έχει πειράξει το ζώο και, αφού ζητήσει συγνώμη, να συνεχίσει ανενόχλητος το ταξίδι του. Το τέλος του άθλου δείχνει πως ο ήρωας κατόρθωσε να ξεπεράσει νικηφόρα την αντίσταση και την εχθρότητα της Σελήνης, μια που προηγουμένως το είχε κάνει με το Χρόνο-Κρόνο. Στον αλχημικό μυστηριακό συμβολισμό βλέπουμε ότι αντιστοιχεί με την ολοκλήρωση της πρώτης μύησης, αφού ξεπερνά τα τρία αυτά σκαλοπάτια-δοκιμασίες.

Νίκησε το υπο-κοσμικό παρελθόν, έφραξε την έξοδό του στις δύο πρώτες δοκιμασίες και τώρα μπήκε στο ποτάμι των μακαρίων, στο ρεύμα της Ζωής, στην ατραπό της ανάβασης. Στον εσωτερισμό της Ανατολής αυτή η πρώτη μύηση, που κατακτάται με την ανάβαση των τριών προηγούμενων συμβολικών σκαλοπατιών, ονομάζεται Σοτταπάννι, δηλαδή στα σανσκριτικά αυτός που μπήκε στο Ρεύμα της Ζωής. Αργότερα, όταν θα τελειώσει τις τρεις επόμενες δοκιμασίες, θα κατακτήσει ξανά τον ποταμό στους στάβλους του Αυγεία, αλλά τότε θα μπορεί να τον ελέγξει και να τον διοχετεύσει με τη βούλησή του, σε αντιστοιχία με το ζώδιο του Ζυγού.

♍ **Ο Ερυμάνθειος Κάπρος**

Στον επόμενο άθλο ο Ηρακλής αντιμετωπίζει ένα τερατώδες αγριογούρουνο που έχει στείλει πιθανότατα η θεά Άρτεμις στην περιοχή του βουνού Ερύμανθου, όπως η θεά αυτή συνήθιζε να κάνει, όταν οργιζόταν με κάποια περιοχή και τους κατοίκους της και ήθελε να τους τιμωρήσει. Οι αρχαίοι ΄Ελληνες ταύτιζαν παλιά την Ουράνια Άρκτο της Αρτέμιδος με έναν κάπρο κι εδώ φαίνεται αυτή η σχέση της παρθένας θεάς και του ζωδίου της Παρθένου με το ζώο αυτό. Πριν πάει στο άντρο του κάπρου, ο Ηρακλής περνά μια περιπέτεια με τους Κενταύρους, που τον κερνούν κρασί από ένα βαρέλι που τους είχε δωρίσει ο θεός Διόνυσος.

΄Ολοι μεθούν και αρχίζουν οι προσβολές. Στη φασαρία ο ήρωας πληγώνει άθελά του το θείο κένταυρο Χείρωνα και σκοτώνεται ο κένταυρος Φόλος, ο οποίος είχε φιλοξενήσει τον Ηρακλή. Αυτή η φάση σχετίζεται με την παρουσία στον ουρανό -όταν πλησιάζει το τέλος του καλοκαιριού και βασιλεύει ο ΄Ηλιος στην Παρθένο- του αστερισμού του ουράνιου κενταύρου και ενός άλλου με μορφή πιθαριού. Αφού αφήνει τους κενταύρους, ο Ηρακλής, πηγαίνει στο άντρο του κάπρου, στο βουνό Ερύμανθο, και αναγκάζει το θηρίο να βγει και να σκαρφαλώσει προς τη χιονισμένη κορυφή του βουνού.

Εκεί κατορθώνει να το πιάσει ζωντανό και να το πάει στον Ευρυσθέα. ΄Ετσι κατορθώνει ο ήρωας-υποψήφιος-΄Ηλιος να κατακτήσει άλλη μια ιδιότητα που συμβολίζεται με τον κάπρο. Μια αρχαία παράδοση αναφέρει ότι κάποτε ο Απόλλωνας μεταμορφώθηκε σε κάπρο για να σκοτώσει τον Άδωνη, ο οποίος είχε παρακινήσει την Αφροδίτη να τυφλώσει τον Ευρύμανθο, γιο του Απόλλω-

να, που τους είχε δει μαζί αγκαλιασμένους. Το αγριογούρουνο συμβολίζει το στοιχείο γη, το καταχθόνιο, τα σπλάχνα της γης, που αντιπροσωπεύουν επίσης το ζώδιο της Παρθένου.

Εδώ ο Ηρακλής καταφέρνει να ανεβάσει το καταχθόνιο, το σπλαχνώδες στοιχείο και να το κατακτήσει στην κορφή του βουνού, αφού το παγιδεύσει στα χιόνια. Συμβολίζει την κατάκτηση του υποσυνείδητου στοιχείου, ηλιακής φύσης, που ανεξέλεγκτο πριν τον οδήγησε στο να προκαλέσει τη θανατηφόρα πληγή στο Χείρωνα και το θάνατο στο φίλο του Φόλο, έστω και άθελά του.

Η κατάκτηση του ασυνείδητου απωθημένου υπόβαθρου, των χθόνιων εγκάτων του εαυτού, αποτελεί την πρώτη φάση της δεύτερης μύησης, προς την πραγματοποίηση του “Γνώθι Σαυτόν” των αρχαίων μυστηρίων. Ο Ηρακλής νικά, με το να σπρώξει τα καταχθόνια στοιχεία στο φως της ημέρας και στην παγίδα του χιονιού, που αντανακλά το φως κάτω και παγιδεύει και παγώνει το σκοτεινό καταχθόνιο κάπρο. Όταν τον πάει στον Ευρυσθέα ζωντανό, αυτός φοβάται τόσο πολύ, που κρύβεται σε ένα πιθάρι που ήταν χωμένο στο δάπεδο των ανακτόρων του. Ενώ ο ήρωας κατάκτησε και ανέβασε στους ώμους του το χθόνιο στοιχείο του εαυτού του, ο Ευρυσθέας χώνεται σε αυτό.

Ο Ηρακλής είναι ακόμα μια φορά νικητής.

Οι Στυμφαλίδες Όρνιθες

Περιτριγυρισμένο από πυκνά και σκοτεινά δάση βρισκόταν το έλος του Στυμφάλου, στα βορειοανατολικά της Αρκαδίας. Ήταν γεμάτο από ανθρωποφάγα πουλιά με χάλκινα φτερά και ήταν τόσα πολλά που λέγε-

Ο Ηρακλής και οι Στυμφαλίδες Όρνιθες (μουσείο του Λούβρου)

ται ότι σκοτείνιαζαν τον ήλιο. Η έκφραση αυτή, άσχετα από το αν ήταν πραγματικότητα, μας δείχνει ένα συμβολισμό. Γι' αυτό ο ήλιος-Ηρακλής έπρεπε να τα αντιμετωπίσει και να τα διώξει από εκεί ώστε να λάμψει ξανά ο Ήλιος. Ή να λάμψει αυτός, ως νέος ήλιος, αν θεωρήσουμε τον Ηρακλή όχι ως άνθρωπο αλλά ως τη συμβολική εκπροσώπευση μιας νέας δύναμης, ενός νέου ρυθμού της φύσης, όπου ο Ήλιος, ως νοητή οντότητα, αντικαθίσταται σε κάθε νέο κύκλο της ανθρωπότητας, όπως θα συνέβαινε στην αρχή της άριας εποχής με τον Ηρακλή και άλλους παρόμοιους ήρωες άλλων πολιτισμών.

Η εικόνα και η έννοια των πουλιών αυτών αντιστοιχεί, όπως άλλωστε λένε οι ορφικές, θιβετανικές και οι εν γένει εσωτερικές παραδόσεις, με τις ψυχές που φτάνουν να φωλιάζουν στον Κάτω Κόσμο, στο βαλτώδη Αχέροντα.

Οι Στυμφαλίδες Όρνιθες συμβολίζουν τις ψυχές των πεθαμένων που, ακόμα βαριές, τρέφονται με την ανθρώπινη σάρκα των παθών και των επιθυμιών μελλοντικής ύπαρξης και αρκούνται στο να εγκαταλείψουν τις κατώτερες διαστάσεις, του ψυχικού επιπέδου (Κάμα-Λόκα των Θιβετανών ή Αχέροντα του Άδη των Ελλήνων).

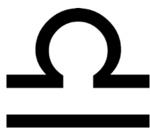
Ανατίθεται λοιπόν στον Ηρακλή μια νέα αποστολή: να διώξει από τη Στυμφαλία λίμνη τα τρομερά πουλιά-ψυχές, που τρέφονταν από νεκρούς και επιτίθονταν στους ζωντανούς. Για να αναγκάσει τα πουλιά να πετάξουν και να σηκωθούν στον αέρα, ο Ηρακλής χρησιμοποιεί χάλκινα κρόταλα, δώρο της Αθηνάς, που τρομάζουν τα πουλιά με το δυνατό τους θόρυβο .

Όταν βρίσκονται στον αέρα, ο Ηρακλής με το μαγικό του τόξο από το ύψωμα ενός λόφου μπορεί να τα τοξεύει και να ρίξει κάτω στη γη πολλά από αυτά, συμβολίζοντας την πτώση των ψυχών. Είναι η εικόνα του ζώδιου του Τοξότη που με τα βέλη του κατεβάζει τις ψυχές από την ουράνια περιοχή του Διός ως τη γη για μια νέα ενσάρκωση.

Συμβολικά, η λεγεώνα των πτηνών αντιπροσωπεύεται από τρία, τα οποία σχετίζονταν με τους αστερισμούς του Κύκνου, του Γύπα και του Αετού, που πλαισιώνουν το ουράνιο φόντο την εποχή που ο ήλιος ανατρέχει τον Τοξότη στο ζωδιακό κύκλο.

Ύστερα ο Ηρακλής παρουσιάζεται στον Ευρυσθέα με τα πουλιά που έπιασε ως απόδειξη του άθλου του. Αυτό συμβολίζει ότι ο Ηρακλής πέτυχε την πραγματική ουσία της αποστολής του, που ήταν να φέρει στις Μυκήνες τις ψυχές των αρχαίων πολεμιστών, για να ενσαρκωθούν στο μυκηναϊκό λαό, ώστε να γίνει πιο ένδοξος και δυνατός στα μελλοντικά πολεμικά του κατορθώματα. Αυτό επισημαίνεται από το γεγονός ότι τα πουλιά αυτά, όπως ανα-

φέρεται στο μύθο, είχαν ανατραφεί από τον Άρη, το θεό του πολέμου.

Οι Στάβλοι του Αυγεία

Στη δυτική ακτή της Πελοποννήσου θα πάει ο Ηρακλής, για να εκτελέσει τον επόμενο άθλο του. ΄Ενας γιος του ΄Ηλιου, ο Αυγείας, βασιλιάς της ΄Ηλιδας, κυβερνούσε εκεί. Τα χαρακτηριστικά του και ο άθλος που αναλαμβάνει ο ήρωας, μας δείχνουν ότι το βασίλειό του έμοιαζε περισσότερο με τον Κάτω Κόσμο παρά με ηλιόλουστη χώρα.

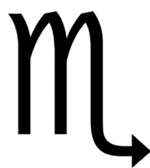
Ο Αυγείας είναι ένα σύμβολο του ήλιου που δύει, που πέφτει, που πεθαίνει κι εκεί ήταν τοποθετημένο το ανάκτορο και οι στάβλοι του, στη δύση. Το όνομα Αυγείας μας δηλώνει μια σχέση με την αυγή και ακόμα με τον Αυγερινό, τον πλανήτη της Αφροδίτης που διοικεί τον οίκο του Ζυγού. Και θα δούμε στη συνέχεια κι άλλα στοιχεία να μας δείχνουν τη σχέση αυτού του άθλου με το ζώδιο του Ζυγού.

Ο Ευρυσθέας ανέθεσε στον Ηρακλή να καθαρίσει τους στάβλους του βασιλιά, όπου βρίσκονταν οι ηλιακές αγελάδες του. Οι στάβλοι ήταν τόσο βρώμικοι από ακαθαρσίες αιώνων, ώστε απειλούσαν να πλημμυρίσουν την περιοχή πνίγοντάς την με κοπριές. Εδώ βλέπουμε έναν πρώτο δυισμό: τον κόπρο και τον πλούτο του βασιλείου. Ο Ηρακλής θα πρέπει να εναρμονίσει και να ισορροπήσει τα δύο αυτά στοιχεία, καθαρίζοντας τους στάβλους και κερδίζοντας το ένα τρίτο του βασιλείου του Αυγεία και την κόρη του, καθώς και το ένα δέκατο του κοπαδιού του για τον Ευρυσθέα. Η δουλειά αυτή ήταν ακόμα πιο δύσκολη, γιατί έπρεπε να την τελειώσει σε μια μόνο μέρα. Αφού έγινε η συμφωνία αυτή (χαρακτηριστικό του Ζυγού

είναι οι συνθήκες και οι συμφωνίες), ο Ηρακλής έστρεψε δύο ποταμούς, τον Αλφειό και τον Πηνειό, κάνοντάς τους να περάσουν μέσα από τους στάβλους. Η διπλή εναρμονισμένη ορμή των ρευμάτων τους, καθάρισε τους στάβλους. Το ακατόρθωτο κατορθώθηκε.

Με την ένωση και την εναρμόνιση των δύο ρευμάτων ο Ηρακλής καθάρισε τις κοπριές (την κόπρο), που συμβολίζουν τις βρωμιές και ακαθαρσίες της προσωπικότητάς μας, στη διάρκεια μιας μέρας και νίκησε. Η σύζευξη των δύο ποταμών της αγνής ζωής κάτω από το άροτρο της βούλησης του ήρωα, μας θυμίζει την εναρμόνιση των δύο αντίθετων ρευμάτων της ζωτικής πνοής του ανθρώπου, που στα σανσκριτικά λέγονται Ίντα και Πιγκάλα και επιτρέπουν την ανύψωση της ενέργειας Κουνταλίνι και την αφύπνιση της ανώτερης συνείδησης. Το σύμβολο του κηρυκείου του Ερμή είναι μια άλλη εικόνα της ίδιας έννοιας. Η αρμονία αυτή επιτρέπει την κατάκτηση της δικαιοσύνης, των τεχνών και των γραμμάτων, χαρακτηριστικά του ζωδίου του Ζυγού. Με αυτόν τον άθλο συναντάμε πάλι το ρεύμα του ποταμού της ζωής, αν και τώρα με δύο πόλους, αλλά εναρμονισμένο και ελεγχόμενο από τον υποψήφιο μύστη.

Αντιστοιχεί με την ολοκλήρωση της δεύτερης κάθαρσης, τη δεύτερη μύηση, αφού ξεπέρασε τα άλλα τρία σκαλοπάτια-άθλους και έφτασε στη μέση της ζωδιακής πορείας του. Ο Αυγείας όμως αρνείται να δώσει στον Ηρακλή την αμοιβή που δικαιούται και τον εξορίζει από την Ήλιδα. Αυτή θα είναι η αιτία που ο αδικημένος ήρωας θα κηρύξει αργότερα τον πόλεμο στην Ήλιδα. Είναι επίσης χαρακτηριστικό του Ζυγού το σπάσιμο των συμβολαίων, των συμφωνιών και συνθηκών, που θα οδηγήσει σε μια μελλοντική συνεχή αναζήτηση ισορροπίας και δικαιοσύνης.

Τα άλογα του Διομήδη

Με αυτόν τον άθλο αρχίζει το δεύτερο μέρος των δοκιμασιών του Ηρακλή που τώρα θα εξελιχθούν πλέον σε μακρινές από την Αργολίδα χώρες. Έτσι ο Ηρακλής πρέπει να πάει στη Θράκη και να πάρει από το βασιλιά Διομήδη τα τέσσερα περίφημα άλογά του, που ταΐζει με ανθρώπινο κρέας, για να είναι ανίκητα στους αγώνες.

Ο Διομήδης, ο κάτοχος των σαρκοβόρων αλόγων, ήταν γιος του Άρη, αν και παρουσιάζει πολλές αναλογίες με το βασιλιά του Κάτω Κόσμου, τον οποίο αποκαλούσαν οι αρχαίοι και Κλυτόπωλο, που σημαίνει ο φημισμένος για τα πουλάρια του.

Το άλογο ήταν σύμβολο του ήλιου και της δύσης που κατεβαίνει στον κάτω κόσμο και παρουσιαζόταν πολλές φορές σε σχέση με επιτύμβιες παραστάσεις. Αυτά τα στοιχεία μας αποκαλύπτουν ότι τα άλογα αυτά ήταν του θανάτου και σκότωναν και καταβρόχθιζαν κάθε άνθρωπο που βρισκόταν μπροστά τους.

Ο Διομήδης έπεσε όμως θύμα του εαυτού του και ο Ηρακλής τον έριξε στα άλογα που τον κατασπάραξαν. Αυτό συνδέεται με το ζώδιο του Σκορπιού που συμβολίζει το θάνατο του κατώτερου εγώ, της τετραπλής προσωπικότητας, του ήλιου που πέφτει στη δύση και κυβερνάται από τον Άρη, το θείο πατέρα του βασιλιά Διομήδη.

Όπως ο σκορπιός στον κίνδυνο σκοτώνει τον εαυτό του -και στο ζώδιο συνδέεται με τη βία, το θάνατο, την καταστροφή, την τυραννίδα, την κτηνωδία- έτσι και στον άθλο αυτό φαίνεται η καταστροφή του Διομήδη από τα άλογά του, που είναι συμβολικά μια προέκταση του εαυτού του. Αφού τα άλογα έφαγαν τον πρώην αφέντη τους, καταφέρνει ο Ηρακλής να τα δαμάσει και να τα πάει στις Μυκήνες, όπου θα αφιερωθούν στην Ήρα.

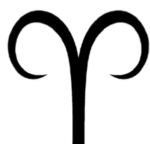
Ο Ταύρος της Κρήτης

Αν και μερικοί αφηγητές τοποθετούν αυτόν τον άθλο πριν από τον προηγούμενο, όμως η συμβολική συνοχή του μύθου μας προτρέπει να πάρουμε το μέρος εκείνων που τον διηγούνται μετά από το ταξίδι στη Θράκη.

Έτσι ο Ηρακλής στέλνεται στην Κρήτη, για να φέρει στον Ευρυσθέα έναν τερατώδη ταύρο που είχε αναστατώσει με την αγρότητά του όλο το νησί. Ίσως επρόκειτο για τον ίδιο ταύρο που ερωτεύθηκε η Πασιφάη, η οποία, όπως η Αφροδίτη, είχε αναδυθεί από τη θάλασσα της Κρήτης. Κι εδώ βλέπουμε μια σχέση με το ζώδιο του Ταύρου που διοικείται από τον πλανήτη Αφροδίτη. Με τη συγκατάθεση του Μίνωα και ιππεύοντας το θείο άλογο Αρίωνα, γιο του Ποσειδώνα, αιχμαλώτισε τον ταύρο, που σύμφωνα με μια εκδοχή θα ήταν μια μορφή του ίδιου του θεού της θάλασσας.

Το γεγονός αυτό αναφέρεται συμβολικά στη μεταβίβαση από την ατλάντεια λατρεία του ταύρου του Ποσειδώνα στην αριανή του ηλιακού αλόγου, που γεννήτοράς του ήταν ο Ποσειδώνας, ο οποίος όμως νικήθηκε και έχασε την ηγεμονία του από την Αθηνά, που πρόσφερε στους Αθηναίους την ελιά. Το ζώδιο του Ταύρου έχει σχέση με τον αστερισμό του ουράνιου αλόγου, τον Πήγασο, που εδώ συμβολίζεται με το θείο άλογο Αρίωνα.

Τον ταύρο θα τον πάει ο Ηρακλής στις Μυκήνες, όπου θα προσφερθεί στην Ήρα. Αυτή όμως αρνήθηκε την προσφορά και τον ελευθέρωσε στη χώρα. Αργότερα θα σκοτωθεί από το μεταγενέστερο ήρωα Θησέα, ο οποίος θα σκοτώσει και το γιο του, το Μινώταυρο της Κρήτης.

Η Ζώνη της Ιππολύτης

Στις Αμαζόνες της μικρασιατικής χώρας του Πόντου στη Μαύρη θάλασσα έπρεπε να πάει τώρα ο Ηρακλής. Οι Αμαζόνες ήταν ένας πολεμικός λαός που αποτελούνταν μόνο από γυναίκες, εκπαιδευμένες για τον πόλεμο. Η βασίλισσά τους, η Ιππολύτη, ήταν κόρη του Άρη, ο οποίος της είχε κάνει δώρο μια μαγική ζώνη από χρυσόμαλλο δέρας. Αυτή η ζώνη της έδινε υπεράνθρωπες δυνάμεις, που τώρα ποθούσε η Άδμητη, κόρη του Ευρυσθέα.

Στο κλειδί της ανθρώπινης εξέλιξης της συνείδησης, δηλαδή στο ψυχολογικό αλχημικό κλειδί, συσχετίζεται με τη διπλή ζώνη που περιβάλλει τη γη και ταυτίζεται με τις ζώνες Βαν Άλεν, όπου περιπλανιούνται οι ψυχές πριν και μετά από κάθε ενσάρκωση. Στο Άντρο των Νυμφών, ο Νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πορφύριος αναφέρει αυτήν τη διδασκαλία, η οποία ανήκε στην απόκρυφη δοξασία των μυστηρίων.

Το ένα μέρος, θα λέγαμε, της διπλής αυτής ζώνης είναι το λεγόμενο της Αφροδίτης (σε σχέση με τις ψυχές που γεννιούνται στη ζωή μέσα από τον έρωτα). Το άλλο, σε σχέση με τον πόλεμο και το θάνατο, είναι εκείνο από όπου βγαίνουν οι ψυχές των πεθαμένων από τη ζωή αυτή. Αυτό το μέρος διοικείται από την αριανή γυναικεία μορφή της Ιππολύτης.

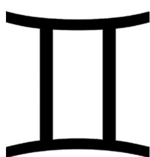
Η είσοδος στη ζωή, στη γη και η έξοδος από αυτήν με το θάνατο βρίσκονται αντίστοιχα στις άκρες του νοητού άξονα Καρκίνου-Αιγόκερω. Στον κάθετο άξονα που σχηματίζει το σταυρό του ζωδίου, βρίσκουμε τον Κριό που αντιστοιχεί σε αυτόν τον άθλο και ολοκληρώνει πάλι μια φάση μύησης, την τρίτη, αφού ξεπεράστηκαν τα τρία σκαλοπάτια-άθλοι που την αποτελούσαν.

Στον ανατολικό εσωτερισμό η τρίτη αυτή μύηση λέγεται στα σανσκριτικά Αναγκαμίν, που σημαίνει αυτός που δεν θα ξαναγυρίσει πια. Στον Ηρακλή γίνεται με την απόκτηση της ζώνης των επαναγεννήσεων και με το θάνατο της Ιππολύτης. Η ζώνη ήταν από χρυσόμαλλο δέρμα κριού. Για να την αποκτήσει ο Ηρακλής, κάνει μια τρομερή μάχη με τις Αμαζόνες, βοηθούμενος από διάφορους ήρωες, όπως ο Θησέας, ο Τελαμώνας και ο Ιόλαος.

Η ΄Ηρα προκαλεί με ύπουλο τρόπο τη διαμάχη και τη σφαγή, όπου θα πεθάνει η κόρη του Άρη που διοικεί το ζώδιο του Κριού. Εδώ βρίσκουμε συμβολικά μια σχέση ΄Ηρας-Άρη, οι οποίοι αποτελούν δύο όψεις του ίδιου στοιχείου του Κριού. Επίσης, σύμφωνα με τους περισσότερους αφηγητές, ο Ηρακλής και οι σύντροφοί του, που κατά μια εκδοχή είναι οι Αργοναύτες που αναζητούν το χρυσόμαλλο δέρας, καταστρέφουν την Τροία, γεγονός που επισημαίνει ακόμα πιο χαρακτηριστικά την παρουσία του ζωδίου του Κριού στην υπόθεση του άθλου αυτού. Ο Ηρακλής σώζει την κόρη του βασιλιά της Τροίας Λαομέδοντα από ένα τέρας που είχε στείλει ο Ποσειδώνας, για να την πάρει ως προσφορά εξαγνισμού για την προδοσία του βασιλιά στη βοήθεια που ο θεός του έδωσε στο χτίσιμο της πόλης. Ο Ηρακλής σκοτώνει το τέρας, αφού παραμείνει τρεις μέρες μέσα στα σπλάχνα του.

Εδώ βρίσκουμε αναμφισβήτητα μια αναφορά στη μύηση ως θάνατο και ανάσταση του θεού την τρίτη μέρα, βγαίνοντας από το άντρο-φάλαινα, σπήλαιο-τέρας, τάφρο-σαρκοφάγο κ.λπ. Το στοιχείο αυτό απαντάται σε όλους τους αρχαίους πολιτισμούς στους μύθους ανάστασης. ΄Ετσι ο Ηρακλής ξεπερνά με επιτυχία και αυτή τη φάση και βγαίνει ζωντανός από το τέρας, μυημένος και με τη ζώνη της αθανασίας και της μη-επιστροφής στον κόσμο των θνητών.

Η πορεία του προς τη θεοποίηση, την ταύτιση με τον Ήλιο και την απόκτηση μιας θέσης στον Όλυμπο είναι τώρα καθαρά ανοικτή. Όταν όμως ζητά από το βασιλιά Λαομέδωνα τα περίφημα άλογά του ως αμοιβή για το κατόρθωμα που έκανε, αυτός αρνείται. Έτσι γίνεται λόγος για τη βιαστική αντίδραση και τη βίαιη καταστροφή (στοιχείο Κριός-Άρης) της Τροίας. Θα σωθεί μόνο ένας γιος του, ο Ποδάκρης, που θα εξαγοράσει από τον Ηρακλή ο Τελαμών και γι' αυτό θα ονομαστεί Πρίαμος που σημαίνει ο εξαγορασμένος. Αυτός θα είναι μάρτυρας αργότερα της δεύτερης καταστροφής της Τροίας.

Τα βόδια του Γηρυόνη

Για να εκτελέσει αυτόν τον άθλο ο Ηρακλής πρέπει να ταξιδέψει πολύ μακριά προς τα δυτικά πέρα από τις λεγόμενες Ηράκλειες Στήλες, να διασχίσει τον ωκεανό και να φτάσει στο ερυθρό νησί Ερύθεια, το Νησί της Εσπερίας όπου βασίλευε ο Γηρυόνης. Εδώ έχουμε μια διπλή αναφορά: α) στο δυτικό βασίλειο των νεκρών, σε σχέση με τον Κάτω Κόσμο που φυλάσσεται από το δικέφαλο σκύλο (στοιχείο δυισμού των Διδύμων) Όρθο, αδερφό του Κέρβερου και της Ύδρας και β) στο κόκκινο νησί της Ατλαντίδας. Από κει πρέπει ο Ηρακλής να φέρει στον Ευρυσθέα τα φημισμένα βόδια του Ήλιου, που συμβολίζουν τις ζωτικές ενέργειες-ακτίνες του ήλιου, τον οποίο από τη δύση (θάνατος, καταχθόνιο στοιχείο) οφείλει να φέρει στην ανατολή, στην Ελλάδα (ζωή), για να τον κάνει συμβολικά να αναγεννηθεί.

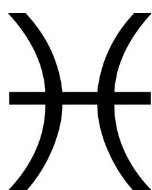
Αποτελεί σημαντικό στάδιο μύησης για τον υποψήφιο που πρέπει να μετατραπεί σε ήλιο ο ίδιος. Στο ταξίδι ανοίγει ο ήρωας το στενό του Γιβραλτάρ και χτίζει τις

πασίγνωστες δύο στήλες που πάλι μας θυμίζουν το διπλό στοιχείο των Διδύμων. Πριν φτάσει στο νησί του Γηρυόνη, συναντά το γίγαντα Ανταίο, τον οποίο θα μπορέσει να νικήσει μόνο στον αέρα που είναι το φυσικό στοιχείο του ζωδίου των Διδύμων. Συναντά επίσης τον Πολύμορφο ή Περικλύμενο που μπορούσε να πάρει πολλές μορφές, τον οποίο νικά. Αυτό συμβολίζει την κατάκτηση άλλου χαρακτηριστικού των Διδύμων, που είναι το ευμετάβλητο και το ασταθές. Επίσης, στις διάφορες άλλες περιπέτειες που περνά ο ήρωας που πλαισιώνουν αυτόν τον άθλο με τα βόδια, συναντάμε συχνά το διπλό στοιχείο που χαρακτηρίζει τους Διδύμους.

Αφού περάσει τη θάλασσα σε ένα μαγικό χρυσό κύπελλο, αντίστοιχο του Γκράαλ των ιπποτών, που δάνεισε ο Ήλιος στον ήρωα μετά από εκφοβισμό (εδώ πλέον ο Ηρακλής κατακτά δικαιωματικά την άμεση βοήθεια και θα λέγαμε ακόμα την αντιπροσώπευση του Ήλιου), φτάνει στο νησί και σκοτώνει τον Όρθο, το βοσκό Ευρυτίωνα και τον ίδιο τον Γηρυόνη που ήταν τρισώματος, σαν την ίδια την ενσάρκωση του τρισυπόστατου θεού του πολέμου Άρη. Στο δρόμο του γυρισμού, οδηγώντας τώρα το κοπάδι, συναντά ένα δίδυμο του Γηρυόνη, τον Κάκο. Αυτός κατοικούσε στον Αβεντίνο, εκεί που αργότερα θα χτιζόταν η Ρώμη και ήταν κι αυτός τρικέφαλος και αιμοβόρος πολεμιστής. Έκλεψε από τον Ηρακλή τέσσερις ταύρους και τέσσερις αγελάδες (και πάλι το δυαδικό στοιχείο) και ανάγκασε τον ήρωα να τον σκοτώσει.

Εκεί αργότερα θα στήσουν οι Ρωμαίοι ένα βωμό στο λυτρωτή Ηρακλή που ονομάστηκε μέγιστος βωμός. Τέλος αντιμετώπισε το γίγαντα Ακλυομενέα και με τη βοήθεια του Ερμή, που αντιστοιχεί στο ζώδιο των Διδύμων, τον σκότωσε. Έτσι φτάνει στις Μυκήνες όπου, κλείνοντας

τον κύκλο του άθλου, θυσιάζει τα βόδια στην Ήρα. Όπως είπαμε λοιπόν αντιστοιχεί με το ζώδιο των Διδύμων, όταν δύει ο αστερισμός του Ωρίωνα. Σε σχέση με τον Ηρακλή είναι το ηλιακό στοιχείο που συμβολίζεται με το ταξίδι στη μακρινή δύση. Βγαίνουν οι Πλειάδες που είναι οι Ατλαντίδες συσχετισμένες με τον ωκεανό και την απελευθέρωσή τους από τον γίγαντα Γηρυόνη. Αντιστοιχεί επίσης με τη δύση ή θάνατο του αστερισμού του Βοώτη που συμβολίζει τον Ευριτίωνα στον ουρανό των Διδύμων.

Τα Μήλα των Εσπερίδων

Ως τον κήπο των Εσπερίδων είχε φτάσει ο Ηρακλής σε προηγούμενη περιπλάνησή του (ασυνείδητα όπως θα λέγαμε) κυνηγώντας την ελαφίνα της Άρτεμης. Τώρα ο Ευρυσθέας του αναθέτει μια ακόμη πιο δύσκολη και σχεδόν ακατόρθωτη αποστολή: να πάει στον κήπο των Εσπερίδων και να φέρει τα χρυσά μήλα, σύμβολο της αθανασίας και της σοφίας, όπως ερμηνεύεται σε άλλες μυθολογίες και ιερές γραφές αρχαίων πολιτισμών. Για παράδειγμα, στη σουμεριακή και εβραϊκή παράδοση με το Δέντρο της Εδέμ και την ταρτησσιακή, όπου προσφερόταν μήλο στο νεκρό, για να ζήσει αιώνια στον κόσμο της μακαριότητας και να μην επιστρέψει σε αυτόν της γης, «πεθαίνοντας» για εκείνον.

Τα χρυσά μήλα ήταν αφιερωμένα στην Ήρα, την οποία επιζητά ο Ηρακλής να εξευμενίσει. Οι Εσπερίδες, κόρες του Διός και της Νύχτας ή της Θέμιδας κατά άλλη εκδοχή, είναι οι νύμφες της Δύσης που κατοικούν εκεί όπου πάντα δύει, στις Νήσους των Μακάρων, των ευτυχισμένων ψυχών. Αυτές ήξεραν ότι ο Ηρακλής ήταν πλέον αθάνατος και γι' αυτό δεν μπορούσαν να εμποδίσουν την είσοδό

του στον Κήπο τους που φυλασσόταν από έναν τρομερό δράκο. Στο δρόμο ο Ηρακλής συναντά τον Άρη και πολεμούν μεταξύ τους. Ο ήρωας σκοτώνει τον Ηνίοχο, τον Κύκνο, γιό του Άρη και πληγώνει στο μηρό τον ίδιο, γιατί και οι δυο ήταν αθάνατοι και δεν μπορούσαν να σκοτωθούν.

Συμβολικά ανάγκασε έτσι τον Άρη να περιφέρεται γύρω από τον ήλιο-Ηρακλή. Αυτό το γεγονός συσχετίζεται αστρολογικά με τον αστερισμό του Κύκνου και του Δράκου που αντιμετωπίζουν τους Ιχθύς όπου βρίσκεται ο ήλιος. Επίσης ο Ηρακλής συνάντησε τον Τρίτωνα ή το Νηρέα, το Γέρο της Θάλασσας, που μπορούσε να παίρνει διάφορες μορφές. Είναι το στοιχείο των Ιχθύων που χαρακτηρίζεται από το νερό, τη θάλασσα, τα μεταβλητά πράγματα και τα μεγάλα σώματα των ζώων. Ο ήρωας νικά το Γέρο της Θάλασσας και τον αναγκάζει να του δώσει το χρυσό ηλιακό κύπελλο, για να περάσει τη θάλασσα και επίσης να του δείξει το δρόμο, για να φτάσει στον κήπο των Εσπερίδων. Το κύπελλο αποτελεί ένα ακόμα συμβολικό στοιχείο των Ιχθύων, που συνδέεται με τη λατρεία του Άγιου Δισκοπότηρου ή του Γκράαλ στην εποχή των Ιχθύων, που εγκαινιάστηκε με τη γέννηση του Χριστιανισμού.

Έτσι ο Ηρακλής πήγε να συναντήσει τον Τιτάνα Άτλαντα, που ήταν καταδικασμένος να στηρίζει στους ώμους του τον ουράνιο θόλο ή τον άξονα του κόσμου. Ο γείτονας των Εσπερίδων ήταν ο μόνος που μπορούσε να πάρει τα ιερά χρυσά μήλα χωρίς μοιραίο κίνδυνο, όπως κι έγινε. Ο Ηρακλής του ζητεί τη χάρη κι αυτός δέχεται, αφήνει τον Ηρακλή στη θέση του να στηρίζει τον κόσμο και πάει να φέρει αυτός τα μήλα. Όταν γυρίζει όμως με αυτά προτείνει να πάει να τα παραδώσει ο ίδιος στον Ευρυσθέα και να μείνει ο Ηρακλής κρατώντας τον κόσμο για

πάντα. Μπροστά σε αυτή την πονηριά του Τιτάνα, ο Ηρακλής υποκρίνεται ότι δέχεται και ζητά μόνο να του βάλει ένα μαξιλάρι στους ώμους για να μην πονάει τόσο. Μόλις ο Άτλαντας κράτησε τον κόσμο για μια στιγμή, όσο για να του γλιστρήσει το μαξιλάρι στον ώμο, ο Ηρακλής φεύγει αφήνοντάς τον πάλι με τον κόσμο στην πλάτη και παίρνει τα ποθητά μήλα μαζί του.

Το τι έγινε με τα μήλα αφού τα πήγε ο Ηρακλής στις Μυκήνες δεν είναι γνωστό. Από διάφορες εκδοχές μπορούμε να υποθέσουμε ότι, εφόσον ο Ευρυσθέας δεν ήθελε να δεχθεί ένα τόσο ιερό δώρο, ούτε μπορούσε να τα φυλάσσει κάπου, τα χάρισε στον Ηρακλή ο οποίος τα γύρισε, υποθέτουμε, στον Κήπο των Εσπερίδων, μια που ήταν το θείο γαμήλιο δώρο της Γης στην Ήρα. Έτσι ο Ηρακλής κατακτά τη σοφία και την αθανασία συνειδητά, που εξισώνονται με τη θεοποίησή του συμβολισμένη με τα χρυσά μήλα.

Αλλά όμως τα μήλα-σοφία δεν τα πειράζει ούτε τα κρατά για τον εαυτό του. Απαρνιέται τον πνευματικό θησαυρό και τη δύναμή του και τα γυρίζει πίσω στο θείο βασίλειό τους, που ήταν ο μόνος τόπος του κόσμου, όπου μπορούσαν να είναι ασφαλή από κάθε βεβήλωση, της σοφίας και της δύναμής τους.

Ο Κέρβερος του Άδη

Ο Ευρυσθέας, όπως ομολόγησε αργότερα η σκιά του Ηρακλή στον Άδη, δεν βρήκε αποστολή δυσκολότερη από αυτήν για να αναθέσει στον ήρωα και να τον ξεφορτωθεί. Ήταν η τελευταία και μετά από αυτήν θα κερδίσει δίκαια πια μια θέση στον Όλυμπο παρά την εχθρότητα της Ήρας, την οποία όμως τόσο δόξασε κατά τη διάρκεια των ηλιακών δοκι-

μασιών του. Έτσι έπρεπε να κατεβεί στον Άδη και να φέρει στις Μυκήνες τον Κέρβερο, τον φύλακα της Πύλης του βασιλείου των νεκρών, σκύλο με τρία κεφάλια.

Αυτή η πράξη θα αποτελούσε μια παραβίαση του παλατιού του Άδη και της απαγόρευσής του να μη μπορεί κανένας ζωντανός να εισχωρήσει μέσα του. Γι' αυτό έπρεπε πρώτα να μυηθεί στα μυστήρια της Δήμητρας-Περσεφόνης στην Ελευσίνα, όπου διδασκόταν ο τρόπος για να κατεβεί κανείς στον κόσμο των νεκρών και κυρίως ο τρόπος για να γυρίσει πίσω ζωντανός.

Αφού μυήθηκε επίσημα στην Ελευσίνα, ο Ηρακλής κατεβαίνει στον Άδη, για να αρπάξει ζωντανό τον τρομερό Κέρβερο. Ο ήρωας πάει στο Ταίναρο, όπου εκεί μια σπηλιά οδηγούσε στον Άδη. Κατεβαίνοντας φτάνει στα νερά του Άδη, τα Νερά της Λήθης, όπου σμίγουν λένε ο Αχέροντας και τα νερά της Στυγός. Σε αυτήν τη φάση που πρέπει να περάσει τα νερά, τα σκοτεινά και βαριά νερά του Κάτω Κόσμου, παλεύει με το Χάρο και τον αναγκάζει να τον περάσει απέναντι, παρόλο που είναι ζωντανός, άρα βαρύς και απειλεί να βουλιάξει τη βάρκα με το βαρκάρη στα Νερά της Λήθης.

Η εικόνα συνδέεται με τον αστερισμό του Υδροχόου και το πέρασμα των νερών με το πλοίο ή κιβωτό. Αφού μπήκε στον Άδη, μερικές σκιές ή φαντάσματα (πνεύματα, σκιές των νεκρών) προσπάθησαν να του κλείσουν το δρόμο, ειδικά η Γοργόνα-Μέδουσα, αλλά ο ήρωας ξεπέρασε όλα τα εμπόδια και παρουσιάστηκε μπρος στο θρόνο του Πλούτωνα.

Αυτός δέχτηκε να του δώσει τον Κέρβερο, αλλά μόνο αν μπορούσε ο ίδιος να τον τιθασεύσει με τα χέρια του. Για τον Ηρακλή αυτό δεν ήταν δύσκολο. Τον έπιασε και τον έσφιξε τόσο πολύ, που ο σκύλος παραδόθηκε και

άφησε να τον αλυσοδέσει για να τον πάει στο βασιλιά Ευρυσθέα. Ο Ευρυσθέας μπροστά στη θέα του ήρωα-Ήλιου που ερχόταν από τον κάτω κόσμο ζωντανός και έφερνε δεμένο, σαν απλό σκυλί, τον τρομερό Κέρβερο του Άδη, χώθηκε αμέσως στο υπόγειο πιθάρι του κατατρομαγμένος.

Έτσι ο Ηρακλής αναγκάστηκε, όπως έκανε με τα Χρυσά Μήλα, να γυρίσει πίσω τη λεία του στον Άδη. Στην ατραπό της μύησης, ο δωδέκατος αυτός άθλος αντιστοιχεί με την ολοκλήρωση της τέταρτης μύησης, αφού ξεπεράστηκαν νικηφόρα τα τελευταία τρία σκαλοπάτια. Εκεί αποκτά πλέον την αθανασία και την κυριαρχία πάνω στη ζωή και το θάνατο, σε αυτόν και στον άλλο κόσμο. Είναι η τρίτη του ανάσταση, η τρίτη γέννηση που κλείνει το έργο του. Ο γυρισμός από τον Άδη αποτελεί πλέον την κορυφή της ηλιακής πορείας του ήρωα και το ξεπέρασμα του ανθρώπινου σταδίου, στο οποίο βρισκόταν αιχμάλωτος και εξαρτημένος από ένα γήινο βασιλιά, τον Ευρυσθέα.

Η τέταρτη αυτή μύηση ονομάζεται Αρχάτ στον Ανατολικό Εσωτερισμό και θα μπορούσαμε να το μεταφράσουμε ως το Σεβάσμιο, τον απελευθερωμένο από τα δεσμά της Ύλης και του Κόσμου. Έτσι λοιπόν είναι έτοιμος τώρα ο Ηρακλής, αφού έκλεισε τη ζωδιακή του σπειροειδή πορεία, να κατευθυνθεί προς το κέντρο του κύκλου, να ταυτιστεί με τον πνευματικό Ήλιο εκτελώντας το δέκατο τρίτο άθλο του: την απελευθέρωση του αλυσοδεμένου Προμηθέα. Στον Καύκασο βρισκόταν ο θείος Τιτάνας, ο οποίος είχε φέρει στους ανθρώπους τη Φωτιά. Γι' αυτό τιμωρήθηκε από το Δία να είναι αλυσοδεμένος και να του καταβροχθίζει τα σπλάχνα ένας αετός κάθε μέρα, ενώ κάθε νύχτα αυτά ανανεώνονταν.

Ο Ηρακλής με τόξο σκοτώνει τον Αετό και ελευθερώνει τον Προμηθέα, μια και ο Δίας είχε δεχτεί να τον αντικαταστήσει ο Κένταυρος Χείρων που είχε προσφερθεί εθελοντικά, αφού ο Ηρακλής στον τέταρτο άθλο του Κάπρου του είχε δημιουργήσει μια αθεράπευτη πληγή με το δηλητηριασμένο από το αίμα της Λερναίας Ύδρας βέλος του.

Ο Ηρακλής λοιπόν άρχισε παλεύοντας με το λιοντάρι της Νεμέας, σύμβολο της ζωτικής προσωπικότητας, δάμασε αυτόν τον εχθρό και τον χρησιμοποίησε πια ως προστατευτικό θώρακα. Μετά πέρασε μια σειρά δοκιμασιών και αφού τελείωσε και τις 12 και έκλεισε τη ζώνη των ζωδίων, απελευθέρωσε τον Προμηθέα, το Μυστικό Πυρ, που στην ανατολική φιλοσοφία ταυτίζεται με τους Μανασαπούτρα, Πατέρες του Νου ή Κυρίους της Φλόγας και συνδέονται με τον Αυγερινό, την Αφροδίτη ή Εωσφόρο, δηλαδή αυτόν που φέρνει το Φως. Ο Ηρακλής έφτασε να γίνει ολοκληρωμένος μύστης του τέταρτου Σκαλοπατιού, περνώντας τους συμβολικούς άθλους του που συνοψίζονταν στις 12 μυητικές δοκιμασίες των Ελευσίνιων μυστηρίων. Έχει προβληθεί ως άτομο και έχει φτάσει στην Ηλιακή Ιεραρχία, πέρα από το ανθρώπινο πλέον επίπεδο. Έχει ταυτιστεί με τον Ήλιο ή συνείδηση του ήρωα και δεν χρειάζεται λοιπόν να είναι αλυσοδεμένοι οι Μανασαπούτρα και ενσαρκωμένοι στην ύλη γι’ αυτόν. Σκοτώνει τον αετό, που εδώ είναι σύμβολο των παθών που επιτίθενται και καταβροχθίζουν τον Τιτάνα-θεό και τον απελευθερώνει.

Με αυτόν το μύθο βλέπουμε την ανθρωπότητα που αντανακλάται στον Ηρακλή, ο οποίος καταπολεμά τις αδυναμίες, τα πάθη, τα δικά του εσωτερικά σκοτεινά τέρατα, ξεπερνά τα εμπόδια των κατώτερων φορέων και

των δαιμόνων των 12 οίκων, έως ότου φτάνει ατομικά στη μετάλλαξη του εαυτού του, την ηλιακή συνειδητότητα. Για τους αρχαίους Έλληνες ο κόσμος και ο άνθρωπος δεν ήταν δύο διαφορετικά πράγματα.

Ο άνθρωπος συμμετέχει στο σύμπαν, του οποίου είναι γιος και η αστρολογία ήταν η επιστήμη που τους επέτρεπε να καταλάβουν και να καταλαμβάνουν τους νόμους που το διοικούν. Έτσι κάθε γεγονός είχε διάφορες ερμηνείες, τόσο αστρολογικές, όσο ψυχολογικές, ηθικές, γεωγραφικές κ.λπ., δείχνοντας στην ανθρώπινη συνείδηση την Ατραπό ανάβασης απ' όπου θα οδηγηθεί στην Τελειότητα. Πρώτα είναι η μετατροπή του ανθρώπου σε ήρωα και ύστερα σε θεό, σε Ήλιο. Η παράδοση λέει ότι ο Ηρακλής πέθανε στην πυρά, φλεγόμενος από ένα μοιραίο δηλητηριασμένο μανδύα που του έδωσε η γήινη γυναίκα του Δηιάνειρα. Εκείνη τον πήρε από τον κακόβουλο Κένταυρο Νέσσο, που τον είχε βουτήξει στο αίμα του.

Αλλά ο ήρωας πηγαίνει στον Όλυμπο και παντρεύεται την Ήβη, την κόρη της Ήρας και θεά της αιώνιας νιότης και της αθανασίας, αποκτώντας έτσι τη θέση θεού μέσα στους θεούς και δείχνοντας το ξεπέρασμα της εξελικτικής κατάστασής του ως άνθρωπος. Ο Οβίδιος στη Μεταμόρφωση διηγείται ότι η σκιά του Ηρακλή είναι στον Άδη. Όμως δεν είναι ο ίδιος ο ήρωας αλλά το ομοίωμά του, το αστρικό του σώμα, ένα δηλαδή απατηλό είδωλο. Αυτή η μορφή υπέφερε μια κατάσταση που ο αληθινός Ηρακλής είχε καταφέρει να ξεπεράσει πλέον. Κάθε άνθρωπος είναι ένας Ηρακλής, με μια υπόσταση που βρίσκεται σε συνεχή μετατροπή, μέχρι που διαλύεται στο τίποτα και γίνεται ένα φωτεινό ον που ανεβαίνει στις ουράνιες σφαίρες και συμμετέχει στην Ήβη της αιώνιας Νιότης, ενώ συνεχώς ανανεώνεται.

Συμβολίζεται με την περιοχή του Ολύμπου, εκεί δηλαδή όπου ο άνθρωπος φτάνει στην πληρότητα της συνείδησης. Μέσα από το σφυρηλάτημα των 12 άθλων, η ψυχή απορρίπτει όλα αυτά που προέρχονται από τον εξωτερικό απατηλό κόσμο και μολύνουν το φωτεινό πνεύμα, για να μπορεί έτσι αυτό να σταθεροποιηθεί στη δική του οντολογική πραγματικότητα. Το θνητό μέρος του ανθρώπου χωρίστηκε από το αθάνατο.

Όπως ο Ηρακλής παρόμοια και ο καθένας από μας θα βρει χίλια δυο εμπόδια και θα έχει την ευκαιρία να πραγματώσει στη ζωή του τους δώδεκα άθλους του, αντιμετωπίζοντας την ανθρώπινη μοίρα, για να μπορεί να απελευθερωθεί και να καθίσει στον άδειο θρόνο που τον περιμένει στον κόσμο των θεών.

Αυτό είναι το κλειδί της εξέλιξης του ανθρώπου σε αυτήν τη γη, που προς το παρόν μας φιλοξενεί, όπως ο Ευρυσθέας τον Ηρακλή.

ΤΑ ΖΩΔΙΑ ΣΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Ανάμεσα στα μεγάλα επικά έργα της ιστορίας της ανθρωπότητας σημαντική θέση κατέχουν τα ομηρικά έπη, όπου ιστορούνται τα θρυλικά γεγονότα του Τρωικού Πολέμου και τα κατορθώματα των μεγάλων ηρώων που συμμετείχαν σε αυτόν. Ανάμεσα σε πολλούς ήρωες ξεχωρίζει ιδιαίτερα η προσωπικότητα του Οδυσσέα. Χάρη στην πολυμηχανία του θα παρθεί η Τροία από τους Έλληνες, όπως διηγείται ο Όμηρος στην Ιλιάδα. Το άλλο επικό έργο, η Οδύσσεια, είναι ολόκληρο αφιερωμένο στις περιπέτειες του ήρωα κατά το ταξίδι του γυρισμού στην πατρίδα του, την Ιθάκη. Δεν θα ασχοληθούμε σε αυτό το κεφάλαιο με τις φιλονικίες των φιλολόγων και των ιστορικών

Ο Οδυσσέας και οι Σειρήνες. John William Waterhouse, 1981

κατά πόσο τα δύο αυτά έργα ανήκουν στον ίδιο ποιητή ή ακόμα και για την ιστορικότητα του ίδιου του Ομήρου.

Για τον σκοπό του έργου αυτού πάνω στους ζωδιακούς μύθους του ήρωα-Ήλιου δεν έχει σημασία η ιστορική ύπαρξή τους. Το ζήτημα λοιπόν της ύπαρξης του Ομήρου, της χρονολόγησης των γεγονότων, της απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας των έργων σε έναν ή πολλούς ποιητές ή ραψωδούς δεν μας αφορά αυτήν τη στιγμή. Εξάλλου έχει συζητηθεί και αναλυθεί διεξοδικά από πολλούς ειδικούς στο θέμα, Έλληνες και ξένους, τους οποίους μπορεί να συμβουλευτεί ο αναγνώστης μας, αν τα ζητήματα αυτά τον ενδιαφέρουν ιδιαίτερα. Το μόνο που θα αναφέρουμε σχετικά με το θέμα της χρονολόγησης των γεγονότων γύρω από τον Τρωικό Πόλεμο είναι ότι αμφισβητείται πλέον αν πραγματικά αυτά συνέβησαν κατά τη μυκηναϊκή περίοδο του 12ου π.Χ. αιώνα.

Το 1985 ανακοινώθηκε από τον τύπο (ΤΑ ΝΕΑ 5/2/85) ότι ο Αμερικανός γλωσσολόγος του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, Walkins, ανακάλυψε αποσπάσματα ενός έπους που αναφερόταν στον Τρωικό Πόλεμο. Ήταν γραμμένο στη Λουβιανή διάλεκτο της Χεττιτικής γλώσσας, όπου το Ίλιον ονομαζόταν Ουϊλούσα. Τα επιγραφικά θραύσματα χρονολογούνται από το 13ο αιώνα. Δεδομένου ότι η παράδοση τοποθετεί την πολιορκία της Τροίας στα 1194 - 1184 π.Χ., η ανακάλυψη αυτή έρχεται να προστεθεί στα στοιχεία που οδηγούν τους μελετητές στο συμπέρασμα ότι τα γεγονότα του Τρωικού Πολέμου έγιναν πολύ νωρίτερα από όσο αρχικά πίστευαν. Την ίδια άποψη λοιπόν πρέπει να υποστηρίξει κανείς για τα δύο αυτά ομηρικά έπη, την Ιλιάδα και την Οδύσσεια, που περιστρέφονται γύρω από τον Τρωικό Πόλεμο. Και εκτός από την «οπισθοχώρηση» στις χρονολογίες, αυτό που έχει σημασία είναι να αντιλη-

φθούμε καθαρότερα και βαθύτερα την ουσία της ιστορίας, το μυθολογικό περιεχόμενο των ποιημάτων.

Ο Οδυσσέας είναι, στην ομηρική αναπαράσταση και στην ελληνική παράδοση, ο εκπρόσωπος της νοητικής ανάπτυξης, που είναι το κύριο χαρακτηριστικό της πέμπτης φυλής, της ανθρωπότητας του πέμπτου Ήλιου ή του πέμπτου Γένους. Στο γένος αυτό, σύμφωνα με την εσωτερική διδασκαλία, ανήκουν οι περισσότεροι γνωστοί Άριοι ή ινδοευρωπαϊκοί πολιτισμοί που αναφέρουν οι εθνολόγοι. Γι' αυτό ο Οδυσσέας κατέχει πλήρως το ερμητικό στοιχείο της πολυμηχανίας, με το οποίο συνδέεται άρρηκτα κατά την διάρκεια της περιπετειώδους πορείας του προς το μακρινό βασίλειό του, την Ιθάκη και τη γυναίκα του Πηνελόπη που συμβολίζει την ιερή πάπια, την Ψυχή του Ήρωα. Ο μύθος του ήρωα-Ήλιου αναδομείται στην Οδύσσεια με νέα δύναμη. Από τη μια είναι η αιώνια επανάληψη του ζωδιακού μύθου του ήρωα-Ήλιου με την ίδια δομή, από την άλλη εμπεριέχονται και προσθέτονται νέα χαρακτηριστικά που τοποθετούνται σε αντιπαράθεση με αρχαιότερους πολιτισμούς. Σε πιο πρώιμες περιόδους τονιζόταν περισσότερο η φυσική δύναμη από τη νοητική και ο Ήρωας ήταν πάντα θεϊκής καταγωγής, δηλαδή κάτι παραπάνω από άνθρωπος.

Στην Οδύσσεια και σε μύθους με παρόμοιους επικούς ή ιπποτικούς χαρακτήρες, όπως ο Αρθούρος της κέλτικο-χριστιανικής παράδοσης, ο ήρωας είναι ένας άνθρωπος, αλλά είναι προικισμένος με ανώτερες πνευματικές δυνάμεις. Μπορεί να γίνει ήρωας και να βγει νικητής στη ζωδιακή πορεία του προς την ταύτιση με τον Ήλιο. Έτσι ο μύθος του ήρωα-Ήλιου χάνει τη θεία και υπεράνθρωπη διάστασή του και αποκτά ένα πιο ανθρώπινο, πιο κοντινό στον άνθρωπο επίπεδο. Ο μύθος γίνεται πιο προσιτός

στον κάθε άνθρωπο, ο ήρωας-Ήλιος είναι μια λανθάνουσα δυνατότητα μέσα στα όνειρα του καθενός από τους απλούς ανθρώπους. Ο καθένας μας μπορεί να γίνει ένας Οδυσσέας με τις οδύνες και τις ταλαιπωρίες του, που όμως μπορεί να νικήσει, με την Πηνελόπη-Ψυχή που τον περιμένει στο βασίλειό του, το οποίο απειλείται από τους μνηστήρες-Κουράβα, δηλαδή τις άνομες δυνάμεις των εγωισμών, των παθών, των χαμηλότερων επιθυμιών.

Σε ένα συμβολικό κλειδί ερμηνείας η κατάκτηση της Πηνελόπης στο τέλος του έπους αντιπροσωπεύει τον δέκατο τρίτο άθλο, μετά από τις δώδεκα ζωδιακές περιπέτειες τις οποίες πρέπει να ξεπεράσει ο Οδυσσέας, πριν φτάσει στην Ιθάκη. Συμβολίζει τον άθλο της τελευταίας κατάκτησης της Ψυχής και του θρόνου του ηλιακού βασιλείου, που ανήκε στον Ήρωα δικαιωματικά πριν τις καρμικές περιπλανήσεις ή αποστολές του στη «γη της οδύνης». Ο ζωδιακός συμβολισμός ολόκληρου του έργου του Ομήρου γίνεται πιο φανερός με την αναφορά σε διάφορα τμήματα μερικών αστερισμών, που είχαν σημασία όχι μόνο για τους ναυτικούς και τον προσανατολισμό την εποχή εκείνη -που μπορεί να είναι πολύ πιο αρχαία από όσο νομίζουμε-, αλλά και για ολόκληρη τη συμβολική πορεία του ήρωα-Ήλιου στο ζωδιακό του ταξίδι το οποίο αποτελεί πράγματι μια Οδύσσεια με τη σημερινή έννοια της λέξης.

Το ταξίδι αυτό συμβολίζει τις οδύνες και τις περιπέτειες της ανθρώπινης συνείδησης στη γη, καθώς βρίσκεται σε αναζήτηση της χαμένης βασίλισσάς της, της ανώτερης ψυχής. Η θάλασσα στην Οδύσσεια είναι η ζωή, γεμάτη εκπλήξεις, εμπόδια και παγίδες. Στο τέλος του ταξιδιού της ζωής κάθε ματαιοδοξία εγκαταλείπεται και ντυμένοι σαν ζητιάνοι πρέπει να παρουσιαστούμε στην τελική δο-

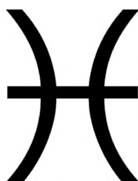
κιμασία, που θα αξιολογηθεί κάθε δικαίωμα και ο κάθε άνθρωπος θα καθίσει στη θέση που πραγματικά του αρμόζει. Ο Όμηρος στην Οδύσσεια φέρνει τον Οδυσσέα στο νησί της νύμφης Καλυψώς όπου τον συναντάει ο αναγνώστης παγιδευμένο στα ελκυστικά και μεθυστικά δίχτυα της θεϊκής νύμφης.

Δεν μπορεί να είναι τυχαίο που ο τυφλός ποιητής διάλεξε αυτήν τη σκηνή, για να αρχίσει ύστερα τη διήγηση των περιπετειών του ήρωα. Στο ζωδιακό κλειδί ερμηνείας η Καλυψώ αντιπροσωπεύει την εστία του Υδροχόου. Και δεν μπορεί να είναι τυχαίο που το άθροισμα των αριθμολογικών αξιών των γραμμάτων του ονόματός της μας δίνει 1951, ημερομηνία κατά την οποία πιθανολογείται ότι άρχισε η σημερινή μας ζωδιακή Εποχή του Υδροχόου. Τα εναέρια, ουράνια χαρακτηριστικά του πλανήτη Ουρανού που διοικεί τον Υδροχόο παρουσιάζονται στη Νύμφη. Η επιμονή του «αιχμάλωτου», παρά τα συναισθηματικά δίχτυα της Καλυψώς (στοιχείο αέρας) να γυρίσει στην Ιθάκη, αποτελεί ένα ακόμα στοιχείο του ανθρώπου που ανήκει στο ζώδιο αυτό.

Με τη βοήθεια του Ερμή πείθεται, τέλος, η Καλυψώ να αφήσει ελεύθερο τον ήρωα να γυρίσει στην πατρίδα του, την ηλιόλουστη Ιθάκη, όπου θα εκπληρωθεί η ηλιακή μοίρα του Οδυσσέα, του πονεμένου ανθρώπου. Η εικόνα του πόθου του Οδυσσέα για τη θάλασσα, καθώς κοιτάζει με νοσταλγία τα νερά της στην ακρογιαλιά, μετά από τόσο καιρό στη στεριά, είναι ακόμα ένα σημάδι της παρουσίας του ήρωα στην τελική φάση της εστίας του Υδροχόου. Σε όλες τις περιπέτειες του ήρωα ποτέ δε θα συναντήσουμε τόσο πόθο και τόση επιμονή για το θαλασσινό πέταγμα και για την επιστροφή στην πατρίδα. Τα νερά του Υδροχόου είναι επιβλητικά παρόντα στο σκυθρωπό αλλά επί-

μονο και πεισματικό πρόσωπο του Οδυσσέα. Ετοιμάζει λοιπόν μια σχεδία, αφού πάρει την ευχή της Καλυψώς, και ξεκινάει πάνω στα νερά για την Ιθάκη.

Το στοιχείο Ουρανός που διοικεί αυτό το ζώδιο είναι παρόν όταν ο Όμηρος μας λέει, στο τέλος της ραψωδίας αυτής, ότι ο ήρωας είχε πάντα τα μάτια του καρφωμένα στην Πούλια (Πλειάδες), στην Άρκτο και στο Ζευγά, για να μπορεί να προσανατολίζει σωστά το αυτοσχέδιο πλεούμενο.

Ιχθύες

Αυτή η ζωδιακή εστία αποτελεί την τελευταία δοκιμασία του ηλιακού ταξιδιού του Οδυσσέα, που ο Όμηρος μας διηγείται δεύτερη στη σειρά δημιουργώντας έτσι μια συμβολική αντιστροφή. Το ζώδιο των Ιχθύων είναι το τελευταίο και το τέλος των βασάνων του Οδυσσέα στο νησί των Φαιάκων, πριν φτάσει στη Μοίρα του, στο τέρμα της αναζήτησής του, στην Ιθάκη. Έτσι ο Όμηρος μας προσδιορίζει συμβολικά ότι τα γεγονότα της Οδύσσειας συνέβησαν στην αρχή της Εποχής του Μεγάλου Μήνα του Κριού, δηλαδή πριν 4.200 χρόνια περίπου. Με το συμβολισμό της δομής, με την οποία ξεκινάει τη διήγηση της αφετηρίας των οδυνών του Οδυσσέα στο έργο, μας δείχνει αντιστροφικά την εποχή των Ιχθύων, η οποία θα αρχίσει στο 200 π.Χ. περίπου, και μετά την εποχή του Υδροχόου που ακολουθεί και άρχισε, όπως είπαμε προηγουμένως, στη δεκαετία του '50. Το ζώδιο των Ιχθύων έχει κυρίαρχο πλανήτη τον Ποσειδώνα, που συμβολικά βρίσκεται για τελευταία φορά παρών σε αυτήν τη φάση και προκαλεί τη συμφορά του Οδυσσέα.

Ο θεός της θάλασσας ταράζει τα νερά και προκαλώντας μια φοβερή τρικυμία κάνει τον Οδυσσέα για άλλη

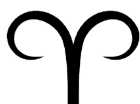
μια φορά να ναυαγήσει. Αλλά σώζεται, ακολουθώντας τη συμβουλή της Καλυψώς να εγκαταλείψει τη σχεδία του και, αφού τα έχασε όλα, φτάνει γυμνός στο νησί των Φαιάκων. Σε αυτό το σημείο αποχαιρετά επιτέλους ο ήρωας-Ήλιος τον εχθρικό θεό Ποσειδώνα, κυρίαρχο των Ιχθύων. Στη φάση αυτή, στο νησί των Φαιάκων, τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά των Ιχθύων κάνουν την εμφάνισή τους. Η φιλοξενία, η φιλανθρωπία, η γενναιοδωρία, ο κίνδυνος απώλειας της τιμής, η προστασία είναι ιχθυακά στοιχεία που συναντάμε καθαρά στη φάση της ανάπαυσης του Οδυσσέα στο νησί των Φαιάκων, κάτω από τη φιλοξενία του βασιλιά Αλκίνοου και τη συναισθηματική, γλυκιά αγάπη της κόρης του της Ναυσικάς.

Οδυσσέας και Ναυσικά. Καπάκι πυξίδας, περίπου 420 π.Χ.

Μελετώντας την εν λόγω ραψωδία ο ενδιαφερόμενος αναγνώστης θα αναγνωρίσει τα χαρακτηριστικά που η παραδοσιακή αστρολογία αποδίδει στο ζώδιο των Ιχθύων. Εδώ ο φιλοξενούμενος Οδυσσέας αρχίζει να διηγείται τις περιπέτειές του πριν φθάσει στην Καλυψώ, οι οποίες τον οδήγησαν σε αυτήν τη θλιβερή κατάσταση μπρος στο βασιλιά Αλκίνοο και τη βασίλισσα Αρήτη. Αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση από τη στιγμή της αναχώρησής του από την Τροία προς την πατρίδα του. Από το ζώδιο της αφετηρίας, τον Κριό, θα ξεκινήσει λοιπόν ο ήρωας-Ήλιος, ο πολυμήχανος Οδυσσέας, τη ζωδιακή του περιπέτεια.

Για να μην κουράσουμε τον αναγνώστη μας και με τη βεβαιότητα ότι γνωρίζει καλά την ομηρική παράδοση και τις λεπτομερείς περιγραφές των παθών και του ταξιδιού του Οδυσσέα, θα προτιμήσουμε να είμαστε πολύ σύντομοι και περιληπτικοί στις αναφορές των διαφόρων φάσεων των περιπλανήσεών του.

Κριός

Στη χώρα των Κικόνων, διηγείται ο Οδυσσέας, τον έφερε ο άνεμος, αφού ξεκίνησε από την Τροία. Εκεί λεηλάτησε και εξολόθρευσε μαζί με τους συντρόφους του, παρασυρόμενος από το θρυλικό στοιχείο του Άρη, το θεό του πολέμου. Αλλά καθυστέρησαν να φύγουν και οι Κίκονες, οργισμένοι και φοβεροί πολεμιστές, όρμησαν επάνω τους και υπήρξαν πολλά θύματα μεταξύ των συντρόφων του Οδυσσέα, οι οποίοι τράπηκαν σε φυγή προς τα πλοία. Η βίαιη καταστροφή, η πολεμική σύγκρουση, η ορμητικότητα, η ανυπομονησία, οι βιαστικές αποφάσεις, η επιθετικότητα κ.λπ. είναι στοιχεία του Κριού, που συνοδεύουν αυτήν την πρώτη περιπέτεια του ταξιδιού επιστροφής από την

Τροία, τον Ήρωα γιο του Λαέρτη, στη μάχη του με τους Κίκονες.

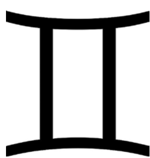
Ταύρος

Κατόπιν η Μοίρα έσπρωξε τον Οδυσσέα και τους συντρόφους του στη χώρα των Λωτοφάγων. Εκεί ζούσε ένας λαός που έτρωγε μόνο άνθινη τροφή. Μερικοί σύντροφοι-ανιχνευτές του Οδυσσέα έπεσαν στον πειρασμό να γευτούν τους λωτούς, γλυκούς σαν μέλι, που τους πρόσφεραν ειρηνόφιλα οι Λωτοφάγοι. Αλλά τότε ούτε ήθελαν πια να φύγουν και ακόμα σαν ναρκωμένοι ξέχασαν την πατρίδα και τους συγγενείς τους. Ο Οδυσσέας αναγκάστηκε να τους πάρει πίσω στα καράβια με το ζόρι. Είμαστε στο ζώδιο του Ταύρου που συμβολίζει τις ομορφιές και τις απολαύσεις της ήρεμης φύσης, την αγροτική ζωή, τις παραδοσιακές και ειδυλλιακές καταστάσεις αφροδισιακού τύπου, εφόσον ο πλανήτης Αφροδίτη κυβερνάει το ζώδιο αυτό.

Επίσης χαρακτηρίζεται από τις αργές κινήσεις, την αδράνεια, τη σταθερότητα. Βλέπουμε τους συντρόφους του Οδυσσέα να μη θέλουν να φύγουν από τη γη των Λωτοφάγων. Ο άνθρωπος Ταύρος είναι σαν βράχος, συνδεδεμένος με το στοιχείο γη, που μόνο με το ζόρι μπορεί να κινηθεί. Αλλά οι ακόλουθοι του Οδυσσέα περνούν και αυτήν τη δοκιμασία, αντέχουν στους παραδεισένιους πειρασμούς της γης του Ταύρου και συνεχίζουν ως την επόμενη ζωδιακή φάση. Οι γλυκοί καρποί που τρώγανε οι Λωτοφάγοι και γεύτηκαν μερικοί από τους συντρόφους του Οδυσσέα, συμβολίζουν την κατώτερη γήινη συνείδηση που ναρκώνει την ψυχή, δηλαδή τις ανώτερες πνευματικές δυνάμεις, κάνοντάς την να ξεχάσει την ουράνια

ηλιόλουστη πατρίδα της, η οποία στο μύθο αντιπροσωπεύεται από την Ιθάκη. Η λήθη είναι ένας λήθαργος της ψυχής και συνδέεται με έναν ψεύτικο κόσμο ασυνειδησίας και υλικής άνεσης όπου ναρκώνεται η ψυχή, μη μπορώντας έτσι να φτάσει και να παραμείνει στην Αλήθεια.

Μερικοί σύντροφοι του Οδυσσέα δεν πέρασαν αυτήν τη δοκιμασία, όπως και οι άλλοι δεν πέρασαν τη δοκιμασία του Κριού με τους Κίκονες. Δεν άντεξαν στον πειρασμό και λησμόνησαν. Και άλλοι ακόμα θα αποτύχουν διαδοχικά στις επόμενες δοκιμασίες, ώσπου θα μείνει μόνος ο Οδυσσέας, ο μόνος άξιος να φτάσει στο λιμάνι της Ιθάκης, εκτελώντας τη δύσκολη ζωδιακή πορεία προς τον Ήλιο, πορεία που του έχει τάξει η μοίρα.

Δίδυμοι

Στη συνέχεια ακολουθεί η περιπέτεια με τον κύκλωπα Πολύφημο, η οποία αντιστοιχεί στους ουρανούς με τον αστερισμό των Διδύμων. Ο Οδυσσέας μαζί με δεκατρείς διαλεγμένους πολεμιστές πηγαίνει για εξερεύνηση στη χώρα των Κυκλώπων, αφήνοντας πίσω στην ακρογιαλιά τα πλοία με τους άλλους συντρόφους. Αυτός ο χωρισμός του πληρώματος στα δύο μας δίνει ένα πρώτο στοιχείο του δυϊσμού που χαρακτηρίζει τους Διδύμους. Μέσα στη σπηλιά του Κύκλωπα, όπου είχαν αιχμαλωτιστεί οι Αχαιοί, παρουσιάζονται και άλλα ενδεικτικά και ενδιαφέροντα στοιχεία που αποκαλύπτουν την επίδραση του ζωδίου αυτού.

Πριν τους προσέξει ο πελώριος γίγαντας με το ένα μάτι στο μέτωπο, κάνει διάφορες δουλειές, αρμέγει τις γίδες και χωρίζει το γάλα τους σε δύο ίσα μέρη. Μετά, αφού πάρει πληροφορίες από τον Οδυσσέα για την πα-

ρουσία τους εκεί, αρπάζει δύο συντρόφους και με φρικτό τρόπο τους καταβροχθίζει. Αυτήν την πράξη θα την επαναλάβει άλλες δύο φορές. Επίσης ο ήρωας-΄Ηλιος, για να ξεπεράσει αυτή τη δοκιμασία, χρησιμοποιεί δύο ονόματα, το ένα ψεύτικο (Κανένας) και το άλλο αληθινό (Οδυσσέας), όπως με τους Διδύμους που ο ένας είναι θνητός και ο άλλος αθάνατος.

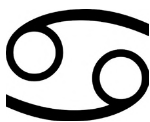
Ο Οδυσσέας κατορθώνει με δόλο να τυφλώσει τον Πολύφημο και να σώσει τους συντρόφους του. Κατάφεραν να βγουν από τη σπηλιά που φρουρούσε το θυμωμένο και τυφλωμένο τέρας, κρυμμένοι και κρεμασμένοι κάτω από την πυκνόμαλλη κοιλιά των κριαριών του κοπαδιού του Κύκλωπα.

Κάθε σύντροφος χρειάζεται άλλα δύο κριάρια στις πλευρές, για να στηριχθεί και να προφυλαχθεί. Ο Οδυσσέας χρησιμοποιεί μόνο ένα κριάρι από την κοιλιά του οποίου κρέμεται. Το στοιχείο αέρας που διοικεί τους Διδύμους, παρουσιάζεται εδώ με την πράξη της εξόδου προς το φως, κρεμασμένοι, αιωρούμενοι στον αέρα από το μαλλί των κριαριών που συμβολίζουν το φως και το πυρ. Και από αυτήν τη δοκιμασία λίγοι βγαίνουν νικητές.

Η πολυμηχανία, η πονηριά, παίζουν σε αυτήν τη φάση σημαντικό ρόλο, γιατί ο πλανήτης Ερμής, ο θεός της πονηριάς, είναι ο κυβερνήτης του ζωδίου των Διδύμων και βοηθάει τον Οδυσσέα να ξεπεράσει το σκοτεινό κατώφλι του Κύκλωπα. Τα δύο ζώδια που διοικούνται από τον πλανήτη Ερμή είναι των Διδύμων και της Παρθένου και η σχέση φαίνεται καθαρά στην περιπέτεια του ήρωα με τον Κύκλωπα, όπου αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει όλη του την πολυμηχανία και εξυπνάδα, για να σωθούν αυτός και οι σύντροφοί του.

Το ερμητικό στοιχείο της πονηριάς δεν βρίσκεται πουθενά αλλού τόσο έντονο στο ζωδιακό ταξίδι του Οδυσσέα, παρά μόνο στην περιπέτεια με την Κίρκη (Παρθένος), όπου ξαναεμφανίζεται. Επίσης συγκρίνεται μονάχα με την περίπτωση του Δούρειου Ίππου στην Ιλιάδα, τον οποίο πάλι ο Οδυσσέας μηχανεύτηκε. Ο Οδυσσέας, με τη βοήθεια του ερμητικού στοιχείου της πολυμηχανίας, φεύγει από την εστία των Διδύμων, αποκτώντας την εμπειρία και τη γνώση που του χρειαζόταν για να προχωρήσει, έστω και με αντίτιμο την έχθρα του θεού Ποσειδώνα, ο οποίος θα τον κατατρέχει σε όλο το ταξίδι του, στέλνοντας καταιγίδες και ξεσηκώνοντας τις δυνάμεις της θάλασσας εναντίον του.

Ο λόγος είναι ότι ο τυφλωμένος από τον Οδυσσέα Πολύφημος ήταν γιος του Ποσειδώνα. Σε αυτήν τη σχέση βλέπουμε έναν εσωτερικό συμβολισμό που συνδέει τον Ποσειδώνα και γενικά τη δύναμη της θάλασσας με τα χαμηλότερα θα λέγαμε υδάτινα πάθη, ένστικτα, εκδικήσεις, μίση κ.λπ. που αντιμετωπίζει και νικάει ο Οδυσσέας στο πρόσωπο του Πολύφημου. Αλλά αφού δεν θα τα σκοτώσει παρά μόνο όταν θα κατακτήσει τον Υδροχόο φεύγοντας από την Καλυψώ, θα τον καταδιώκουν κατά την διάρκεια όλων των επόμενων περιπετειών του.

Καρκίνος

Θρηνώντας τους χαμένους συντρόφους του που καταβροχθίστηκαν από τον Πολύφημο, το γιο του Ποσειδώνα, και με βαριά κατάρα επάνω του, φτάνει ο Οδυσσέας στο πλεούμενο νησί της Αιολίδας, όπου κατοικούσε ο Αίολος, θεός των Ανέμων. Το πλωτό νησί του Αιόλου είναι το σύμβολο του καραβιού της Σελήνης που πλέει στον ουρανό, στενά συνδεδεμένο

με το ζώδιο του Καρκίνου, εφόσον κυβερνήτης του είναι το φεγγάρι. Ο βασιλιάς Αίολος με την οικογένειά του φιλοξενεί τον Οδυσσέα και τους συντρόφους του από σελήνη σε σελήνη, δηλαδή ένα μήνα, οπότε και οι κουρασμένοι πολεμιστές αναπαύονται και απολαμβάνουν τις χαρές της βασιλικής γενναιοδωρίας του Αιόλου.

Η βασιλική οικογένεια αποτελείται από 14 μέλη: τους γονείς, 6 αγόρια και 6 κόρες, που μας προσδιορίζουν μεταφορικά ένα βασικό σεληνιακό κύκλο δεκατεσσάρων ημερών, δηλαδή από μια νέα σελήνη στην πανσέληνο. Άλλος σημαντικός σεληνιακός κύκλος εμφανίζεται στην περιγραφή που κάνει ο Όμηρος. Λέει ότι ο Αίολος, όταν ο Οδυσσέας αποφάσισε να ξεκινήσει για την πατρίδα του, θυσίασε ένα βόδι εννιάχρονο και με το δέρμα του έφτιαξε ένα ασκί, μέσα στο οποίο αιχμαλώτισε τους ανέμους, εκτός από το Ζέφυρο, που θα φυσούσε απαλά οδηγώντας τα καράβια προς την Ιθάκη.

Ύστερα αναφέρει ο ποιητής με το στόμα του Οδυσσέα ότι εννέα μερόνυχτα αρμενίζανε και το δέκατο, όταν φαινόταν πια η πατρίδα, οι σύντροφοι άνοιξαν τον ασκό και προκάλεσαν μια τρομερή ανεμοθύελλα που τους έφερε πίσω στην Αιολίδα. Αυτή η διαδρομή μπρος-πίσω συνδέεται με την κίνηση του κάβουρα και συμβολίζει τον Καρκίνο.

Η παρουσία λοιπόν του αριθμού 9 δεν είναι τυχαία. Αντιθέτως αποκαλύπτει μια συμβολική σχέση με τον σεληνιακό ρυθμό του Μετωνικού (Σεληνιακού) Κύκλου, που διαρκεί σχεδόν 19 χρόνια (9 χρόνια +9 χρόνια +9 μήνες). Αυτός ο ρυθμός οφείλεται σε μια κίνηση του άξονα της γης που ονομάζεται «κλόνηση». Η έλξη της σελήνης δεν συμπίπτει γενικά με την έλξη του ήλιου κατά την κατεύθυνση, επομένως ο γήινος ισημερινός, όπως και ο άξονας

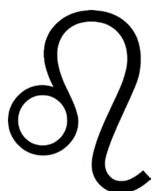
της γης, υπόκειται σε μια τέτοια κίνηση, ώστε κάθε 9 έτη και 4,5 περίπου μήνες να διαγράφει μικρές ημιελλείψεις.

Έτσι λόγω της κλόνησης αυτής, η τιμή της γωνίας της λόξωσης της εκλειπτικής μεταβάλλεται κατά ένα μικρό μέρος της μοίρας σε διάστημα περίπου 19 ετών (18 και 2/3). Αξίζει να τονίσουμε ότι η συνισταμένη των δύο κινήσεων του άξονα της γης, δηλαδή της μετάπτωσης που αναφέραμε στο πρώτο κεφάλαιο και της κλόνησης, είναι μια σπειροειδής γραμμή που την αποτελούν 2.800 μικρές ημιελλείψεις (9X3,11), οι οποίες γράφονται στο διάστημα της μεταβατικής περιόδου των 25.800 ετών.

Η περιέργεια και η αρρωστημένη φαντασία των συντρόφων του Οδυσσέα προκαλεί το χαμό τους. Αυτό είναι ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της επίδρασης του Καρκίνου. Η οικογένεια (του Αιόλου που προσφέρει εστιακή ζωή), η φαντασία, η γλυκύτητα και η ευαισθησία, αλλά και η υπερβολική φαντασία, η περιέργεια, η ευστροφία, όπως των ανέμων του Αιόλου, χαρακτηρίζουν το ζώδιο που επηρεάζει αυτή τη φάση της περιπλάνησης του Οδυσσέα. Αφού γυρίζουν πίσω στην Αιολίδα, ο Αίολος διώχνει αλύπητα τον Οδυσσέα, γιατί τον θεωρεί μισητό από τους θεούς αφού έχει τόση κακοτυχία. Έτσι λοιπόν αποκαλύπτει την πραγματική σημασία της μοίρας του Οδυσσέα, που το όνομά του σημαίνει «ο μισητός», γιατί προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη «οδυσσόμενος».

Έτσι τελειώνει η πρώτη αυτή φάση της ζωδιακής περιπλάνησης του ήρωα, ανατρέχοντας στην πρώτη κλίμακα των τεσσάρων στοιχείων: τελειώνει με την αποκάλυψη της σημασίας του ονόματος του Ήρωα, στην οποία θα πρέπει να ανταποκριθεί κατά τη διάρκεια των τεσσάρων επόμενων δοκιμασιών και να ξεπεράσει και να νική-

σει κατά τη διάρκεια των τεσσάρων τελευταίων, γινόμενος αγαπητός από τους θεούς και ΑΝΑΞ, ΞΑΝΑ.

Λέοντας

Μετά από αδιάκοπο ταξίδι έξι ημερών φτάνουν στη γη των Λαιστρυγόνων, ενός λαού ανθρωποφάγων γιγάντων. Τα χαρακτηριστικά τους μας θυμίζουν τους απαίσιους Ρακσάσα της βεδικής παράδοσης, που συναντήσαμε στο ΄Επος της Ραμαγιάνα. Εδώ αρχίζει η δεύτερη μυητική κλίμακα με τις δοκιμασίες των τεσσάρων στοιχείων.

Η πρώτη, συνδεδεμένη με το ζώδιο του Λέοντα, είναι η περιπέτεια με τους Λαιστρυγόνες. Πάλι σε αυτό το ζώδιο φωτιάς θα συμβεί μια μεγάλη μάχη, μια πολεμική σύγκρουση, όπως εκείνη με τους Κίκονες στην αρχή του Κριού, που δε θα μπορεί παρά μόνο εν μέρει να αποφύγει ο ΄Ηρωας (θα σωθεί μόνο το πλοίο του Οδυσσέα). Θα πρέπει να περιμένουμε μέχρι τον Τοξότη, στην αρχή της τρίτης κλίμακας, με τη Σκύλα και τη Χάρυβδη, για να τον δούμε να ξεφεύγει από τη σύγκρουση και να περνάει το καράβι άθικτο, παρά το αναπόφευκτο τίμημα του χαμού των έξι συντρόφων. ΄Οταν φτάνουν προς το λιμάνι, περιβαλλόμενο από πελώριους βράχους, όλα τα καράβια ανύποπτα μπαίνουν μέσα, εκτός από του Οδυσσέα, που το αφήνει έξω στον κάβο δένοντας τα σκοινιά στις πέτρες, σαν κάτι να διαισθανόταν.

Το στοιχείο της πρόνοιας είναι χαρακτηριστικό του ζωδίου του Λέοντα κι εδώ παρουσιάζεται έντονο. Ο βασιλιάς των Λαιστρυγόνων, ο Αντιφάτης, αντιπροσωπεύει εδώ τα αρνητικά στοιχεία του Λέοντα, που ο ΄Ηρωας θα πρέπει να αποφύγει και να ξεπεράσει, δηλαδή τη μαται-

οδοξία, το βίαιο θυμό, το φλογερό πάθος που καταβροχθίζει τον άνθρωπο, όπως ακριβώς στη συμβολική εικόνα που μας περιγράφει ο τυφλός ποιητής. Με τρανές φωνές, αφού σκότωσε έναν από τους συντρόφους του Οδυσσέα που είχαν πάει στην αυλή για πληροφορίες, αρχίζει να μαζεύει τους γιγάντιους πολεμιστές του, για να εξολοθρεύσουν τους ξένους.

Σαν παγιδευμένα ποντίκια κατέστρεψε ο λιονταρίσιος Αντιφάτης τους Αχαιούς, που προσπαθούσαν με τα κουπιά να απομακρύνουν τα καράβια τους από το μοιραίο λιμάνι. Κανένα καράβι δεν γλίτωσε από τους βράχους που σαν βροχή έριχναν οι Λαιστρυγόνες, παρά μόνο του Οδυσσέα που είχε μείνει έξω και γρήγορα έκοψε τα δεσμά (στοιχείο του Λέοντα) με ένα δρεπάνι, για να βγει στα ανοιχτά και να σωθεί.

Εδώ συναντάται συμβολικά η παρουσία του αστερισμού του Δρέπανου που βρίσκεται σε σχέση με τον αστερισμό του Λέοντα. Αυτό το θετικό στοιχείο του ζωδίου επιτρέπει στον ΄Ηρωα να αποφύγει την παγίδα των αστραπιαίων αντιδράσεων που χαρακτηρίζουν τα ελαττωματικά στοιχεία του ζωδίου. Επίσης, επισημαίνεται σε αυτήν τη ζωδιακή φάση η ατομικοποίηση του ήρωα, που χαρακτηρίζει το Λέοντα, εφόσον μένει μόνο με το δικό του καράβι-φορέα της προσωπικότητας χωρίς καμία άλλη υποστήριξη ή μέσον, για να βοηθηθεί στο ξεπέρασμα των επόμενων δοκιμασιών. Αντιμετωπίζει τη μοναξιά αφού έχασε τους συντρόφους των άλλων καραβιών (φίλους) κι έμεινε μόνο με αυτούς του καραβιού του, που συμβολίζουν τα στοιχεία της προσωπικότητάς του: νοητικά, συγκινησιακά, βιολογικά, ενεργειακά κ.λπ., που αποτελούν τους φορείς της συνείδησης του ανθρώπινου Ανώτερου Εγώ-Οδυσσέα. ΄Ετσι ο Οδυσσέας (Εγώ) με τους

συντρόφους του (στοιχεία της προσωπικότητας που συμβολίζονται με το καράβι) μένει μόνος, για να συνεχίσει την πορεία του. Έχει κάψει, με το στοιχείο φωτιάς του Λέοντα, τα πλοία πίσω του και δεν μπορεί πλέον να «γυρίσει πίσω».

♍

Η Παρθένος Κίρκη

Ύστερα φτάνει ο Οδυσσέας στο νησί της μάγισσας Κίρκης, στην Εστία της Παρθένου. Ο Όμηρος μας δίνει από την αρχή ένα προσδιοριστικό στοιχείο: ο Οδυσσέας σκοτώνει ένα ελάφι, για να το φέρει ως τροφή στους συντρόφους του. Το ελάφι είναι ένα από τα ιερά σύμβολα της Αρτέμιδος, της θεάς Παρθένου σε σχέση με την Πανσέληνο, ενώ το αγριογούρουνο -που θα συναντήσου-

Ο Οδυσσέας με την Κίρκη, βοιωτικός σκύφος, 450-420 π.Χ. Βρετανικό Μουσείο

με αργότερα στη διήγηση- είναι σύμβολο της καταχθόνιας όψης της θεάς, σε σχέση με τη νέα σελήνη ή καλύτερα με τη σκοτεινή πλευρά της.

Ξεκινούν λοιπόν για εξερεύνηση του νησιού ο Ευρύλοχος και οι είκοσι δύο σύντροφοί του και παρουσιάζονται στο παλάτι της Κίρκης. Λύκοι και λιοντάρια καλοδέχτηκαν τους ξένους. Και εδώ η Κίρκη παρουσιάζεται ως «Πότνια Θηρών», άλλη μια όψη πανάρχαια της θεάς Παρθένου Αρτέμιδος. Αφού ήπιαν και έφαγαν τις μαγεμένες τροφές, η Μάγισσα τους μεταμορφώνει σε χοίρους και τους κλείνει στο μαντρί.

Όπως ξέρουμε μόνο ο Ευρύλοχος σώθηκε, καθώς δεν μπήκε μέσα, γιατί διαισθανόταν τον κίνδυνο της πρόσκλησης της Κίρκης. Τρομαγμένος από τη φρικτή μεταμόρφωση των φίλων του, τρέχει να ειδοποιήσει τον Οδυσσέα, χωρίς όμως να θέλει να γυρίσει πίσω για να δείξει το δρόμο στον αρχηγό του. ΄Ετσι ο Οδυσσέας αναγκάζεται να πάει μόνος να ελευθερώσει τους συντρόφους του και να λύσει τα μάγια της Παρθένου θεάς. Λίγο πριν φτάσει στο παλάτι της Κίρκης παρουσιάζεται μπροστά του ο Ερμής και του δείχνει πώς να πετύχει το σκοπό του. Η παρουσία του Ερμή, που είναι ο πλανήτης διοικητής του ζωδίου της Παρθένου, θα επιτρέψει στον ΄Ηρωα να βγει άλλη μια φορά νικητής από τη δοκιμασία, χρησιμοποιώντας την ερμητική πανουργία, όπως είδαμε και στην Εστία των Διδύμων με τον Κύκλωπα της Λεμουρίας φυλής.

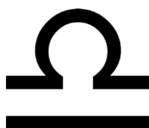
Με τη βοήθεια του βότανου που του δίνει ο ψυχοπομπός Ερμής, ο Οδυσσέας γλυτώνει τους συντρόφους του. Αξιοσημείωτο είναι σε αυτή τη φάση της περιπέτειας το γεγονός, ότι ο ΄Ηρωας πλαγιάζει με την Κίρκη, που όμως εξακολουθεί να μένει παρθένος όπως προστάζει το στοιχείο του ζωδίου αυτού.

Ο κύκλος των 9 χρόνων που αναφέραμε προηγουμένως ξαναπαρουσιάζεται εδώ φυσικά, δεδομένης της σχέσης του ζωδίου αυτού με την Άρτεμη. Ο Όμηρος λέει ότι οι μεταμορφωμένοι σύντροφοι του Οδυσσέα έμοιαζαν με εννιάχρονους χοίρους όταν η Κίρκη πήγε να τους επαναφέρει στην ανθρώπινή τους μορφή. Έναν ολόκληρο χρόνο θα μείνουν μαζί με την Κίρκη, πνίγοντας τις αναμνήσεις της πατρίδας τους στις χαρές και τα γλέντια που τους πρόσφερε η φιλοξενία της.

Αυτή η ευελιξία στις υποχρεώσεις και η ελαφρότητα την ώρα της ενθύμησης της εκτέλεσης μιας αποστολής -που δεν είναι από δειλία, αλλά απλή αμέλεια- είναι ένα χαρακτηριστικό του ζωδίου αυτού. Η συναισθηματική απογοήτευση της Κίρκης, η παρθενία της, το αίσθημα του καθήκοντος που σπρώχνει τον Οδυσσέα να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο για να σώσει τους φίλους του, η σχέση με τα μάγια, καθώς και με τη φαρμακευτική τέχνη (φίλτρα και βότανα) για παράδειγμα, είναι επιπλέον στοιχεία που συναντάμε στην Εστία της Παρθένου.

Το ζώδιο αυτό συσχετίζεται με το στοιχείο Γη, που αντιπροσωπεύεται από το σύμβολο του χοίρου και από την τεμπελιά, τα φαγοπότια και τα γλέντια παραδοσιακού τύπου, τις χαρές και ηδονές, που σε μικρότερη κλίμακα συναντήσαμε στο προηγούμενο ζώδιο Γης, τον Ταύρο, με τους Λωτοφάγους. Στο τέλος ποθούν την πατρίδα και ετοιμάζουν το ταξίδι με τη συγκατάθεση της μάγισσας. Αυτή όμως τους συμβουλεύει και τους αποκαλύπτει την επόμενη δοκιμασία, την κάθοδο στον Άδη, που αντιστοιχεί εδώ στο Ζυγό, όπου θα ζυγιστεί το παρελθόν και το μέλλον που θα προφητευθεί από τον Μάντη Τειρεσία. Ίσως συναντάμε στην Εστία της Παρθένου την αναφορά στο Ζυγό, γιατί παλιά, στις αρχές της αστρολογίας,

τα Ζώδια της Παρθένου και του Ζυγού αποτελούσαν μια μόνο ζωδιακή Εστία (όχι φυσικά έναν αστερισμό). Αργότερα ξεχωρίστηκαν σε δύο, όπως έγινε με τον Υδροχόο και τους Ιχθύς, περνώντας έτσι από ένα Ζωδιακό Κύκλο με βάση το 10, σε έναν άλλο με βάση το 12, ο οποίος τελικά επικράτησε.

Ζυγός

Ακολουθώντας τις συμβουλές και οδηγίες της Κίρκης φτάνουν στη χώρα των Κιμμερίων, πάντα σκεπασμένη από πυκνό σκοτάδι, γιατί ο ήλιος δεν την έβλεπε ποτέ. Συμβολίζει τη χώρα των σκιών, των πεθαμένων, του Άδη δηλαδή. Θα γίνει το κάλεσμα των ψυχών που πρέπει να πιούν αίμα, για να θυμηθούν και να μιλήσουν.

Ο Οδυσσέας θέλει να συμβουλευτεί κυρίως την ψυχή του Μάντη Τειρεσία, για να αποτιμήσει το παρελθόν με τους συντρόφους του, τους ήρωες της Τροίας και να μάθει για το μέλλον, τι θα γίνει στο μισό ζωδιακό κύκλο που του απομένει, πριν φτάσει στην Πηνελόπη και επανακτήσει το χαμένο του βασίλειο. Πρόκειται να γίνει λοιπόν μια συμβολική καταχθόνια δίκη πράξεων, καταστάσεων χρόνου και προσώπων. Στη μέση του ζωδιακού, στην έκτη Εστία θα ζυγιστεί, θα αποκαλυφθεί και θα αποφασισθεί η μοίρα του ήρωα στη δίκη του Άδη.

Ο μάντης του λέει τι πρέπει να κάνει, για να εξισορροπήσει όλες τις συμφορές και όλες τις κατάρες που τον κυνηγούν. Του προφητεύει την απόφαση του δικαστηρίου των θεών και ποιες θυσίες και πορείες θα κάνει, για να εξαγνιστεί από τους θανάτους που σκόρπισε πίσω του και να μπορεί να ζήσει ως τα βαθιά γεράματα ευτυχισμένος με το λαό του. Αρκετά ακόμα στοιχεία του Ζυ-

γού μπορούμε να αναγνωρίσουμε στις επόμενες συζητήσεις και συναντήσεις που θα γίνουν στον Άδη, γύρω από τον κύκλο με το μαύρο αίμα. Άλλες δίκες, άλλες κρίσεις, με συγγενείς παλιούς και ήρωες της Τροίας λαμβάνουν χώρα μπρος στον Οδυσσέα, που ακούει και δικαιολογεί ή κατηγορεί για τα περασμένα σαν μάρτυρας σε ένα δικαστήριο νεκρών. Μόνο τις σκιές των ηρώων συναντά, δηλαδή τα αστρικά τους σώματα των παθών και των πόθων τους, το Κα, όπως έλεγαν οι Αιγύπτιοι ιερείς ή το Αιθερικό Ομοίωμα, κατά τους Αποκρυφιστές, που υποφέρει περιπλανώμενο στον Άδη από τις ανικανοποίητες επιθυμίες, τις τύψεις και τα πάθη τους. Το Πνεύμα τους, ο αληθινός Εαυτός τους όμως είναι αλλού, στα Ηλύσια πεδία ή στον Όλυμπο ακόμα, όπως στην περίπτωση του Ηρακλή, που κάθεται αθάνατος δίπλα στην Ήβη.

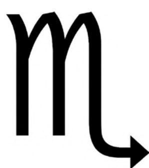
Αυτή η κάθοδος των ζωντανών στον Άδη φανερώνει το συμβολισμό της Μύησης, της νίκης του θανάτου, τον οποίο συναντάμε σε όλες τις μυθολογίες, αλλά και στο Χριστιανισμό, με την κάθοδο του Χριστού στην κόλαση ενώ περνούσαν οι τρεις μέρες μέχρι την Ανάστασή του.

Η δομή αυτής της Μυητικής πράξης είναι παγκοσμίως διαδεδομένη στις Μυητικές θρησκείες, από την Αίγυπτο και την Ελλάδα μέχρι την Ινδία και την Ιαπωνία. Έτσι ο Οδυσσέας και οι φίλοι του αποκαλούνται από την ίδια την Κίρκη, όταν γυρίζουν ζωντανοί από τον Άδη στο νησί της, Δίταφοι, δηλαδή αυτοί που πεθαίνουν δύο φορές, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους θνητούς που πεθαίνουν μόνο μία. Στο μισό του ζωδιακού ταξιδιού, ο Οδυσσέας πεθαίνει και ανασταίνεται, βγαίνοντας ζωντανός από το βασίλειο του θανάτου.

Γίνεται Μύστης τρίτου σκαλοπατιού, κάτι που στον ανατολικό Αποκρυφισμό ονομάζεται «Αναγκαμίν», δη-

λαδή αυτός που δεν θα επανέλθει πλέον σε αυτήν τη γη, εφόσον είναι η τελευταία του αποστολή στον κόσμο των ζωντανών. Το στοιχείο Αέρας που κυβερνά το ζώδιο αυτό του Ζυγού είναι έντονα παρόν στις αεριώδες σκιές των νεκρών που χάνονται και πλέουν στον αέρα, σαν να τις παρέσερναν καταχθόνιοι άνεμοι.

Γυρίζοντας στην Κίρκη λοιπόν αποκαλύπτεται ακόμη περισσότερο η μοίρα του από τις συμβουλές της μάγισσας Αυτή του δίνει στοιχεία για τις επόμενες δοκιμασίες, ώστε να μπορεί ακόμα καλύτερα να «ζυγίσει» την πορεία και τη δύναμή του και να φτάσει νικητής στην Ηλιακή του πατρίδα, όπου τον περιμένει ένας άδειος θρόνος.

Σκορπιός

Αφού φεύγουν από το νησί της Κίρκης, ο Οδυσσέας διηγείται στους συντρόφους του όλα όσα αυτή του είπε ότι τους περιμένουν στο υπόλοιπο του ταξιδιού. Καθώς τους τα λέει ο άνεμος τους φέρνει κοντά στο νησί των Σειρήνων. Όπως είναι γνωστό, ο Οδυσσέας βουλώνει με κερί τα αυτιά των συντρόφων του, για να μην πλανηθούν από το μαγευτικό τραγούδι και διατάζει να δέσουν τον ίδιο γερά στο κατάρτι, για να μπορέσει να χαρεί τη λαλιά των Σειρήνων χωρίς να διακινδυνέψει το χαμό του.

Οι Σειρήνες ήταν τερατώδη όντα, μισές γυναίκες και μισές πτηνά που στο νησί τους, κοντά στη Σκύλα, έλκυαν τους ναύτες με το μαγευτικό τους τραγούδι και ύστερα τους κατασπάραζαν. Οι Μούσες τις είχαν τιμωρήσει για την αυθάδειά τους να θέλουν να συγκριθούν μαζί τους στο τραγούδι και, παρόλο που είχαν φτερούγες πουλιών, δεν μπορούσαν να πετούν. Εδώ μας δίνεται η εικόνα του ζωδίου του Σκορπιού που είναι στεριανό αμφίβιο, όπως

οι Σειρήνες που, ενώ έχουν φτερά, δεν πετούν και μένουν καθισμένες στο υδάτινο περιβάλλον τους περιμένοντας παθητικά τα θύματά τους.

Το ζώδιο αυτό έχει τα χαρακτηριστικά στοιχεία του θηλυκού, του βίαιου, του ελισσόμενου, που παρουσιάζονται στις Σειρήνες και το δόλιο τραγούδι τους. Ο καταστροφέας Άρης είναι πλανήτης που κυβερνάει τις θανατηφόρες Σειρήνες. Η περιέργεια που χαρακτηρίζει το Σκορπιό τονίζεται εδώ στον Οδυσσέα που ποθεί να ακούσει τη λαλιά των Σειρήνων.

Αυτές συμβολίζουν με το γλυκό τους τραγούδι τις κολακείες και τους επαίνους της ζωής που μεθούν την ψυχή και την αποδυναμώνουν. Η κριτική, ο υπαινιγμός, οι κολακείες και η ευκολία για επαίνους είναι η άλλη όψη του Σκορπιού.

Για να μπορεί να ξεπεραστεί η Εστία αυτή πρέπει να δεθεί ο Οδυσσέας ή να βουλώσουν τα αυτιά τους οι φίλοι του στις κολακείες και στους εμπαιγμούς. Στη ζωή πρέπει τα αυτιά μας να γίνουν κουφά στην απειλή και την κολακεία, αν θέλουμε να συνεχίσουμε ορθά το δρόμο μας χωρίς να λοξοδρομήσουμε.

Ο Σκορπιός είναι το κατεξοχήν ζώδιο και μυητικό σύμβολο του πειρασμού και της θανάτωσης του συναισθηματισμού, ο οποίος μπορεί να επηρεάζεται από τις φωνές και τις γνώμες των άλλων, εγκαταλείποντας την εσωτερική φωνή του Εαυτού μας.

Τοξότης

Αφού απομακρύνονται από τις Σειρήνες και οι φωνές τους δεν ακούγονται πια, βγάζουν όλοι το κερί από τα αυτιά τους και λύνουν τον Οδυσσέα. Πλησιάζουν όμως άλλο κίνδυνο: την

τρομερή ρουφήχτρα της Χάρυβδης και το απαίσιο τέρας με τα έξι κεφάλια, τη Σκύλα, που κατοικούσε σε ένα πελώριο βράχο απέναντι από τη Χάρυβδη.

Όπως τον είχε συμβουλεύσει η Κίρκη, ο Οδυσσέας πλησιάζει το καράβι περισσότερο προς τη μεριά της Σκύλας, γιατί αν πλησίαζε τη Χάρυβδη για να αποφύγει τη Σκύλα δε θα γλύτωνε κανείς. Ξεχνάει όμως την άλλη συμβουλή της θεάς που του είπε να μην αρματωθεί. Έτσι αρματωμένος, με δύο κοντάρια στα χέρια πάνω στην πλώρη του καραβιού, ο ήρωας είναι έτοιμος για την τρομερή σύγκρουση.

Η εικόνα αυτή αντιστοιχεί στον αστερισμό του Τοξότη, του πολεμιστή, έτοιμου για μάχη στον ουρανό, που στοχεύει το τέρας. Ο Οδυσσέας βρίσκεται λοιπόν μεταξύ Σκύλας και Χάρυβδης. Η στιγμή είναι τρομερής έντασης και με μεγάλη γρηγοράδα, σαν σαΐτα, θα πρέπει το καράβι να περάσει ανάμεσά τους αν θέλουν όλοι να σωθούν.

Ο Όμηρος προηγουμένως, όταν διηγείται τις συμβουλές της Κίρκης στον ήρωα πριν ξεκινήσει για την πατρίδα του, μας δίνει ένα ακόμα προσδιοριστικό στοιχείο για

Ο Οδυσσέας συγκρούεται με τη Σκύλα.
Ρωμαϊκό νόμισμα, περίπου 364-378 μ.Χ

τη συμβολική σχέση της φάσης αυτής με το πέρασμα από το ζώδιο του Τοξότη.

Όταν του περιγράφει τη Σκύλα, του λέει κάποια στιγμή: *«Κι έχει στη μέση μια σπηλιά, βαθιά κατά τη δύση/ και στο σκοτάδι γυριστή κι εκείθε το καράβι/ κοντά να το περάσετε, λεβέντη μου Δυσσέα./ Κι άντρας γερός αν έριχνε απ' το βαθύ καράβι/ με το δοξάρι, τη σπηλιά δε θα 'φτανε την κούφια./ Η Σκύλα μέσα κάθεται και φοβερά γαυγίζει.»* Εδώ δίνεται η μεταφορική εικόνα του Τοξότη στο πέρασμα της Σκύλας και μάλιστα πολύ συγκεκριμένη.

Η αποφασιστικότητα της δράσης, η σοφία των αποφάσεων, η ταχύτητα, είναι χαρακτηριστικά του ζωδίου του Τοξότη, που συναντάμε σε αυτήν την περιπέτεια. Είναι το στοιχείο φωτιά, που συσχετίζεται με τον Τοξότη. Εδώ βλέπουμε πως ο Οδυσσέας αρματώνεται για σύγκρουση, για μάχη, όπως αρμόζει σε αυτό το στοιχείο καθώς είδαμε προηγουμένως, αλλά όμως δεν τη δίνει, την αποφεύγει σοφά, με το ανώτερο πυρ της σοφίας του Τοξότη, αν και πληρώνει το βαρύ τίμημα του χαμού έξι συντρόφων.

Έτσι προχωρά προς την τελευταία κλίμακα, το τελευταίο τρίτο του μυητικού ταξιδιού του, όπου θα αντιμετωπίσει τώρα τις τρεις τελευταίες δοκιμασίες του.

Αιγόκερως

Παρόλες τις προειδοποιήσεις και παρακλήσεις του Οδυσσέα που δεν ήθελε να πλησιάσουν, αράξανε όλοι μαζί στο νησί του Ηλίου. Κατάφερε μόνο να πάρει από τους συντρόφους του όρκο βαρύ ότι δεν θα πειράξουν κανένα ζώο από το θεϊκό κοπάδι του Υπερίωνα Ήλιου.

Ύστερα όμως από ένα μήνα αναγκαστικής παραμονής λόγω κακοκαιρίας, τελείωσαν τα τρόφιμα που τους

είχε δώσει η Κίρκη και τους κατέλαβε ο πειρασμός να σφάξουν τα βόδια, γιατί πεινούσαν πολύ. Έτσι κάποια στιγμή που κοιμόταν βαθειά ο Οδυσσέας, οι σύντροφοί του τα έσφαξαν. Έξι μέρες διήρκεσε το γλέντι με τα βόδια και την έβδομη ξεκίνησαν, αφού είχε κοπάσει η κακοκαιρία.

Ξανά σε αυτήν τη φάση συναντάμε το γλέντι και το φαγοπότι, όπως αρμόζει στο στοιχείο Γη που διοικεί το ζώδιο του Αιγόκερω και που προηγουμένως συναντήσαμε στους Λωτοφάγους (Ταύρος) και στην Κίρκη (Παρθένος). Μόλις ξεκίνησαν, ξεσπάει σαν τρομερή θύελλα η οργή των θεών και μονάχα ο Οδυσσέας καταφέρνει να σωθεί, να ξεπεράσει τον Αιγόκερω.

Ήταν ο μόνος που αντιστάθηκε στους πειρασμούς της φιλοδοξίας του ζωδίου, που οι σύντροφοί του προσπάθησαν να καλύψουν με τις ευλαβικές παρακλήσεις τους στους θεούς, πριν σφάξουν τα αγαθά βόδια. Άλλο χαρακτηριστικό του ζωδίου αυτού που παρατηρούμε εδώ είναι η απαισιοδοξία, τόσο στον ήρωα για το μοιραίο αποτέλεσμα της αποβίβασης στο νησί όσο και στους συντρόφους του που αναγκάζονται να καταλήξουν στη σφαγή των απαγορευμένων βοδιών, για να γλιτώσουν από την πείνα. Γενικά τα ελαττώματα και τις αρετές του ζωδίου του Αιγόκερω συναντάμε στις αντιδράσεις και πράξεις του Οδυσσέα και των συντρόφων του.

Τελικά μένει μόνος του, αφού η μοναξιά είναι ένα κύριο στοιχείο του Αιγόκερω, χωρίς φίλους, χωρίς αγαθά. Γυμνό ναυαγό ρίχνουν τα κύματα τον Οδυσσέα στην Ωγυγία, τη χώρα της νύμφης Καλυψώς, αφού παράδερνε εννέα μέρες στη θάλασσα πιασμένος από λίγες σανίδες γλιτώνοντας πάλι το θάνατο από τη φρικτή Χάρυβδη.

Υδροχόος

Σωσμένος από τα νερά, σαν αναστημένος από τη θάλασσα που τον βάφτισε, μετά από αυτό το συμβολικό δεύτερο θάνατο μέσα στο υγρό στοιχείο, περιθάλπεται ο Οδυσσέας από την Καλυψώ, την ωραιόμαλλη θεά.

Εδώ σταματά ο Οδυσσέας τη διήγηση των περιπετειών του που τον έκαναν να καταλήξει στο ανάκτορο του Αλκίνοου. Από κει είχαμε αρχίσει εμείς την ανάλυση των ζωδιακών συμβολισμών του μυθικού μυητικού ταξιδιού του Ηλιακού αυτού ήρωα.

Από την εστία των Ιχθύων λοιπόν, στο ανάκτορο του Αλκίνοου, ο Οδυσσέας, νικητής σε όλες τις δοκιμασίες του ταξιδιού του θα φτάσει μυημένος στην Ιθάκη, ως ο μόνος άξιος διεκδικητής του θρόνου και της βασίλισσας Πηνελόπης. Αυτό αποτελεί το δέκατο τρίτο άθλο, στο κέντρο του Λαβύρινθου, στο Ηλιακό Κέντρο του ζωδιακού Τροχού. Με ένα καράβι οι Φαίακες πηγαίνουν τον Οδυσσέα στην Ιθάκη. ΄Ετσι στην πατρίδα του ο βασιλιάς φτάνει με ξένο καράβι. Εδώ επαναλαμβάνεται η ίδια δομή του μύθου που συναντάμε και σε άλλα έπη. Ο βασιλιάς ντύνεται ζητιάνος, για να μην αναγνωριστεί από τους υπηκόους και εχθρούς του και να μπορεί έτσι να επιβάλλει καλύτερα τη χαμένη τάξη στο βασίλειό του.

Ενώ οι μνηστήρες γλεντούσαν και τεμπέλιαζαν φιλονικώντας και σπαταλώντας την περιουσία του βασιλιά, ο ίδιος αρματωνόταν πνευματικά περνώντας τις δώδεκα μυητικές δοκιμασίες του ταξιδιού. Ενώ οι μνηστήρες έχαναν τον καθημερινό τους χρόνο, ο Οδυσσέας κέρδιζε το μυητικό χρόνο. Γι' αυτό, πριν ακόμα αυτοί σκοτωθούν, είχαν χάσει το παιχνίδι, ενώ ο Οδυσσέας το είχε κερδίσει.

Η Πηνελόπη, που διαισθανόταν το γυρισμό του, κέρδιζε χρόνο με το τέχνασμα του πέπλου που έπρεπε να υφάνει πριν ξαναπαντρευτεί, ενώ κάθε βράδυ ξήλωνε ό, τι είχε υφάνει την ημέρα.

Το τέχνασμα ανακαλύπτεται από τους μνηστήρες όταν όμως είναι πια αργά, γιατί ο Οδυσσέας είχε πλέον κερδίσει το μυητικό χρόνο του και ήταν έτοιμος να τους αντιμετωπίσει. Φτάνουμε έτσι στην τελική μάχη όπου ο Οδυσσέας, σφυρηλατημένος από την πορεία των δώδεκα δοκιμασιών, θα διεκδικήσει αυτό που του ανήκει και προσπαθούσαν να σφετεριστούν άλλοι.

Μετά από το ζωδιακό ταξίδι του ο περιπλανώμενος ήρωας-Ήλιος κατακτάει το σταθερό κέντρο και γίνεται βασιλιάς-Ήλιος. Σε αυτήν τη φάση συναντάμε μια πολεμική τελετή: το αγώνισμα του τόξου που υπάρχει και στη βεδική παράδοση της Αρχαίας Ινδίας, όπως είπαμε στο κεφάλαιο της Ραμαγιάνα. Επίσης την τελετή αυτού του αγώνα βλέπουμε στη Μαχαμπάρατα του Βυάσα, του Ινδού Ομήρου.

Άλλη ινδική πολεμική τελετή της κάστας των Ξατρίγια είναι η «Ραγιασόγια», η θυσία του αλόγου, με την οποία οι διάφοροι μικρότεροι βασιλιάδες και άρχοντες ορκίζονται πίστη στον μεγάλο Ηγέτη, στον Αυτοκράτορα. Το ίδιο συναντάμε στην εποχή του Τρωικού πολέμου, όταν οι ήρωες μνηστήρες της ωραίας Ελένης ορκίζονται πάνω στο ιερό θυσιασμένο άλογο να υπερασπιστούν τη νύφη εναντίον κάθε εχθρού, καθώς και υποταγή στον μεγάλο άρχοντα των Μυκηνών, τον Αγαμέμνονα, που κέρδισε την Ελένη για λογαριασμό του αδερφού του Μενέλαου.

Αυτός ο ιερός δεσμός είναι ένας από τους λόγους που οδήγησε τους Έλληνες αρχηγούς της εποχής, ενωμένους σε ιερή συμμαχία εναντίον της Τροίας. Η σύνδεση των

παραδόσεων, τελετουργικών δομών και μύθων μεταξύ της αρχαίας Ινδίας και της αρχαίας Ελλάδας είναι σαφής. Για το παραδοσιακό αγώνισμα του Τόξου, ετοιμάζονται δώδεκα πελέκεις στη σειρά. Ο υποψήφιος πρέπει να καταφέρει να τεντώσει το τόξο του βασιλιά και να περάσει το βέλος από την οπή και των δώδεκα πελέκεων που ήταν στημένοι στη σειρά, ο ένας πίσω από τον άλλο.

Φυσικά μόνο ο Οδυσσέας το καταφέρνει μια που ήταν ο μόνος που προηγουμένως είχε περάσει ο ίδιος σαν βέλος από τις δώδεκα μυητικές δοκιμασίες του ζωδιακού κατά τη διάρκεια του περιπετειώδους και μεγάλου ταξιδιού του. Αναγνωρίζεται ως βασιλιάς και εξολοθρεύει τους κακούργους σφετεριστές μνηστήρες, όπως ο Αρτζούνα τους Κουράβας στην τελική μάχη του Κουρουκσέτρα, που μας διηγείται το Ινδικό ΄Επος Μαχαμπάρατα.

Ο Οδυσσέας έχει εκτελέσει το έργο του, έχει εξαντλήσει την τελευταία σταγόνα της μοίρας του και τώρα πια την έχει κατακτήσει. ΄Εχει κατακτήσει τη θέση του στο κέντρο του τροχού, στο θρόνο του Ηλιακού βασιλείου. Μεταφορές και σύμβολα τέτοια αποτελούν την αποκρυπτογράφηση του μύθου του ήρωα-΄Ηλιου, κωδικοποιημένου στους αιώνες, για να χρησιμεύσει ως δίδαγμα στις ερχόμενες γενιές. Οι δοκιμασίες του Οδυσσέα δεν αποτελούν μόνο ένα ζωδιακό σύμβολο, αλλά μπορούν και να ερμηνευτούν σύμφωνα με άλλα κλειδιά, όπως το ψυχολογικό ή ηθικό, αποκαλύπτοντας τότε στον ερευνητή σοφά διδάγματα για τη ζωή του κάθε ανθρώπου, για να νικήσει, αντί να νικηθεί.

Το ταξίδι του Οδυσσέα είναι η ίδια η ζωή, γιατί κάθε άνθρωπος έχει έναν Οδυσσέα μέσα του. Αλλά ο κάθε άνθρωπος έχει και έναν Αντίνοο μέσα του που του φωνάζει να κάνει όπως οι μνηστήρες: να κάθεται και να περιμένει

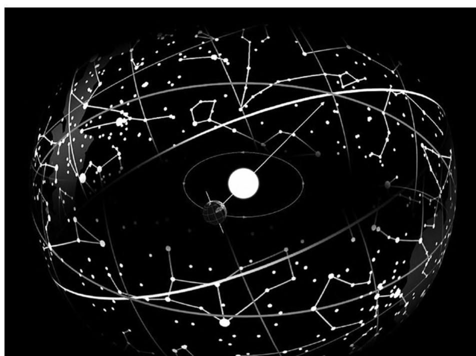
να του τα δώσουν όλα, να σπαταλά τα ξένα αγαθά, να ποθεί αυτά που δεν κέρδισε και δεν του αξίζουν.

Κάθε άνθρωπος κάποια στιγμή βρίσκεται στο σταυροδρόμι της εκλογής. Μπροστά του έχει δύο δρόμους: του Οδυσσέα, οδυνηρό αλλά ηρωικό και νικηφόρο και του Αντίνοου, εύκολο και άνετο αλλά άδικο και ανάξιο ενός αληθινού Ανθρώπου.

Αυτές όμως οι ηθικές και ψυχολογικές ερμηνείες του έπους ξεπερνούν το πλαίσιο της ζωδιακής και αστρολογικής όψης που παρουσιάζουμε στο βιβλίο μας, θα τις αφήσουμε λοιπόν για κάποια άλλη εργασία.

ΑΛΛΟΙ ΖΩΔΙΑΚΟΙ ΜΥΘΟΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

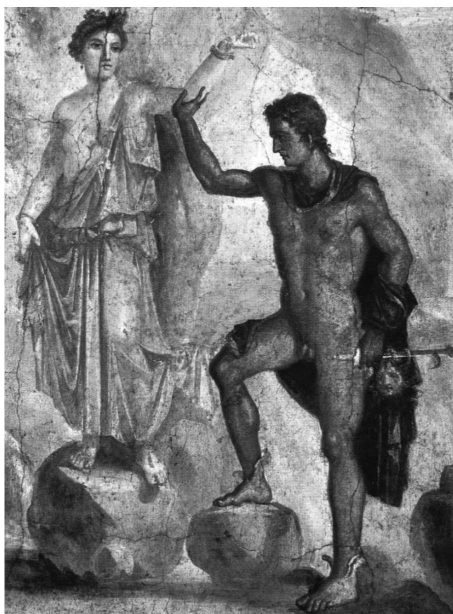
Από τις πολυάριθμες μυθικές ιστορίες ηρώων της αρχαίας Ελλάδας ξεχωρίζουν μερικές όπου το Ηλιακό ζωδιακό στοιχείο τονίζεται ιδιαίτερα. Παρόλο που ορισμένες διηγήσεις είναι ακρωτηριασμένες και κάποιες φάσεις του πρωταρχικού μύθου δεν έχουν διασωθεί ή έχουν παραμορφωθεί με την πάροδο του χρόνου, τα ίχνη μιας ζωδιακής δομής είναι ακόμα καθαρά σε αρκετές ιστορίες. Θα τις αναφέρουμε περιληπτικά προσπαθώντας να αποκαλύψουμε την παρουσία του ζωδιακού στοιχείου μέσα τους και θα αφήσουμε τον ενδιαφερόμενο μελετητή να εμβαθύνει περισσότερο στα ομιχλώδη ίχνη που η παράδοση κατάφερε να διασώσει μέχρι τις μέρες μας.

Οι κυριότερες από αυτές τις ιστορίες είναι του Περσέα, του Βελλεροφόντη, του Θησέα και του Ιάσονα, όλοι τους μυθικοί ήρωες, στους οποίους εντοπίζουμε έντονα ηλιακά χαρακτηριστικά, στενά συνδεδεμένα με το Ζωδιακό Κύκλο.

Ο ΠΕΡΣΕΑΣ

Η μυθική ιστορία του Περσέα τοποθετείται στην εποχή που κυβερνούσαν την Αργολίδα οι θρυλικοί δίδυμοι αδελφοί Ακρίσιος και Προίτος. Οι δύο βασιλιάδες είχαν πολεμήσει μεταξύ τους και ο πρώτος έγινε βασιλιάς στο Άργος, ενώ ο δεύτερος στην Τίρυνθα.

Περσέας και Ανδρομέδα, τοιχογραφία στην Οικία των Διόσκουρων, Πομπηία

Αστρολογικά μπορούμε να τους συσχετίσουμε με την εποχή των Διδύμων που άρχισε περίπου 6.500 χρόνια π.Χ. Και σε άλλους μύθους βρίσκουμε αναφορές για δίδυμους ήρωες ή θεούς. Λέει ο μύθος ότι η μητέρα του Περσέα, Δανάη, κόρη του βασιλιά του Άργους Ακρίσιου, τον συνέλαβε με το Δία που είχε μεταμορφω-

θεί σε χρυσή βροχή. Φοβισμένος εξ αιτίας μιας σχετικής δελφικής προφητείας, που έλεγε ότι ο γιος της κόρης του θα τον καταστρέψει, ο Ακρίσιος έβαλε τη μάνα και το γιο σε ένα κιβώτιο και τους έριξε στη θάλασσα, από όπου τους έσωσε ύστερα ένας ψαράς. Σωσμένος από τα νερά και γεννημένος για δεύτερη φορά από τη μητέρα θάλασσα, ο Περσέας ενσαρκώνει το αιώνιο πρότυπο του Σωτήρα και Οδηγού των ανθρώπων που συναντάμε για παράδειγμα στο Μωυσή, στον Ασσύριο Σαργκών, στον Όσιρι, στον Οιδίποδα, στο Ρωμύλο και άλλους.

Είναι το σύμβολο του ήρωα-Ήλιου που αιχμάλωτος στην ύλη πρέπει να βάλει σε κίνηση τον τροχό της ζωής αξιοποιώντας τις δοκιμασίες της, τα κατορθώματα και το ξεπέρασμα των εμποδίων. Αυτή είναι η ζωδιακή πορεία που θα τον ανεβάσει ξανά στην ουράνια θέση του. Έτσι ο Περσέας γίνεται αιχμάλωτος, σκλάβος του Πολυδέκτη, του βασιλιά της Σέριφου, όπου είχε αράξει η κιβωτός με τον μικρό Περσέα και τη Δανάη μέσα. Εκεί την ψάρεψε ο ψαράς Δίκτυς, αδελφός του βασιλιά. Όπως συμβολικά μαρτυρούν τα ονόματά τους, ό, τι έπιανε ο ένας αδελφός έπρεπε να γίνει λεία του άλλου. Κι αυτό σημαίνει και το όνομα Πολυδέκτης: αυτός που δέχεται πολλά.

Η αφετηρία του μύθου αντιστοιχεί στο ζώδιο των **Ιχθύων**, από όπου θα ξεκινήσει ο Περσέας τη ζωδιακή πορεία του.

Ο ψαράς ψαρεύει το κιβώτιο με τον Ήλιο-Ψάρι μέσα του. Αυτή είναι μια συνηθισμένη εικόνα και σε άλλους ηλιακούς, ηρωικούς μύθους, όπως αναφέραμε προηγουμένως. Τη συναντάμε πάλι στον Αρθουριανό Κύκλο με το βασιλιά-Ιχθύ που φυλάσσει το Άγιο Δισκοπότηρο, τον οποίο θα αναλύσουμε σε ένα

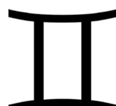
άλλο κεφάλαιο. Αυτός ο Ψαράς Δίκτυς που σώζει τον Περσέα γίνεται δάσκαλος και κηδεμόνας του και παίζει το ρόλο του μύστη παιδαγωγού, αφού ο μαθητής του, ο πνευματικός γιος του, εκθρονίσει και πετρώσει το μνησίκακο βασιλιά Πολυδέκτη.

Έτσι οι διάφοροι μύθοι όλων των διασωσμένων από τα νερά ηρώων αντιστοιχούν σε ψυχολογικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά του βασιλιά-Ήλιου στον αστερισμό των Ιχθύων. Για να μπορεί να δείξει την αξία του και να ελευθερώσει τη μητέρα του και τον εαυτό του από την κυριαρχία του Πολυδέκτη, ο ήρωας θα αναλάβει το αδύνατο: να φέρει το κεφάλι της Γοργόνας. Με αυτήν την αφορμή θα ξεκινήσει τη μυητική του πορεία ακολουθώντας το Ζωδιακό Κύκλο δοκιμασιών που θα επιτρέψει την τελική ταύτιση του Ήρωα με τον Ήλιο και την απελευθέρωσή του από τον τροχό της ζωής, για να πάρει θέση στο ακίνητο κέντρο του. Η ίδια η λέξη Περσέας, κατά μια εκδοχή, σημαίνει Ήλιος που είναι ο κατεξοχήν πορθητής του σκοταδιού της ύλης και του θανάτου.

Όταν ο μύθος αναφέρει την πρώτη περιπέτεια του Περσέα, βρισκόμαστε ήδη στον οίκο των Διδύμων. Όπως θα δούμε αργότερα ο μύθος τελειώνει με το θάνατο του Ήρωα στον οίκο του Υδροχόου.

Από όλες τις περιπέτειες και φάσεις της πορείας του μας λείπουν τα στοιχεία των ζωδίων του **Κριού** και του **Ταύρου**, τα οποία πρέπει να συμπεράνουμε ότι δεν διασώθηκαν και μάλλον αντιστοιχούν σε κάποια κατορθώματα προηγούμενα της Γοργόνας, που πιθανώς διαδραματίστηκαν στην αυλή του Πολυδέκτη στη Σέριφο. Ίσως σκότωσε έναν Ταύρο πριν αναλάβει τον άθλο της Γοργούς, όπως έκαναν και τόσοι άλλοι Ηλιακοί ήρωες. Αν έγινε έτσι ή μέσα από κάποιο άλλο συμβολικό περιστατι-

κό, δεν μπορούμε να το ξέρουμε. Ας δούμε τώρα περιληπτικά τα διασωθέντα στοιχεία του μύθου, που αντιστοιχούν σε ζωδιακούς συμβολισμούς.

Δίδυμοι

Όταν ο Περσέας άρχισε απελπισμένος να μετανιώνει για την αλαζονική υπόσχεσή του, παρουσιάζεται ο Θεός Ερμής, που είναι πλανήτης-διοικητής του ζωδίου των Διδύμων και, αφού τον συμβουλεύσει, του δίνει τα φτερωτά πέδιλα και άλλα μαγικά δώρα, με τα οποία θα μπορέσει ο γιος του Δία και της Δανάης να φτάσει πετώντας στην περιοχή των Γοργόνων.

Το στοιχείο του αέρα είναι όπως ξέρουμε χαρακτηριστικό των Διδύμων. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή δανείστηκε αυτά τα δώρα από τις Ναϊάδες, τις νύμφες των πηγών, που εξάλλου συσχετίζονταν με το ερμητικό στοιχείο. Τα δώρα ήταν ένα μαγικό σκουφί που έκανε αόρατο όποιον το φορούσε, φτερωτά πέδιλα και ένα σακί, που θα μπορούσε να φυλάξει εκεί το τρομερό κεφάλι της Μέδουσας. Τον ίδιο τον Ερμή σε πολλές παραστάσεις τον παρουσίαζαν με αυτά τα τρία αντικείμενα και με καμπυλωτό σπαθί, σαν δρεπάνι, που συμβολίζει το φεγγάρι, άστρο με το οποίο συμβολίζεται ο Ερμής στον εσωτερισμό.

Έτσι ο Περσέας ταυτίζεται με τον Ερμή, τον πιο κοντινό πλανήτη στον Ήλιο. Η ίδια η εικόνα του Ήρωα πάνω στο φτερωτό Πήγασο δείχνει σε άλλη παραλλαγή το θεϊκό φτερωτό αγγελιοφόρο του Ήλιου. Για να μάθει πού βρίσκονται οι Γοργόνες ο Περσέας πρέπει να ρωτήσει τις Γραίες, γιατί μόνο οι γερόντισσες αυτές θεές και όχι οι νεώτερες, όπως η Αθηνά, ήξεραν την κατοικία τους. Η πιο αποδεκτή εκδοχή είναι ότι οι Γραίες ήταν δύο δίδυμες και

όχι τρεις όπως οι Γοργόνες. Είχαν μόνο ένα μάτι και οι δύο, που το φορούσαν εναλλάξ, για να προσέχουν, πότε η μια και πότε η άλλη, τις Γοργόνες.

Με το ερμητικό σκουφί ο Ήρωας γίνεται αόρατος και αρπάζει το μάτι τους. Τυφλές τώρα και οι δύο τον παρακαλούν να τους το γυρίσει πίσω. Σε αντάλλαγμα του λένε πού βρίσκονται οι Γοργόνες. Περνά λοιπόν τους Διδύμους επιτυχώς, με την ερμητική πολυμηχανία, ο Περσέας και είναι έτοιμος να συνεχίσει, για να αντιμετωπίσει την επόμενη φάση της περιπετειώδους μυητικής του πορείας.

Καρκίνος

Σε αυτό το ζώδιο κυβερνά η Σελήνη, που η παρουσία της φαίνεται έντονα στο περιστατικό της σφαγής της Μέδουσας. Σε αρχαίες αγγειογραφίες ο Περσέας αναπαριστάνεται με κυρτό ξίφος σε σχήμα μισοφέγγαρου, που του έδωσε ο Ερμής.

Μόνο με αυτό το όπλο θα μπορέσει να κόψει το κεφάλι του τέρατος. Το σεληνιακό στοιχείο που βοηθά τον Περσέα βρίσκεται επίσης παρόν στη γυαλιστερή ασπίδα που του δίνει η Αθηνά, για να δει στην εσωτερική επιφάνειά της, σαν σε καθρέφτη, τη Μέδουσα χωρίς η θέα της να τον πετρώσει. Η πανσέληνος είναι η ασπίδα της Αθηνάς, ο στρογγυλός καθρέφτης του Ήλιου. Η Μέδουσα κατοικεί σε ένα νησί, που συσχετίζει το θηλυκό στοιχείο του Καρκίνου με το νερό.

Ο άθλος αυτός του Περσέα παραλληλίζεται αστρολογικά με τον αντίστοιχο του Ηρακλή στον Καρκίνο, δηλαδή με το θάνατο της Λερναίας Ύδρας, της οποίας ο συμβολισμός αντιστοιχεί με της Γοργόνας, με τα πολλά φίδια στο κεφάλι. Η Μέδουσα ήταν λοιπόν ένα φιδόμορφο τέρας,

που μόνο αν κοβόταν το θνητό του κεφάλι θα μπορούσε να εξοντωθεί, πράγμα που τόσο ο Ηρακλής όσο και ο Περσέας κατόρθωσαν, ο καθένας στη δική του μυθική παραλλαγή. Από το αίμα της Γοργόνας, όπως γνωρίζουμε, ξεπήδησαν ο Πήγασος, το φτερωτό άλογο, και ο Χρυσάορας.

Διασχίζοντας λοιπόν τον αέρα πάνω στο φτερωτό άλογο φεύγει από το νησί των Γοργόνων με το κεφάλι της Μέδουσας στο μαγικό δισάκι. Αφού ξεφύγει από την καταδίωξη των θυμωμένων αδελφών της νεκρής Γοργόνας φτάνει στον κήπο των Εσπερίδων, στη χώρα του Γίγαντα Άτλαντα, όπου θα ξεσπάσει ο πρώτος θυμός του υπερήφανου Ήλιου στο επόμενο ζώδιο.

♌ **Λέων**

Ο Άτλας ήταν ο φύλακας του ιερού δέντρου της Ήρας με τα Χρυσά Μήλα. Συμβολικά ο Κήπος των Εσπερίδων είναι η περιοχή του κώνου φωτός της Γης, όπου πάντα βασιλεύει ο ήλιος και επίσης συσχετίζεται με τη χώρα των Υπερβορείων, όπου ο ήλιος δεν εξαφανίζεται ποτέ.

Το άστρο βασιλιάς είναι ο διοικητής του ζωδίου του Λέοντα, από όπου θα περάσει τώρα ο Περσέας. Επειδή υπήρχε μια σχετική προφητεία που έλεγε ότι κάποιος γιος του Δία θα έκλεβε τα χρυσόμηλα, ο Άτλας φοβόταν και μόλις έμαθε ότι ο Ξένος που του ζητούσε φιλοξενία ήταν γιος του Δία, τον έδιωξε προσβλητικά από τον Κήπο του. Εδώ ο Περσέας δεν χρησιμοποιεί πια την πονηριά, αλλά με ειλικρίνεια και ευγένεια, όπως ταιριάζει στο Λέοντα, αντιμετωπίζει το γίγαντα και του απαντάει. Προσβεβλημένος, θυμώνει με πάθος και αντιδρά αμέσως με μια πράξη τρομερή, για να τιμωρήσει τον αυθάδη Τιτάνα. Βγάζει από το σακί το κεφάλι της Μέδουσας και αμέσως ο Άτλας πετρώνει.

Έτσι δημιουργήθηκε, σύμφωνα με το μύθο, η ομώνυμη οροσειρά στη Β. Αμερική. Ο γρήγορος θυμός, η υπερηφάνεια και η αστραπιαία αντίδραση που δείχνει ο ήρωας, όταν τιμωρεί τον αυθάδη που τον πρόσβαλε, είναι έντονα χαρακτηριστικά στοιχεία του ζωδίου του Λέοντα, στον πέμπτο οίκο.

Παρθένος

Στη συνέχεια φτάνει ο ήρωας στη χώρα του Κηφέα, στην Αιθιοπία, ύστερα από μακρινό εναέριο ταξίδι. Πετώντας πάνω από τα σύννεφα διακρίνει την Ανδρομέδα, την παρθένο κόρη του Κηφέα, δεμένη σε ένα βράχο στην ακροθαλασσιά. Οι δικοί της την είχαν προσφέρει θυσία, για να εξιλεωθούν για τις αμαρτίες τους, στο θεό της θάλασσας.

Ο Περσέας κατεβαίνει τότε για να την ελευθερώσει κι έτσι εισέρχεται στον έκτο οίκο, στο ζώδιο της Παρθένου. Μόνο ένα βλέμμα αρκεί για να ερωτευθούν οι δύο νέοι και ακολουθεί ένας διάλογος μεταξύ τους, που αποτέλεσε κέντρο του έργου «Ανδρομέδα» του Ευριπίδη, από το οποίο μόνο λίγοι στίχοι διασώθηκαν.

Τέλος εμφανίζεται το πελώριο τέρας με κεφάλι κάπρου και φιδόμορφο σώμα σκεπασμένο με λέπια, για να αρπάξει τη λεία του, όπως διέταξε ο κύριός του ο Ποσειδώνας. Ο Περσέας, από τον ουρανό, πάνω στον Πήγασο, το αντιμετωπίζει και το πετρώνει σώζοντας έτσι το αθώο κορίτσι μέσα στις ζητωκραυγές χαράς του λαού που παρακολουθούσε από την ακτή.

Ζυγός - Η ζυγαριά της δικαιοσύνης

Μετά την απελευθέρωση της Ανδρομέδας και αφού δικαιούται να την παντρευτεί, γίνεται

μια σύγκρουση, όπου θα απονεμηθεί δικαιοσύνη. Ο μνηστήρας της παρθένου ηρωίδας, Φινέας, υπερασπίζεται στο γαμήλιο πανηγύρι τα δικαιώματά του πάνω στη νύφη και προκαλεί σε μάχη τον ήρωα.

Αυτός, αδικημένος και εξαναγκασμένος από την ανισότητα της μάχης, βγάζει ξανά το τερατόμορφο κεφάλι και τους πετρώνει όλους. Εδώ είμαστε λοιπόν στην αντιστοιχία με το ζώδιο του Ζυγού, σχετικά με την απονομή δικαιοσύνης και την ισορροπία της μάχης, κάθε μάχης της ζωής. Στον οίκο του Ζυγού λοιπόν, όπως άλλωστε αρμόζει αστρολογικά, γίνεται ο γάμος και η απονομή δικαιοσύνης και εκδίκησης του Περσέα.

Σκορπιός

♏ Λέει μια παράδοση ότι κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, κάποια νύχτα, ενώ ξεκουραζόταν ο Περσέας και η Ανδρομέδα, ξαφνικά από το κεφάλι της Μέδουσας άρχισαν να στάζουν σταγόνες αίματος ή κάποιου άλλου φρικτού υγρού και, καθώς έπεφταν στη γη, μεταμορφώνονταν σε σκορπιούς που γρήγορα μεγάλωναν και αποκτούσαν πελώριο μέγεθος. Με δυσκολία κατάφερε ο Περσέας να τα βγάλει πέρα μαζί τους και να τους εξολοθρεύσει. Σε αυτήν τη φάση ο ήρωας πρέπει να αντιμετωπίσει τις σκοτεινές μαγικές και χθόνιες δυνάμεις, που ακόμα υπήρχαν στη σκοτωμένη Γοργόνα.

Η εξολόθρευση των σκορπιών που βγαίνουν με τα τελευταία αίματα της Γοργόνας συμβολίζει τη νίκη της συνείδησης του ήρωα πάνω στα απομεινάρια, έστω και ασυνείδητα, των κατωτέρων παθών και χθόνιων στοιχείων που ακόμα σκίαζαν τον εσωτερικό ήλιο του. Ο Σκορπιός, όπως και ο δράκος του Αγίου Γεωργίου ή ο πύθωνας του

Απόλλωνα, είναι η αρνητική, η κακιά σκιά του ήρωα, ο οποίος πρέπει να γίνει Ήλιος για να την εξαφανίσει.

Το ζώδιο του Σκορπιού χαρακτηρίζεται από στοιχεία όπως: χθόνιες απόκρυφες δυνάμεις, μαγεία, ενστικτώδη βίαια πάθη και γενικά τη σκοτεινή ή απόκρυφη πλευρά της ζωής. Όταν τελειώνει η νύχτα και ο ήλιος ανατέλλει ο Περσέας στέκεται νικητής πάνω στα πτώματα των σκοτωμένων σκορπιών της Μέδουσας. Το φως του ήλιου τα εξαφανίζει και η Μέδουσα νικιέται από τον ήρωα-Ήλιο για δεύτερη φορά.

Τοξότης

Ο Δίας είναι ο αστρολογικός διοικητής του Τοξότη και ως εκπρόσωπος του βασιλιά των θεών και κάτω από τη δική του προστασία ο Περσέας θα αντιμετωπίσει και θα εκθρονίσει το μνησίκακο βασιλιά της Σερίφου, τον Πολυδέκτη. Φτάνει λοιπόν στη Σέριφο με το κεφάλι της Μέδουσας, όπως είχε υποσχεθεί και παρουσιάζεται μπροστά στον βασιλιά.

Αυτός γλεντούσε μαζί με άλλους φίλους του, που του είχαν φέρει πλούσια δώρα για την αναγγελία του γάμου του με την Ιπποδάμεια, την κόρη του Οινόμαου, το όνομα της οποίας σε μια εκδοχή πρέπει να σήμαινε «εξαίρετα άλογα». Έτσι και ο Περσέας φέρνει το δικό του απίστευτο δώρο: το κεφάλι της Μέδουσας και τον Πήγασο. Κανένας όμως δεν τον πιστεύει και θυμωμένος, για να τους το αποδείξει, τους δείχνει το κεφάλι και αμέσως όλοι μετατρέπονται σε πέτρινα αγάλματα.

Ο εκτελεστής του δικαίου, ως ανθρωπόμορφος Δίας, εκθρονίζει τον κακό βασιλιά και στη θέση του τοποθετεί τον ψαρά Δίκτυ, που πάντα τον προστάτευε και ο οποίος ήταν αδερφός του Πολυδέκτη. Μονάχα η παρουσία του

πλανητικού στοιχείου Δία στον Τοξότη μπορεί να δικαιολογήσει συμβολικά μια τέτοια πράξη θανάτου και αντικατάστασης του βασιλιά. Ο Περσέας εδώ εμφανίζεται ως ο μυθικός Τοξότης, γιος του Δία, εκτελεστή της μοίρας και της δικαιοσύνης.

Αιγόκερως

♑ Ο μοιραίος θάνατος του Ακρίσιου, του γήινου παππού του Περσέα, που θα ακολουθήσει, θα μας υποδηλώσει την παρουσία του Κρόνου, του ουράνιου παππού του Περσέα. Ο πλανήτης Κρόνος είναι εξάλλου αστρολογικά ο κυβερνήτης του ζωδίου του Αιγόκερω, στον οποίο μπαίνει τώρα ο Ήλιος του Περσέα.

Στην τραγωδία του Σοφοκλή «Λαρισείς» περιγράφεται πώς η τύχη σπρώχνει μοιραία τον Περσέα να σκοτώσει άθελά του τον Ακρίσιο. Όταν φθάνει στο Άργος, ο Περσέας συμφιλιώνεται με τον Ακρίσιο, τον παππού του, ο οποίος του προσφέρει το βασίλειο που δικαιωματικά του ανήκε.

Στις γιορτές της συμφιλίωσης που γίνονται στη Λάρισα, όπου είχε εγκατασταθεί ο γέροντας, διοργανώνονται αγώνες και μέσα σε αυτούς ήταν και το αγώνισμα της δισκοβολίας. Θέλοντας και ο ήρωας να συμμετάσχει, παίρνει το δίσκο και τον ρίχνει με τέτοια αστοχία που χτυπάει τον Ακρίσιο στο έξω μέρος της αριστερής φτέρνας. Εκπληκτικός βέβαια ο παραλληλισμός με το θάνατο του Αχιλλέα και του Κρίσνα που προκαλείται από χτύπημα στο ίδιο σημείο και από κει και το όνομα Αχίλλειος πτέρνα.

Πώς μπορεί να πεθάνει ο παππούς από ένα μόνο χτύπημα στο πόδι είναι ένα μυστήριο ή μάλλον μια παραβολική εικόνα ενός συμβόλου εσωτερικής σημασίας. Όπως

ο Δίας νικάει τον Κρόνο, έτσι και ο Περσέας, σαν τον Ολύμπιο βασιλιά, πρέπει να νικήσει και να εξαφανίσει τον Ακρίσιο. Και επίσης είναι γραμμένο, όπως αναφέρει ο Αισχύλος στην τραγωδία του «Προμηθέας δεσμώτης», ότι ο Δίας με τη σειρά του θα πολεμηθεί και θα εκθρονιστεί από το Διόνυσο που θα γίνει ο έκτος κοσμοκράτορας.

Γι' αυτό και ο Περσέας θα πρέπει να πολεμήσει με τον ήρωα θεάνθρωπο Διόνυσο, πριν τελειώσει τη ζωδιακή του διαδρομή και φτάσει νικητής στην κεντρική ακίνητη και ανίκητη θέση του ηλιακού Ήρωα.

Υδροχόος

Στην τελευταία ζωδιακή δοκιμασία του ο Περσέας αντιμετωπίζει και νικά τις γυναίκες της θάλασσας, δηλαδή τη διονυσιακή πομπή του θεού και της Αριάδνης, που ήρθαν με πλοίο στο Άργος από τη Νάξο.

Ο Περσέας πολέμησε και σκότωσε πολλές από τις συνοδούς. Αναφέρεται σε κάποια εκδοχή ότι μαρμάρωσε ακόμα και την Αριάδνη, πριν αυτή φτάσει στεφανωμένη στον ουρανό. Ύστερα, λέει η ίδια ιστορία, οι δύο γιοι του Δία έκλεισαν ειρήνη και συμφιλιώθηκαν. Αυτή η απρόοπτη σύγκρουση, καθώς και η απίστευτη συνθηκολόγηση μετά από τις βίαιες συγκρούσεις και τα αποτελέσματα της μάχης, είναι ενδεικτικά στοιχεία του πλανήτη Ουρανού και του Υδροχόου, ζώδιο το οποίο κυβερνάει.

Η εικόνα του καραβιού πάνω στα νερά της θάλασσας, που έρχεται να συγκρουστεί με τον Περσέα, στηρίζει ακόμα την παρουσία του Υδροχόου σε αυτήν την τελική φάση των περιπετειών του ήρωα κλείνοντας με αυτόν τον τρόπο το Ζωδιακό Κύκλο του Ηλιακού μύθου.

Ο ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Αυτός ο ήρωας της ελληνικής μυθολογίας στην κορινθιακή παραλλαγή του Ηλιακού Μύθου παρουσιάζει επίσης ανάλογα στοιχεία σε σχέση με την ζωδιακή δομή. Σε αυτόν ο Πήγασος χρησιμεύει ως σύμβολο του φτερωτού φορέα ή άρματος του ΄Ηλιου. ΄Ετσι η ζωή και οι περιπέτειες του Βελλεροφόντη παραλληλίζονται συμβολικά με τον Ηλιακό Κύκλο ανάμεσα στα ζώδια.

Γιος του Γλαύκωνα και της Ευρυνόμης και εγγονός του Σίσυφου, ο Βελλεροφόντης είναι ο τοπικός ηλιακός ήρωας της Κορίνθου. Λέει ο μύθος ότι πραγματικός πατέρας του ήταν ο Ποσειδώνας. Το όνομα του ήρωα, σύμφωνα με μια εκδοχή, ήταν Χρυσάορας (= αυτός με το χρυσό

Ο Βελλερεφόντης με τον Πήγασο, πελίκη στο Λούβρο

ξίφος) και ύστερα το άλλαξε με το Βελλεροφόντης, αφού έγινε φονιάς του Βέλλερου, που σύμφωνα με άλλη εκδοχή ήταν αδερφός του.

Δεν αποκλείεται ο Χρυσάορας Βελλεροφόντης να ήταν ο ίδιος που μαζί με τον Πήγασο γεννήθηκε από το αίμα της Μέδουσας όταν ο Περσέας την αποκεφάλισε και για τον οποίο δεν ξαναγίνεται λόγος στην ιστορία του ήρωα του Άργους.

Ιχθύες

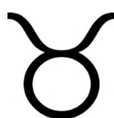
Μια άλλη εκδοχή αναφέρει ότι ο γιος του Γλαύκου, ταυ- ♓ τισμένος στην αρχαία Κόρινθο με τον Ποσειδώνα, γεννήθηκε ξεπηδώντας από τη θάλασσα, σαν άνθρωπος-ψάρι. Η γέννηση του Βελλεροφόντη θα είχε λοιπόν σχέση με το ζώδιο των Ιχθύων, από όπου θα ξεκινούσε αστρολογικά η ηρωική πορεία του. Ο ίδιος είχε ως σύμβολο το δελφίνι. Ο ήρωας είχε ανατραφεί με δελφίνια και κολυμπούσε συχνά μαζί τους.

Κριός

Κάποια μέρα, κατά μια εκδοχή, έπαιζε με τον αδερφό του, ♈ το Βέλλερο, και τον άφησε να απομακρυνθεί καβάλα σε ένα δελφίνι. Από τότε δεν τον ξαναείδε κανείς κι επειδή ο μικρός ήρωας έγινε αιτία του θανάτου του, ονομάστηκε από τότε Βελλεροφόντης. Στην αφετηρία του ηλιακού μύθου του Βελλεροφόντη από τον οίκο των Ιχθύων -που συνεχίζεται προς τον Κριό- βρίσκουμε μια αναλογία σαφή με άλλον ηλιακό ήρωα του Άργους, τον Περσέα, ώστε μπορούμε και τους δύο να τους συνδέσουμε στενά μεταξύ τους, περισσότερο από κάθε άλλον ήρωα της Αρχαίας Ελλάδας.

Άλλη μια εκδοχή του μύθου αναφέρει ότι ο Βελλεροφόντης σκότωσε τον αδελφό του τυχαία ενώ κυνηγούσαν, παρασυρόμενος από την τυφλή ορμή του κυνηγιού. Το περιστατικό αυτό, σε όποια εκδοχή κι αν ανήκει, μας δείχνει ότι βρισκόμαστε στο στοιχείο του Κριού όπου εμφανίζονται βίαιες και οργίλες πράξεις που οδηγούν σε αστόχαστες καταστροφές και φόνους.

Ταύρος

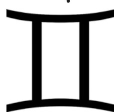
Κηλιδωμένος από το φόνο αυτό αναγκάζεται να φύγει από την Κόρινθο και να πάει στην Τίρυνθα, για να εξαγνιστεί από το βασιλιά Προίτο. Η γυναίκα του Προίτου Σθενόβοια, «αυτή με το δυνατό βόδι» κατά μια ετυμολογική εκδοχή, θα ερωτευτεί τον ήρωα και θα του ζητήσει να την πάρει μαζί του μακριά.

Ο Βελλεροφόντης θέλοντας να μείνει αγνός και πιστός στην φιλοξενία του Προίτου, αρνείται, προκαλώντας έτσι το θυμό αυτής της όψης της γήινης Πάνδημου Αφροδίτης με το δυνατό ταύρο.

Ο πλανήτης Αφροδίτη στην όψη του γήινου έρωτα διοικεί το ζώδιο του Ταύρου, που τώρα ο Βελλεροφόντης θα πρέπει να αντιμετωπίσει και, όπως στην περίπτωση του Γιλγαμές της Σουμερίας, η άρνηση του έρωτα της Αφροδίτης θα γίνει αιτία για να αναλάβει διάφορες αποστολές. Έτσι η απογοητευμένη Σθενόβοια κατηγορεί στον Προίτο τον ήρωα ότι δήθεν προσπάθησε να την κατακτήσει. Ο βασιλιάς, μη θέλοντας να παραβιάσει τον ιερό θεσμό της φιλοξενίας, στέλνει τον ήρωα στον Ιοβάτη, το βασιλιά της Λυκίας, που ήταν αδερφός της γυναίκας του, με

ένα γράμμα που του έλεγε να σκοτώσει το μεταφορέα του γράμματος.

Δίδυμοι

Στην Αυλή του Ιοβάτη, στη Λυκία, ο Βελλεροφόντης φέρνει το μοιραίο γράμμα στο βασιλιά, αλλά αυτός, γοητευμένος από την ευγένεια και την παλικαριά του νέου δεν το παίρνει αμέσως. Τα χαρίσματα αυτά του ήρωα που γοητεύουν τον Ιοβάτη, ο οποίος τον φιλοξενεί επί εννέα μέρες, αποτελούν ενδεικτικά στοιχεία της παρουσίας των Διδύμων, με διοικητή τον Ερμή, που χαρακτηρίζεται από την ευγένεια, την ευστροφία, το καλό χιούμορ, τον ανοικτό και συμπαθητικό χαρακτήρα, την ευκολία στο λόγο, την πειθώ κ.λπ. Όλα αυτά που εκδηλώνει ο ήρωας στον Ιοβάτη, είναι στοιχεία των Διδύμων που συνδυάζονται με τον Ερμή.

Τη δέκατη μέρα, μόλις ο Ιοβάτης διαβάζει το γράμμα του Προίτου, τρομάζει γιατί πρέπει να σκοτώσει το Βελλεροφόντη, που τον είχε αγαπήσει πολύ σε κείνες τις λίγες μέρες. Όμως και αυτός δεν ήθελε να παραβιάσει το ιερό έθιμο της φιλοξενίας και έτσι τον στέλνει να σκοτώσει τη Χίμαιρα, βέβαιος ότι τον έστελνε στο θάνατο. Αντί αυτό όμως να φοβίσει τον ήρωα, θα του επιτρέψει να προχωρήσει ακόμα περισσότερο στη μυητική πορεία προς την μυθική ταυτοποίηση με τον ακίνητο και ανίκητο Ήλιο.

Καρκίνος

Για να μπορέσει να επιτύχει τη νίκη πάνω στη Χίμαιρα, ο Βελλεροφόντης, πρέπει να εξουσιάσει τον Πήγασο, το φτερωτό άλογο που ήδη αναφέρθηκε στην ιστορία του Περσέα. Όπως η γέννηση του Πήγασου από την αποκεφαλισμένη Μέδουσα -για να

τον αποκτήσει ο Περσέας- συνδέεται με τον αστερισμό του Καρκίνου, παρομοίως η απόκτηση και το δάμασμά του από τον ήρωα αντιπροσωπεύει το ίδιο ζώδιο. Όπως η Αθηνά χαρίζει στον Περσέα μια στρογγυλή ασπίδα για να νικήσει τη Μέδουσα, έτσι θα χαρίσει στο Βελλεροφόντη χρυσά χαλινάρια, για να πιάσει και να δαμάσει τον Πήγασο.

Στην πηγή Πειρήνη, που κατέβαινε ο Πήγασος για να πιει νερό, ο Βελλεροφόντης με τη βοήθεια των μαγικών χαλιναριών καταφέρνει να κάνει δικό του το φανταστικό άσπρο άλογο. Το στοιχείο νερό και η ανάγκη βοήθειας είναι δύο χαρακτηριστικά γνωρίσματα της παρουσίας του Καρκίνου σε αυτήν τη φάση. Το ίδιο και το γεγονός ότι πιάνει τον Πήγασο ενώ πίνει στην πηγή (εδώ σύμβολο της Σελήνης που καθρεφτίζεται στα νερά, ενώ αυτή είναι καθρέφτης-φορέας του Ήλιου-Βελλεροφόντη) και τον δαμάζει τη νύχτα κάτω από το φεγγαρόφωτο.

Λέων

Τα ελαττώματα που χαρακτηρίζουν αστρολογικά το ζώδιο αυτό, προσωποποιούνται στο τρομερό τέρας με το λιονταρίσιο σώμα, τη Χίμαιρα, που κατοικούσε σε ένα ηφαίστειο και έβγαζε φωτιές από τρία στόματα. Μπορεί να συμβολίζει το ίδιο το ηφαίστειο που σαν θυμωμένο πέτρινο λιοντάρι τρόμαζε την περιοχή.

Τις φωτιές του πάθους, το γρήγορο θυμό, τη βίαιη έκρηξη, τη ματαιόδοξη επιθετικότητα, τη φευγαλέα λάμψη που χαρακτηρίζουν την αρνητική όψη του ζωδίου, τις βρίσκουμε συμβολικά στη Χίμαιρα. Καβάλα πάνω στον Πήγασο καταφέρνει όμως ο Βελλεροφόντης, σαν φτερωτός Ήλιος, να σωπάσει για πάντα το τέρας που ποτέ πια

δεν θα φλογοβολήσει ούτε θα τρομάξει την περιοχή. Το στοιχείο φωτιά του Λέοντα έχει νικηθεί και οι πύρινες φλόγες του τερατώδους ζώου έσβησαν για πάντα. Στεφανωμένος με τη δόξα αυτής της νίκης ο ήρωας γυρίζει στον Ιοβάτη.

Για τις επόμενες φάσεις έχουν διασωθεί πολύ λιγότερα στοιχεία και δεν είναι εύκολο να ανακαλύψει ο ερευνητής αρκετές λεπτομέρειες, ώστε να μπορεί να υπάρξει κάποια βεβαιότητα για τις πιθανές αντιστοιχίες με τα ζωδιακά σύμβολα.

Παρθένος

Όταν φτάνει στο παλάτι, ο βασιλιάς του αναθέτει τώρα να πολεμήσει τους Σολύμους, λαό των συνόρων που είχε εχθρικές διαθέσεις απέναντι στον Ιοβάτη. Σε αυτήν τη φάση ο ήρωας δέχεται τη βοήθεια της παρθένου κόρης του βασιλιά, που τον είχε ερωτευτεί. Η Χρυσαύγεια, όπως λεγόταν η κόρη, φανερώνει στον Βελλεροφόντη την πλεκτάνη που είχε στηθεί εναντίον του και του αποκαλύπτει το γράμμα του Προίτου, που έδωσε στον πατέρα της, το βασιλιά. Αυτή η αποκάλυψη του σχεδίου της συνωμοσίας από τη βασιλοπούλα, καθώς και οι συμβουλές που του δίνει για να ξεφύγει, δείχνουν την παρουσία του ερμητικού στοιχείου, καθώς ο πλανήτης Ερμής κυβερνά το ζώδιο της Παρθένου. Στην Χρυσαύγεια βλέπουμε τα θετικά χαρακτηριστικά του ζωδίου αυτού, τα οποία καταφέρνει να κερδίσει ο ήρωας για την ηλιακή αποστολή του.

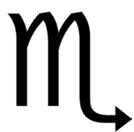
Ζυγός

Στον οίκο του Ζυγού, από όπου θα περάσει τώρα ο Βελλεροφόντης, αντιστοιχεί η μάχη

με τους Σολύμους. Μια εκδοχή κάπως πιο λεπτομερής αναφέρει ότι τα δύο εχθρικά στρατεύματα συναντήθηκαν στον ποταμό, που αφού είχε φουσκώσει ήταν αδιάβατος. Στην κάθε ακτή στεκόταν ένα στράτευμα. Το ένα ζύγιζε το άλλο και η ζυγαριά δεν έκλινε πουθενά.

Αυτή η συμβολική εικόνα της σύγκρουσης με τους Σολύμους εμπεριέχει το σύμβολο του Ζυγού και τα αστρολογικά χαρακτηριστικά του ζωδίου αυτού. Στον ουρανό, απέναντι από τον αστερισμό του Ζυγού βρίσκεται ο αστερισμός του Πήγασου, που παρακολουθεί. Στη γη ο Βελλεροφόντης, αμφιταλαντευόμενος, θα κάψει μια τρίχα από την ουρά του Πήγασου, όπως τον είχε συμβουλέψει ο μάντης Πολυίδος, για να έρθει σε βοήθειά του από απέναντι το θαυματουργό άλογο.

Πετώντας καβάλα στον Πήγασο ο Βελλεροφόντης, σαν συμβολικός δείκτης της ζυγαριάς, θα φέρει τη νίκη στη δική του πλευρά και θα ρίξει στο ποτάμι του εχθρούς κτυπώντας τους από τον αέρα με τις σαΐτες του. Η ζυγαριά έγειρε και ο ήρωας γυρίζει ξανά νικητής στον Ιοβάτη.

Σκορπιός

Ύστερα από αυτήν τη νίκη ο Ιοβάτης θα τον στείλει να πολεμήσει τις Αμαζόνες. Η Χρυσαύγεια τον συμβουλεύει πώς να μην παγιδευτεί από τις γητειές και τα μάγια των γυναικών, κυρίως της δυνατότερης από όλες τους, που είναι η βασίλισσά τους, κόρη του Άρη, και αντιπροσωπεύει εδώ το Σκορπιό.

Οι κατώτερες δυνάμεις, οι γητειές και η μαύρη μαγεία των παθών, καθώς και η επιθετική και βίαιη πλευρά του μιλιταριστικού και πολεμικού χαρακτήρα είναι στοι-

χεία του ζωδίου αυτού, που ενσαρκώνονται στη βασίλισσα των Αμαζόνων.

Ο πλανήτης Άρης διοικεί το ζώδιο αυτό, αλλά ο Βελλεροφόντης νικά την κόρη του (την αρνητική όψη του πλανήτη στον Σκορπιό) με την πολεμική ικανότητα της θετικής όψης του Άρη που του δίνει τη νίκη πάνω στις Αμαζόνες, χάρη στην ανώτερη πολεμική του τέχνη.

Τοξότης

Ως τελευταία ελπίδα για να εξοντώσει τον ήρωα, όπως του ζήτησε ο Προίτος, ο βασιλιάς Ιοβάτης στέλνει εναντίον του μια στρατιά από τους καλύτερους πολεμιστές του να του στήσουν ενέδρα, καθώς γύριζε νικητής από τις Αμαζόνες. Ο Δίας, κυβερνήτης του Τοξότη, εποπτεύει τη μάχη του Βελλεροφόντη ενάντια στη βασιλική στρατιά, γιατί μόνο με την αστρολογική συγκατάθεση του βασιλιά των θεών θα μπορούσε να νικηθεί ο βασιλικός στρατός.

Με βέλη από τον αέρα, καβάλα στον Πήγασο, ο ηλιακός ήρωας, που σε αυτήν τη φάση ενσαρκώνει τη δύναμη και την εξουσία του Δία, σπέρνει το θάνατο στους πολεμιστές. Από τα βέλη του, που έμοιαζαν με αστροπελέκια, δεν γλιτώνει κανένας. Μόνο τότε ο βασιλιάς παραδέχεται την ήττα και την αδυναμία του να εξοντώσει τον ήρωα, τον οποίο αναγνωρίζει πλέον ως ανίκητο και προστατευόμενο από τους θεούς. Έτσι ο Βελλεροφόντης θα παντρευτεί την κόρη του τη Χρυσαύγεια και θα πάρει το μισό βασίλειο. Μέχρι εδώ ο ήρωας,-υποψήφιος Ήλιος έχει ήδη ολοκληρώσει τα τρία τέταρτα της πορείας του.

Τα τρία επόμενα λοιπόν ζώδια θα σημαδεύσουν την πτώση και το τέλος της.

Αιγόκερως

Αφού έζησε ευτυχισμένος πολλά χρόνια στη Λυκία, λέει η παράδοση ότι θέλησε, σπρωγμένος από ένα λόγο που δεν γνωρίζουμε ακριβώς, να ανέβει στον Όλυμπο και να γίνει ίσος με τους θεούς. Καβάλα λοιπόν στον Πήγασο, άρχισε να υψώνεται προς τον Όλυμπο, με σκοπό να καθίσει εκεί, δίπλα στους δώδεκα θεούς.

Ανάμεσα στους συμβολισμούς που χαρακτηρίζουν το ζώδιο του Αιγόκερω, έχουμε τα υψηλά και απρόσιτα μέρη, τις βουνοκορφές, που συναντάμε σε αυτήν την φάση του μύθου, καθώς και τα χτυπήματα και τις αλλαγές της τύχης, την πτώση, την παρακμή και τα γηρατειά, που πάλι βρίσκουμε εδώ, όταν ο Δίας έστειλε στον Πήγασο άγρια λύσσα και τότε το ζώο πέταξε καταγής τον ήρωα. Από αγαπημένος των θεών ξαφνικά αλλάζει η τύχη του και γίνεται δυστυχισμένος, παραμορφωμένος και γερασμένος όταν, αφού πέφτει από το άλογο (εικόνα της ακαριαίας παρακμής της ζωής) και γκρεμίζεται, μένει τυφλός και κουτσός και ακόμα, σύμφωνα με μια εκδοχή, χάνει τα λογικά του. Σαν ξεμωραμένος γέρος, εικόνα του γέροντα θεού Κρόνου, που ως πλανήτης διοικεί τον Αιγόκερω, πλανήθηκε αρκετά χρόνια στην πεδιάδα Αλήιον, την κοιλάδα των απολυμένων.

Υδροχόος

Κουτσαίνοντας θλιβόταν ο πεσμένος ήρωας, ώσπου ήρθε μια μέρα ο Χάρος, ο θεός του θανάτου, τον πήρε μαζί του και με τη βάρκα του τον πέρασε στην άλλη όχθη της Στυγός, της λίμνης του κάτω κόσμου με τα μαύρα νερά. Στον Υδροχόο εμφανίζεται η επίδραση του πλανήτη Κρόνου μαζί με αυτήν του Ουρανού. Ο

Χάρος, εδώ γέροντας, αδύνατος αλλά τρομερός, με μακριά γένια, συσχετίζεται επίσης με την όψη του Κρόνου.

Ο Βαρκάρης, που περνάει την ψυχή του Βελλεροφόντη στον Άδη, πάνω στα νερά που χωρίζουν την ζωή από το θάνατο, είναι το σύμβολο που αντιστοιχεί στον Υδροχόο, ζώδιο που κλείνει τον κύκλο του Ηλιακού ταξιδιού του ήρωα Βελλεροφόντη.

Ο ΘΗΣΕΑΣ

Αν υπάρχουν δύο ήρωες στην αρχαία Ελληνική μυθολογία που μοιάζουν εξαιρετικά, αυτοί είναι ο Θησέας και ο Ηρακλής. Χωρίς να είναι ανάγκη να δεχθούμε ότι ο ένας μιμήθηκε τον άλλον οι ομοιότητές τους μας μιλούν για ένα κοινό πρότυπο ή μυθολογική ηλιακή δομή, που ενσαρκώθηκε σε δύο διαφορετικούς ήρωες, μπορεί και σε διαφορετικούς ακόμα χρόνους, όπως συμπεραίνεται από τα αστρολογικά κλειδιά ερμηνείας.

Αργότερα όμως οι λαοί τους ταύτισαν σχεδόν σε ορισμένα σημεία και ακόμα τους έκαναν σύγχρονους στη μυθική Ελλάδα. Η πάροδος του χρόνου και η φαντασία των λαών πιθανώς είναι οι δύο παράγοντες που επηρέασαν τα στοιχεία και των δύο μύθων, ώστε δημιουργήθηκαν οι διάφορες αντιφάσεις που βλέπει ο μελετητής όσον αφορά τη χρονολογική τοποθέτηση της ζωής κάθε ήρωα.

Ας αναφερθούμε, για παράδειγμα, στην παράδοση που λέει ότι όταν ο Θησέας δεκαέξι χρόνων ξεκινάει το ταξίδι του προς την Αθήνα, ο Ηρακλής είναι ήδη στο απόγειο της δόξας του, σε κάπως μεγάλη ηλικία. Και όμως όταν ο Θησέας κατεβαίνει στον Άδη για να αρπάξει την Περσεφόνη και πετρώνεται, υπολογίζεται ότι ήταν περίπου

πενήντα χρόνων. Πώς τότε λέγεται ότι όταν ο Ηρακλής κατέβηκε με τη σειρά του στον Άδη για να πάρει τον Κέρβερο, τον βρήκε και τον έσωσε, αφού ο Ηρακλής έπρεπε ήδη να έχει πεθάνει; Τέτοιες αντιφάσεις υπάρχουν άφθονες στους μύθους, αλλά φυσικά δεν οφείλονται παρά στη φαντασία των ανθρώπων που προσθέτουν, αφαιρούν, αλλάζουν, ταυτίζουν και χωρίζουν τα μυθικά στοιχεία και αλλοιώνουν τους εσωτερικούς κώδικες ερμηνείας άθελά τους. Εξάλλου το πέρασμα του χρόνου προκαλεί τέτοιες φθορές και συνεπώς ανακρίβειες και αντιφάσεις κυρίως χρονολογικές.

Ίσως μετά από εκατοντάδες χρόνια, όταν θα έχει εξαφανιστεί ο σημερινός πολιτισμός, οι άνθρωποι του μέλλοντος, θέλοντας να εναρμονίσουν στοιχεία παράδοσης των χωρών τους, να θεωρήσουν ως σύγχρονα, πρόσωπα όπως ο Ναπολέοντας και ο Χίτλερ, για παράδειγμα, αφού θα έχουν σχεδόν εξαφανιστεί οι ιστορικές τους υποστάσεις και θα έχουν μυθοποιηθεί οι προσωπικότητές τους.

Άθλοι του Θησέα μεταξύ Τροιζηνίας - Αθήνας, από τον ζωγράφο Κόδρο, 440 π.Χ.

Εκ πρώτης όψεως η ιστορία του Θησέα μοιάζει με ένα αρκετά πιστό αντίγραφο της ιστορίας του Ηρακλή (ή αντίθετα!) με ορισμένες παραλλαγές. Προσω-

πικά δεν πιστεύω ότι η μια μιμείται την άλλη, αλλά ότι και οι δύο εκφράζουν την ίδια ηλιακή πραγματικότητα στην παγκόσμια γλώσσα των συμβόλων και των μύθων. Όπως επίσης δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι οι συμβολικές και μυθολογικές ομοιότητες που υπάρχουν στις αρχαίες θρησκείες και μυθολογίες των λαών όλου του κόσμου, όπως, για παράδειγμα, του παγκόσμιου κατακλυσμού, οφείλονται σε μιμήσεις και απομιμήσεις από τους μεν στους δε. Πιο λογικό είναι να δεχτούμε ότι είτε υπήρξε μια κοινή καθολική πραγματικότητα που γέννησε παρόμοιους μύθους ή ότι οι ομοιότητές τους οφείλονται σε κάποια μεταφυσική προέλευση -αν δεχτούμε το συλλογικό ασυνείδητο του Carl Jung- όπως προτείνει και ο ανθρωπολόγος Mircea Eliade.

Όμοια με τον Ηρακλή, ο Θησέας, είναι ένα από τα καλύτερα πρότυπα του Ηλιακού Ήρωα και η επανάληψη των ίδιων σχεδόν μυθικών στοιχείων είναι καταπληκτική. Με τον ίδιο τρόπο που ο Δίας είχε γονιμοποιήσει την Αλκμήνη την ίδια νύχτα που εκείνη πλάγιασε με τον άντρα της τον Αμφιτρύωνα, παρόποια η Αίθρα συνέλαβε με τον Ποσειδώνα το Θησέα την ίδια νύχτα που κοιμήθηκε με τον Αιγέα. Όπως η πορεία του Ηρακλή υπήρξε ένας συνεχόμενος νικηφόρος αγώνας ενάντια σε τέρατα, γίγαντες και ληστές, το ίδιο υπήρξε και του Θησέα. Αν ο Ηρακλής κατέβηκε στον Άδη, πήγε και ο Θησέας. Το τέλος και των δύο ήταν επίσης τραγικό.

Είναι γνωστό το περιστατικό της σύλληψης του Θησέα. Η μητέρα του η Αίθρα, που σημαίνει αγνός αέρας (αιθέρας) μένει έγκυος από τον Αιγέα, που ήταν φιλοξενούμενος του βασιλιά της Τροιζήνας Πιτθέα, καθώς επέστρεφε στην Αθήνα από τους Δελφούς. Αιγέας σημαίνει το κύμα που κτυπάει στην ακτή (η λέξη αιξ έχει σχέση με

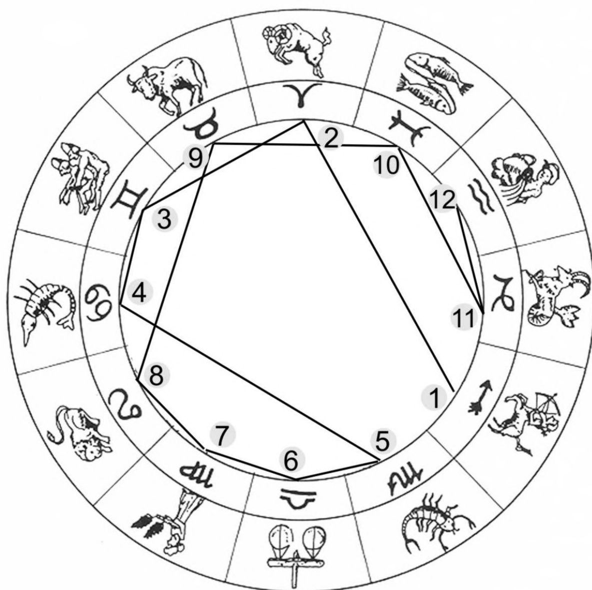
την αίγα και με το κύμα της θάλασσας) και θα μπορούσε να υποδηλώνει τον Ποσειδώνα.

Μια εκδοχή του μύθου αναφέρει ότι την ίδια νύχτα η Αίθρα, λίγο πριν κοιμηθεί με τον Αιγέα, είχε δεχθεί την επίσκεψη του θεού Ποσειδώνα. Έτσι ο Θησέας, ο εκπολιτιστής, ήταν το σύμβολο του ήλιου που κάθε πρωί ανατέλλει πάνω στα κύματα, μέσα στη μεγαλοπρέπεια ενός γαλήνιου, αιθέριου και αγνού ουρανού, όπως σηματοδοτούν οι λέξεις με την ετυμολογία τους.

Τοξότης

Ο Θησέας είναι όμως ένας ηλιακός εκπολιτιστής ήρωας, που ανοικοδομεί πόλεις, φτιάχνει

Το ταξίδι του Θησέα στο Ζωδιακό Κύκλο

νόμους και οργανώνει την κοινωνία, αντίθετα από τον Ηρακλή που είναι ένας Ήρωας δύναμης. Το ζώδιό του -όπως στην περίπτωση του βασιλιά Αρθούρου, νομοθέτη και εκπολιτιστή της αρχαίας Βρετανίας- αντιστοιχεί στο ζώδιο του Τοξότη, του σοφού Κένταυρου, που εκφράζει τον εκπολιτιστή, τη φιλοσοφική και νομοθετική ικανότητα, καθώς και τις περιπλανήσεις.

Επίσης τα κατορθώματά του αρχίζουν με το να βγάλει το σπαθί από την πέτρα, όπως στην περίπτωση του Αρθούρου, που θα μελετήσουμε σε επόμενο κεφάλαιο.

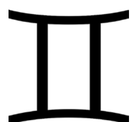

Κριός

Με νεανική ορμή ξεκινά την ηλιακή του πορεία ο δεκαεξάχρονος Θησέας, αποφασισμένος να πάει στην Αθήνα, για να παρουσιαστεί στον πατέρα του. Θα πάει από τον πιο δύσκολο δρόμο, από τη στεριά, που είναι γεμάτη κινδύνους και ληστές που τρομάζουν τους οδοιπόρους, για να τον καθαρίσει και να κάνει τους δρόμους ευκολοδιάβατους. Η αποστολή του είναι λοιπόν, από την αρχή της πορείας του, καθαρά εκπολιτιστική και νομοθετική, αφού επαναφέρει τη δικαιοσύνη στην χώρα.

Στο ζώδιο του Κριού αρματωμένος με το μαγικό σπαθί του Αιγέα, που έβγαλε κάτω από έναν πελώριο βράχο μαζί με τα σανδάλια του (σύμβολο οδοιπορίας), ξεκινά ορμητικός για τη θεία αποστολή του. Η πλανητική επίδραση του Άρη, του θεού του πολέμου, κυβερνήτη του Κριού, είναι παρούσα σε αυτό το συμβολικό αρμάτωμα του ήρωα με το σπαθί και τα σανδάλια. Επίσης αναφέρει ο Πλούταρχος στον αντίστοιχο βίο του, ότι ο Θησέας είχε έναν παιδαγωγό, τον Κοννίδα, τον οποίο τιμούσαν αργότερα οι Αθηναίοι θυσιάζοντας για χάρη του ένα Κριάρι.

Έτσι η παιδική ηλικία του ήρωα -Τοξότη περνά κάτω από την επίδραση του ζωδίου αυτού.

Δίδυμοι

Όπως και στην περίπτωση του Ηρακλή και άλλων μυθικών ηλιακών Ηρώων έτσι και η πορεία του Θησέα δεν ακολουθεί τη γνωστή σειρά των ζωδίων... Ίσως να έχει φτάσει σ' εμάς η παραδοσιακή ιστορία του παραλλαγμένη όσον αφορά στην τάξη των πραγμάτων. Το πρώτο κατόρθωμα που θα κάνει νικώντας το γίγαντα Περιφήτη και ύστερα τον αδερφό του, τον Πευκοκάμπτη Σίνη, μας φέρνει στο ζώδιο των Διδύμων.

Νικά τους δύο αδερφούς στην αρνητική τους όψη ως κακοποιούς γίγαντες. Από τον Περιφήτη παίρνει τρόπαιο το σιδερένιο του ρόπαλο, που θα γίνει αργότερα ένα από τα συμβολικά όπλα του Ήρωα, όπως και στον Ηρακλή. Το δεύτερο αδελφό τον θανατώνει με τον ίδιο, «διδυμαίο», θα λέγαμε, τρόπο που αυτός χρησιμοποιούσε για να σκοτώνει τα θύματά του: τον έδεσε σε δύο λυγισμένα δέντρα και αφού τα έλυσε απότομα, το σώμα του ληστή ξεσχίστηκε στα δύο. Ένας ακόμα συμβολισμός που εκφράζει το στοιχείο των διδύμων.

Καρκίνος

Έπειτα αντιμετωπίζει ένα θηρίο που ερήμωνε την περιοχή του Κρομμυώνα. Ανήκε σε μια γριά μάγισσα και είχε μορφή άγριας γουρούνας. Το όνομά της ήταν Φαία που σημαίνει σκούρα, σκοτεινή. Όπως είναι γνωστό ένα από τα συμβολικά ζώα της θεάς Σελήνης, της Αρτέμιδος, είναι ο αγριόχοιρος, ο οποίος συσχετίζεται με την σκοτεινή όψη της

Σελήνης, καθώς και με τις χθόνιες, απόκρυφες δυνάμεις της γης.

Η μάγισσα και η μαύρη γουρούνα που αντιμετωπίζει ο Θησέας αποτελούν την όψη του ζωδίου του Καρκίνου που διοικείται από τη Σελήνη. Την άλλη όψη τη συναντάμε στον επόμενο, το συμπληρωματικό άθλο. Είναι η τιμωρία του κακούργου Σκίρωνα και ο φόνος της πελώριας χελώνας που τον υπηρετούσε.

Ο Σκίρωνας καθόταν πάνω από την ακρογιαλιά, σε ένα βράχο όπου βρισκόταν το μοναδικό πέρασμα για τους ταξιδιώτες. Ο ληστής έλεγε στους διαβάτες να του πλύνουν τα πόδια και μόλις αυτοί έσκυβαν τους γκρέμιζε κάτω στη θάλασσα, όπου ξεσκίζονταν από τη σαρκοβόρα χελώνα. Η χελώνα είναι ένα από τα ζώα-σύμβολα του Καρκίνου. Ο Θησέας γκρέμισε το Σκίρωνα, στέλνοντάς τον στο ίδιο τέλος με τα θύματά του. Ύστερα ο Θησέας κατέβηκε στην ακροθαλασσιά και σκότωσε το τέρας. Το καβούκι της πελώριας χελώνας το χρησιμοποίησε για ασπίδα, εικόνα που μας θυμίζει το περιστατικό, πάλι στον Καρκίνο, της σφαγής της Μέδουσας, όπου ο Περσέας χρησιμοποιεί την μαγική ασπίδα του σαν καθρέφτη, για να βλέπει τη Μέδουσα χωρίς να πετρωθεί.

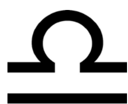
♏ **Σκορπιός**

Στη συνέχεια ο Θησέας πάλεψε με τον Κερκύονα κοντά στην Ελευσίνα, έτσι όπως πάλεψε ο Ηρακλής με τον Ανταίο. Ο Κερκύων ήταν ένας φιδάνθρωπος, απόγονος όπως λεγόταν του Κέκροπα. Το όνομά του σημαίνει αυτός με την ουρά και υποχρέωνε τους διαβάτες σε έναν αγώνα πάλης.

Ο Θησέας τον νίκησε σφίγγοντάς τον γερά, ώσπου τον έπνιξε, χωρίς να τον αφήσει να αγγίξει με τα πόδια του τη

γη, από όπου έπαιρνε δύναμη. Αυτός ο χθόνιος γίγαντας, απόγονος του Κέκροπα και του Εριχθόνιου, ήταν ο φύλακας της περιοχής, ο πολεμιστής που εκφράζει την Αριανή δύναμη, της οποίας ο πλανήτης κυβερνάει το Σκορπιό. Πάνω από τον αστερισμό του Σκορπιού, ουράνιος φύλακας, επαγρυπνεί ο αστερισμός του Οφιούχου, που στην περιπέτεια του Θησέα αναπαριστάνεται με το φιδάνθρωπο Κερκύονα.

Τα χθόνια, απόκρυφα και βίαια χαρακτηριστικά του ζωδίου αυτού εκδηλώνονται, στην αρνητική τους όψη, στην πάλη του Κερκύονα με το Θησέα. Συμβολικά ο Ήρωας πολεμά με το αρνητικό παρελθόν του, εφόσον είναι κι ο ίδιος απόγονος του ιδρυτή της Αθήνας, και το «πνίγει». Με αυτό τον τρόπο σκοτώνει ένα μέρος του εαυτού του (το αρνητικό), όπως αναλογικά κάνει ο Σκορπιός με το κεντρί όταν βρίσκεται σε κίνδυνο.

Ζυγός

Η εικόνα του Ζυγού, της ισορροπίας, εκφράζεται στο περιστατικό με τον Προκρούστη, ο οποίος είχε το σιδεράδικό του στην κοιλάδα του Κηφισού της Αττικής ή σύμφωνα με άλλη εκδοχή πάνω στην οροσειρά του Κορυδαλλού. Εκεί είχε ένα κρεβάτι σιδερένιο ή πέτρινο, σκαμμένο σε ένα βράχο, όπως αναφέρεται σε άλλη εκδοχή, όπου ξάπλωνε με το ζόρι τους διαβάτες. Αν ο άμοιρος διαβάτης ήταν κοντός τον τέντωνε, ώστε να έρθει στα μέτρα του κρεβατιού, αν όμως ήταν ψηλός και περίσσευαν τα πόδια του τα έκοβε. Κάβειρος σιδεράς, με το σφυρί και τα σύνεργα στο χέρι, ο Προκρούστης, είναι μια έκφραση του Ήφαιστου, νόμιμου άνδρα της θεάς Αφροδίτης, που κυβερνά το ζυγό. Το γεγονός ότι ο Προκρούστης, δηλαδή ο τανυτής (αυτός

που τεντώνει), προσπαθούσε να φέρει καθετί στο μέτρο του κρεβατιού του, αποφεύγοντας υπερβολή και έλλειψη, είναι μια συμβολική ένδειξη της σχέσης με το σύμβολο της ισορροπίας, της μέσης οδού και του μέτρου, που είναι ο Ζυγός.

Ο Θησέας πολεμά μαζί του και αφού τον νικήσει, τον ξαπλώνει πάνω στο κρεβάτι και τον σκοτώνει με τον ίδιο τρόπο που αυτός είχε βασανίσει και σκοτώσει τόσους άλλους ανθρώπους. Με αυτό το τελευταίο κατόρθωμα, πριν φτάσει δοξασμένος στην Αθήνα, ο Ήρωας εκτέλεσε πάνω στο ζωδιακό τροχό την πρώτη φάση ενός συμβολικού ουράνιου χορού στη γη της Αττικής, που θα μπορούσαμε να συμβολίσουμε γεωμετρικά με το ένα κομμάτι του σταυρού της σβάστικας.

Ο χορός αυτός θα ολοκληρωθεί εν συνεχεία ακολουθώντας μια πηδηχτή αναδρομική ζωδιακή πορεία, ώσπου να φτάσει στο τέλος με το θάνατο του Αιγέα στην θάλασσα του Υδροχόου.

♍ **Παρθένος**

Η διπλή όψη της Παρθένου αντανακλάται στα δύο γυναικεία πρόσωπα, της Μήδειας (αρνητική όψη του ζωδίου) και της Αριάδνης (θετική και αγνή όψη). Ο Θησέας φτάνει στην Αθήνα, όπου, χωρίς να τον αναγνωρίσει, ο Αιγέας του προσφέρει φιλοξενία.

Η γυναίκα του Μήδεια όμως τον αναγνωρίζει αμέσως εξαιτίας των μαγικών της ικανοτήτων και καταστρώνει ένα σχέδιο για να τον δολοφονήσει, επειδή αλλιώς δεν θα έβλεπε ποτέ στο βασιλικό θρόνο της Αθήνας το γιό της Μέδο. Έτσι συνωμοτεί και πείθει τον Αιγέα να τον

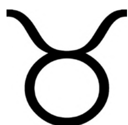
καλέσει σε συμπόσιο (το ερμητικό στοιχείο της πονηριάς) και βάζει δηλητήριο στην κούπα του. Τότε όμως ο Αιγέας αναγνωρίζει το γιο του από το σπαθί και τα πέδιλα και, αφού χύνει το κρασί, τον αγκαλιάζει τρελός από τη χαρά του.

Η Μήδεια και ο Μέδος εξορίζονται ή πεθαίνουν σε μια πυρκαγιά στα ανάκτορα, σύμφωνα με κάποια άλλη εκδοχή. Αργότερα στη μορφή της Αριάδνης ο Θησέας θα ξανασυναντήσει αυτό το ζώδιο, που κυβερνιέται από τον Ερμή. Με τη βοήθεια της πολυμηχανίας της παρθένου κόρης του Μίνωα, ο ήρωας-Ήλιος θα μπορέσει να βγει ζωντανός από το λαβύρινθο, αφού σκοτώσει τον Μινώταυρο.

♌ **Λέων**

Λέει η ιστορία ότι εκτός από τη Μήδεια ο Θησέας είχε κι άλλους εχθρούς στην Αθήνα. Ήταν οι Παλλαντίδες, δηλαδή ο Πάλλας και οι 50 γιοί του, που ήλπιζαν να σφετεριστούν το θρόνο μετά το θάνατο του Αιγέα. Τις ραδιουργίες τους προδίδει όμως στον Περσέα ο κήρυκας του Πάλλα, που λεγόταν Λέως, και αποκαλύπτει στον ήρωα την παγίδα που του είχαν στήσει οι συνωμότες. Έτσι μπορεί ο Θησέας να κατατροπώσει τους εχθρούς του και σχεδόν να τους εξοντώσει όλους.

Το ζώδιο του Λέοντα με τα χαρακτηριστικά της ειλικρίνειας, της πιστότητας και της μεγαλοψυχίας που προστατεύει το δίκαιο της βασιλείας, εκφράζεται από τον πιστό στο Θησέα ευγενή κήρυκα. Η γρήγορη και θηριώδης (λιονταρίσια θα λέγαμε) αντίδραση του Θησέα για να εξοντώσει τους εχθρούς, δείχνει επίσης την επίδραση του ζωδίου του Λέοντα.

Ο Ταύρος του Μαραθώνα

Κάποια στιγμή, σύμφωνα με μια εκδοχή του μύθου, η Μήδεια στέλνει το Θησέα να σκοτώσει έναν τρομερό ταύρο, που πιθανόν ήταν αυτός που είχε αφήσει ελεύθερο στο Μαραθώνα ο Ηρακλής, αφού τον έφερε από την Κρήτη.

Όταν γυρίζει ζωντανός η μάγισσα αποφασίζει να τον δηλητηριάσει, οπότε η φάση αυτή θα συνέβαινε πριν από το ζώδιο του Λέοντα. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, τον άθλο αυτό τον πραγματοποιεί ο Θησέας αφού η Μήδεια έχει ήδη εξοριστεί, λόγω των ραδιουργιών της, και αφού έχει εξολοθρεύσει τους Παλλαντίδες. Σε αυτό το περιστατικό της σύλληψης του Ταύρου του Μαραθώνα, εμφανίζεται στη διήγηση του μύθου μια καλή γριά που τον φιλοξενεί και τον συμβουλεύει, πριν συναντήσει τον Ταύρο. Λεγόταν Εκάλη και εδώ συμβολίζει μια μορφή της Αφροδίτης, του πλανήτη του Ταύρου, που ήθελε να βοηθήσει τον ήρωα να ξεπεράσει την φάση του ζωδίου αυτού.

Ιχθύες

Γνωστή σε όλους είναι η φάση του Μύθου όπου ο Θησέας αναγκάζεται να πάει στην Κρήτη για να σκοτώσει τον Μινώταυρο και να απελευθερώσει την Αθήνα από τον φρικτό φόρο των δεκατεσσάρων νέων, που κάθε εννέα χρόνια έρχονταν οι Κρήτες να εισπράξουν από το λαό του. Αυτό δείχνει μια εξάρτηση της Αθήνας από την Κρήτη όχι μόνο οικονομική ή πολιτική, αλλά επίσης θρησκευτική ή μυστηριακή. Κι αυτό, επειδή οι επτά νέοι και οι επτά νέες (συμβολικός αριθμός σε σχέση με τις ακτίνες ή επίπεδα συνείδησης στην αρσενική και θηλυκή όψη τους) αποτε-

λούσαν μια αναγκαστική προσφορά ή αφιέρωση στο ναό, όπου λατρευόταν κάποια ταυρόμορφη θεότητα.

Πιθανόν η φήμη ότι τους έτρωγε ο Μινώταυρος να δημιουργήθηκε, για να προστατευθούν τα παιδιά που ήταν αφιερωμένα στα μυστήρια του ναού από κάθε πιθανή απόπειρα λύτρωσης. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι ο άθλος του Θησέα θα είχε σχέση με την αυτονομία ή ανεξαρτησία της Αθήνας από το Μινωικό Πολιτισμό, όσον αφορά στις λατρείες και τα Μυστήριά τους αλλά και με πολιτικές και οικονομικές προεκτάσεις. Ο Θησέας αποφασίζει να πάει μαζί τους, για να σκοτώσει το Μινώταυρο και να τους γλυτώσει.

Άλλη όμως εκδοχή αναφέρει ότι ο ίδιος ο Μίνωας έρχεται στην Αθήνα και τον διαλέγει, για να είναι και αυτός μέσα στην ιερή πομπή για τη θυσία στο θεό που όπως αναφέραμε δεν πρόκειται, σύμφωνα με την εσωτερική άποψη, για μια θυσία της φυσικής ζωής αλλά της πνευματικής. Οι νέοι και οι νέες που θυσιάζονταν, αφιερώνονταν στην υπηρεσία του θεού ως ιερείς ή ιέρειες, πεθαίνοντας με αυτόν τον τρόπο για την κοσμική ζωή. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ο Θησέας καλεί το Μίνωα να αποδείξει ότι είναι γιος του Δία, γιατί η συμπεριφορά του δεν άρμοζε σε θεάνθρωπο. Αυτό έγινε γιατί ο βασιλιάς πείραξε μια από τις νεαρές και αυτή ζήτησε τη βοήθεια του Θησέα. Θυμωμένος ο Μίνωας προσεύχεται στο Δία, ο οποίος στέλνει έναν κεραυνό στο πλοίο, ως απόδειξη πως είναι γιος του όπως ισχυριζόταν. Πετάει στη θάλασσα λοιπόν το δαχτυλίδι του και προκαλεί το Θησέα να βουτήξει και να του το φέρει πίσω. Αυτός, αφού προσευχήθηκε στον πατέρα του, ρίχθηκε στη θάλασσα και σαν πραγματικό ψάρι έφτασε στο βυθό, μέχρι το παλάτι του Ποσειδώνα και

της Αμφιτρίτης, που του έδωσαν το δακτυλίδι για να το πάει πίσω στο Μίνωα ως απόδειξη της θεϊκής καταγωγής του.

Είμαστε στο ζώδιο των Ιχθύων που έχει κυβερνήτες τον πλανήτη Ποσειδώνα και τον πλανήτη Δία, τον προστάτη του Μίνωα. Με την ενεργητική βοήθεια του πατέρα του κατορθώνει ο Θησέας να προχωρήσει στο ηλιακό ταξίδι του, ξεπερνώντας τον οίκο των Ιχθύων. Ο Τρίτωνας, γιος του Ποσειδώνα, επομένως αδελφός του Θησέα, θα τον συνοδεύσει μέχρι την επιφάνεια, όπου με ζητωκραυγές χαράς οι νεαροί σύντροφοί του πάνω στο Μινωικό πλοίο, παρακολουθούσαν τη θαυμαστή αυτή εμφάνιση των δύο ψαρανθρώπων (οι δύο Ιχθύες).

Αιγόκερως

Μπαίνοντας στο άντρο του Μινώταυρου, στο λαβύρινθο, μπαίνει ο Θησέας στο σπήλαιο του Χρόνου, όπου κατοικεί ο γέροντας Κρόνος με το δρέπανο, το όπλο που χρησιμοποίησε για να ευνουχίσει τον πατέρα του τον Ουρανό. Ή είναι μήπως ο Χάρος αυτός που κάθεται στο σκοτεινό και υγρό βάθος του λαβύρινθου με ταυρόμορφη κεφαλή;

Ο Μινώταυρος είναι ο γέροντας του θανάτου, ο χρόνος που καταβροχθίζει τα πάντα. Αν μπει κανείς μέσα και δεν καταβροχθιστεί από το τέρας, αλλά αντίθετα το νικήσει, μονάχα από ένα δρόμο θα μπορέσει να βγει: από τον ίδιο που μπήκε. Βαδίζοντας οπισθοδρομικά το δρόμο στον οποίο προχώρησε, για να νικήσει το χρόνο-χάρο, είναι ο μόνος τρόπος να βγει ζωντανός ο ήρωας έξω από το σπήλαιο, στο φως της ημέρας του ίδιου χώρου και χρόνου, στον οποίο μπήκε λίγο πριν. Γι’ αυτό η κίνηση εισό-

Ο Θησέας σκοτώνει τον Μινώταυρο

δου και εξόδου στο λαβύρινθο θα πρέπει να είναι σπειροειδής σαν το στρόβιλο μιας ρουφήχτρας.

Ο Θησέας λοιπόν, με τη βοήθεια της συμβουλής και του νήματος που του δίνει η Αριάδνη, μπαίνει στο Λαβύρινθο, που έχει μορφή κοχλία, φονεύει (δηλαδή εξουσιάζει) το Μινώταυρο -τον λέγανε και Αστερία, συμβολίζοντας κάποιο άστρο του ουρανού, ίσως τον πλανήτη Κρόνο- και βγαίνει σώος ελευθερώνοντας και τους δεκατέσσερις συντρόφους του. Κατ' άλλη εκδοχή η Αριάδνη δεν δίνει στον αγαπημένο της το αδράχτι με το νήμα, αλλά ένα διάδημα με ένα φωτοβόλο σμαράγδι στο κέντρο, το οποίο οδήγησε το Θησέα έξω από το λαβύρινθο, ως νικητή του χρόνου. Ο χρόνος λοιπόν είναι ο κύριος εσωτερικός συμβολισμός του σπειροειδούς λαβυρίνθου, όχι μόνο στην Αρχαία Ελλάδα, αλλά και σε άλλους παραδοσιακούς μυητικούς πολιτισμούς.

♒ Υδροχόος

Ο Θησέας φεύγει νικητής από την Κρήτη, παίρνοντας μαζί τους δεκατέσσερις νέους της Αθήνας, καθώς και την Αριάδνη, την οποία όμως θα εγκαταλείψει στη Νάξο. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή ο Διόνυσος τον αναγκάζει να την αφήσει, γιατί είναι δική του νύφη. Φτάνοντας όμως ξεχνάει να αλλάξει τα μαύρα πανιά και να βάλει τα άσπρα (ή κόκκινα) όπως είχε συμφωνήσει με τον Αιγέα, τον πατέρα του. Μας είναι γνωστό το περιστατικό: ο Αιγέας συντριμμένος, γιατί νόμισε ότι ο γιος του είχε νικηθεί και καταβροχθιστεί από το τέρας, ρίχνεται στη θάλασσα και πνίγεται, καταχτυπημένος στους αιχμηρούς βράχους της ακτής. Η πιο αποδεκτή εκδοχή μας λέει ότι αυτό συνέβη στο Σούνιο, όπου υπάρχει ναός του Ποσειδώνα. Έτσι πήρε το όνομά του το Αιγαίο Πέλαγος.

Αυτή η τελευταία φάση του ταξιδιού του Θησέα μας φέρνει στο ζώδιο του Υδροχόου, όπου τελειώνει ο ηρωικός αυτός κύκλος και ο Ήλιος-Θησέας ενθρονίζεται ως βασιλιάς στην Αθήνα. Εκεί θα αρχίσει, έτοιμος πλέον και ολοκληρωμένος Ηλιακός ήρωας μετά από τη ζωδιακή μυητική του πορεία, τις διάφορες οργανωτικές, πολιτικές, νομοθετικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, που τον έκαναν ξακουστό στους Έλληνες γενικά και στους Αθηναίους συγκεκριμένα όλων των εποχών.

Στο μυθικό βίο του Θησέα προστίθενται κι άλλες περιπέτειες μετά από αυτόν τον πρώτο Ζωδιακό Κύκλο που, όπως συμβαίνει και με τον Ηρακλή, τον φέρουν να συμμετέχει και σε άλλες ζωδιακές θα λέγαμε αποστολές. Κάποιες από αυτές είναι η Αργοναυτική εκστρατεία, πόλεμοι με Αμαζόνες και Κενταύρους, αρπαγές γυναικών, όπως της Ωραίας Ελένης και της Περσεφόνης και άλλες.

Αλλά θα αφήσουμε στον αναγνώστη την ευχαρίστηση να τις μελετήσει και να τις αποκρυπτογραφήσει, με τη βεβαιότητα ότι θα μπορέσει ο ίδιος να ξετυλίξει, έστω με κάποια δυσκολία το νήμα της Αριάδνης...

ΙΑΣΟΝΑΣ

Κλείνουμε, με αυτόν τον Ήρωα της Θεσσαλίας, τον κύκλο των τεσσάρων Ελλήνων Ηλιακών ηρώων, που περιλαμβάνει το κεφάλαιο αυτό. Περιοριστήκαμε στους πιο γνωστούς και σημαντικούς, για τους οποίους έχουν διασωθεί αρκετά στοιχεία και μέσα στις μυθικές παραδόσεις αλλά και τις ιστορικές αναφορές. Γιατί ενώ διαβλέπουμε, για παράδειγμα, στον Ορφέα, στον Αχιλλέα ή στον Οιδίποδα, μερικά ίχνη ζωδιακών συμβολισμών, δεν υπάρχουν όμως αρκετά στοιχεία στην ιστορία τους, ώστε να ολοκληρωθεί η ζωδιακή τους πορεία.

Στην παράδοση γι' αυτούς αναφέρονται μονάχα μερικά περιστατικά της ζωής τους, που ύστερα χρησιμοποιήθηκαν και, ενδεχομένως, αλλοιώθηκαν από τους μεταγενέστερους ποιητές και τραγικούς. Στην Κολχίδα, ο βασιλιάς μάγος Αιήτης, γιος του Ήλιου (αλληγορία του αετού) φύλαγε το χρυσόμαλλο δέρας του κριού με τον οποίο είχε έρθει στη χώρα του ο Φρίξος από τον Ορχομενό της Βοιωτίας.

Η μυθική αναφορά μας φέρνει λοιπόν στην αρχή της Μεγάλης Εποχής του Κριού, γύρω στο μέσον της 3ης χιλιετίας π.Χ. Σε αυτήν τη χρονική στιγμή θα διεξαχθεί μια συμβολική μάχη μεταξύ του Αιήτη και του Ιάσονα, που αντιστοιχούν στους αστερισμούς του Αετού και του Το-

ξότη, οι οποίοι στον ουρανό βρίσκονται μαζί. Ποιος θα επικρατήσει στο Ζωδιακό Κύκλο της Εποχής του Κριού; Θα μας το πει η ιστορία της Αργοναυτικής Εκστρατείας.

Ο Ιάσονας ανήκει στην μικροεποχή του Τοξότη όπως και ο Ηρακλής, αλλά μέσα στο Μεγάλο Μήνα του Κριού. Αντίθετα με τον Ηρακλή που ανήκε στο Μεγάλο Μήνα του Λέοντα, χιλιάδες χρόνια πριν, καθώς και οι δύο ανατρέφονται κοντά στο σοφό Κένταυρο Χείρωνα, διαχρονικό σύμβολο του αστερισμού του Τοξότη. Σε όλη την περιπέτειά του ο ήρωας θα φέρει μαζί του τη σοφία του Κενταύρου, σαν να είναι ο ίδιος, όπως διηγείται η παράδοση πως απάντησε στον εχθρό του, το σφετεριστή βασιλιά της Ιωλκού, Πελία.

Όπως σε άλλους μύθους, είναι ο υποψήφιος ήλιος που αναζητά το χαμένο θρόνο του και, ως οδοιπόρος πολεμιστής (εδώ κάτω από την επίδραση του κενταύρου Τοξότη), οφείλει να κάνει άθλους, για να αποδείξει την αξία του και να ξεπεράσει νικηφόρα τις δώδεκα ζωδιακές φάσεις των δοκιμασιών πριν φτάσει στο κέντρο, στον Ηλιακό θρόνο του.

Οι Αργοναύτες επάνω στο πλοίο Αργώ, 420 - 390 π.Χ

Μετά από δώδεκα χρόνια εκπαίδευσης κοντά στο Χείρωνα, ο Ιάσονας, αποφασίζει να γυρίσει στην Ιωλκό, για να διεκδικήσει το θρόνο του Πελία, ο οποίος τον είχε σφετεριστεί από τον πατέρα του Αίσονα. Εκεί τον θεωρούσαν νεκρό και μόνο ο Πελίας τον αναγνώρισε, επειδή υπήρχε χρησμός του Απόλλωνα που του έλεγε να φοβάται τον μονοσάνδαλο και ο Ιάσονας έφτασε στην Ιωλκό με ένα μόνο σανδάλι.

Το άλλο το είχε χάσει λίγο πριν όταν πέρασε την Ήρα, μεταμορφωμένη σε γριά, πάνω στις πλάτες του από τη μία όχθη του ποταμού στην άλλη.

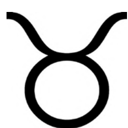
Κριός

Ο Ιάσονας ανακοινώνει καθαρά στον Πελία τους λόγους της άφιξής του και με τόση ειλικρίνεια, θάρρος και τόλμη, που αυτός φοβάται να τον αντιμετωπίσει. Ο ορμητικός ήρωας στέκει μπροστά στο λαό ως ένας νέος Άρης: σιωπηλός, με δύο κοντάρια στα χέρια, ντυμένος με δέρμα πάνθηρα.

Η τόλμη, η πρωτοβουλία, η σιγουριά και η ειλικρίνειά του μας δείχνουν το ζώδιο του Κριού σε αυτήν τη φάση, με την επίδραση του πλανήτη Άρη. Τελικά ο Πελίας θα δεχθεί το αίτημά του μόνο αν πάει στην Κολχίδα και φέρει το χρυσόμαλλο δέρας, το οποίο συνδέεται με την ψυχή του Φρίξου και των προγόνων τους. Χωρίς φόβο ο Ιάσονας δέχεται και αρχίζει να μαζεύει όλους τους ήρωες της Ελλάδας, για να πάρουν μέρος στην εκστρατεία της οποίας, όπως επιβάλλει το ζωδιακό στοιχείο του Κριού, ο ίδιος θα πρέπει να είναι αρχηγός αντί του Ηρακλή, όπως θέλανε οι περισσότεροι ήρωες που θα τον συνόδευαν.

Σε όλους είναι γνωστή η συνάθροιση, καθώς και οι ήρωες που πρωταγωνιστούν, επομένως δεν θα χρειαστεί

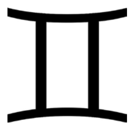
να επιμείνουμε περισσότερο στα στοιχεία αυτά. Έτσι λοιπόν όταν είναι όλα έτοιμα και κυρίως το πλοίο Αργώ, που κατασκευάστηκε με τη βοήθεια της θεάς Αθηνάς, ξεκινούν για τη Μαύρη Θάλασσα, κάνοντας πρώτα μια θυσία στον Απόλλωνα. Η αφετηρία, η πρώτη ώθηση της αργοναυτικής εκστρατείας δίνεται στον Κριό και θα ολοκληρωθεί, μόνο όταν θα έχουν οι ήρωες αποκτήσει και επιστρέψει στην πατρίδα του το πολύτιμο και ιερό δέρμα του χρυσού Ηλιακού Κριαριού.

Ταύρος

Το αρνητικό, στέρεο και γήινο στοιχείο του ζωδίου, διοικούμενο από τη ζωική και χθόνια όψη της Αφροδίτης, συναντάμε στο πρώτο στάδιο του ταξιδιού, όταν ξεμπαρκάρουν στο νησί της Λήμνου. Εκεί κυβερνούσαν μόνο γυναίκες που μισούσαν τους άνδρες και τους είχαν διώξει από το νησί. Αλλά χάρη στη μεσολάβηση της Αφροδίτης καταλήγουν σε συμφωνία και οι ήρωες φιλοξενούνται και γλεντούν με τις γυναίκες για πολλές μέρες, φτάνοντας στο σημείο ακόμα και να ξεχάσουν την αποστολή τους.

Όπως συμβαίνει με τον Οδυσσέα στη χώρα των Λωτοφάγων, μόνο ο Ηρακλής δεν συμμετείχε και στο τέλος θα υπενθυμίσει στους συντρόφους του την ιερή τους αποστολή. Υπάρχουν ακόμα περισσότερες ομοιότητες και παραλληλισμοί με την Οδύσσεια, όπως θα δούμε στη συνέχεια. Η λησμονιά, η έλλειψη πνεύματος περιπέτειας, η ρουτίνα, τα γήινα και ηδονιστικά γλέντια μας δείχνουν έντονα την παρουσία του Ταύρου στην αρνητική του όψη.

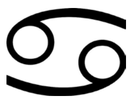
Δίδυμοι

Την περιπέτεια στη χερσόνησο Κύζικο με τους Δολιόνες μπορούμε να τη συσχετίσουμε με την Εστία των Διδύμων. Όπως στην Οδύσσεια ο Οδυσσέας αντιμετωπίζει το γίγαντα Πολύφημο στους Διδύμους, έτσι και στην Αργοναυτική εκστρατεία ο Ιάσονας και οι σύντροφοί του θα αντιμετωπίσουν τους γίγαντες με τα έξι χέρια, που ζούσαν γειτονικά των Δολιόνων. Αφού ο βασιλιάς Κύζικος φιλοξένησε εγκάρδια και αδελφικά τους Αργοναύτες, όταν αυτοί ετοιμάζονταν πλέον να φύγουν, τους επιτίθενται ξαφνικά οι γίγαντες και αρχίζουν να τους πετάνε πελώριους βράχους, όπως ακριβώς είχε κάνει και ο θυμωμένος Πολύφημος με το πλοίο του Οδυσσέα. Γίνεται σκληρή μάχη, μέχρι που πεθαίνουν όλοι οι σκληροτράχηλοι γίγαντες με τη βοήθεια κυρίως του Ηρακλή. Βγαίνουν λοιπόν στο πέλαγος, αλλά χωρίς να το προσέξουν, κακός άνεμος τους φέρνει ξανά πίσω στη χερσόνησο της Κυζίκου όταν είναι πια νύχτα. Τότε τους επιτίθενται οι Δολιόνες που τους νομίζουν για εχθρούς.

Σε αυτή την αδελφική μάχη πεθαίνει ο βασιλιάς τους ο Κύζικος, που δημιούργησε τόσο στενή φιλία με τον Ιάσονα. Αυτή η ανήκεστη και τυφλή μάχη μεταξύ αδελφικών φίλων εκφράζει την εικόνα της ουράνιας μάχης των Διδύμων. Ένας θα πεθάνει... ο καλός Κύζικος θα σκοτωθεί από τον Ιάσονα μέσα στην ατυχή σύγχυση του νυχτερινού μακελειού.

Συμβολικά συνδεδεμένοι με το ζώδιο των Διδύμων είναι τα αδέλφια, οι φίλοι και οι γείτονες, με τους οποίους συγκρούεται ο Ιάσονας: τους Δολιόνους και τους γειτονικούς γίγαντες. Έτσι θα πεθάνουν και ο Κύζικος και οι γίγαντες ως θνητό αντίβαρο του ήρωα Ιάσονα σε αυτήν τη

δυαδική φάση. Συναντάμε εδώ ένα σημαντικό ελάττωμα της αρνητικής όψης των Διδύμων, την επιπολαιότητα, που προκαλεί αυτήν την ανόητη μάχη, η οποία σε φυσιολογικές συνθήκες προσοχής και φρονιμάδας, ποτέ δεν θα είχε συμβεί. Όταν κατάλαβαν το λάθος τους, τους έπιασε φρίκη και επί τρεις μέρες κλαίγανε τον πεθαμένο βασιλιά. Από τη λύπη της η νιόπαντρη γυναίκα του, η Κλητώ, αυτοκτόνησε. Μετά από δώδεκα μέρες όταν φύσηξε άνεμος ευνοϊκός, ξεκίνησαν οι Αργοναύτες.

Καρκίνος

Ο επόμενος σταθμός του ταξιδιού είναι στη Μυσία, όπου ξεμπαρκάρουν, για να πάρουν τρόφιμα και νερό. Εκεί, στις Νύμφες των νερών, χάνουν οι ήρωες τον Ύλα και τον Ηρακλή, ο οποίος συνέχισε τους άθλους του. Πολύ στενοχωρήθηκαν οι Αργοναύτες, όταν είδαν ότι έλειπαν οι δύο σύντροφοί τους, αλλά έπρεπε να συνεχίσουν το ταξίδι. Εκεί στη θάλασσα, ακριβώς όταν φιλονικούσαν άσχημα ο Τελαμώνας και ο Ιάσονας για το βιαστικό ξεκίνημα που τους έκανε να μην περιμένουν το μεγάλο ήρωα, εμφανίζεται ξαφνικά ο Γλαύκος, ξεπροβάλλοντας από τα κύματα. Ο μάντης Γλαύκος, μια όψη του Ποσειδώνα, είχε ήδη βοηθήσει τους Αργοναύτες στην κατασκευή του πλοίου Αργώ και τώρα, με θαλασσινή όψη τους καθησυχάζει και τους λέει ότι ήταν θέλημα των θεών οι δύο ήρωες να μείνουν στη Μυσία. Σε αυτό το περιστατικό αναγνωρίζεται το στοιχείο του Καρκίνου, η θαλάσσια μορφή που καθησυχάζει κάθε καχυποψία, φιλονικία και πληγωμένη ευαισθησία, όπως του Τελαμώνα.

Ο Γλαύκος κάλλιστα θα μπορούσε να είχε πάρει, για να εμφανιστεί στους Αργοναύτες, τη μορφή μιας θαλάσ-

σιας χελώνας ή ενός πελώριου κάβουρα, που είναι και τα δύο κύρια σύμβολα αυτού του ζωδίου.

Λέων

Ακολουθώντας τη ζωδιακή μυητική τους πορεία, οι ήρωες έφθασαν στις ακτές της Βιθυνίας, όπου οι Βεβρύκοι δεν τους δέχθηκαν καλά. Ο Πολυδεύκης μονομαχεί με το βασιλιά τους τον Άμυκο, που περηφανευόταν ότι κανείς δεν μπορούσε να τον νικήσει σε αγώνα πάλης. Η νίκη πάνω στο δεσποτικό και υπερήφανο βασιλιά, αντιστοιχεί με την κατάκτηση των αρνητικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν το ζώδιο του Λέοντα εκφράζονται στο πρόσωπο του Άμυκου. Επακολούθησε μάχη μεταξύ των δύο ομάδων, γιατί οι Βεβρύκοι επιτέθηκαν άγρια βλέποντας νεκρό το βασιλιά τους.

Σαν λιοντάρια μάχονταν οι ήρωες και οι εχθροί τράπηκαν σε φυγή. Οι Αργοναύτες τους κυνήγησαν και σε λίγη ώρα γύρισαν στο ακρογιάλι φορτωμένοι με πλούσια λάφυρα. Το θετικό στοιχείο του ΄Ηλιου-Ιάσονα νίκησε το αρνητικό, θρασύ και δεσποτικό του Άμυκου.

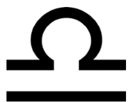

Παρθένος

Μετά από μέρες θαλασσοπορίας έφθασαν στις ακτές της Θράκης, όπου συνάντησαν το γέρο μάντη Φινέα, πρώην βασιλιά της Θράκης, βασανισμένο από την τύφλωση που του είχε στείλει ο Δίας ως τιμωρία για την κατάχρηση της μαντικής ενόρασής του. Είχε επίσης δεχτεί βαριά κατάρα από τον ΄Ηλιο να μην μπορεί να φάει. Πριν προλάβει να βάλει φαγητό στο στόμα του έρχονταν οι Άρπυιες και του το άρπαζαν. Σε μια αγγειογραφία φαίνονται ο Φινέας και οι Άρπυιες, που τις κυνηγούν οι γιοι του Βορέα, ενώ ο Ερμής επιβλέπει την καταδίωξη ως πλανήτης-κυβερνήτης στην Παρθένο.

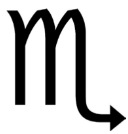
Το γυναικείο στοιχείο της Παρθένου συμβολίζει σε αυτήν τη φάση η γυναίκα του Φινέα, η Εριχθώ, μια παραλλαγή της Περσεφόνης ή Χθονίας, η οποία μαζί με την Άρτεμη είναι θεότητες-όψεις του ζωδίου αυτού. Έτσι, σύμφωνα με μια διπλή ερμηνεία, ο Φινέας θα ήταν σύζυγος της βασίλισσας του Άδη και της κόρης του Βορέα, που και τις δύο τις έλεγαν Χθονίες.

Χαρακτηριστικά του ζωδίου της Παρθένου, που βρίσκονται στη φάση του Φινέα, είναι το χθόνιο στοιχείο, η υποταγή, η διορατικότητα, ο νευρικός χαρακτήρας, η μανία για την καθαριότητα και τις δίαιτες (που ακραία δείχνεται με το ότι δεν μπορεί να τρώει τίποτε και ό, τι απομένει σκορπίζει δυσοσμία) και η έλλειψη τόλμης και δύναμης. Αυτό το τελευταίο τον εμποδίζει να αντιμετωπίσει τις Άρπυιες και αναγκάζεται να περιμένει παθητικά τον ερχομό των γιων του Βορέα με την Αργοναυτική εκστρατεία.

Ζυγός

Είδαμε ότι στο Ζωδιακό κύκλο της Οδύσσειας, η εστία του Ζυγού αντιστοιχούσε με την κάθοδο στον Άδη και την επίκληση στο μάντη Τειρεσία, ο οποίος θα αποκαλύψει στον Ήρωα τους κινδύνους που τον περιμένουν στο μέλλον. Κατ' αναλογία λοιπόν στο Ζυγό, στη μέση του ηλιακού ταξιδιού, ο μάντης Φινέας θα αποκαλύψει στον Ιάσονα τους κινδύνους του ζωδιακού του μέλλοντος, στο άλλο μισό του κύκλου.

Σκορπιός

Αντιπροσωπεύεται αυτό το ζώδιο του νερού από τις Άρπυιες, κόρες του Πόντου, εκείνα τα τερατώδη και σκοτεινά όντα με κεφάλι γυναί-

κας και κορμί αρπακτικού πουλιού, που βασάνιζαν το Φινέα. Οι δίδυμοι γιοι του Βορέα, Ζήτης και Καλάης θα τις κυνηγήσουν. Στον ουρανό του φθινοπώρου ο αστερισμός του Σκορπιού φεύγει και κρύβεται, όταν απέναντι στον τροχό, στο σημείο πολικότητας και αντίθεσης, αρχίζουν να εμφανίζονται οι Δίδυμοι. Έτσι θα απελευθερωθεί ο γέρο-μάντης από τα βάσανά του.

Τοξότης

Φεύγοντας από το Φινέα, οι ήρωες της Αργούς φτάνουν στις Συμπληγάδες πέτρες. Όπως στην Οδύσσεια, που περνούν γρήγορα σαν βέλος ανάμεσα στη Σκύλα και τη Χάρυβδη, έτσι και στην Αργοναυτική εκστρατεία, η Αργώ θα πρέπει να γίνει γρήγορη σαν σαΐτα, για να περάσει σώα ανάμεσα από τις Συμπληγάδες.

Αφού δοκιμάσει ο Ιάσονας με ένα περιστέρι, που κατορθώνει να περάσει, όπως τον συμβούλεψε ο Φινέας, περνάει ύστερα η Αργώ και καταστρέφεται μόνο λίγο στο τιμόνι, στο πίσω μέρος, όπως το περιστέρι, που είχε χάσει λίγα από τα φτερά της ουράς του βγαίνοντας από το μοιραίο πέρασμα. Σαν μέσα από τα σαγόνια μιας φάλαινας, που ανοιγόκλειναν πεινασμένα συνέχεια, έτσι πέρασε η Αργώ σπρωγμένη σαν από καλό τοξότη από τη θεά Ήρα, τη θηλυκή όψη του Δία, που κυβερνά το ζώδιο αυτό. Έτσι απομακρύνεται το Ηλιακό πλοίο από τον αστερισμό του Κήτους, που είναι ουράνιος φύλακας πάνω από τον Τοξότη.

Μόνο ο Ιάσονας, ο αναθρεμμένος από τον Κένταυρο, θα μπορούσε να πετύχει έναν τέτοιο άθλο. Έτσι, σαν σε ένα αστρικό ουράνιο ταξίδι, θα εισχωρήσουν οι Αργοναύτες στην περιοχή των νεκρών, στη μεταφυσική διάσταση του μυθικού χρόνου (συμβολίζεται με τον Κρόνο

που διοικεί τον Αιγόκερω), που φύλαγαν σαν πύλες οι Συμπληγάδες της ουράνιας φάλαινας.

Αιγόκερως

Ο νεοπλατωνικός Μύστης Πορφύριος, σχολιάζοντας τον Όμηρο, έγραψε το έργο του «Το Άνδρο των Νυμφών». Εκεί αναφέρει και εξηγεί ότι οι ψυχές των πεθαμένων, με σύμβολο μέλισσες ή πουλιά, βγαίνουν από τη γη από το βορειότερο σημείο του Ζωδιακού Κύκλου, που βρίσκεται στο αστερισμό του Αιγόκερω, όπου και κατοικούν τα σμήνη των φτερωτών ψυχών.

Από το νοτιότερο μέρος, τον Καρκίνο, έρχονται οι ψυχές από το θείο κόσμο, για να ξαναγεννηθούν στη γη. Μόνο οι μεγάλοι μύστες επιστροφής, όπως ο Μίθρας, ο Άγυς, ο Χριστός κ.λπ. έρχονται στη Γη και τη ζωή, από τον Αιγόκερω, δηλαδή το χειμερινό ηλιοστάσιο. Επίσης, μόνο οι ψυχές των μεγάλων ανδρών εγκαταλείπουν τη γη από τον Καρκίνο, πηγαίνοντας κατευθείαν στη χώρα των αθανάτων, από όπου δεν υπάρχει επιστροφή σε ένα θνητό γήινο σώμα (απελευθέρωση και εκτόξευση της ψυχής προς τον Σείριο, που επαγρυπνεί στον Καρκίνο).

Η επόμενη δοκιμασία των Αργοναυτών είναι με τις Στυμφαλίδες Όρνιθες, κοντά στο νησί του Άρη, θεού του πολέμου, που προκαλεί τους θανάτους. Οι όρνιθες συμβολίζουν τα σμήνη των ψυχών που πλανώνται στο βασίλειο των νεκρών, στην περιοχή του Αιγόκερω. Κάποια στιγμή, λέει η διήγηση, τα λαμπερά σαν το χαλκό πουλιά, έγιναν επικίνδυνα για τους ήρωες που, όπως τους είχε συμβουλέψει ο Φινέας, τα έδιωχναν κτυπώντας τα όπλα και τις ασπίδες τους και προκαλώντας με τεράστιο κρότο, τους ήχους του πολέμου και του βίαιου θανάτου. Έτσι απο-

κρούονται οι ψυχές-πουλιά και οι ήρωες μπορούν να συνεχίσουν ανενόχλητοι το ταξίδι τους.

♒ Υδροχόος

Ένας άλλος παραλληλισμός με την Οδύσσεια εμφανίζεται εδώ, στην εστία του Υδροχόου. Ο Οδυσσέας, ρουφηγμένος από τα νερά και ξεβρασμένος ύστερα στις ακτές των Φαιάκων, διηγείται στον Αλκίνοο τις περιπέτειες και το σκοπό του ταξιδιού του.

Ο Ιάσονας σε αυτή τη φάση του Ζωδιακού φθάνει στην Κολχίδα, παρουσιάζεται μπρος στο βασιλιά Αιήτη και του διηγείται τις περιπέτειές του και το λόγο της άφιξής του στη χώρα. Ύστερα, σύμφωνα με μια πολύ παλιά εκδοχή, ο Αιήτης τον στέλνει στη σπηλιά του δράκοντα που φύλαγε την ιερή βελανιδιά, από όπου κρεμόταν το χρυσόμαλλο δέρας.

Ο Ιάσονας με τον Πελία
(μουσείο του Λούβρου)

Εκεί, στο μυητικό άντρο, θα τελεστεί ο τελετουργικός θάνατος του ήρωα, που καταπίνεται από το δράκο και κατεβαίνει στη χώρα του Άδη, των νεκρών, στη σκοτεινή κοιλιά του δράκου-άντρου. Ύστερα από ορισμένο χρόνο, νικητής αλλά εξαντλημένος, ξεπροβάλλει ο Ιάσονας από το στόμα

του δράκου, από το βασίλειο του θανάτου. Αυτή η ανάσταση, με την έμμεση του ήρωα, συμβολίζει τη Μύησή του, το ότι θα μπορεί πλέον να γίνει κάτοχος του χρυσού κριού, του Ήλιου της Ζωής.

Η Αθηνά ή η Μήδεια, σύμφωνα με άλλη εκδοχή, θα βοηθήσει τον ήρωα να συνέλθει από τη σκληρή αυτή δοκιμασία. Η διαδικασία αυτή είναι κοινή, στις περισσότερες λεπτομέρειες, με τις τελετές μύησης, ανανέωσης και ανάστασης που συναντάμε σε άλλους Ηλιακούς μύθους και αντιστοιχεί με τη ζωδιακή εστία του Υδροχόου. Στο μύθο του Ηρακλή η φάση αυτή συμβολίζεται με τον άθλο του λιονταριού της Νεμέας, ο οποίος, αν και δεν αντιστοιχεί με τον Υδροχόο, όμως η πολικότητά του βρίσκεται παρούσα και εκφράζεται στον άθλο με τις δύο εισόδους που είχε το άντρο του θηρίου. Μετά από αυτό το περιστατικό, ο Ιάσονας παίρνει το χρυσόμαλλο δέρας και μαζί με τη Μήδεια φεύγει από την Κολχίδα, καταδιωκόμενος όμως από το στόλο του Αιήτη.

Ήταν δύσκολο για τους μεταγενέστερους αφηγητές να καταλάβουν και να δεχθούν αυτόν το μυητικό θάνατο και την ανάσταση του Ήρωα και γι’ αυτό προτίμησαν να διηγούνται άλλη εκδοχή, όπου παρουσιάζουν τον Ιάσονα να ξεπερνάει τρεις δοκιμασίες που του υπέβαλλε ο Αιήτης, για να αποκτήσει το ιερό δέρας. Χάρη στη βοήθεια της ερωτευμένης μαζί του Μήδειας, ο Ιάσονας θα καταφέρει να νικήσει και στις τρεις, να αρπάξει κρυφά το δέρας και να φύγει από την Κολχίδα. Οι δοκιμασίες αυτές αποτελούν πιθανόν παραπομπή, καθώς και μια παραλλαγή της αντίστοιχης φάσης στην ιστορία του Κάδμου, στους Θηβαϊκούς μύθους.

Ιχθύες

Στον αστερισμό αυτό αντιστοιχεί το φρικτό περιστατικό που υπάρχει σε μερικές παλαιότερες εκδοχές του μύθου, του τεμαχισμού του αδελφού της Μήδειας Άψυρτου από αυτήν, για να αποτρέψει από την καταδίωξη τον Αιήτη και τους Κολχιδείς. Σύμφωνα με τους παλιούς αφηγητές, όπως αναφέρει ο Απολλώνιος ο Ρόδιος, ο Άψυρτος ήταν ένα παιδί και ίσως όμοιος με τα άστρα που τρεμοσβήνουν στον ουρανό.

Η μητέρα του λεγόταν Αστερόδεια, δηλαδή «αυτή που είναι στην πορεία των άστρων» και συμβολίζει τη Σελήνη. Η Μήδεια τον πήρε όμηρο μαζί της στην Αργώ, καθώς έφευγε από την Κολχίδα με τους Αργοναύτες. Κάποια στιγμή ή μέσα στο πλοίο ή πριν ακόμα μπαρκάρουν, σύμφωνα με τις δύο εκδοχές, η Μήδεια σφάζει τον αδελφό της και τον κομματιάζει, πετώντας τα μέλη του στα πόδια των διωκτών.

Έτσι κερδίζουν πολύτιμο χρόνο και απόσταση από τους διώκτες, καθώς εκείνοι μαζεύουν τα κομμάτια, για να τα παραδώσουν στον πατέρα του, τον Αιήτη, που αργότερα θα τα ενώσει, όπως λέει η παράδοση, γιατί ήταν μεγάλος μάγος, όπως η κόρη του η Μήδεια την οποία είχε διδάξει. Αυτή η σφαγή και ο μαγικός διαμελισμός μοιάζει με το διαμελισμό του Όσιρι από το Σεθ, του Διονύσου Ζαγρέα από τους Τιτάνες, του Πέλοπα από τον πατέρα του τον Τάνταλο και ακόμα με το διαμελισμό ή πολλαπλασιασμό των άρτων και των ιχθύων από το Χριστό ή μόνο των ιχθύων από τον Ιωσήφ της Αριμαθείας, όπως θα δούμε αργότερα σε άλλο κεφάλαιο στον αντίστοιχο μύθο του βασιλιά Αρθούρου.

Σύμφωνα με κάποια συμβολική εξωτερική ερμηνεία, οι διαμελισμοί αυτοί συσχετίζονται με τη σπορά του σιταριού και γι' αυτό έχουν σχέση και με την ψυχή, και με τον αστερισμό των Ιχθύων, αφού και η πολικότητα του ζωδίου των Ιχθύων βρίσκεται στην Παρθένο, που σε πολλές αρχαίες παραστάσεις έχει σύμβολο το στάχυ. Ψωμί και ψάρι είναι πολικά και συμπληρωματικά σύμβολα στη ζωδιακή ερμηνεία.

Αυτός ο διαμελισμός του Άψυρτου ή πολλαπλασιασμός του είναι του από την μάγισσα Μήδεια, την πολική Παρθένο, δείχνει συμβολικά ότι βρισκόμαστε στον οίκο των Ιχθύων, όπου και ολοκληρώνεται επιτυχώς ο σκοπός της κατάκτησης του χρυσού κριού.

Το ζώδιο αυτό διοικεί στον κόσμο τις προδοσίες, τους φόνους, τις απόκρυφες και μαγικές επιστήμες, τις συνωμοσίες, στοιχεία που συναντάμε έντονα σε αυτή την τελευταία φάση της Αργοναυτικής εκστρατείας. Υπάρχει άλλη εκδοχή για το περιστατικό αυτό, αν και μικρότερου κύρους, που λέει ότι ο φόνος του Άψυρτου, που εδώ δεν είναι μικρό παιδί αλλά ο στρατηγός του καταδιωκτικού στόλου, γίνεται αργότερα, όταν η καταδίωξη φτάνει στο δέλτα του Ίστρου.

Μέσα σε ένα ναό, όπου η Μήδεια είχε καλέσει τον αδελφό της για διαπραγμάτευση, τον σκοτώνει και τον κομματιάζει. Αλλά ο συμβολισμός εξακολουθεί να είναι ο ίδιος. Δεν τελειώνουν όμως εδώ οι ζωδιακές περιπέτειες των Αργοναυτών, έστω κι αν έχει πλέον ολοκληρωθεί ένας ζωδιακός κύκλος. Από τη φάση αυτή και μέχρι την καταστροφή του Ιάσονα, θα αρχίσει μια αντίστροφη θα λέγαμε μέτρηση, όπου ο Ήλιος Ιάσονας διανύει ξανά τους οίκους των ζωδίων, από τον Υδροχόο μέχρι τον Κριό, κινούμενος δηλαδή αντίστροφα.

Έτσι η τρικυμία, που απειλεί να καταστρέψει τους ήρωες λόγω του ανόσιου φόνου, αντιστοιχεί με τον Υδροχόο, η εξιλέωση στο άντρο της Κίρκης με τον Αιγόκερω, το πέρασμα από τη Σκύλα με τον Τοξότη, όπως και στο ταξίδι του Οδυσσέα, οι Σειρήνες με το Σκορπιό, η δίκη του Αλκίνοου στη χώρα των Φαιάκων και ο γάμος του Ιάσονα με τη Μήδεια με το Ζυγό, η βοήθεια των Νεράιδων, η εμφάνιση του άσπρου αλόγου και το πέρασμα της Αργούς από την έρημο πάνω στους ώμους των ηρώων με την Παρθένο, η μάχη και θάνατος του Τάλου στην Κρήτη με το Λέοντα.

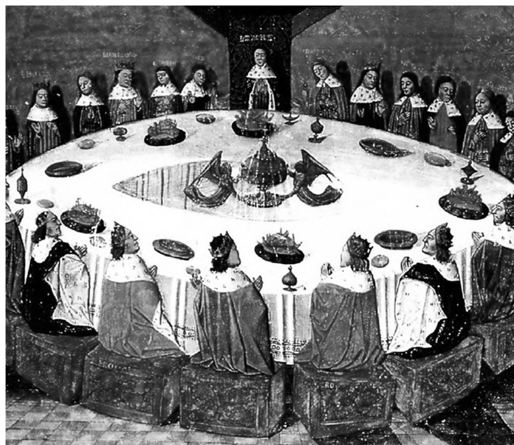
Το ζώδιο του Καρκίνου συσχετίζεται με το γεγονός της ανάδυσης του νησιού Θήρα σαν πελώριο καβούρι, όταν ο Εύφημος ρίχνει στη θάλασσα ένα όστρακο που του είχε κάνει δώρο ο Τρίτωνας. Ήδη στην Ιωλκό, η Μήδεια με μαγική τέχνη θα τεμαχίσει τον Αίσονα, για να τον αναστήσει ανανεωμένο μετά, ενώ τον κακό αδελφό του, τον Πελία, θα τον σκοτώσει με τον ίδιο τρόπο. Εδώ υπάρχει αντιστοιχία με τους Διδύμους, ενώ ο Ταύρος εκδηλώνει τα αστρολογικά χαρακτηριστικά του στη λησμονιά του Ιάσονα, που ξεχνάει τη Μήδεια σαν να είχε φάει λωτό και παντρεύεται τη Γλαύκη, την κόρη του βασιλιά της Κορίνθου Κρέοντα.

Μετά από τα γαμήλια γλέντια και τα ατέλειωτα φαγοπότια, που βρίσκονται κάτω από την αιγίδα της κατώτερης όψης της Αφροδίτης η οποία κυβερνά τον Ταύρο, η Μήδεια θα σκοτώσει με φωτιά, στον Κριό, τη νύφη και τον πατέρα της και ύστερα θα σφάξει τα παιδιά της με τον τυφλό θυμό ενός πληγωμένου Άρη. Τέλος η Μήδεια θα εξαφανιστεί στο άρμα του Ήλιου, του πατέρα της, αφήνοντας τον Ιάσονα βυθισμένο στη θλίψη.

Σαν σβησμένος δαυλός θα τελειώσει ο Ιάσονας τη ζωή του, που υπήρξε η εικόνα της ουράνιας θαλασσοπορίας του ΄Ηλιου ανάμεσα στο ζωδιακό δρόμο των άστρων.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΔΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ο μύθος ή καλύτερα ο θρύλος του Αρθούρου θα μπορούσε άριστα να ενταχθεί στο συγκεκριμένο πλαίσιο της ιστορίας της αρχαίας Ευρώπης. Υπάρχουν μερικές ενδείξεις, όπως διάφορα μεσαιωνικά κείμενα, ο υποτιθέμενος τάφος του, επιγραφές με το όνομά του και άλλα στοιχεία, κυρίως στο αβαείο του Γκλάστονμπερυ (Glastonbury) στην Αγγλία, για το οποίο θα μιλήσουμε αργότερα, που αφήνουν στον ερευνητή πολλά περιθώρια για το ενδεχόμενο ιστορικής αλήθειας.

Ο βασιλιάς Αρθούρος και οι Ιππότες της Στρογγυλής Τράπεζας (12ος αι.)

Το όνομα Αρθούρος σημαίνει αρκούδα, δηλαδή Βασιλιάς Άρκτος, που, όπως φαίνεται στον εσωτερικό μύθο, συσχετίζεται με το φως του αστερισμού της Μεγάλης Άρκτου και πιο συγκεκριμένα με το λεγόμενο σήμερα Πολικό Αστέρα. Η αρκούδα στη συμβολολογία των λαών της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης ταυτίζεται με τη δύναμη του ήλιου ως Βασιλιά και γι' αυτό το συγκεκριμένο ζώο, που προέρχεται από το σκύλο μετά από εξέλιξη εκατομμυρίων ετών, είναι και ηλιακό, βασιλικό σύμβολο.

Οι περισσότερες ιστορικές πληροφορίες για το Βασιλιά Αρθούρο και τη δημιουργία του Κύκλου των Ιπποτών της Στρογγυλής Τραπέζης έρχονται από τη μεσαιωνική εποχή. Υπάρχουν κείμενα που χρονολογούνται γύρω στο 430 μ.Χ. και άλλα, τα περισσότερα, που είναι μεταγενέστερα. Το κυριότερο είναι η «Υψηλή Ιστορία» που χρονολογείται από το 12ο αιώνα.

Στο συμβολικό περιεχόμενο του μύθου βρίσκουμε πολλά στοιχεία που προέρχονται από πανάρχαιες εποχές, από τις αρχαίες λατρείες και παραδόσεις των Κελτών. Δεν είναι διόλου απίθανο ο θρύλος του Αρθούρου να τοποθετείται χρονολογικά πολύ πιο πίσω στην ιστορία από ό, τι μας λένε οι μοντέρνοι ιστοριογράφοι και κριτικοί, δηλαδή στο τέλος του 4ου αιώνα μ.Χ. Αλλά επίσης βρίσκουμε ορισμένα καθαρά χριστιανικά στοιχεία που μας κάνουν να υποψιαζόμαστε ότι πρόκειται για έναν ακόμα μεταγενέστερο εκχριστιανισμό των αρχαίων λατρειών και μύθων του λεγόμενου παγανιστικού κόσμου.

Τέτοια φαινόμενα είναι πολύ συνηθισμένα στην ιστορία των θρησκειών και η περίπτωση του Αρθούρου είναι άλλο ένα παράδειγμα, εφόσον εκείνη την εποχή αποκλείεται η νέα χριστιανική θρησκεία να είχε αποκτήσει τόσο κύρος, ώστε να επικρατήσει πάνω στις πανάρχαιες παρα-

δόσεις των βαρβαρικών εκείνων κέλτικων φυλών. Αν λάβουμε υπόψη ότι, σύμφωνα με την υποτιθέμενη χρονολόγηση, βρισκόμαστε στην εποχή της πτώσης της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας το θέμα είναι ακόμα πιο ξεκάθαρο, εφόσον υπήρχαν εκείνοι οι λαοί που την κατέκτησαν και διατηρούσαν ακόμα πολύ πιστά τις παραδόσεις τους, ώστε να μην αλλάζουν γρήγορα θρησκεία.

Ό, τι και να συνέβη όμως, η ιστορία του Αρθούρου με το συμβολικό, εσωτερικό και μυθικό της περιεχόμενο δέχτηκε τη χριστιανική επίδραση και έτσι τη βλέπουμε στο Μεσαίωνα ως χριστιανικό έπος, από το οποίο, λίγους αιώνες αργότερα, θα εμπνευστούν οι σταυροφόροι και τα διάφορα εσωτερικά ιπποτικά τάγματα.

Οι ρίζες του μύθου του Αρθούρου βρίσκονται στην κέλτικη θρησκεία και πολλά στοιχεία της επέζησαν μέχρι τους σημερινούς χρόνους, γιατί προσαρμόστηκαν και ενσωματώθηκαν στο μυθικό αυτό κύκλο. Ακόμα, στοιχεία που εκ πρώτης όψεως μπορεί να φαίνονται καθαρά χριστιανικά, στην πραγματικότητα όμως δεν είναι όπως η περίπτωση του Άγιου Δισκοπότηρου. Η περίπλοκη κέλτικη μυθολογία θα ήταν δύσκολο να μελετηθεί μόνο μέσα από τα ιρλανδικά, σκωτσέζικα ή γαλλικά χειρόγραφα και από την παραδοσιακή χριστιανική αγιογραφία, όπου οι ίδιοι άθλοι και οι πράξεις των παγανιστικών θεοτήτων αποδίδονται στους χριστιανούς αγίους της κέλτικης χριστιανικής εκκλησίας.

Θα είχε λοιπόν σήμερα εντελώς ξεχαστεί και τα στοιχεία της θα είχαν καλυφθεί από τα χριστιανικά, αν δεν υπήρχαν τα διηγήματα και οι παραδόσεις του Κύκλου του Αρθούρου που έφτασαν ως εμάς. Στη σύνθεση ιστοριών και θρύλων που αποτελούν τον Κύκλο αυτό ένας μεγάλος αριθμός προγονικών θεοτήτων, ενσαρκωμένων σε

Γκουήνεβιρ
(πίνακας του Τζον Κόλιερ)

πρόσωπα που περιστρέφονται γύρω από την εικόνα του Βασιλιά Αρθούρου, απέκτησαν ζωή και ένα μυθολογικό και φιλολογικό ενδιαφέρον που τους γλύτωσε από τη λησμονιά. Έτσι π.χ. στον ίδιο τον Αρθούρο, κεντρικό ήρωα των γραπτών θρύλων και χρονικών, στα οποία παρουσιάζεται είτε σαν βασιλιάς είτε και σαν θεός ακόμα, αποδίδονται χαρακτηριστικά και εκτελεί άθλους που η κέλτικη μυθολογία απέδιδε στο θεό-Ήρωα Γκουιντιόν (Gwydion), γιο του Don.

Τον βλέπουμε λοιπόν περιστοιχισμένο από πρόσωπα καταπληκτικά όμοια με αυτά που συσχετίζονταν με τον Γκουιντιόν, θεό ευεργέτη, πολεμιστή, καλόκαρδο, μεγαλόψυχο και εύγλωττο, που οι περιπέτειές του θυμίζουν τόσο τον τευτονικό θεό Βόταν ή Όντεν.

Η γυναίκα του Αρθούρου, Γκουήνεβιρ, (Guynevere-Γενεβιέβη-Genevieve), ο Μόρντρεντ (Mordred), ο Μάγος Μέρλιν (Merlin), είναι οι Γκουένγκναρντ (Gwenhwyard, που σημαίνει στα κέλτικα Γεράκι του Μαΐου), Mednawt και Myrddin της κέλτικης μυθολογίας. Με τον ίδιο τρόπο ο μυθικός Κύκλος του βασιλιά Μάρκ (Mark) της βασίλισσας Ιζόλδης (Essyllt) και του ανιψιού τους Τριστάνου (Drystan-Tristan) ταυτίζεται επίσης με τον Κύκλο του

Αρθούρου[1], που ένας αριθμός δευτερευόντων προσώπων χάνουν την ατομικότητά τους, για να συγχωνευθούν στην ανώνυμη πολλαπλότητα των Korreds (νάνοι), Koniganes (Νύμφες) και Morganes (Δαίμονες του νερού ή Νεράιδες), που ανήκουν στις παραδόσεις της Βρετανίας και της Αρμορικής. Ακόμα και αυτό που μπορεί να φαίνεται καθαρά χριστιανικό στοιχείο, δηλαδή η αναζήτηση του Άγιου Δισκοπότηρου, έχει την αρχή του στην κέλτικη μυθολογία όπου αναφέρεται η ύπαρξη μιας μαγικής χύτρας με θαυματουργές ιδιότητες, την οποία ποθούν όλοι οι θεοί και αγωνίζονται για την κατοχή της.

Όλα αυτά τα στοιχεία κατόρθωσαν να επιβιώσουν στην Ευρώπη του Μεσαίωνα, μεταμφιεσμένα και ταυτισμένα με τις ιστορίες και τους θρύλους των Ιπποτών του

Σημείωση (1): Ο Τριστάνος και η Ιζόλδη είναι οι πρωταγωνιστές ενός περίφημου θρύλου του Μεσαίωνα. Ο Τριστάνος, ορφανός, συλλαμβάνεται μικρός από πειρατές και υιοθετείται από το θείο του το Μάρκ, βασιλιά του Κόρνγκουαλ. Μετά από διάφορες ιπποτικές περιπέτειες πηγαίνει στην Ιρλανδία, για να ζητήσει για τον θείο του το χέρι της Ιζόλδης και την πηγαίνει στον βασιλιά του. Αλλά, εξαιτίας ενός μοιραίου λάθους, πίνει μαζί της ένα μαγικό φίλτρο που προκαλεί στις καρδιές τους έναν αιώνιο και άσβηστο έρωτα. Και θύματα του άσβηστου αυτού πάθους φεύγουν στο δάσος (η πτώση της ψυχής-πνεύμα στην ύλη-δάσος) όπου εξαπατούν τον βασιλιά τους, αν και χωρίς να σταματήσουν να τον σέβονται ως πατέρα. Το θρύλο αυτό, καθαρά αποκρυφιστικής σημασίας, τον πήραν οι μεσαιωνικοί Τροβαδούροι και τον διέδωσαν σε όλη την Ευρώπη όπου είχε τρομερή απήχηση. Η προέλευση του μύθου είναι καθαρά κέλτικη και χρησιμοποιήθηκε από τον Ρ. Βάγκνερ για να συνθέσει την ομώνυμη όπερά του.

Κύκλου του Αρθούρου και της Στρογγυλής Τραπέζης. Μεταδόθηκαν κυρίως από τους τροβαδούρους, με τη μορφή ποιημάτων, τραγουδιών και ύμνων, καθώς γυρνούσαν στα κάστρα της χώρας ιστορώντας και υμνώντας τα, εμπνέοντας στους πολεμόχαρους ακροατές τους ευγενικά ιδεώδη και ιπποτικούς κανόνες ηθικής και συμπεριφοράς. Πάντως δεν έχει ακόμα δοθεί θετική απάντηση στο ζήτημα της ιστορικότητας του Αρθούρου.

Ορισμένοι ιστορικοί υποστηρίζουν ότι ο Αρθούρος ήταν ένας από τους μεγάλους αρχηγούς των φυλών των Κελτών και γιος του Ούθερ Πένταγκον (Outher Pentragkon), αρχιστράτηγου βασιλιά των Βρετανών. Φαίνεται επίσης ότι γύρω στο 516 μ.Χ. διαδέχθηκε τον πατέρα του και εκτέλεσε διάφορα ηρωικά κατορθώματα ενάντια στους Σάξονες, τους Σκώτους και τους Πίκτες, τα οποία του χάρισαν μεγάλη φήμη και κάλυψαν με ένα πέπλο θρύλου το βασιλιά και τους ιππότες του της Στρογγυλής Τραπέζης. Σύμφωνα με μια παράδοση σκοτώθηκε στην προσπάθεια να καταστείλει μια εξέγερση. Αναφέρεται επίσης ως «Ντούξ Μπελλόρουμ» (Ntoux Belloroum, στα λατινικά: Άρχοντας των Πολέμων) και πολεμικός ηγέτης ενάντια στους Σάξονες από τον Ουαλλό συγγραφέα του 9ου αιώνα Νένιο (Nenio), στο έργο του «Ιστορία των Βρετόννων».

Αφού εξαπλώθηκε ο μύθος σε όλη την Ευρώπη, δημιουργήθηκαν και προστέθηκαν σε αυτόν διάφορες άλλες ιστορίες και παραδόσεις, που ενσωματώθηκαν στον Κύκλο του Αρθούρου. Το μεγαλύτερο μέρος των διηγήσεων των ιπποτικών αυτών άθλων εμφανίζεται ανάμεσα στα 1170 και 1250 κυρίως στη Γαλλία και τη Γερμανία, από όπου εξαπλώθηκε σε Αγγλία, Ουαλία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία και Ολλανδία.

Το 12ο πλέον αιώνα εμφανίζονται διάφορες παραδόσεις γραπτών έργων σχετικά με τον Κύκλο του Αρθούρου. Μια από αυτές περιλαμβάνεται στην ψευτοϊστορία του «Βασιλείου των Βρετανών» του 1136, που έγραψε ο Τζέφρεϋ ντε Μονμάουθ (Jeffrey de Monmouth). Αυτός έλεγε ότι απλώς μετέφρασε από τη κέλτικη στην αγγλική γλώσσα ένα πολύ αρχαίο κείμενο γραμμένο. Πάντως η ύπαρξη αυτού του κειμένου αμφισβητείται από μερικούς ιστορικούς, ενώ άλλοι το αποδέχονται ως ιστορικά αξιόπιστο.

Μια από τις κύριες παραδόσεις απέδωσε ο Γάλλος συγγραφέας Κρετιέν ντε Τρουά (Chrιtien de Troyes) το 12ο αιώνα. Το σημαντικότερο έργο του είναι το «Πάρσιφαλ (Parsifal), ο Κόμης του Γκράαλ» (Gkraal - Δισκοπότηρο), η επίδραση του οποίου υπήρξε μεγαλύτερη από κάθε άλλο έργο και πολλά κατοπινά βιβλία βασίστηκαν σε αυτό. Μια άλλη εκδοχή στην οποία βασίστηκαν αρκετοί μεταγενέστεροι συγγραφείς είναι αυτή του Βαυαρού τροβαδούρου Βόλφραμ φον Εσενμπαχ (Wolfram von Eschenbach). Θεωρείται ότι περιέχει την σπουδαιότερη ιστορία για το Γκράαλ. Το έργο «Πάρσιφαλ» ενέπνευσε στο Ριχάρδο Βάγκνερ την ομώνυμη όπερα. Ο ίδιος ο ΄Εσενμπαχ γράφει ότι δεν επινόησε το μύθο αυτό, αλλά τον έμαθε από έναν τροβαδούρο στην Προβηγκία, ο οποίος με την σειρά του τον είχε ακούσει στο Τολέδο της Ισπανίας «σε μια βάρβαρη ειδωλολατρική γλώσσα».

Αργότερα, το 15ο αιώνα, εμφανίζονται άλλα σημαντικά έργα, όπως «Ο θάνατος του Αρθούρου» του Τόμας Μάλλορυ (Thomas Mallory). Ο ένδοξος Μίλτον (Milton) ασχολήθηκε επίσης με ένα έργο για το έπος του Αρθούρου, πριν αφοσιωθεί στη σύνθεση του θαυμάσιου «Απολεσθής Παράδεισος». Η επιρροή και το ενδιαφέρον του

Κύκλου του Αρθούρου συνεχίζονται και σήμερα και τα επικά του κατορθώματα έχουν εμπνεύσει θεατρικά, λογοτεχνικά, κινηματογραφικά και μουσικά έργα.

Η σύνθεση του μύθου του Αρθούρου και των Ιπποτών της Στρογγυλής Τραπέζης ενσωματώνεται καθαρά στο πλαίσιο όλων των παγκόσμιων ζωδιακών μύθων που βρίσκονται διασκορπισμένοι στις αρχαίες παραδόσεις της Ανατολής και της Δύσης. Αρθούρος είναι ο άνθρωπος, ο υποψήφιος Ήλιος, που ξεκινάει για τη μεγάλη αναζήτηση του χαμένου Ανώτερου Εαυτού, της θείας ουσίας του, που συμβολίζονται με το Δισκοπότηρο, το Ιερό Γκράαλ ή Χρυσή Χύτρα. Για να ολοκληρωθεί η αναζήτηση, οι ήρωες ή Alter Ego του βασιλιά πρέπει να επανορθώσουν αδικίες και να ξεπεράσουν πλήθος μυητικών δοκιμασιών, που συσχετίζονται με την αιώνια και καθολική παράδοση των μυστηρίων.

Αν και ο μύθος του Αρθούρου συνδέεται ουσιαστικά με τις παγανιστικές παραδόσεις των αρχαίων ινδοευρωπαϊκών μύθων, υπάρχει επίσης μια σύνδεση με εβραϊο-χριστιανικά στοιχεία, που πιθανόν έχουν την προέλευσή τους στην εποχή που ο μύθος του Αρθούρου και του Δισκοπότηρου διαδόθηκε στην Ευρώπη ως εκχριστιανισμένη απόδοση του κέλτικου μύθου του Γκουιντιόν. Τα στοιχεία ή τα ιερά αντικείμενα που αποτελούν στην Εσωτερική παράδοση το μαγικό θησαυρό του Δισκοπότηρου ή Γκραάλ, δηλαδή το κύπελλο του κρασιού και ο άρτος του τελευταίου δείπνου, η λόγχη που τρύπησε το πλευρό του Χριστού, ακόμα το σπαθί του Δαβίδ και η πέτρινη ομιλούσα κλίνη του Σολομώντα, έχουν τις ρίζες τους στην αρχαία παράδοση του μυθικού λαού των Τουάθα Ντε Ντανάν (Tuatha De Danann), μιας φυλής θείας προέλευσης, που έφθασε στην Ιρλανδία από τη θρυλική Ατλαντίδα.

Κάποιες ιστορικές έρευνες που προσπάθησαν να τοποθετήσουν αυτήν την άφιξη γύρω στο 2400 π.χ. δεν ξεπερνούν το επίπεδο της υπόθεσης, μια και πολλοί άλλοι ερευνητές, συμφωνώντας με τους εσωτεριστές, αποδίδουν στο λαό αυτό μια πολύ αρχαιότερη ηλικία που συμπίπτει με τα θρυλικά γεγονότα της βυθισμένης Ατλαντίδας ή Ποσειδωνίας πριν 10.000 χρόνια. Μαζί τους οι Τουάθα (Tuatha) έφεραν στην Ιρλανδία τα μαγικά φυλακτά τους: το Σπαθί του Νουάντα , τη Λόγχη του Λούγκ, το χρυσό Λέβητα ή Κύπελλο του Νταγντέ και την κυβική «πέτρα της Μοίρας» του Φαλ (Fal), που μιλούσε, όταν πάνω της καθόταν ο νόμιμος βασιλιάς της Ιρλανδίας και που ακόμα και σήμερα βρίσκεται κάτω από το θρόνο του βασιλιά στο Αβαείο του Ουέστμινστερ.

Στο κατώφλι του μύθου του Αρθούρου λοιπόν συναντάμε το σοφό Σολομώντα. Μια μέρα, θλιμμένος που δεν έχει αρσενικούς απογόνους, ακούει μια φωνή που του λέει να μη λυπάται, γιατί από τη γενιά του, μετά από πολλούς αιώνες, θα γεννηθεί μια αγνή γυναίκα που θα φέρει στον κόσμο τον αγνότερο και γενναιότερο πολεμιστή που υπήρξε ποτέ. Ο βασιλιάς, θέλοντας να αφήσει ένα σημάδι στο μελλοντικό απόγονό του, φτιάχνει ένα καράβι από άφθαρτο ξύλο, τοποθετεί μέσα την πέτρινη κλίνη και κάτω από αυτή το σπαθί του πατέρα του Δαβίδ. Στο πλοίο εμφανίζεται μια επιγραφή που λέει ότι μόνο ο πιο άξιος πολεμιστής του κόσμου θα μπορέσει να μπει στο καράβι, να πάρει το ξίφος και να καθίσει στην πέτρα. Το τράβηγμα του ιερού ξίφους από την πέτρα μας θυμίζει τον Θησέα του αθηναϊκού μύθου και τον Όντεν-Γκουιντιόν-Αρθούρο της Κεντρικής Ευρώπης. Το πλοίο αυτό θα παρουσιαστεί ύστερα από χιλιάδες χρόνια σε κάποιον από τους Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης.

Η ρίζα του μύθου βρίσκεται στο τελευταίο δείπνο του Χριστού και των δώδεκα Μαθητών του. Μετά από το Μυστικό Δείπνο, ο Ιούδας παραδίδει στους Ρωμαίους το Δάσκαλό του και το Δισκοπότηρο. Ο Πιλάτος όμως φοβόταν να το κρατήσει και μετά χαράς το έδωσε πίσω στον Ιωσήφ της Αριμαθείας, όταν πήγε αυτός να του ζητήσει το σώμα του Εσταυρωμένου. Ο Ιωσήφ το χρησιμοποίησε στην αποκαθήλωση, για να μαζέψει το αίμα που έτρεχε από τις πληγές του Χριστού.

Αφού κατάφερε να ξεφύγει από τις διώξεις των Ρωμαίων και κυρίως των Εβραίων, ταξίδεψε από την Ανατολή στη Δύση, με τη θεία αποστολή να διακηρύξει το νέο θρησκευτικό μήνυμα. Κατά τη διάρκεια του μακρινού και οδυνηρού αυτού ταξιδιού γίνεται ένα θαύμα παρόμοιο με αυτό που είχε κάνει ο Χριστός πολλαπλασιάζοντας το ψωμί και τα ψάρια. Όταν όλοι οι πιστοί ακόλουθοι του Ιωσήφ υπέφεραν από πείνα, με ένα μόνο ψάρι που του έφεραν, κατάφερε να ικανοποιήσει την πείνα όλων. Αργότερα όταν διόρισε διάδοχό του, φύλακα του Γκράαλ, το γαμπρό του τον Μπρούς (Bruce), θα τον ονομάσει φύλακα-ψαρά ή βασιλιά-ψαρά, γιατί εκείνος ήταν που έφερε το ψάρι του θαύματος. Τον τίτλο αυτόν θα τον κληρονομήσουν όλοι οι βασιλιάδες διάδοχοί του στη φύλαξη του μυστικιστικού θησαυρού.

Στο συμβολικό αυτό στοιχείο βλέπουμε μια καθαρή αναφορά στη Ζωδιακή Εποχή των Ιχθύων που εγκαινιάστηκε με τον ερχομό του χριστιανισμού και ο ίδιος ο Ιωσήφ, όπως θα δούμε στη συνέχεια, αντιστοιχεί με τη Ζωδιακή αυτή Εστία. Σύμφωνα με τη θεία εντολή, ο Ιωσήφ με τους προσκυνητές του έπρεπε να φτάσουν στο κέντρο ή ομφαλό της Γης, στο νησί Άβαλον (Avalon), το οποίο μπορούμε να ταυτίσουμε με το Λευκό ή Στεγνό νησί, όπου

καίει αιώνια η φωτιά της αθανασίας και κανένα κακό δεν το πλησιάζει και για το οποίο μας μιλούν οι απόκρυφες παραδόσεις της Ανατολής.

Είναι σαν τον Κήπο των Εσπερίδων στη χώρα της Δύσης που συναντάμε στους μύθους της αρχαίας Ελλάδας. Επίσης το νησί Άβαλον ονομάζεται Νησί των Μήλων (Insula Pomorum). Μερικοί μελετητές ισχυρίζονται ότι αυτό το νησί είναι η Αγγλία, άλλοι ότι πρόκειται για ένα νησάκι κοντά στη Βρετανία. Κάποιοι όμως λιγότερο θετικιστές πιστεύουν ότι τοποθετείται σε κάποια άλλη πνευματική ή νοητή διάσταση, στη χώρα των Μακάρων, συμβολικά συνδεδεμένη με τον Ομφαλό του Κόσμου.

Παρόμοια άποψη υποστηρίζουν εκείνοι που λένε ότι το όνομα Άβαλον προέρχεται από την κέλτικη λέξη Αβαλλάχ (Avallach) που σημαίνει Άδης. Τέλος άλλοι το ταυτίζουν με το λόφο του Γκλάστονμπερυ (Glastonbury) στη Νότια Αγγλία. ΄Ετσι στην περιοχή του Γκλάστονμπερυ έφτασε και εγκαταστάθηκε η ομάδα προσκυνητών που έχτισε ένα μικρό εκκλησάκι για να σημαδέψει τον ιερό τόπο και να ευλογήσει τον Κύριο. Πάνω στα ερείπιά του κτίστηκε το 1100 μια άλλη, ρωμανικού ρυθμού, εκκλησία, της οποίας τα ερείπια μπορεί να επισκεφθεί ακόμα και σήμερα ο ενδιαφερόμενος ταξιδιώτης. Σε αυτό το σημείο του μύθου διακόπτονται τα ίχνη του Γκράαλ. Η παράδοση λέει ότι φυλασσόταν σε ένα μυστηριώδες κάστρο, ψηλά στα βουνά ή μάλλον σε κάποια λεπτότερη διάσταση, από το Βασιλιά-Αλιέα και τους μοναχούς-ιππότες του. Σε αυτό το κάστρο δόθηκε αργότερα το όνομα Μοντσεγκύρ (Montsegkyr), δηλαδή το «Ασφαλές Βουνό», όπου δεν φτάνουν η κακία και η βρωμιά του κόσμου.

Η αναζήτηση λοιπόν του Γκράαλ θα αποτελέσει το κύριο θέμα στις ιστορίες του Αρθούρου και των ιπποτών

Το αββαείο του Γκλάστονμπερυ (Αγγλία)

του. Μονάχα ο πιο αγνός και γενναίος ιππότης του θα μπορέσει να πάρει όλα τα συμβολικά στοιχεία, που αποτελούν τον πνευματικό θησαυρό του Γκραάλ και διαδεχόμενος μυστικιστικά τον Αρθούρο θα σώσει τα υψηλά ιδεώδη της ιπποσύνης, φέρνοντας δικαιοσύνη, αγάπη, γνώση και ευτυχία στους ανθρώπους. Έτσι, παρόλο που ο Κύκλος του Αρθούρου κλείνει με το θάνατο ή τη νάρκη του, η παράδοση της πνευματικής σοφίας συνεχίζεται μέχρι σήμερα, έστω και με αόρατο τρόπο, ανάβοντας φλόγες ιδεαλισμού στις καρδιές των μεσαιωνικών και μεταγενέστερων ανθρώπων με τη φωτιά της μυστικής διδασκαλίας.

Σύμφωνα με το μύθο ο Αρθούρος και ο ανιψιός του -στην πραγματικότητα γιος του- ο Μόρντρεντ, αλληλοσκοτώνονται στη μάχη του Κάμλαν (Kamlan), γιατί ο τελευταίος εποφθαλμιούσε το θρόνο του. Σύμφωνα με μια εκδοχή το λαβωμένο, αν και όχι πεθαμένο, σώμα του ήρθαν να το πάρουν νεράιδες ή άγγελοι, για να το πάνε στο Άβαλον, το νησί των Μακάρων, όπου περιμένει κοιμι-

σμένος τη στιγμή να ξαναγυρίσει ως βασιλιάς ανάμεσα στους ανθρώπους, παίρνοντας πίσω το Εξκάλιμπερ από την Κυρά της Λίμνης. Άλλη εκδοχή λέει ότι τον πήγαν στο λόφο του Γκλάστονμπερυ και εκεί τον έθαψαν. Ακόμα και σήμερα μπορεί κάποιος να δει τον υποτιθέμενο τάφο, όπου βρέθηκε μια επιτύμβια στήλη χαραγμένη στα λατινικά με το όνομά του.

Με αυτήν τη σύντομη εισαγωγή στο μύθο μπορούμε πλέον να ασχοληθούμε με τη ζωδιακή ερμηνεία των προσώπων και τόπων που περιστρέφονται γύρω από τον Άξονα-Ήλιο του υποψήφιου μύστη που αναζητά και δοκιμάζεται, ώσπου να κριθεί άξιος του Γκράαλ και ισάξιος του Ήλιου-Χριστού. Αλλά προηγουμένως θα χρειαστεί μια μικρή αναφορά στην τοποθεσία του Γκλάστονμπερυ και στο γιγαντιαίο ζωδιακό κύκλο που σχηματίζουν οι λόφοι, τα ποτάμια και οι τάφροι σε ολόκληρη την περιοχή.

ΤΑ ΖΩΔΙΑ ΤΟΥ ΓΚΛΑΣΤΟΝΜΠΕΡΥ

Τα ζώδια (ή Γίγαντες) του Γκλάστονμπερυ είναι ένας μεγάλος κύκλος εικόνων με ακτίνα δεκαέξι χιλιομέτρων, πλασμένος σαν ανάγλυφο από λόφους, ενώ τα πλαίσια των εικόνων προσδιορίζονται εν μέρει από ποτάμια. Οι εικόνες αυτές είναι ουσιαστικά αποτέλεσμα της φυσικής διαμόρφωσης της περιοχής, αν και το ανθρώπινο χέρι σε πανάρχαιες εποχές έχει ολοκληρώσει το γενικό σχήμα, προσθέτοντας μονοπάτια, τάφρους, τεχνητούς χωματένιους λόφους και οχυρώματα.

Πάνω στο χάρτη βρίσκονται τα δώδεκα ζώδια σε σωστή τάξη, μέσα σε ένα κύκλο που φυλάσσεται από ένα μεγάλο κυνηγετικό σκύλο τοποθετημένο νοτιοδυτικά. Όλες οι άλλες εικόνες «βλέπουν» προς τη δύση, ενώ ο άξονας προσανατολισμού τους κατευθύνεται προς το κέντρο του

κύκλου. Τα ζώδια του χειμώνα βρίσκονται στον κρύο βορρά και του καλοκαιριού στον ηλιόλουστο νότο και, αν μεταφέρουμε σε κλίμακα τον ζωδιακό χάρτη πάνω στο χάρτη της περιοχής, τα άστρα των ζωδίων αντιστοιχούν με αυτά που σημαδεύονται στην επιφάνεια της γης. Οι εικόνες παρουσιάζονται στα μάτια μας σε μέγεθος ανάλογο και οι δύο Ιχθύες είναι τόσο μεγάλοι όσο και οι δύο Δίδυμοι.

Οι μόνες ανθρώπινες εικόνες σχηματίζουν ένα νοητό ισόπλευρο τρίγωνο μέσα στον κύκλο, συμβολίζοντας την Τριάδα του Πατέρα, της Μητέρας και του Υιού. Ο Τοξότης, ο ΄Ηλιος-Αρθούρος είναι η μεγαλύτερη μορφή και έχει μήκος 8 χλμ. Η Γκουήνεβιρ, η σύζυγος που αντιπροσωπεύεται από την Παρθένο, έχει 6,4 χλμ. μήκος. Οι Δίδυμοι με τους Λόχοτ (Lochot-θνητό), Γκάλαχαντ (Gkalachantt-αθάνατο) συμβολίζουν αντίστοιχα το γήινο γιο του Αρθούρου και τον πνευματικό μελλοντικό διάδοχο του βασιλιά, το νέο ΄Ηλιο, το μόνο ιππότη που είδε το Γκράαλ και θα αντικαταστήσει τον κοιμισμένο βασιλιά Αρθούρο, τον παλιό ΄Ηλιο. Αυτή είναι ακόμη πιο μικρή εικόνα.

Η πραγματικότητα των Ζωδίων του Γκλάστονμπερυ και η αρχαιότητά τους διαπιστώνεται επίσης στους θρύλους και τις γιορτές της περιοχής, καθώς και στα ονόματα ποταμών, χωριών, λόφων, δρόμων, λιμανιών, παραλιών κ.λπ. Οι εικόνες του πελώριου αυτού γεωλογικού ζωδιακού ανακαλύφθηκαν ξανά γύρω στο 1925. Η Καναδέζα γλύπτρια Katerina Maltgkount ασχολήθηκε με τη σύνθεση του σχεδίου του εξώφυλλου για το βιβλίο «Υψηλή Ιστορία του Άγιου Δισκοπότηρου», το οποίο έδειχνε την πορεία που ακολούθησαν οι Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης στην αναζήτησή τους.

Το βιβλίο αυτό είχε τότε μεταφραστεί ξανά από το Σεμπάστιαν ΄Εβανς (Sebastian Evans) από ένα παλιό φρα-

Ο ζωδιακός κύκλος του Γκλάστονμπερυ

γκο-νορμανδικό χειρόγραφο, του οποίου το πρωτότυπο γράφτηκε στο Αβαείο του Γκλάστονμπερυ και περιέγραφε καθαρά τις κοντινές τοποθεσίες. Στα επόμενα δέκα χρόνια οι έρευνες της Μάλτγκουντ κατέληξαν σε τρία βιβλία, το σπουδαιότερο με τίτλο: «Ο Ναός των άστρων του Γκλάστονμπερυ». Πέθανε στον Καναδά το 1961, αγνοημένη και εγκαταλειμμένη, όπως συμβαίνει συνήθως, από τα πανεπιστήμια και τις επίσημες αρχές του κατεστημένου.

Η Μάλτγκουντ, οδηγούμενη από τους παλιούς συγγραφείς και αναζητητές του Γκράαλ, έφθασε στο καταπληκτικό αλλά μεγάλης εσωτερικής σημασίας συμπέρασμα, ότι εκεί, στην περιοχή του Γκλάστονμπερυ, βρισκόταν η αληθινή Στρογγυλή Τράπεζα με τον Αρθούρο και τη Γκουή-

νεβιρ, το Μέρλιν και τους κύριους ιππότες καθισμένους μεγαλόπρεπα γύρω της, ως μυθικοί ενσαρκωμένοι κληρονόμοι της μαγείας των ουράνιων ζωδιακών εικόνων. Στο χειρόγραφο αναφέρεται ότι η Τράπεζα θα μπορούσε να χωρέσει φαγητό για 400 άτομα με 150 βόδια, αλλά πρέπει να εννοηθεί αυτό σαν κάτι συμβολικό και η Τράπεζα ως μαγικό τραπέζι χαραγμένο πάνω στο έδαφος, γεμάτο ουράνιες και αστρικές σημασίες.

Η γη αυτή ανήκε στο βασιλιά του Κάμελοτ, το Λεοντεγκράνς (Leontegkrans), πατέρα της Γκουήνεβιρ, που την έδωσε σαν γαμήλιο δώρο στην κόρη του όταν παντρεύτηκε τον Αρθούρο. Και το Κάμελοτ είναι το κάστρο του Κάντμπερυ (Cadbury) που στο Ζωδιακό κύκλο παρουσιάζεται πάνω στην εικόνα της Παρθένου. Ο βασιλιάς Λεοντεγκράνς είναι το ζώδιο του Λέοντα και η Γκουήνεβιρ είναι της Παρθένου. Ας δούμε όμως πιο συγκεκριμένα τις αντιστοιχίες αυτού του ζωδιακού, χαραγμένου πάνω στη γη, με τα πρόσωπα του κύκλου του Αρθούρου και τα κατορθώματα που εξιστόρησαν στους θρύλους οι αρχαίοι τροβαδούροι.

Η σειρά με την οποία θα μελετήσουμε τα ζωδιακά στοιχεία στον Κύκλο του Αρθούρου δεν θα ακολουθήσει τη συνηθισμένη γνωστή τάξη, δηλαδή από τον Κριό ως τους Ιχθύς, αλλά για ερμηνευτικούς λόγους θα δώσουμε μια σειρά βασισμένη στους συμβολικούς τριγωνισμούς και αντιπαραθέσεις των διαφόρων φάσεων και προσώπων του μύθου.

Ο Τοξότης

Ο Αρθούρος είναι ο Τοξότης, του οποίου το γιγαντιαίο είδωλο προεκτείνεται επί δεκαέξι χιλιόμετρα πάνω στην κοιλάδα που συσχετίζεται

με το όνομά του. Σε αυτήν τη συμφωνία μεταξύ γης και ουρανού ο Αρθούρος δεν είναι ένας κένταυρος Τοξότης αλλά ένας ιππότης, που ρίχνεται πάνω στο λαιμό του αλόγου του από μια φάλαινα ή γιγαντιαίο ψάρι που τον σκιάζει και τον κάνει να πέσει από ψηλά.

Όπως ο ήλιος δύει και πέφτει, έτσι θα πέσει και θα πεθάνει ο Αρθούρος στο άντρο του μυητικού θανάτου, στην κοιλιά (κοιλάδα) της φάλαινας, που θα τον καταβροχθίσει. Και ύστερα θα ξαναβγεί στην επόμενη ανατολή, ανανεωμένος και ξαναγεννημένος...

Πρόκειται για την προφητευμένη επιστροφή του Αρθούρου, για να ξαναβασιλεύσει. Έτσι το Φως, ύστερα από έναν έξυπνο αλλά και δύσκολο αγώνα, θα νικήσει το σκοτάδι στο τέλος των χρόνων, αφού το νίκησε σε διαδοχικούς μικρότερους κύκλους. Υπάρχει κάποιο σημάδι φωτός σε αυτό το μικρότερο κύκλο;

Ναι, το δείχνουν τα σαγόνια της φάλαινας που, σαν τρόπαιο, κρέμονται στις εσωτερικές πύλες του Αβαείου του Γκλάστονμπερυ. Ο Αρθούρος είχε ανατραφεί από το θετό πατέρα του το Σερ Έκτωρ και μεγάλωσε δίπλα στον Κέυ (Cay-Kay) το γιο του, νομίζοντάς τον αδελφό του. Σε βρεφική ηλικία ο Μάγος Μέρλιν είχε παραδώσει τον Αρθούρο σε αυτόν για να τον μεγαλώσει, αφού τον παρέλαβε από τον πραγματικό πατέρα του τον βασιλιά Ούθερ Πέντραγκον. Εκείνος το είχε υποσχεθεί στο Μέρλιν ως ανταμοιβή για το γάμο του με την όμορφη Υγιέρνη (Ygierni), που ο μάγος είχε διευκολύνει χρησιμοποιώντας τις μαγικές τέχνες του.

Ο Αρθούρος είναι αυτός που θα τραβήξει το μαγικό ξίφος, σύμβολο εξουσίας και ένωσης της Αγγλίας, που είχε δώσει η Κυρά της Λίμνης, μια θεία Νεράιδα, στον Πέντραγκον. Όταν αυτός πέθανε χωρίς διάδοχο, το κάρφω-

σε σε ένα βράχο, για να μην μπορεί να πέσει στα χέρια κανενός ανάξιου. Η παράδοση έλεγε ότι θα μπορούσε να το τραβήξει και να το κρατήσει μόνο ο νόμιμος διάδοχος του βασιλικού θρόνου της Αγγλίας.

♌ **Ο Λέων**

Η Εστία του Λέοντα ανήκει στο βασιλιά Λεοντεγκράνς (Leontegkrans), πατέρα της Γκουήνεβιρ, αλλά το πρόσωπο αυτό έχει μικρότερη σημασία στον Κύκλο του Αρθούρου. Τα κύρια χαρακτηριστικά του ζωδίου του Λέοντα εκφράζονται στο πρόσωπο του Σερ Λάνσελοτ της Λίμνης, του θαρραλέου και ισχυρού πολεμιστή, που καταδιώκεται και νικιέται μόνο από τον εαυτό του, από τις εσωτερικές αμφιβολίες και τους δισταγμούς του. Δίπλα του η Γκουήνεβιρ-Παρθένος, περισσότερο ως στοιχείο καταδίωξης και πειρασμού παρά αρετής και αγνότητας, πέφτει στην αγκαλιά του και σβήνουν.

Στην ψυχαναλυτική ερμηνεία που έκανε η ψυχολόγος Emma Jung πάνω στον μύθο αυτό, η Γκουήνεβιρ ταυτίζει το Λάνσελοτ με την εικόνα του πατρικού προσώπου, του Λεοντεγκράνς. Μονάχα ο λαμπρότερος και ισχυρότερος των ιπποτών μπορεί να συσχετιστεί με το Λέοντα, αλλά είναι ακριβώς η υπερηφάνεια και η φιλοδοξία του Λέοντα που τον προδίδουν. ΄Ετσι αποκλείεται από το όραμα του Γκράαλ, λόγω του γήινου έρωτά του με την Γκουήνεβιρ, όπως συμβαίνει και με τον ίδιο το γέρο-΄Ηλιο, τον Αρθούρο.

Μονάχα ο νέος ΄Ηλιος, ο Γκάλαχαντ-Πάρσιφαλ, αφού ολοκληρώσει το ζωδιακό κύκλο της αγίας αναζήτησης, θα αποκτήσει τη μακαριότητα του Οράματος. Ας μην ξεχνάμε ότι ο Μέρλιν, όπως λέει η παράδοση, δεν ήθελε

ο Αρθούρος να παντρευτεί την Γκουήνεβιρ, που συμβόλιζε το γήινο έρωτα, το πέσιμο στην ύλη, στα πάθη, γιατί θα προκαλούσε την απώλεια της θείας Αρετής, δηλαδή του Γκράαλ και έτσι θα γινόταν η αφορμή για την αναζήτηση.

Όταν ο Λάνσελοτ μπαίνει στην υπηρεσία του βασιλιά Αρθούρου, δίνει την ορμή που χρειάζεται για να κινηθεί ο Τροχός της Τράπεζας και να γίνουν τα διάφορα κατορθώματα και σημαίνει την αρχή του τέλους, εφόσον θα γίνει αιτία με τον κρυφό και αμαρτωλό έρωτά του, για την καταστροφή του βασιλείου και την απώλεια του Γκράαλ (πτώση ή θόλωμα της συνείδησης και της αρετής). Έτσι αυτό το στοιχείο του Λάνσελοτ-Λέοντα, μαζί με τον ίδιο τον Αρθούρο-Τοξότη και τον Πρώτο Ιππότη, τον Γκάγουεν-Κριό, αποτελούν την πρωταρχική Τριάδα (ζωδιακό τρίγωνο), που θα δώσει ώθηση στο ξεκίνημα του Κύκλου της Στρογγυλής Τραπέζης.

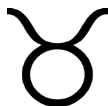
Ο Κριός

Είναι το πρώτο ζώδιο και στην Τράπεζα του Αρθούρου αντιπροσωπεύεται από το Σερ Γκάγουεν (Sir Gkagouen) που υπήρξε ο πρώτος ιππότης που μπήκε στο Τάγμα των Ιπποτών της Στρογγυλής Τραπέζης. Ο ίδιος ο Αρθούρος τον διέταξε να αρχίσει πρώτος την αναζήτηση, να κινήσει πρώτος τον τροχό της Τράπεζας. Στο χαρακτήρα του ιππότη αυτού, έτσι όπως μας τον έχει παρουσιάσει η παράδοση, βλέπουμε καθαρά το στοιχείο του Άρη, του Κριού. Τολμηρός, τυχοδιώκτης, πάντα μπλεγμένος σε έρωτες, τρέχει χωρίς περίσκεψη.

Στη φύση συσχετίζεται με τους ανέμους του Μαρτίου και τις βροχές της μετάνοιας του Απρίλη. Ο δύσκολος

δρόμος τον σφυρηλατεί, αφήνει πίσω του μόνο ερήμωση, τη Γη ισοπεδωμένη. Αντιπροσωπεύει την Άνοιξη που έρχεται, την Αρχή της Ζωής, τον καυτό, μεταβλητό πόθο. Ο Γκάγουεν λοιπόν, αφού ξεκίνησε πρώτος για τη μεγάλη αναζήτηση, παρασύρεται από τις ορμές του, χάνεται σε διάφορες περιπέτειες και έτσι ξεχνά το σκοπό της αποστολής του. Αφήνει να περάσει μπροστά του η Πομπή των άλλων ιπποτών, συντρόφων του στην αναζήτηση, χωρίς να τους δώσει καμιά σημασία. Γι' αυτό διώχνεται από το Κάμελοτ, για να συσσωρεύσει την απαραίτητη εμπειρία και να τη συνειδητοποιήσει.

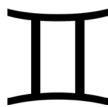
Στο τέλος του κύκλου, που μορφικά αυτός ξεκίνησε, θα γυρίσει στο κάστρο του Αρθούρου ταπεινά, ζητώντας τη γνώση, αφού κατορθώνει να δει -μα όχι να αποκτήσει- το Γκράαλ, στον αόρατο κόσμο του Βασιλιά-Αλιέα.

Ο Ταύρος

Αντιστοιχεί με το Σερ Έκτωρ, τον θετό πατέρα του Αρθούρου, που κατασκευάζει μια καλύβα για το βρέφος Βασιλιά-Ήλιο. Είναι η εικόνα του προστάτη. Το ζώδιο του Ταύρου είναι ο κατασκευαστής, σε συμβολική αντιστοιχία με το θετό πατέρα του Χριστού-Ήλιου τον Ιωσήφ τον μαραγκό.

Στο βιβλίο της Υψηλής Ιστορίας που αναφέραμε προηγουμένως, το ζώδιο του Ταύρου είναι ο βασιλιάς Γκούργκαλεν (Gkourgalen) του Κάστρου του Ταύρου, ο οποίος οργανώνει ένα τελευταίο δείπνο με το γιο του, κόβοντάς τον σε κομμάτια που βάζει σε δίσκους και προσφέρει στους καλεσμένους. Τα χριστιανικά μυστήρια της Αγγλικανικής Εκκλησίας ακόμα διατηρούν την παράδοση αυτή.

Οι Δίδυμοι

Στην Υψηλή Ιστορία οι Δίδυμοι συμβολίζονται με το γιο του Αρθούρου, το Λόχοτ (Lochot), που στα κέλτικα σημαίνει Μικρός Ήλιος ή ο Ήλιος του πιο κάτω. Ο Ήλιος αυτός, όπως ο πατέρας του ο Αρθούρος, πρέπει να πεθάνει κι έτσι έχουμε την εικόνα των Διδύμων που αγωνίζονται, με το Σερ Κέυ τον αδελφό του Αρθούρου, που αποκεφαλίζει το Λόχοτ. Ο Λόχοτ αντικαθιστά εδώ συμβολικά τον πατέρα του τον Αρθούρο και συμβολίζει το θνητό μέρος του βασιλιά. Ο ίδιος ο Αρθούρος δεν μπορεί να πεθάνει ακόμα, για να συνεχιστεί ο μύθος. Σε αυτό το επεισόδιο βρίσκουμε το Σερ Γκάλαχαντ (Sir Galahad), το γιο του Λάνσελοτ, που εμφανίζεται για πρώτη φορά και θα μπει στην υπηρεσία του Αρθούρου.

Θα καθίσει στο θρυλικό «άδειο κάθισμα» που προοριζόταν από την αρχή της Στρογγυλής Τραπέζης για έναν Αγνό Ιππότη, τον μόνο που θα κατάφερνε να κατακτήσει το Δισκοπότηρο.

Ο Γκάλαχαντ, που σύμφωνα με άλλες εκδοχές αντικαθίσταται από τον Πάρσιφαλ, είναι ο αθάνατος, ο ουράνιος Δίδυμος, που αφού πεθαίνει ο γήινος γιος του Αρθούρου, θα πάρει την θέση του ως μόνος πνευματικός διάδοχός του. Θα είναι ο νέος Ήλιος που θα αντικαταστήσει τον παλιό (Αρθούρο), αφού ολοκληρώσει το πεπρωμένο του και πεθάνει.

Ο Γκάλαχαντ είναι ο Αγνός Ιππότης, όμοιος του Χριστού. Όπως ο Χριστός έτσι και ο Γκάλαχαντ, πριν κατακτήσει το Γκραάλ κρεμιέται ανάμεσα σε δύο ληστές και αφού αντιμετωπίσει το θάνατο και τον νικήσει, ανασταίνεται, μπαίνει στο κάστρο κρατώντας το Γκράαλ και θεραπεύει τον άρρωστο βασιλιά-ψαρά όταν κάνει την κρί-

σιμη Ερώτηση. Οι Δίδυμοι διοικούνται από τον Ερμή, που είναι ο θεός των ληστών.

Είναι αξιοσημείωτο ότι στη θεία Τριάδα των Δρυίδων μάγων, το τρίτο πρόσωπο είναι ο Εσσούς, ο ξυλοκόπος (Βελενούς, Ταράνις και Εσσούς) που αναφέρεται στις κέλτικες παραδόσεις εκατοντάδες χρόνια πριν περπατήσει πάνω στη γη ο Ιησούς ο μαραγκός. Οι Δρυίδες ανέφεραν αυτήν τη θεότητα επίσης ως Υεσσέ (Yesse), δηλαδή ουσία, την essence, λέξεις που ο ήχος και η ρίζα τους μοιάζουν κοινής προέλευσης. Και η ρωμαϊκή απόδοση του ονόματος του Εσσούς είναι Εσούς ή Ιησούς.

Ο Υδροχόος

Συμπληρωματικός του Γκάλαχαντ και, είτε ταυτιζόμενος μαζί του είτε συντροφεύοντάς τον, είναι ο Σερ Πάρσιφαλ. Οι Δίδυμοι του Γκάλαχαντ με τον Υδροχόο του Πάρσιφαλ και με το Ζυγό του περιστεριού χαραγμένου στο Γκλαστόνμπερυ, που ξεκινά την πνευματική ανάβαση προς τον Πολικό Αστέρα της Άρκτου (Άρκτος-Αρθούρος) σχηματίζουν το συμπληρωματικό τρίγωνο που συσχετίζεται με την εκπλήρωση της αναζήτησης και την ανάβαση προς τον ουράνιο Πόλο της Άρκτου.

Ο Πάρσιφαλ άρχισε την περιπέτειά του ως απλός υπηρέτης του Λάνσελοτ. Οι Ιππότες τον θεωρούσαν τρελό και χαζό, αλλά κατάφερε να κριθεί άξιος να γίνει και αυτός ιππότης και να μπει στον Κύκλο της Στρογγυλής Τραπέζης. Η θεία τρέλα του, η αγνότητα και η πίστη του τον βοηθούν να ξεπεράσει τους φόβους και τη δειλία του και να καταφέρει την εκπλήρωση της αναζήτησης, κατακτώντας το Γκράαλ. Ο Πάρσιφαλ, προικισμένος με όλες τις ζωδιακές εμπειρίες της αναζήτησης του Γκραάλ που περιγράφονται στα διηγήματα των περιπετειών του και απο-

τελούν χωριστή ιστορία, είναι ο Τέλειος Ιππότης, άξιος να φτάσει στο τελικό Όραμα: όπως ήταν εξ αρχής ο Γκάλαχαντ, έτσι μεταλλάχθηκε ο Πάρσιφαλ.

Ο πρώτος γεννήθηκε τέλειος, ο δεύτερος έγινε τέλειος. Η ασπίδα του μας παρουσιάζει έναν αετό με ανασηκωμένα τα φτερά. Ο Υδροχόος είναι εδώ ένας Φοίνικας, σύμβολο ανάστασης. Αλλά για ποια ανάσταση πρόκειται; Ο Υδροχόος μας δείχνει το πιο ανυψωμένο σημείο του ζωδιακού κύκλου. Μόνο από αυτό το ζώδιο αυτός που καθάρισε τον εαυτό του μπορεί να βγει από τον τροχό των μετενσαρκώσεων. Επίσης σε άλλο κλειδί ερμηνείας, σημαίνει να βγει από τον Κύκλο της Τράπεζας και να βασιλεύσει στο ουράνιο κάστρο με το Γκράαλ, στον Όλυμπο.

Ο Πάρσιφαλ πέφτει στον ποταμό και νοιώθει ότι πνίγεται. Συμβολίζει θάνατο της κάθαρσης με νερό, το βάπτισμα. Ύστερα θα αναστηθεί και θα μπορέσει να αντικρύσει το Δισκοπότηρο. Δηλαδή φεύγει από τον τροχό των μετενσαρκώσεων, για να αναστηθεί, να ξαναγεννηθεί σε άλλη πνευματική διάσταση, σε άλλο επίπεδο, καθώς ο κύκλος μετατρέπεται σε σπείρα. Ο Πάρσιφαλ είναι επίσης αυτός που έβγαλε το πέπλο του καθρέφτη, όπως στην τελετή μύησης στα Διονυσιακά Μυστήρια. Και έτσι όταν είδε τον εαυτό του όπως ήταν πραγματικά, τρελάθηκε και περιπλανήθηκε σαν ένας άγριος των δασών. Την ίδια εικόνα έχουμε στο χιλιόχρονο «Έπος του Γιλγαμές», με τον Ενκίντου (Enkidou). Τελικά ο Πάρσιφαλ βγαίνει από το δάσος και από τα νερά της κάθαρσης και οδηγείται στο κάστρο του Γκράαλ: δηλαδή οδηγείται προς τον αληθινό Εαυτό του. Χρειάζεται να τονιστεί ότι δεν οδηγείται τώρα προς τον παλιό εαυτό του, αλλά προς το Αληθινό Είναι του.

Έτσι ο Πάρσιφαλ μυείται και συνειδητοποιώντας το εγωιστικό του παρελθόν, αποφασίζει να λυτρωθεί από τα λάθη και τα ελαττώματά του, κάτω από το Φως του «Γνώθι σαυτόν». Το να μπει κανείς στην σπείρα της ατραπού της εξέλιξης δεν είναι εύκολο, αλλά κάθε γύρος στο ζωδιακό κύκλο μας προετοιμάζει λίγο περισσότερο. Αν όμως δεν μπαίνουμε στη σπείρα και δεν αντιμετωπίζουμε δοκιμασίες, κατεβαίνουμε ξανά στους υδάτινους Ιχθύς, όπου αρχίζει η ζωή.

Ο Ζυγός

Το περιστέρι. Η αναπαράσταση του περιστεριού ή του γλάρου που βρίσκουμε στα ζώδια του Γκλάστονμπερυ είναι το Άγιο Πνεύμα της Χριστιανικής Τριάδας, αλλά ζωγραφίστηκε από τη φύση με τη βοήθεια των Κελτών στην περιοχή, πολύ πριν οι χριστιανοί ζωγραφίσουν το περιστέρι του Ευαγγελίου να πετά προς την Παρθένο πάνω σε μια ηλιαχτίδα. Ο ετοιμοθάνατος Τοξότης ρίχνει την τελευταία ακτίνα φωτός προς τη Γη. Με τον ίδιο τρόπο το σπαθί Εξκάλιμπερ του ετοιμοθάνατου Αρθούρου ρίχνεται στη λίμνη της παρθένου Νεράιδας.

Στο μύθο του Αρθούρου αυτό το Πουλί είναι που πετά στη μεγάλη Αίθουσα, πριν από την τελετουργική παρέλαση του Γκράαλ, φωτίζοντάς την με μια ακτινοβολία που δεν είναι της γης αυτής. Είναι το φως του Πολικού Αστέρα της Άρκτου που φωτίζει τους ιππότες δίδοντάς τους δύναμη και πίστη. Σε αυτήν τη μυστηριώδη πομπή υπάρχουν δύο νέοι που κρατάνε μια λόγχη με την αιχμή προς τα πάνω και προς τα εμπρός, από όπου στάζει το ιερό Χριστικό Αίμα πέφτοντας μέσα στο Κύπελλο του Γκραάλ που κρατούν παρθένες. Βρίσκουμε εδώ δύο συμβολικά

επίπεδα, το πνευματικό και το υλικό, όπως σε κάθε άλλη δομή του Σύμπαντος.

Το Περιστέρι θα μας δείξει εδώ το υψηλότερο επίπεδο, το υπερκόσμιο και υπερβατικό του Αγίου Πνεύματος. Δηλαδή την αγνότητα και την εγκράτεια ως κυριαρχία των ενστίκτων και την ικανότητα της Διαίσθησης, απαραίτητα στοιχεία για τον ιππότη που ήθελε να γίνει άξιος του οράματος του Γκράαλ. Ο ιππότης, όπως ο μύστης-αλχημιστής, αναζητούσε την κάθαρση του πνεύματος και όχι της ύλης. Οι αρχαίοι βάρδοι των Κελτών τραγουδούσαν: «Περιστέρι των θεών, στείλε μου μια ηλιαχτίδα έμπνευσης». Αυτό σημαίνει ότι ο ήλιος προσφέρει όχι μόνο φυσική, υλική ζωή, αλλά και σπόρους φωτός, ιδέες.

Φωτίζει και καθαρίζει το νου του ανθρώπου. Το περιστέρι του Ζυγού αρχίζει το τελευταίο τέταρτο του έτους, είναι η φάση της ωριμότητας, του ξετυλίγματος, της φώτισης από το μπλε φως του Πολικού Αστέρα. Είναι η κορυφή του τριγώνου που έχει σαν βάσεις τον Γκάλαχαντ και τον Πάρσιφαλ, τους δύο ιππότες που κατέκτησαν το όραμα, το τέλος της αναζήτησης. Η μορφή του περιστεριού πάνω στην περιοχή του Γκλάστονμπερυ μοιάζει με ζυγαριά με τους δύο δίσκους της (όπως η μορφή του πλοιαρίου του Καρκίνου μοιάζει με κάβουρα).

Σε άλλο κλειδί ερμηνείας, ψυχολογικό και όχι μυστικιστικό, το ζώδιο του ζυγού αντιστοιχεί στη δίκη κατά την οποία κρίνεται η τιμή των ιπποτών. Η θέση του ζωδίου αυτού του επιτρέπει να κρίνει τη διαμάχη μεταξύ του Λέοντα και του Τοξότη. Αναγκασμένος από τη φήμη που συκοφαντεί τη βασίλισσα σαν ερωμένη του Λάνσελοτ, ο Αρθούρος τον προκαλεί σε μονομαχία, για να φανεί η τιμή με τη νίκη του δικαίου. Στη θέση του βασιλιά, που δεν

επιτρέπεται να μονομαχήσει, βρίσκεται ο πρώτος ιππότης του, ο Σερ Γκάγουεν (Sir Gkagouen).

Η φάση της κρίσιμης αυτής μονομαχίας, που θα γίνει αιτία των συμφορών που θα πλήξουν το βασίλειο και της αναζήτησης της χαμένης Αρετής (Αρετούσα), δηλαδή του Γκράαλ, αντιστοιχεί στο στοιχείο του Ζυγού. Κι έτσι τυλίγεται η μοίρα, πλέκονται τα μοιραία νήματα των ηρώων και θα κινηθεί ο τροχός προς το τέλος του, το τέλος όμως μόνο ενός κύκλου. Ο Λάνσελοτ θα νικήσει, αλλά εξορίζει τον εαυτό του, επειδή ξέρει ότι είναι ένοχος και αιτία του σκοταδιού που πέφτει με το χάσιμο της αρετής της Γκουήνεβιρ. Έτσι χάνει η παρθένος και πραγματικά κερδισμένος βγαίνει ο Σκορπιός, ο σκοτεινός γιος του Αρθούρου και της Μάγισσας αδελφής του Μοργκάνας (Morgana), Μόρντρεντ.

♍

Η Παρθένος

Αντιστοιχεί εξωτερικά με την Γκουήνεβιρ, τη νόμιμη σύζυγο του Αρθούρου, που τον απατά με το Λάνσελοτ και εσωτερικά με την παρθένο μάγισσα αδελφή του βασιλιά που θα διεκδικήσει μυστικά το θρόνο για το γιο της. Χρησιμοποιώντας τις μαγικές τέχνες που διδάχτηκε κάποτε από τον μάγο Μέρλιν, σμίγει κρυφά με τον Αρθούρο. Από αυτή την ένωση θα γεννηθεί ο Μόρντρεντ, ανιψιός και συνάμα νόθος γιος του Αρθούρου, που θα κηρύξει τον πόλεμο στο βασιλιά. Τελικά και οι δύο θα καταστραφούν στη μάχη του Κάμλαν (Kamlan).

Είναι ζώδιο της γης το παρθένο έδαφος. Σε αυτό συμπεριλαμβάνονται όλες οι γυναίκες του κύκλου του Γκράαλ. Εκτός από τις δύο που αναφέρθηκαν προηγουμένως, το στοιχείο της Παρθένου συνδέεται και με την Κυρά της Λίμνης μέσω της ήδη αναφερόμενης εικόνας του ξίφους

του ετοιμοθάνατου Αρθούρου-Τοξότη που πετάγεται στη λίμνη, στα νερά της αγνότητας, για να φυλαχθεί εκεί μέχρι να ξυπνήσει ο βασιλιάς από τη νάρκη του (ανάσταση) και να επιστρέψει στους ανθρώπους.

Συνδέεται επίσης με την Ελέιν, την παρθένο κόρη του βασιλιά-ψαρά, που συλλαμβάνει με το Λάνσελοτ, με μαγικό τρόπο, τον Γκάλαχαντ, τον Αγνό Ιππότη που θα κληρονομήσει τα ιερά αντικείμενα του Σολομώντα: το δισκοπότηρο, το ξίφος, τη λόγχη και την πέτρινη κλίνη που μιλά μονάχα στο βασιλιά. Αυτό το στοιχείο συμβόλιζε την παρθένο, την Άνοιξη, τη θεά του θερισμού το καλοκαίρι, την καταχθόνια μάγισσα το χειμώνα. Ποτάμια, αγροί, γάργαρα νερά, λοφίσκοι, τοπικές εορτές σε σχέση με τον θερισμό, είναι όλα στοιχεία συσχετισμένα με την αναπαράσταση αυτού του ζωδίου πάνω στο έδαφος του Γκλάστονμπερυ.

Ο γήινος ΄Ερωτας της Γκουήνεβιρ, ο μαγικός και χθόνιος έρωτας-μίσος της Μοργκάνα, η ουράνια αγάπη της Ελέιν (Elaine), η αγνότητα των νερών της Κυράς της Λίμνης, όλα αποτελούν όψεις της πολύπλοκης έννοιας της Παρθένου. Είναι η Εύα, η μητέρα των πάντων, κάθε καλού, αλλά και κάθε κακού και συμφοράς.

Ο Σκορπιός

Είναι το είδος του επαναστάτη που διέπεται από τον κόκκινο Άρη. Τόσο δοσμένος στην κριτική του εαυτού του όσο και των άλλων, αυτός που πρέπει να βρει την αλήθεια με κάθε τιμή, χωρίς να νοιάζεται για το κόστος. Είναι ο Μόρντρεντ, γιος του Αρθούρου και της αδελφής του Μοργκάνας. Αυτή είναι ταυτόχρονα μητέρα, αδελφή, σύζυγος και καταχθόνια μάγισσα, όπως είδαμε στην Παρθένο.

Ο Μόρντρεντ εργάζεται μυστικά για να καταστρέψει τη Στρογγυλή Τράπεζα. Εκμεταλλεύεται τον έρωτα της Γκουήνεβιρ με το Λάνσελοτ και ετοιμάζει την τελική μοιραία μάχη του Κάμλαν. Σκοπός του είναι να αρπάξει την Γκουήνεβιρ και να βασιλεύσει μαζί της στο θρόνο του Αρθούρου. Αλλά σκοτώνοντας τον Αρθούρο σκοτώνει τον ίδιο του τον Εαυτό. Ο Λάνσελοτ, η Γκουήνεβιρ και ο Μόρντρεντ καταστρέφουν το θαυμάσιο έργο της Στρογγυλής Τραπέζης του Ιπποτικού Ιδεώδους. Τα κατώτερα πάθη και οι φιλοδοξίες, δίνουν τη νίκη στον Πρίγκιπα του Σκότους. Ο Ήλιος έδυσε και ο ουρανός βάφτηκε με κόκκινο αίμα.

Είναι η πρόκληση που πρέπει να δεχθούμε και πάνω στο πεδίο της μάχης πρέπει να νικήσουμε, για να μπορέσουμε να φτάσουμε στη νέα ημέρα της Ιστορίας. Πριν από τη μοιραία μάχη του Κάμλαν ο Αρθούρος είδε ένα όνειρο, που αντιστοιχεί ακριβώς με την εικόνα του Τοξότη στο Ζωδιακό του Γκλάστονμπερυ: ο βασιλιάς απειλείται από το Σκορπιό και η φάλαινα που συμβολίζει το Μόρντρεντ τον ρίχνει από το άλογό του.

Ο Καρκίνος

Είναι το ζώδιο του Καρκίνου ή είναι το πλοίο του Σολομώντα που φαίνεται στο έδαφος σαν καθρεφτιζόμενη εικόνα από τον ουρανό; Δεν υπάρχει κάβουρας αλλά ένα πλοιάριο που μέσα του βρίσκεται ένα παιδί, σαν να ήταν μια μυστικιστική κούνια που πλέει στους λόφους του Γκλάστονμπερυ, συμβολίζοντας ποιητικά το μητρικό και υδάτινο ζώδιο του καρκίνου.

Η Σελήνη διοικεί τον Καρκίνο και αυτή η βάρκα (με μορφή μισοφέγγαρου) είναι το αυξανόμενο φεγγάρι της

Μαρίας, η βάρκα της Ίσιδας, το κύπελλο της Κεριντγκουέν (Kerintgkouen)[2]. Είναι σελήνη, μήτρα και τάφος ταυτόχρονα, πάνω στο έδαφος, τάφροι, διώρυγες, μικροί υδατοφράκτες και λιμνούλες του δίνουν μορφή.

Στο μύθο του Αρθούρου το ζώδιο αυτό αντιστοιχεί στο πλοίο του Σολομώντα (του Ήλιου) και της συζύγου του (της Σελήνης) που έφτιαξε ο βασιλιάς, όπως προηγουμένως αναφέραμε, για να διατηρηθεί στους αιώνες φυλάγοντας το θησαυρό του Γκραάλ, τα ιερά αντικείμενα, σύμβολο της Σοφίας, μέχρι που θα έφτανε κάποιος άξιος διάδοχός του να το κληρονομήσει. Όποιος δεν αξίζει τη Σοφία είναι ένας σφετεριστής και πεθαίνει μόλις ανέβει επάνω στο πλοίο. Ο αγνός ιππότης Γκάλαχαντ, το θείο παιδί, βρίσκεται στο τιμόνι. Αυτός και ο Πάρσιφαλ έχουν το όραμα του Γκράαλ, την εσωτερική όραση του Εαυτού τους και ξεκινούν τότε πέρα από τα θνητά βασίλεια των ανθρώπων.

Το πλοίο θα τους πάει στο Λευκό Νησί του Άβαλον, το Νησί των Μακάρων, όπου θα πάει να αναπαυθεί και ο Αρθούρος μετά από τη μάχη του Κάμλαν και το συμβολικό του θάνατο. Είναι το νησί της Δύσης, των Εσπερίδων, το βασίλειο των ψυχών, όπου θα πάνε οι περισσότεροι ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης αφού τελειώσουν την ζωή τους στον κόσμο των θνητών. Ο Γκάλαχαντ, με το Γκράαλ, θα βασιλεύσει εκεί ως νόμιμος διάδοχος του Ήλιου της Δύσης.

Σημείωση (2): Αρχαία γαλλική θεότητα που κατείχε τη μαγική χύτρα της έμπνευσης και της γνώσης.

Ο Αιγόκερως

Η εικόνα πάνω στο έδαφος του Γκλάστονμπερυ που αναπαριστά το κέρας του Αιγόκερου είναι γνωστή στην περιοχή με το όνομα Χρυσό Φέρετρο. Στην τοπική παράδοση λέγεται ότι αυτό, όπως ο μήνας Δεκέμβριος, αντιπροσωπεύει τον παγωμένο τάφο του χρόνου: το ζώδιο του χρόνου είναι ο Δρυίδης Μέρλιν, ο γέρος πατέρας του χρόνου, σύμβολο της περασμένης Χρυσής Εποχής, στην οποία κοσμοκράτορας ήταν ο θεός Κρόνος.

Ο μάγος Μέρλιν σκέφθηκε τη Στρογγυλή Τράπεζα, κανόνισε την γέννηση του Αρθούρου και την ενθρόνισή του. Είναι ο πραγματικός γενάρχης του μύθου και στο τέλος, σύμφωνα με μια παράδοση, δέχεται το σώμα του πεθαμένου Αρθούρου στον παγωμένο τάφο του, το Δεκέμβρη, την ημέρα του ηλιοστασίου. Αλλά στο ζωδιακό κύκλο ο θάνατος δεν είναι το τέλος. Από το μοναδικό κέρατο, που κάνει το μονόκερο σοφό, θα προβάλει ξανά ο βασιλιάς Ήλιος, που είναι σπόρος φωτός, και θα αναστηθεί ανανεωμένος και ολόλαμπρος.

Έτσι ο Μέρλιν έχει σχέση με την Αίγα, ως τραγόμορφος μάντης και μάγος. Ας υπενθυμίσουμε στον αναγνώστη μας ότι η παράδοση λέει πως ο μάντης αποκαλύπτει στην αλαζονική Μοργκάνα μερικά μαγικά μυστικά του, δίδοντάς της έτσι τη δυνατότητα να τον αιχμαλωτίσει μέσα σε ένα γέρικο δρυ, ναρκωμένο και παγωμένο.

Ο Μέρλιν συμβολίζει την Αίγα, το Μονόκερω, το Άσπρο Ελάφι που κυνηγιέται από όλους τους Πρίγκιπες του θρύλου. Είναι οι συνηθισμένες μορφές που παίρνει κάθε μάγος για να δοκιμάσει τους ευνοούμενούς του πρίγκιπες στους παλιούς μύθους.

Οι Ιχθύες

Το Αβαείο του Γκλάστονμπερυ, το πιο αινιγματικό, το πιο εξωπραγματικό όλων των ερειπωμένων ιερών των Βρετανικών Νησιών, χτίστηκε ακριβώς μεταξύ της αναπαράστασης στο έδαφος του ζωδίου των Ιχθύων και του Υδροχόου. Είναι ένα μνημείο διάλυσης και αναγέννησης ταυτόχρονα. Όπως ο Ίκαρος, ο Αρθούρος έφθασε με τη Στρογγυλή Τράπεζα τόσο ψηλά, που ύστερα πέφτοντας από αυτό το ύψος άφησε να έρθει το σκοτάδι των συμφορών που βασίλεψαν επί αιώνες στο Μεσαίωνα. Αλλά διατηρήθηκε ο μύθος... και ο ταξιδιώτης μπορεί να επισκεφτεί τον τάφο του Αρθούρου άδειο, σκεπασμένο από χορτάρι, με το πράσινο χρώμα της ελπιδοφόρας υπόσχεσης για έναν Νέο Άνθρωπο για το μέλλον.

Οι Ιχθύες είναι διττό ζώδιο υπό την αιγίδα του μυστικιστικού Ποσειδώνα, που συμβολίζει τις δύο καταστάσεις της αναζήτησης. Η μία είναι αυτών που σαλπάρουν με την Κιβωτό του Σολομώντα, όπως ο Γκάλαχαντ και ο Πάρσιφαλ, προς υψηλές σφαίρες πνευματικής δράσης. Η άλλη εκείνων που αποτυγχάνουν στη δοκιμασία του Υδροχόου και χαμένοι στο βυθό ή στο δάσος πρέπει να συνεχίσουν την περιπλάνησή τους ή να επιστρέψουν πίσω ηττημένοι.

Κανένας δεν πέφτει τόσο, όσο οι άνθρωποι Ιχθύες. Αλλά αυτοί είναι που φθάνουν στο λόφο του Θώρ (Thor). Μόνο αυτοί που έφτασαν ψηλά μπορούν να πέσουν και αυτό το μεγαλόπρεπο παρελθόν είναι που τους δίνει τον τίτλο του αποτυχημένου. Αλλά για την αντιστοιχία με το ζώδιο των Ιχθύων, περισσότερη σημασία έχει το πρόσωπο του Ιωσήφ της Αριμαθείας.

Είναι ο συνδετικός κρίκος μεταξύ της Ανατολής και της Δύσης στις αρχές του αρθουριανού κύκλου. Είναι ο πραγματικός φορέας του χριστιανικού μηνύματος των Ιχθύων στη Δύση, που θα αντικαταστήσει την Ρώμη στην κυριαρχία της Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα. Είναι λοιπόν ο συμβολικός γενάρχης του αρθουριανού κύκλου και της Ιπποσύνης στη Δύση, εγκαινιάζοντας, ως διάδοχος του Χριστού στην κατοχή του Δισκοπότηρου, την Εποχή των Ιχθύων.

Ο συμβολισμός αυτός τονίζεται ακόμα με το γεγονός του θαύματος του Ιωσήφ με το ψάρι, που ικανοποίησε την πείνα όλων των ακολούθων μαθητών του κάποια στιγμή, στο ταξίδι τους από την Παλαιστίνη στην Βρετανία, καθώς αναφέραμε στην αρχή αυτού του κεφαλαίου. Το περιστατικό είναι καθαρά συμβολικής σημασίας, χωρίς όμως να αμφισβητούμε τις δυνατότητες της ιστορικής του πραγματικότητας, όπως ισχύει και για την περίπτωση του θαύματος του Χριστού με τον πολλαπλασιασμό των ψαριών και του ψωμιού. Αλλά το χαρακτηριστικότερο στοιχείο που συνδέει τον Ιωσήφ με το ζώδιο των Ιχθύων είναι ο τίτλος του βασιλιά-Ιχθύ ή φύλακα-ψάρι. Αυτός θα παραδώσει το Άγιο Γκράαλ και τα μυστικά ιερά αντικείμενα στο διάδοχό του τον Μπρους και θα τα φέρουν οι διάδοχοι του διαδόχου του ως κάτοχοι και φύλακές τους.

Αιώνες αργότερα οι ιππότες του Αρθούρου θα συναντήσουν το διάδοχο βασιλιά-ψάρι, που στην παράδοση ονομάστηκε Αμφόρτας, όπως αναφέρει ο Ρ. Βάγκνερ στην όπερά του «Πάρσιφαλ». Ο βασιλιάς ήταν πληγωμένος και θεραπεύεται μόνο όταν ο αγνός Ιππότης θα γίνει άξιος κληρονόμος του Γκραάλ θέτοντας τη σωστή ερώτηση.

Ο Πάρσιφαλ, που έχει οικόσημο στην ασπίδα τον αετό ή το φοίνικα της ανάστασης, θα το καταφέρει στη δεύτερη συνάντηση με τους φύλακες του μυστικού κάστρου του Γκράαλ. Αυτό σημαίνει το πέρασμα (αλλαγή στην κατοχή του Γκράαλ) από την εποχή των Ιχθύων στην εποχή του Υδροχόου, που όπως είδαμε προηγουμένως συμβολίζεται με τον ιππότη Πάρσιφαλ, τον ιππότη που γίνεται άξιος μετά από τις ζωδιακές δοκιμασίες του. Πάντως το συμβολικό στοιχείο του ψαριού δεν είναι μονάχα χριστιανικό, απλώς προβλήθηκε σε άρχουσα θέση, σε εμπροσθοφυλακή του Αρθουριανού Κύκλου.

Στην αρχαία κέλτικη μυθολογία, αναφερόταν ένα Ψάρι της Σοφίας (όπως ονομαζόταν εσωτερικά και ο Χριστός). Τα ψάρια αποτελούσαν παλαιοχριστιανικό σύμβολο- που έκαιγε τα χέρια, όπως η σοφία, αλλά μέσα στο στόμα του άξιου πρόσφερε κάθε γνώση. Οι παραδόσεις για τους Τουάθα ντε Ντανάν (Tuatha de Danann), μυθικό λαό που ήδη αναφέραμε, μιλούν για το θεάνθρωπο Τουάν (Tuan), που απέκτησε τη μορφή ψαριού, για να φαγωθεί από μια πριγκιποπούλα και να τη γονιμοποιήσει, ώστε να ξαναγεννηθεί ως άνθρωπος-Αβατάρα. Ο ίδιος συμβολισμός υπάρχει στη θεία κοινωνία, όταν τρώγοντας ένα μέρος του Θεού, ο άνθρωπος μπορεί να συλλάβει μέσα του το θείο φως επιτρέποντας στο Θεό μέσα του να γεννηθεί.

Η λειτουργία της τελετής αυτής, της θείας κοινωνίας, είναι πανάρχαιη και γνωστή σε όλους τους μυητικούς πολιτισμούς χιλιάδες χρόνια πριν το χριστιανισμό. Τα χαρακτηριστικά του ζωδιακού κύκλου δεν βρίσκονται μόνο στα άστρα και στους ανθρώπινους χαρακτήρες, αλλά και στη λειτουργία των πάντων, στη γη και στον ουρανό. Όλα ξεκινούν από ένα ίδιο σχέδιο που χάραξαν οι δυνάμεις της Δημιουργίας πάνω στην εκδηλωμένη ύλη.

Ο χριστιανισμός, χαρακτηριζόμενος από τους Ιχθύς, υπήρξε η εποχή της Αποκάλυψης του ψαριού και η εποχή του Υδροχόου θα σημαδεύσει την πορεία για την απελευθέρωση από τον κύκλο, χαρακτηριζόμενη από το σύμβολο του αετού. Ο ναός του Γκλάστονμπερυ είναι ένας ναός άστρων, δομημένος στο έδαφος, στο πλατύ δέρμα της γης εκείνης. Είναι ένα ιερό που τα άστρα του δεν φαίνονται με το μάτι όπως στον ουρανό, αλλά βοηθά και προσανατολίζει το πνεύμα και μας μιλά ουσιαστικά για προβλήματα της ανθρώπινης φύσης. Μας μιλά για τις περιπλοκές της προσωπικότητας στην κατάκτηση του αληθινού και αγνού Εαυτού και γι' αυτό είναι μεγάλη η σημασία του. Και η επιστροφή του Αρθούρου έχει συγκεκριμένη σημασία.

Είναι η επιστροφή μιας ιδέας, ενός ιδανικού, που ξεπερνά το σκοταδισμό και την άγνοια ενός νέου μεσαίωνα που επανέρχεται, σύμφωνα με τον αναπόφευκτο νόμο των βιορυθμικών κύκλων της ιστορίας. Μια εσωτερική παράδοση αναφέρει ότι το Γκράαλ ήταν ένα μαγικό πετράδι, ένα σμαράγδι (σύμβολο σοφίας, όπως φαίνεται και στον ερμητικό κώδικα σοφίας του σμαραγδένιου πίνακα), που έπεσε στη γη από το μέτωπο της κορώνας του Αυγερινού ή Εωσφόρου.

Είναι το σύμβολο του τρίτου ματιού της ενόρασης, το μάτι του Δάγμα στην Ινδία. Το σμαραγδένιο Γκράαλ λοιπόν το φρουρεί ο Βασιλιάς-Αλιέας, είναι η πέτρα του ψαρά, ενσωματωμένη στο ιερό δακτυλίδι της εξουσίας σε αυτόν και στους άλλους κόσμους, που συμβολικά κατέχει στην εκκλησία της Ρώμης ο πάπας. Αυτός ο μύθος είναι πανάρχαιος. Το σμαράγδι συμβολίζει το φως της σοφίας που δίδεται στους ανθρώπους, αποκρυσταλλωμένο σε ένα μαγικό πετράδι. Στο μυστικιστικό Γκράαλ είναι αιχ-

μαλωτισμένο το ουράνιο φως των άστρων, η σοφία των θείων προγόνων που ήρθαν από τα αστέρια, όταν ο κόσμος ήταν ακόμα νέος. Είναι το εσωτερικό φως που λάμπει μέσα μας, όταν τον εαυτό μας αγγίζουν τα ουράνια χέρια της αγνότητας και της δικαιοσύνης, του ιπποτικού ιδεώδους, ενώ τα αστέρια-μάτια των ζωδίων- τρεμοσβήνουν γύρω του από χαρά.

ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ύστερα από αυτήν την πανοραμική ζωδιακή διαδρομή στους ηλιακούς μύθους της Ανατολής και της Δύσης, δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε και ένα κεφάλαιο αφιερωμένο γενικά στους προκολομβιανούς πολιτισμούς της αρχαίας Αμερικής.

Η σχέση μεταξύ της αστρολογίας και των ηλιακών μύθων στην Αμερική αποκαλύπτεται όχι μόνο έντονα αλλά και πολύ βαθειά στη μυστηριώδη ήπειρο, ίσως λόγω του πέπλου αινίγματος και άγνοιας που καλύπτει αυτούς τους θαυμάσιους αρχαίους πολιτισμούς.

Θεωρώ σκόπιμο λοιπόν να προσφέρω στον αναγνώστη μερικές περιληπτικές αλλά και κατατοπιστικές ιστορικές και μυθολογικές πληροφορίες, οι οποίες θα του επιτρέψουν να προσανατολιστεί καλύτερα κατά την επαφή του με τους πολιτισμούς αυτούς, που αποτελούν ένα σημαντικό μέρος στην ιστορία της ανθρώπινης εξέλιξης. Αν και δυστυχώς δεν είναι πολλά τα στοιχεία που γλύτωσαν από την καταστροφική δράση των Ισπανών κατακτητών, οι έρευνες και οι ανασκαφές ακόμα συνεχίζονται με τον αργό ρυθμό που προχωρούν αυτές οι φτωχές σήμερα χώρες.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΟΛΟΜΒΙΑΝΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Όταν οι Ισπανοί κατακτητές ανακάλυψαν την αμερικανική ήπειρο με τους ανεπτυγμένους πολιτισμούς των Αζτέκα, των Μάγια (στο Μεξικό) και των Ίνκας (στο Περού) δεν φαντάστηκαν ότι έτσι άνοιγαν τις σελίδες ενός βιβλίου ιστορίας που οι αρχές της εξέλιξής της τοποθετούνται πέρα από την 3η χιλιετία π.Χ. Κατά τη διάρκεια αυτών των 5.000 χρόνων πολιτιστικής εξέλιξης οι πολιτισμοί της Αμερικής ανέπτυξαν την τέχνη, την επιστήμη, τα γράμματα, τη θρησκεία κ.λπ. σε τέτοιο βαθμό, που ακόμα και σήμερα είναι αξιοθαύμαστες και δέχονται κάθε σύγκριση με άλλους μεγάλους πολιτισμούς, όπως της Μεσοποταμίας, της αρχαίας Ελλάδας, της Αιγύπτου ή της Ρώμης.

Οι υποστάσεις των θεοτήτων είναι σχεδόν κοινές στους διάφορους πολιτισμούς της «Πυρηναίας» Αμερικής, που εκτείνεται από το Βορρά του Μεξικού μέχρι το Βορρά της σημερινής Χιλής. Εκφράζουν τα χαρακτηριστικά ενός δύσκολου και ετερογενούς φυσικού περιβάλλοντος και συμβολίζονται με τα πλάσματα που έχουν νικήσει τα εμπόδια αυτού του δύσκολου και άγριου κόσμου. Με τον αετό ή το γύπα, κύριο των ψηλών βουνοκορφών, τον ιαγουάρο, άρχοντα των μυστηρίων της ζούγκλας και το φίδι, τον άγρυπνο φύλακα της ερήμου.

Αυτήν την «Πυρηναία» Αμερική η αρχαιολογία διαιρεί σε τρία μεγάλα γεωγραφικά τμήματα, ως εξής:

1) Μεσο-Αμερική

Αποτελείται από ένα μεγάλο μέρος του Μεξικού, της Γουατεμάλα, της Ονδούρα και του Ελ Σαλβαδόρ. Αλλά

Ο ζωδιακός κύκλος στον πολιτισμό των Μάγια

τα μεγαλύτερα και πιο γνωστά κέντρα πολιτισμού αναπτύχθηκαν στην κοιλάδα του Μεξικού και στη χερσόνησο του Γιουκατάν. Στην κοιλάδα του Μεξικού -σχεδόν περιτριγυρισμένη από οροσειρές και ορεινούς σχηματισμούς- βρίσκονταν πόλεις-κέντρα λατρείας όπως οι Τεοτιχουακάν (Teotihuacan), Τούλα (Tula) και η Τενοτστιτλάν (Tenochtitlan), πρωτεύουσα των Αζτέκα. Όλη αυτή η περιοχή στο κέντρο του Μεξικού, όπου εξελίχθηκαν διάφοροι πολιτισμοί που αργότερα ενοποιήθηκαν σε μια μεγάλη αυτοκρατορία από τους Αζτέκα, ονομάζεται Ναουάτλ (Naouatl).

Η αυγή των πολιτισμών σε αυτήν την περιοχή μπορεί, με τα επίσημα δεδομένα, να τοποθετηθεί στο 600 π.Χ., αν και υπάρχει πιθανότητα χρονολόγησης άνω των 9.000 ετών. Αυτό υποδεικνύουν οι ενδείξεις , από τις χημικές (άνθρακας 14) και ραδιοφθορικές αναλύσεις της λάβας της πυραμίδας του Κουικουίλκο (Kouikouilko) κοντά στην πόλη του Μεξικού. Στο νότιο μέρος της μεσοαμερικής αναπτύχθηκε ο πολιτισμός των Μάγια, που έφθασε στη μεγαλύτερη ακμή του γύρω στο 10ο αι. μ.Χ. Πρόκειται για τη χερσόνησο του Γιουκατάν (Yucatan), ασβεστολιθική εξέδρα που αναδύθηκε σε σχετικά πρόσφατη γεωλογική εποχή στο τέλος του 4ου παγετώνα, πριν περίπου 12.500 χρόνια, όταν βυθίστηκαν τα τελευταία κατάλοιπα της Ατλαντίδας στον Ατλαντικό ωκεανό.

Άλλοι πολιτισμοί της μεσοαμερικής, εκτός των Αζτέκα και των Μάγια, είναι κυρίως των Ολμέκα (Olmec) (3ος

αι. π.Χ.), του Τεοτιχουακάν (Teotihuacan), των Ζαποτέκα (Zapoteka) (4ος-6ος αι. μ.Χ.), των Τοτονάκα (Totonaka), με την περίφημη πυραμίδα του Ελ Ταχίν (El Tahini) με τα 365 παράθυρα σε σχέση με το ηλιακό ημερολόγιο (5ος αι. μ.Χ.) και των Τολτέκα (Toltec, 9ος αι. μ.Χ.).

2) Περιοχή Καραϊβικής

Όπως δηλώνει το όνομά της είναι μια περιοχή γύρω από τις ακτές της Καραϊβικής θάλασσας. Η πολιτιστική σημασία των πολιτισμών αυτών είναι μικρότερη από των άλλων περιοχών. Μεταξύ άλλων, οι πολιτισμοί των Τσίβτσα (Tsivtsa), του Σαν Αγκουστίν (San Agustin), του Μαντένο, διατηρούν μια εξέχουσα θέση.

3) Οι πολιτισμοί των Άνδεων

Ανάμεσα στην ανατολική οροσειρά και τις ακτές του Ειρηνικού, άνθισαν μεγάλοι πολιτισμοί, όπως του Τιαχουανάκο (Tiachouanako), στο Βολιβιανό οροπέδιο σε 4.000 μέτρα ύψος, κοντά στη λίμνη Τιτικάκα και των ΄Ινκας στο Περού, που ενοποίησαν και ενσωμάτωσαν πολλούς άλλους λαούς στην αυτοκρατορία τους. Άλλοι σημαντικοί πολιτισμοί είναι των Μοτσίκα (500 μ.Χ.) και των Τσιμού (1300 μ.Χ.) στην νότια ακτή του Περού, των Παράκας (500 π.Χ.), της Νάζκα (600 μ.Χ.) στην βόρεια ακτή και του Τσαβίν (1500 - 2000 π.Χ.) σε μια κοιλάδα ανατολικά της Λευκής Οροσειράς.

Αυτός ο σχεδόν άγνωστος πολιτισμός, με τον πλούσιο συμβολισμό του, το πολιτιστικό ύψος, την οργάνωση, ακόμα και την τεχνολογία και την αρχιτεκτονική, εξακολουθεί να είναι ένα αίνιγμα για τους αρχαιολόγους, δεδομένου ότι χρονολογείται στις αρχές της 2ης χιλιετίας π.Χ. μέσα στο πλαίσιο της αρχαίας Αμερικής.

ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ

Περού

Κοιτάζοντας τον χάρτη του Περού καταλαβαίνει κανείς ότι οι πολιτισμοί των βουνών (Τσαβίν, Τιαχουανάκο και οι ΄Ινκας) τοποθετημένοι ανατολικά της χώρας, παρουσιάζουν μια έντονη τάση προς τις ημερήσιες και ηλιακές λατρείες, ενώ οι πολιτισμοί της δυτικής ακτής υμνούν περισσότερο τη σελήνη και το νυχτερινό ουρανό.

Στον ηλιακό συμβολισμό των λαών της Αμερικής ο ήλιος, για να ολοκληρώσει το κυκλικό ταξίδι του, αποκτά δύο κύριες μορφές. Βγαίνοντας από την ανατολή θα ακολουθήσει μια διαδρομή που θα τον οδηγήσει στη δυτική θάλασσα, την οποία θα περάσει για να φωτίσει τις νήσους των Μακάρων, εκτελώντας έτσι την ημερήσια πορεία του. Για να μπορέσει να αναστηθεί την άλλη μέρα από την Ανατολή, θα πρέπει να ανατρέξει κατά τις νυχτερινές ώρες τον σκοτεινό υποχθόνιο κόσμο από τη Δύση στην Ανατολή. Τότε θα μετατραπεί σε ιαγουάρο (στους πολιτισμούς των Άνδεων) ή σε σκύλο (στους πολιτισμούς του Μεξικού και της Κεντροαμερικής) με σκοπό να ξεπεράσει τα εμπόδια και τις δοκιμασίες της νυχτερινής πορείας.

Εκτελεί εκεί ένα μυστηριώδες ταξίδι που οδηγεί από τη χώρα των νεκρών στη γη των ζωντανών. Την αυγή θα ανυψωθεί από τον ανατολικό ορίζοντα μεταλλαγμένος με τη μορφή του νικηφόρου αετού ή γύπα. Στην πόλη Μάτσου-Πίτσου των ΄Ινκας υπάρχει ένα ηλιακό ρολόι σκαλισμένο σε ένα μονολιθικό βράχο, το λεγόμενο Ιντιχουατάνα, που έδειχνε με ακρίβεια την ημερήσια και την ετήσια

κίνηση του ήλιου, επιτρέποντας έτσι το λεπτομερή καθορισμό των τελετών και τύπων της ηλιακής λατρείας, καθώς και τα στοιχεία του ημερολογίου.

Στους Τσίβτσα της Κολομβίας τα παλιά χρονικά που βρήκαν οι Ισπανοί ιεραπόστολοι ανέφεραν μία ηλιακή τελετή που έκανε ο αρχιερέας τους μιμούμενος το Βοτσίκα, το Θεάνθρωπο, που ερχόμενος από την Ανατολή (Ατλαντίδα;) έδωσε στο λαό τον πολιτισμό και τις τέχνες. Ο Βοτσίκα, που τον παρίσταναν με την μορφή ενός λευκού γενειοφόρου γέροντα γεμάτου αξιοπρέπεια, τελούσε μία μαγική τελετή χορεύοντας έναν τελετουργικό χορό γύρω από δώδεκα πασσάλους καρφωμένους στη γη.

Ο ίδιος συμβόλιζε έτσι την πορεία του ήλιου μέσα από τα δώδεκα ζώδια, τελώντας έτσι μία ηλιακή τελετή καθαρά ζωδιακού χαρακτήρα. Κάθε πάσσαλος είχε κορδέλες με αντίστοιχα χρώματα που κυμάτιζαν στον αέρα, αλλά οι εσωτερικές αυτές χρωματικές αντιστοιχίες με τα σύμβολα των ζωδιακών αστερισμών δεν διασώθηκαν.

Οι Αζτέκα είχαν ένα ηλιακό έτος που ονομαζόταν Ξιχουίτλ και αποτελούταν από 18 μήνες με 20 μέρες ο καθένας, συν 5 συμπληρωματικές (επαγόμενες όπως στην Αίγυπτο) μέρες. Επιπλέον υπήρχε και ένα ιερό έτος που λεγόταν Τοναλποχουάλλι, αποτελούμενο από 260 μέρες, διαιρεμένο σε 20 μήνες από 13 μέρες ο καθένας. Αυτός ο ιερός ετήσιος κύκλος των 260 ετών συσχετιζόταν με την πορεία του πλανήτη Αφροδίτη στον ουρανό.

Όπως ξέρουμε το έτος της Αφροδίτης έχει 584 μέρες κατά μέσο όρο στην πενταετή περίοδό της και αποτελείται από μια νυχτερινή και μια ημερήσια περίοδο. Μεταξύ αυτών των περιόδων ο πλανήτης εμφανίζεται 260 περίπου μέρες στον ουρανό κατά τη διάρκεια της νύχτας. Ύστερα η Αφροδίτη έλκεται από τον Κάτω Κόσμο και

Ο θεός Κετζαλκοάτλ (ανάγλυφο στην Τεοτιχουακάν, Μεξικό)

εξαφανίζεται στο σκότος. Η απόκρυφη αυτή περίοδος διαρκεί οκτώ μέρες και αντιστοιχεί στην κατώτερη σύνοδό της που προηγείται της ανατολής της ως Αυγερινός.

Ο πλανήτης Αφροδίτη ταυτιζόταν συμβολικά με το θεό Κετζαλκοάτλ και το ιερό έτος των 260 ημερών ήταν μυστικιστικά αφιερωμένο σε αυτόν. Από φτερωτό φίδι που ήταν το σύμβολό του μετατρεπόταν σε σκύλο ή τσακάλι, με τη μορφή του θεού Ξολότλ (Xolotl) και αντιστοιχούσε με την πορεία του πλανήτη στον κάτω κόσμο, όπως δείχνει επίσης ο συμβολισμός του θεού σκύλου Άνουβι στην αρχαία Αίγυπτο.

Στους Μάγια υπήρχε κάτι αντίστοιχο, δηλαδή ένα ιερό έτος με 260 ημέρες αφιερωμένο στο θεό Κουκουλκάν, σύμβολο του Αυγερινού, που λεγόταν Τζοκλίν (Tzoklin) και ένα ηλιακό έτος με 360 μέρες από 18 μήνες με 20 μέρες συν 5 συμπληρωματικές. Οι Μάγια, όπως και οι Αζτέκα, συνδύαζαν αυτούς τους δύο ετήσιους κύκλους για να

σχηματίσουν ένα νέο μεγαλύτερο ιερό κύκλο 52 ετών: τον ημερολογιακό τροχό.

Οι ημερομηνίες του ημερολογιακού τροχού επαναλαμβάνονταν λοιπόν ίδιες κάθε 52 έτη. Γι' αυτό οι Μάγια χρησιμοποιούσαν παράλληλα το λεγόμενο Μακρύ Υπολογισμό, για να μην μπορεί να ταυτιστεί μια ημερομηνία με κάποια άλλη ενός άλλου κύκλου των 52 ετών, όπως δυστυχώς συνέβαινε σε άλλους λαούς του Μεξικού, στους οποίους οι χρονολογίες για ορισμένα ιστορικά γεγονότα είναι αόριστες, γιατί μπορεί να ανήκουν σε διαφορετικές περιόδους των 52 ετών.

Οι Μάγια λοιπόν χρησιμοποίησαν τους εξής βασικούς χρονολογικούς υπολογισμούς:

Κιν	1 μέρα
Ουινάλ	1 μήνας από 20 μέρες
Τουν	1 χρόνος από 18 ουινάλ (360 μέρες)
Κατούν	20 Τουν (7.200 μέρες)
Βακτούν	20 Κατούν (144.000 μέρες)

Έτσι μια δέσμη από 20 Βακτούν θα μας έδινε περίπου 7.890 έτη δικά μας, αρκετό χρονικό περιθώριο για να χρονολογηθεί κάθε σημαντικό γεγονός. Υπάρχει ακόμα μια επιγραφή όπου αναφέρεται ένας υπολογισμός 90 εκατομμυρίων ετών. Μια από τις κύριες ηλιακές τελετές μεγάλης αστρονομικής σημασίας ήταν αυτή της Νέας Φωτιάς, που τελούσαν κάθε 52 χρόνια οι Αζτέκα, οι Τολτέκα και οι Μάγια, στο τέλος ενός κύκλου ή την έναρξη ενός νέου.

Ήταν μια τελετή ανανέωσης της φύσης που είχε σχέση με πλανητικούς και αστρικούς κύκλους. Η σύζευξη ή σύνοδος των δύο κύκλων, του ηλιακού και του ιερού έτους κάθε 52 χρόνια, έδειχνε τις ακριβείς ημερομηνίες, κατά

τις οποίες οι ενέργειες του ουρανού και της γης μπορούσαν να έρθουν σε επαφή και σε «αντήχηση», ώστε να ανανεώσουν και να αναζωογονήσουν τον ανθρώπινο κόσμο. Γινόταν στην πιο υψηλή κορυφή της χώρας προς την οποία κατευθύνονταν όλοι. Πριν είχαν καθαρίσει τους ναούς, τα ιερά και τα σπίτια. Αν εκείνη τη νύχτα δεν άναβαν ξανά τη φωτιά στην κορφή του βουνού, όλα στη γη θα πέθαιναν.

Αυτή η πίστη τους βασιζόταν στην ανάμνηση της καταστροφής της Αζτλάν (Aztlan-Ατλαντίδα), από όπου μετανάστευσαν για να σωθούν. Κάθε 52 χρόνια ανανέωναν τη συμφωνία ειρήνης με τους θεούς με αυτόν τον τρόπο αφής της φωτιάς, που συμβόλιζε την ευλογία των θεών για τη συνέχιση του ανθρώπινου πολιτισμού. Αφού άναβαν τη φωτιά, χαρούμενοι οι αγγελιοφόροι την πήγαιναν από κει σε όλα τα χωριά. Ο κύκλος των 52 ετών διοικείται από τον αριθμό 13 που αναπαρίστανε τις δεκατρείς εστίες του ουρανού και ήταν η βάση του μαγικού ημερολογίου 260 ετών (Τουαλποχουάλ) με 20 μήνες από δεκατρείς μέρες.

Οι δεκατρείς ουρανοί της Κοσμογονίας των Μάγια-Τολτέκα ταυτίζονται με δεκατρείς αστερισμούς του ουρανού, οι οποίοι χωρίζονται σε δύο διαφορετικές περιοχές: έναν εξωτερικό κύκλο που αποτελείται από οκτώ αστερισμούς κι έναν εσωτερικό που αποτελείται από πέντε αστερισμούς που σχηματίζουν την καρδιά του ουρανού.

Η παρουσία της αριθμητικής αυτής αναλογίας με το οκτώ και το πέντε συσχετίζεται με τη σύμπτωση του κύκλου των οκτώ ετών του ήλιου με τα πέντε έτη του πλανήτη Αφροδίτη, δηλαδή 8Χ365=2.920 μέρες, που αντιστοιχεί με τον ενοποιημένο κύκλο πέντε ετών της Αφροδίτης,

ο οποίος αποτελείται από έτη διαφορετικής διάρκειας, που επαναλαμβάνονται ανά πέντε. Δηλαδή το πρώτο έχει 580 μέρες, το δεύτερο 587, μετά δύο έτη από 583 και τέλος 587 και πάλι από την αρχή. Κάθε 52 έτη, όταν ο αστερισμός της Μαμαλχουάζτλ (του Ωρίωνα) βρίσκεται στο ζενίθ, τα μεσάνυχτα, από το μυστικιστικό κέντρο του ουρανού πηγάζουν οι ενέργειες της Νέας Φωτιάς και γι' αυτό ο αστερισμός αυτός συμβολιζόταν με δύο ξύλα διασταυρωμένα που με την τριβή τους παρήγαν την ιερή φωτιά.

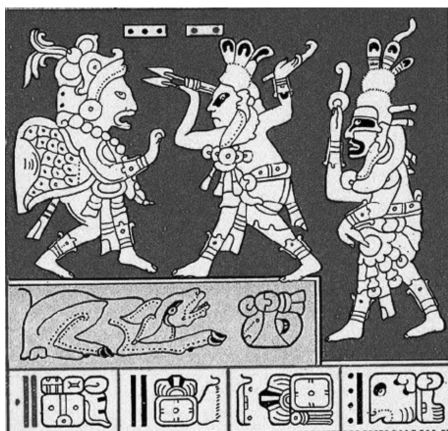
Οι αστερισμοί που θεωρούσαν οι λαοί της Αμερικής δεν είναι οι ίδιοι με αυτούς που μελετώνται από τη δυτική αστρονομία και αστρολογία. Αποτελούνται όμως από τμήματα αυτών και σχηματίζουν μια άλλη, διαφορετική όψη του ουρανού. Έτσι ο αστερισμός του Κολοτλιξαγιάκ, στον εσωτερικό κύκλο του ουρανού, που αποτελεί το 12ο ουρανό, σχηματίζεται από το ζώδιο του Ταύρου με ένα μέρος των Διδύμων και του Ωρίωνα. Όπως είπαμε πριν, το υπόλοιπο μέρος του Ωρίωνα ταυτίζεται με τον αστερισμό Μαμαλχουάζτλ, του 13ου Ουρανού, κέντρο του κόσμου. Το όνομα Κολότλ (Kolotl) σημαίνει Σκορπιός, που είναι η μορφή των αναφερόμενων αστρικών τμημάτων του αστερισμού αυτού στον ουρανό.

Ο 11ος ουρανός είναι ο αστερισμός του Οζομάτλι ή πιθήκου. Αποτελείται από τον αστερισμό του Αμαξά με το αστέρι Καπέλα και του Περσέα με το Αργόλ. Στο 10ο ουρανό έχουμε τον αστερισμό του Τιανκίτζτλι, που είναι οι Πλειάδες. Κιτλαλτλάτστλι είναι το όνομα του αστερισμού στον 9ο ουρανό που αποτελείται από τη μικρή Άρκτο, ένα τμήμα του Δράκοντα και ένα άλλο, σε σχήμα τετραγώνου, των Διδύμων. Ο αστερισμός αυτός έχει το χαρακτηριστικό ότι περιστρέφεται συνεχώς γύρω από το Βόρειο Ουράνιο Πόλο, χωρίς να κρύβεται σε καμία εποχή.

Το τετράγωνο τμήμα των Διδύμων συμβολίζει το γήπεδο του παιχνιδιού της μπάλας, το εθνικό παιχνίδι των Μάγια-Τολτέκα, που έπαιξαν για πρώτη φορά οι δίδυμοι θεοί Ουναχπού και Ιξμπαλαγκέ, όπως αναφέρεται στο ιερό βιβλίο της Δημιουργίας των Μάγια-Κιτσέ, το Πόπολ-Βουχ. Το παιχνίδι αυτό συμβόλιζε πραγματικά την πορεία και την επίδραση των πλανητών και των άστρων. Αυτός ο αστερισμός ταυτιζόταν επίσης με τον Παπαλότλ, την ουράνια πεταλούδα φωτιάς. Γύρω από αυτόν τον εσωτερικό κύκλο βρίσκονται, ολοκληρώνοντας το ημισφαίριο, άλλοι οκτώ αστερισμοί, ακολουθώντας τις τέσσερις κατευθύνσεις και τα ενδιάμεσα σημεία τους.

Στον 8ο Ουρανό λοιπόν βρίσκεται ο αστερισμός Τσαλτσιχουίτλ, που αποτελείται από τον μικρό Κύνα, τον Καρκίνο και μέρος του αστερισμού της Ύδρας.

Ο 7ος λέγεται αστερισμός Ξονεκούλλι και αποτελείται από τον Μεγάλο Κύνα με το Σείριο, το Λαγό, μέρος του Ηριδανού, το περιστέρι, το άστρο Ρίγελ του Ωρίωνα και τον Κάνωπο της Νηός. Τεξκατλιπόκα είναι το όνομα του αστερισμού του 6ου ουρανού, με τη Μεγάλη Άρκτο βορειοδυτικά.

Απόσπασμα από τον Κώδικα της Δρέσδης

Στον 5ο είναι ο Νάουι Ογίν, που αποτελείται από το μικρό και το μεγάλο Λέοντα. Ο αστερισμός Ιλχουίτλ είναι στον 4ο ουρανό, με

τμήμα των Ιχθύων, τον αστερισμό του Κήτους, μέρος του Ηριδανού μέχρι τον Φοίνικα, και σχετίζεται με τον Άρη. Στον 3ο είναι ο αστερισμός Ξοτσίτλ, με τον Κριό, μέρος των Ιχθύων, την Ανδρομέδα και τον Πήγασο. Μαλλινάλλι είναι το όνομα του αστερισμού του 2ου ουρανού, που εμπεριέχει την Κασσιόπη και τον Κηφέα. Τέλος στον 1ο ουρανό έχουμε τον Ιτζαπαπαλότλ στο βορρά, τη Μικρή Άρκτο και μέρος του Δράκοντα.

Αυτά είναι περιληπτικά μερικά στοιχεία από την κοσμογονία των λαών του Μεξικού, κυρίως των Μάγια-Τολτέκα. Η εφαρμογή αυτών των γνώσεων δεν γινόταν μονάχα για αστρολογικούς σκοπούς αλλά και για θρησκευτικούς, για την καθιέρωση των τελετών και των μαγικών ιεροτελετουργιών στους ναούς, όπου μέσα στις ανθρώπινες καρδιές ενώνονταν οι ενέργειες του ουρανού και της γης. Στο Περού, η τελετή του θανάτου και της ανάστασης του ΄Ηλιου ονομαζόταν ΄Ιντι Ράϋμι. Ενώ βλέπουμε ότι στην Ευρώπη ανάβουν οι φωτιές του Αγίου Ιωάννη προς τιμήν του ΄Ηλιου της Ζωής του θερινού Ηλιοστασίου, στο νότιο ημισφαίριο την ίδια στιγμή οι άνθρωποι του αρχαίου Περού τελούσαν τη λατρεία της ανάστασης του ΄Ηλιου, παρόμοια με του «Solis Invictus» (Ακατανίκητος ΄Ηλιος) των Μιθραϊκών Μυστηρίων της Περσίας και της Ρώμης.

Τον ορατό ήλιο οι ΄Ινκας τον έλεγαν ΄Ιντι και ήταν ο ζωντανός φορέας της αόρατης θεότητας, του Βιρακότσα, του ηλιακού πνεύματος. Η τελετή αυτή δεν ήταν απλώς μια έκφραση της ηλιακής λατρείας, αλλά και σύνδεση του ΄Ινκας βασιλιά με τον ήλιο και μέσω αυτού με τις ουράνιες δυνάμεις των αστερισμών. ΄Οπως και στους Μέξικα και στους Μάγια, έτσι και στους ΄Ινκας οι αστερισμοί δεν αντιστοιχούν ακριβώς στους γνωστούς ζωδιακούς στη

Δύση, αλλά αποτελούνταν από τμήματά τους και από άλλους αστερισμούς του νοτίου ημισφαιρίου.

Ένας από τους κύριους αυτούς αστερισμούς είναι του Λευκού Λάμα (προβατοκάμηλος του Περού) που ήταν αφιερωμένος στο δημιουργό θεό Βιρακότσα. Τα μάτια του ουράνιου λάμα ταυτίζονταν με τα αστέρια Α και Β του αστερισμού του Τοξότη, ενώ το σώμα του αποτελούσε μέρος του αστερισμού του Σκορπιού. Στο ναό του Βιρακότσα στο Μάτσου-Πίτσου υπήρχε ένας πελώριος βωμός, όπου γινόταν η θυσία του λευκού λάμα. Οι τελετές λατρείας του αστερισμού του Ουράνιου Λάμα γίνονταν βασικά στο θερινό ηλιοστάσιο (21 Δεκεμβρίου) και την εαρινή ισημερία (23 Σεπτεμβρίου). Όπως ο θεός Αμνός του χριστιανισμού ταυτιζόταν με το Χριστό, έτσι και η προβατοκάμηλος συμβόλιζε το θεό Βιρακότσα.

Οι δεκατρείς αστερισμοί του Ινκαϊκού ουρανού ήταν οι εξής:

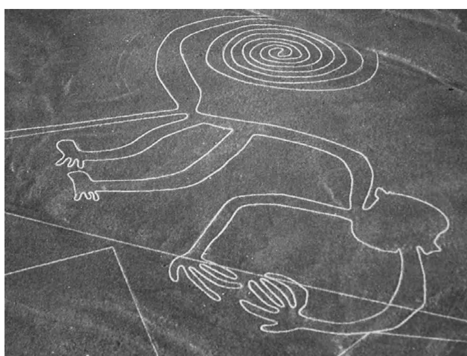
1. Ο **Ιερός Σταυρός**, που αποτελείτο από τα αστέρια α, β, γ, η και σ του Σκορπιού.
2. **Αμάρου**, δηλαδή το Φίδι που γίνεται Κόνδορας, που ήταν ο αστερισμός του Σκορπιού.
3. **Λαμακναγκουίν**, τα μάτια του Λάμα, που ήταν το α και β του Τοξότη, όπως ήδη αναφέραμε.
4. **Χουγιουικρούζ**, δηλαδή ο Μικρός Σταυρός, που αντιστοιχεί με το Σταυρό του Νότου.
5. **Χατούν κρούζ 1**, ο μεγάλος Σταυρός Α που αποτελούταν από τον Προκύκνα και τους Διδύμους.
6. **Χατούν κρούζ 2**, ο μεγάλος Σταυρός Β, όπου βρισκόταν ο Ρίγκελ, ο Σείριος, ο Βετελγεύς.
7. **Κόλκα 1**, δηλαδή το σπίτι της αφθονίας, που ήταν οι Πλειάδες.
8. **Ρισκουακόλκα**, που αποτελούνταν από τις Κάδες.

9. **Τσακάνα 1**, η γέφυρα, που ήταν η ζώνη του Ωρίωνα.
10. **Τσακάνα 2**, που ήταν τα αστέρια ε,σ,η, του Μεγάλου Κυνός.
11. **Πατσαπακάπικ Τσάσκα Α**, που ήταν ο Αυγερινός του Δυτικού Κόσμου δηλαδή το άστρο Κάνωπος.
12. **Κόλκα 2**, αποτελούταν από το η, θ, ι, λ, υ, του Σκορπιού.
13. **Πατσαπακάπικ Τσάσκα Β**, που ήταν ο Αυγερινός του Νότιου Κόσμου, δηλαδή ο Αλτάϊρ.

Ας αναφέρουμε τώρα μερικά στοιχεία για έναν από τους αινιγματικότερους προ-ινκαϊκούς πολιτισμούς, το Τσαβίν. Το λατρευτικό κέντρο του Τσαβίν ντε Ουάνταρ βρίσκεται 460 χλμ. βόρεια της Λίμας σε 3.180 μ. ύψος, περιβάλλεται από τη Λευκή Οροσειρά και τη ζούγκλα και σχετίζεται με τη λατρεία του Ουράνιου Ιαγουάρου. Ο πολιτισμός αυτός θεωρείται, μαζί με του Τιαχουανάκο, ως μήτρα της λατρείας του Ιαγουάρου στην Νότιο Αμερική και εμφανίζεται στην 3η χιλιετία π.Χ. Ο Ιαγουάρος συμβολίζει, ως κύρια οντότητα του Τσαβίν, τη δύναμη της φύσης, την πρωταρχική ώθηση. Η λατρεία του εκφράζεται σε τρία κυρίως επίπεδα. Ως ουράνιος Ιαγουάρος συμβολίζει την εστία δύναμης του αστερισμού του Ωρίωνα, ως ημερήσιος ήλιος είναι ένας ανθρωπόμορφος ιαγουάρος με χαρακτηριστικά κόνδορα και φιδιού. Τέλος ως νυχτερινός ήλιος εμφανίζεται απλώς σαν ανθρωπόμορφος ιαγουάρος, όπως παριστάνεται στο μεγάλο πέτρινο τελετουργικό μαχαίρι ύψους 4,5 μ., που βρίσκεται καρφωμένο στο πάτωμα και στο ταβάνι μιας από τις εσωτερικές υπόγειες στοές που διαπερνούν τον αρχαιολογικό χώρο. Ο Ουράνιος Ιαγουάρος είναι σκαλισμένος πάνω στον πέτρινο βωμό που βρέθηκε στην κεντρική πλατεία.

Την ημέρα του θερινού ηλιοστασίου, στις 21 Δεκεμβρίου στο Νότιο Ημισφαίριο, τα επτά άστρα του αστερισμού του Ωρίωνα αντανακλώνται ακριβώς στην καθεμιά από τις επτά εσοχές του βωμού που αναπαριστάνουν τα στίγματα του δέρματος του αιλουροειδούς. Δύο σημαντικές τελετές τελούνταν εκείνη την ημέρα: της νύχτας του ηλιοστασίου, όπου συσσωρεύονταν οι ουράνιες αστρικές ενέργειες, και της αυγής, όταν η πρώτη ακτίνα του ήλιου εισχωρούσε από μια στοά μέχρι που φώτιζε το πρόσωπο του Ιαγουάρου στο μεγάλο πέτρινο υπόγειο μαχαίρι ανανεώνοντας έτσι την ηλιακή δύναμη του πνεύματος του αγάλματος.

Άλλος ενδιαφέρον και αινιγματικός προ-ϊνκαϊκός πολιτισμός αστρολογικής σημασίας είναι του Παράκας-Νάζκα, που έφτιαξε τις πασίγνωστες γραμμές στο οροπέδιο της Νάζκα στο Περού. Εκεί παριστάνονται διάφορα ζώα, με τεράστιο μέγεθος σχηματισμένα πάνω στο ξερό έδαφος. Πίθηκοι, αράχνες, ψάρια, σκύλοι και γεωμετρικά σύμβολα, που πιθανολογείται -από τις πρόσφατες έρευνες κυρίως της γερμανίδας μαθηματικού Μαρίας Ράιχε- ότι αποτελούν ένα γιγαντιαίο αστρονομικό ή ζωδιακό ημερολόγιο. Ακολουθώντας π.χ. μια από τις κύριες γραμμές πάνω στο έδαφος, βλέπει κανείς τον ήλιο να δύει κάθε 21η Ιουνίου, στο χειμερινό Ηλιο-

Γραμμές Νάζκα

στάσιο. Ερευνώνται και άλλες κατευθύνσεις και θέσεις αστρονομικής σημασίας, που επιτρέπουν ήδη να συμπεράνουμε ότι εκεί βρίσκεται το μεγαλύτερο αστεροσκοπείο του κόσμου. Η υπόθεση του Νταίνικεν ότι ήταν δρόμοι προσγείωσης εξωγήινων αεροσκαφών εγκαταλείφθηκε.

Στον πολιτισμό των Μοτσίκα, στη βόρεια ακτή του Περού, συναντάμε έναν ηλιακό θεό, ζωδιακής σημασίας, τον Αϊά-Παέκ με τη μορφή ανθρωπόμορφου ιαγουάρου, καθαρή επίδραση του Τσαβίν. Αυτή η ηλιακή θεότητα έχει ένα χαρακτήρα πολύ εσωτερικό, γιατί η λατρεία στους Μοτσίκα ήταν ουσιαστικά σεληνιακή. Ο Αϊά-Παέκ ενσαρκώνει τον ήλιο, που οδοιπόρος στη γη πρέπει να αντιμετωπίσει διάφορους κινδύνους, δοκιμασίες και να κάνει κατορθώματα και άθλους με αρκετά εμφανή ζωδιακή αντιστοιχία. Στο τέλος της πορείας του κατεβαίνει στο σκοτεινό κόσμο, όπου θα νικήσει τους Ιχθύς και τις κατώτερες ψυχολογικές και σεληνιακές ενέργειες. Σε μια παράσταση τον βλέπουμε με τη μορφή ενός κάβουρα (Καρκίνος) ενώ έχει δίπλα ένα ψάρι με το σύμβολο της σελήνης στην ουρά του, που κυβερνά το ζώδιο αυτό. Λίγα είναι δυστυχώς τα στοιχεία που διασώθηκαν ή ανακαλύφθηκαν, ώστε να μπορούμε να έχουμε μια σαφέστερη ιδέα για την όλη ηλιακή και ζωδιακή διαδρομή με τα συγκεκριμένα στοιχεία, σύμβολα και χαρακτηριστικά των διαφόρων φάσεών της.

Με αυτά τα περιληπτικά αλλά ουσιώδη στοιχεία ελπίζουμε ο αναγνώστης να έχει σχηματίσει μια πρώτη αντίληψη για τις αστρολογικές έννοιες, γνώσεις και σχέσεις που αναπτύχθηκαν στους διάφορους και αινιγματικούς πολιτισμούς της αρχαίας Αμερικής. Ο δρόμος της έρευνας μένει πάντως ανοιχτός και ακόμα περισσότερο σε αυ-

τόν τον τόσο άγνωστο τομέα της ανθρώπινης ιστορίας και κουλτούρας.

Μεταγενέστερες ανασκαφές, αποκρυπτογραφήσεις και μελέτες μπορούν ίσως να ρίξουν περισσότερο φως στο σκοτεινό πανόραμα εκείνων των χαμένων πολιτισμών. Ευχόμαστε στον αναγνώστη να μπορέσει να ολοκληρώσει μέσα στο μυαλό του το μυστηριώδες ψηφιδωτό των ζωδιακών λατρειών στους αρχαίους μύθους. Αποτελεί ένα μυστήριο που δεν έχουμε ακόμα ξεδιαλύνει. Αυτή η μικρή πραγματεία τράβηξε μόνο μια μικρή γωνία του μεγάλου πέπλου που σκεπάζει την αρχαία μυθική σοφία. Μονάχα με ταπεινότητα, σεβασμό και δέος μπορούμε να επιχειρήσουμε να ξεσκεπάσουμε το υπόλοιπο, γιατί χρειάζεται βίωση και όχι μόνο απλή γνώση ή πληροφόρηση. Και η βίωση αυτή απαιτεί από τον κάθε τολμηρό ερευνητή να γίνει ο ίδιος ήρωας, ήλιος, για να προχωρήσει πιο πέρα στο ουράνιο μυθικό και μυητικό ταξίδι προς τη σοφία των άστρων.

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

L' astrologie, clef de la connaissance de soi. Laura Winckler. Editions Nouvelle Acropole; Paris 1984

Η Μεγάλη Αστρολογία. Derek & Parker. Εκδόσεις Τερζόπουλου, Αθήνα 1979

Mitologia Universal. Juan Bergua. Ed. Ibericas; Madrid 1960

Μύθοι και θρύλοι της αρχαίας Ελλάδας. Ν.Α. Κουν. Εκδόσεις Κ.Σ. Νικητόπουλος.

Μυθολογία της αρχαίας Ελλάδας. Εκδόσεις Φέξης, Αθήνα 1895

Diccionario de la mitologia mundial. Edaf. Madrid 1971

Η μυθολογία των ελλήνων. Κ. Κερένυι. Εκδόσεις Εστία, 1982

Εγχειρίδιο θεολογικής συμβολολογίας και συγκριτικής θρησκειολογίας. J. A. Livraga. Εκ. Νέα Ακρόπολη, Αθήνα 1984

Εισαγωγή στην Μυστική Διδασκαλία. J. A. Livraga. Εκδόσεις Νέα Ακρόπολη, Αθήνα 1983

La Doctrina Secreta. H. P. Blavatsky. Ed. Kier; Buenos Aires 1974

Theosophical glossary. H. P. Blavatsky. Los Angeles 1973

Ραμαγιάνα, Βαλμίκι. Βιβλιοθήκη της Νέας Εποχής. Αθήνα 1975

Το έπος του Γιλγαμές. Ν. Κ. Σάνταρς. Εκδόσεις Κασταvιώτη, Αθήνα 1977

Les traditions de l' Amerique ancienne. Fernando Schwarz. Ed. Dangles; St. Jean de Braye 1982

Cuadernos del Mexico Hispanico. Intituto Nacional de Antropologia e Historia. Mexico 1975

El Popol Vuh. Fondo de cultura economica. Mexico 1974

Ιλιάς Ομήρου. Εκδόσεις Ελεύθερος Άνθρωπος

Οδύσσεια Ομήρου. Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα 1967

Ευαγγέλια απόκρυφα. C. Tischendorf. Εκδόσεις Σπανού

El Universo. Isaac asimov. Alianza ed. Madrid 1973

Μυσταγωγήματα. Ζωδιακός κύκλος. Α.Π. Φωτόπουλος. Αθήνα 1975